www.anne.ee

Sündisin Tallinnas 21. juulil 1952. aastal. Peale keskkooli lõpetamist asusin tööle Eesti Raadiosse ning samal ajal kaugõppesse Tartu Riiklikku Ülikooli eesti keele ja žurnalistika erialal. Olen olnud raadioajakirjanik rohkem kui 20 aastat. Seejärel vahetasin elukutset ja otsustasin saada edukaks ärinaiseks. Esindan Baltimaades Suurbitannia vormirõivaste firmat Simon Jersey ja samal ajal teen kaastööd ajakirjadele. Olen abielus ja kahe imetoreda lapse ema.

"Kiusatus" on mu esimene romaan, mille kirjutamisest olen unistanud suurema osa oma elust.

ELME VÄLJASTE

"Oh sa jutt! Kas niiviisi algabki mu uus elu?" ütles Helena kuuldavalt ning sammus magamistuppa. Ase oli sassis, aga Harryt ei olnud. Nõutult laiutas naine käsi. Mis ta peaks nüüd tegema? Mehele helistama? Või mitte helistama? Vastuse leidis ta peeglilaualt. Ajalehe servale oli jäetud kiiresti kirjutatud kiri:

Tundsin ennast paremini. Pean sõitma Riiga. Tähtsad nõupidamised. Päeval ma telefoni vastu ei võta. Kui tervis vastu peab, olen ära kolm päeva.

Harry.

Olgu peale, Harry! Või sina arvad, et võid mind nagu vana paberraha oma paganama pangas uuema valuuta või euro vastu vahetada. Ei lähe läbi! Mul võib-olla on ka oma sponsor! Näiteks sponsor Albert! Sina võid küll pangast uued eurod saada. Aga mina... mina, kui ma ainult tahan, pääsen oma sponsori abiga kas või... kas või sinna Euroopa Liitu! Kui ma ainult tahan... Niisiis kolm vaba päeva... Mitmeks päevaks Albert pidigi tulema? sobras Helena vihaga käekotis, otsides roosat ümbrikku.

TÄNAPÄEV

ESIKAAS BULLS PRESS

a

ELME VÄLJASTE

kiusatus

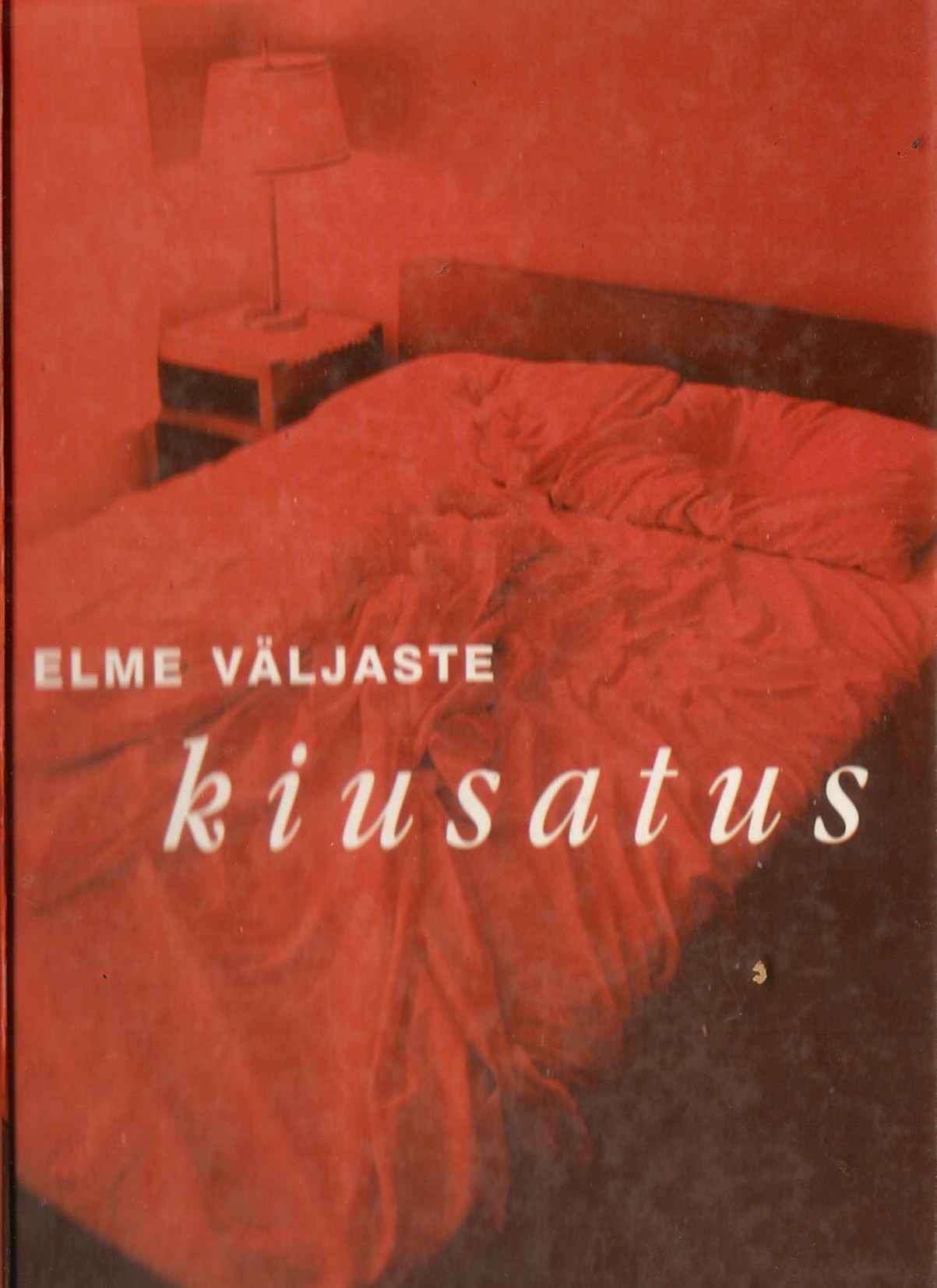

ELME VÄLJASTE

Kiusatus

KUSTUTATUD
Rapla Keskraamatukogust

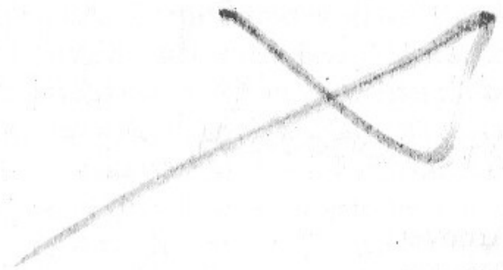

TÄNAPÄEV

KUSTUTATUD
Rapla Keskraamatukogust

Toimetanud Ellen Arnover
Kujundanud Rein Seppius

© Elme Väljaste
© Ajakirjade Kirjastus ja Tänapäev, 2002

ISBN 9985-62-069-0
Trükitud AS Pakett trükikojas

1

Ise sa heidad mulle ette, et peaksin naiselikum olema! Jumala eest, Harry, anna mulle see võimalus, küll ma sellega toime tulen – korrutas solvumisest vahutav sisehääl hämmingus olevas Helenas aina ja uuesti – *kuidas sa ütledki oma etteheitva häälega: sinus on nii vähe naiselikkust! Katsu natuke leebem olla, mitte nii iseseisev ...tont võtku, kas üks naiselik naine laseks endaga niimoodi teha? Muidugi ei laseks! See ripuks mehe küljes kinni ja soiuks: vii mind, too mind, hoia mind, aita mind. Aga sina ju ei salli seda! Sinu kõrval peab olema kas raudnaine või siis päris lollakas, kellest sina, Harry, sada korda targem, kiirem ja nutikam oled. Alles siis, sellise äpukese kõrval tunneksid sa, kallis mees, ennast pärismehena!*

Helena tundis, kuidas teatrielamus ja mõnus meeleolu kaovad nagu käega pühitult. Ta muutus vaikseks ja reserveerituks. Läks kiirustades riidesaba lõppu ning hingas kümme korda sügavalt sisse, et põksuvat südant vähegi vaigistada. Hetk hiljem neelas ta veel kord ahnelt sumbunud garderoobiõhku, nii et see jõudis alla, nabani välja ning lootis sellega solvangust punetavaid põski ning higiseks tõmbuvaid peopesi korrale kutsuda.

Mis siis õigupoolest juhtus? *Naeruväärselt vähe*! Muidugi selle jaoks vähe, kes mitte millestki mitte midagi ei tea. Kui ta praegu näiteks suu lahti teeks ja jutustaks sellele sätendavas kleidis sookaaslasele, kes tema lähedal naistepundis teistest kõvemini ja energilisemalt seletab, ei saaks see, ega ülejäänud kolmik, mõhkugi aru. Noh ja mis sest, et ta on üksinda jäetud? Nemad näiteks, kolm kaunitari, tulid teatrisse üldsegi üksinda! Tulid ja lähevad. Kogu aeg, terve elu on niimoodi käinud. Mis selles erilist on? Helena tundis end ämbrina. Räästa all seisva, pilgeni täis ämbrina. Üks, üksainus tilk tuli juurde. Tuli ootamatult. Lõi sisu värelema, paiskas pritsmeid igale poole ning solgutas rahus seisnud vee jälle üle ääre maha.

OK, naine, püüa oma mõtteid koondada! Mis siis ikkagi juhtus? Rahune lõpuks, loe kümneni, kui hingamine ei aita, loe kas või sajani ja võta järjest!

Niisiis. Kõigepealt oli Harry saanud järjekordse kutse kliendiüritusele. Tavaliselt ta vältis neid. Helena abikaasa, vastupidiselt paljude

teiste naiste meestele, ei viitsinud minna tunniks või kaheks väikesele dringile, et seal ennast näidata. Näete, mina olen see mees, keda ikka ja alati igale poole kutsutakse. Ja ei meeldinud talle ka teisi vaadata. Kes kellega käib või räägib, see ei läinud Harryle korda.

Helena ise oli ükskord Harryt hurjutanud ja suisa sundinud minema.

"*Hurry up*, Harry," oli naine oma mehe nimega mänginud, "vaata peeglisse ja ära unusta, et noored söövad varsti sinusugused ätikesed ärist välja! Sa pead ikka suhtlema ja teadma, mis ümberringi, ärihaide hulgas sünnib!"

"Me läheme homme teatrisse!" oli mees eelmisel õhtul õlut juues teatanud, nagu muu seas reklaamipausi ajal, enne seitsmeseid uudiseid.

"Tõesti või? Kui kena sinust! Kuhu siis?"

"Ah, sain pangalt kutse," oli mees üsna ükskõikse häälega vastanud, "aga seekord on asi huvitavam. Algul pakutakse suupisteid ja seejärel on mingi etendus. Täpselt ei mäleta, mis asi see oli. Kutse jäi töö juurde lauale."

Helena oli kutset kuuldes siiralt rõõmustanud. Harry läheb vabatahtlikult kliendiüritusele ja kutsub isegi oma naise kaasa! Kas tõesti hakkab sellesse kõvasse kivisse pärast pikka puurimist väike lohuke tekkima?

Paarikümneaastase kooselu vältel oli see kolmas kord, kui abikaasa teda üldse kuskile kutsus.

Esimene kord oli siis, kui Harry palus Helenat endale naiseks.

Teine kord, Helena mäletas seda täpselt, oli üheksateist aastat hiljem. Pärast seda, kui naine oli korduvalt ütelnud nende sagedastes sõnavahetustes, et mehe jaoks polegi nagu peale igapäevase töölkäimise ja õhtuse õlletrimpamise mitte kui midagi muud huvitavat, oli Harry võtnud piletid Francis Goya kontserdile.

See ei tähendanud, et nad nende pikkade aastate jooksul ei oleks teatris või kontserdil käinud. Loomulikult käisid, ja üsnagi tihti, aga alati oli olnud naine algataja, kutsuja, piletite hankija ja lõpuks ka läbiviija.

"Katsu siin jääda naiselikuks, kui pead kogu aeg mehe eest väljas olema," oli Helena ükskord, järjekordse ahastuse ajal sõbrannale kohvikus pihtinud.

"Ah, ära dramatiseeri üle!" oli Merike teda lohutanud, "Igas peres on keegi mootoriks ja keegi piduriks. Lepi sellega, et sina oled mootor!"

"Taga targemaks ja palun väga! Sina, Merike, võid küll naiselik mootor olla. Sinule tuleb Sass kas või öösel autoga järele, sest ta kardab sind päevalgi üksinda jätta! Sina, Merike, ei pea, nagu *mina pean*

mingi toa remondi lõpuleviimist tagant torkima. Sina ei pea kogu see aeg mehe eest väljas olema! Sa ei pea ehitusmaterjalide poes käima, maad kaevama, heina niitma, aknaid värvima, autot remontima. Sa ei pea ...sina ei pea sünnipäevalauale toitu, viina ja veini muretsema. Sa ei pea kogu aeg üksinda olema! Sina ei pea nuputama, mida tapva abielurutiiniga peale hakata. Mida sina, Merike..." oleks Helena sama tuliselt jätkanud, kui sõbranna poleks teda küünarnukiga müksanud.

Nooruke ettekandja oli kohvikulaua läheduses seisma jäänud ning kuulas nende tuliseks muutunud kahekõnet pealt. Helena teadis, et kui ta põlema läheb, siis hakkab ta kõvemini rääkima ning sõnadevool lihtsalt tuleb ja tuleb ja tuleb ning muutub aina hoogsamaks, kõvemaks ja temperamentsemaks.

"Draakoni aastal sündinute omapära," tavatses ta vabandada, kui asi seletamist-vabandamist vääris.

Tookord oli naistejuttu pealtkuulanud ettekandja nagu mingist oma unenäost ärganud ning siis, väga viisakalt Helena poole pöördudes lausunud:

"Proua, kas te siis ei tea, et iga mootor vajab hooldust ja mõnikord ka kapremonti. Soovite ehk pitsi konjakit?"

Noorukese ettekandja kohta oli too neiu olnud üksjagu terane ja kogemustega. Kuulas küll võõrast juttu inetult pealt, aga samas oskas oma mõnusa suhtlemisoskusega maandada kohvikulauas tekkinud pinged. Helena ja Merike tellisidki tibake konjakit, loomulikult lubaduse saatel, et mitte kunagi enam ei hakka nad keset päeva jooma. Niisiis oli vaja veel veidike istuda ja lobiseda, et alkoholiaurud enne rooli taha istumist kaoksid.

"Ei tea, kas see ettekandja on automehaanikuna töötanud, et mootorite maailmast nii palju teab," sosistas Merike nii, et keegi enam kõrvalt nende juttu pealt ei kuulaks.

"Sul hea rääkida!" sosistas Helena vastu, "sa ei tea, kust kapottki lahti käib. Ütled ainult Sassile, ja näe, kapott avanebki ning vastu vaatab ilus naiselik mootor. Õlitatud ja puha."

Helena sai aru küll, et ta hääles oli veidike kadedust ja natike õelust. Mis tänapäeva noortel viga? Need räägivad voodielust sama lihtsalt nagu räägiksid õhtusöögist või nina puuderdamisest. Kui ema või sõbranna ei õpeta, ostavad raamatu või vaatavad filmi. Nemad, kaks sõbrannat, olid aga pärit möödunud sajandist. Nende kasvatuses puudus õpetus armuelust. Puudusid filmid ja raamatud. Helena mäletas küll, kui ta ükskord, vist kümneaastaselt oli ema käest küsinud, et missugune inimene on rase. Ema oli tookord, tänaval, silmad maha

löönud ning vaikinud. Ei vastanudki tütrele. Siis päris Helena naabripoisilt. See teadis, et suure kõhuga tädid on rasedad küll. Vot niimoodi kasvas Helena. Ta oli abielludes veel rumalam kui kuninganna Victoria. Oli mees ja voodi, aga mis asja seal tehakse, seda ta ei teadnud. Jättis kõik vaid Harry hooleks. Ja rumal oli, sest Harry, tuli välja, oli sama harimatu kui tema. Nii nad kahekesi pusisid – ühtekokku neli aastat. Alles siis hakkas tasapisi klappima. Natukest aega klappis, ent siis, ühe aasta ühel ööl – see võis olla umbes viisteist aastat pulmapäevast – avastas Helena, et tema abieluvoodisse on siginenud uued seltsilised: rutiin, tüdimus ja närtsinud kehad.

Väike konjak ja voodi poole kaldunud jutt andsid Helenale tookord julgust ning ta küsis justkui läbi lillede:

"Muuseas, Merike, kui tihti sinu *moo-oo-tor* (o-d hääldas ta meelega pikalt) hooldust vajab?"

"Üks asi, kallis sõbrannake on see, kui palju minu moo-oo-tor vajab," ahvis o-d venitades Merike Helenat, "teine asi see, kui palju ta tegelikult hooldust saab!"

Võta nüüd kinni, mida sõbranna öelda tahtis. Aga enne veel, kui Helena enda jaoks segaseks jäänud üle- või alahooldust täpsustada jõudis, võttis Merike aknalaualt veidi tolmuse ning pleekinud ajalehe, sirvis seda ning küsis salapärase häälega:

"Kas sa tead, kes võiks olla maailma kõige seksikam mees?"

"Ega ometi sinu Sass?"

"Kuule, minu Sassil ja sellel mehel on ainult nii palju ühist, et mõlema nimes on s! Sassi nimes on kolm s-i, aga... ...noh, arva, arva! Narr, noh! Osama bin Laden! Sellel mehel on üks, aga selle eest seksikas sss!" susistas Merike ja hakkas vurinal artiklist kokkuvõtet tegema:

"Kuula ikka, Helena ja imesta! Seda habetunud terroristi pidasid lääne naised maailma üheks kõige seksikamaks meheks. Tema silmad on nii-ii mõtlikud, ja see aristokraatlik nina, täpselt nagu ühel džentelmenil olema peab," luges Merike õhates, "olgu bin Laden teinud mida tahes, kindlasti on ta mees, kes suudab naist kaitsta."

"Ausalt, mina küll ei saa aru, mis asja põhjal seda seksikust hinnatakse," ütles Helena näpuga mööda konjakiklaasi serva tiirutades. Klaas hakkas kergelt laulma.

"Vaata seda klaasi siin! Silitasin seda kergelt näpuga ja juba ta vastabki mulle. Silitan veel ja veel ja veel ...ja klaas hakkab aina rohkem ja rohkem laulma. Nüüd ma rüüpan. Rüüpan põhjani ja naudin."

"Kuule, Helena," oli Merike hämmastunud, "vaatan sind praegu ja mõtlen, et mis juttu see Harry ajab. Sina – ja ei ole naiselik?"

"Ei ole jah, näed! Ei toetuvat tema najale nagu viinapuuväät," tõi Helena tuntud näite oma elust. "Aga mida ma siin toetun! Kui ma oleksin toetunud, siis me oleksime ammu, juba esimese tuulega ümber kukkunud."

"Naljakas," ütles Merike mõtlikult," me oleme pool elu sinuga tuttavad olnud, aga teame teineteisest nii vähe. Millest me sinuga üleüldse need kakskümmend aastat rääkinud oleme?"

"Mina ei tea! Tööst ja lastest ja ...jumala eest, mina ka ei tea, millest me rääkinud oleme," kinnitas Helena Merikese sõnu.

Tekkis vaikus.

Mõlemad püüdsid meenutada midagi, mis oleks võinud olla kunagine tähtis jututeema. Vaikuse katkestas Helena.

"Ma ütlesin Harryle, et võib-olla peaksime minema mingisuguse psühholoogi juurde. Mina küll ei suuda enam üksinda küsimustele vastust leida. Lihtsalt ma pean saama kellegagi rääkida või muidu lähen pauguga lõhki!"

"See on su uus sõbranna Kliimaks, kes sind hullutab," teatas Merike elutargalt. "Minu kukil ta istus kah juba mõnda aega, aga Sass tegi talle, sindrinahale, tuule alla."

"Mis asja? Kuidas? Me pole ju sinuga nii-ii vanad?"

"Kas puberteet küsis, kui tuli?" ühmas kulme kergitades Merike. "Ei küsi ka kliimaks! Ja lõppude lõpuks olen ma sinust ainult viis aastat vanem!"

Helena jõi ära viimase konjakitilga. Ta oleks juurdegi tellinud, kui poleks autoga linna tulnud. Jutt kiskus oodatud radadele. Pere ja mees ja köök. Triikimata pesu ja marineerimist ootavad kurgid. Laupäevane suurkoristus ja poeskäik. Tööle ja koju ja voodisse. Valutavad liigesed ja krudisev kael. Kas selle nimel ta rabaski, küpses nagu kakuke ahjus, et lapsukese suureks saades avada uks uuele sõbrannale – Kliimaksile. *Kuhu siis jäävad õnn ja seiklused ja huvitav elu? Mille vahele need mahuvad?* küsis ta endalt. *Algul oled õnnelik laps, aga õnnetuseks ei mäletata sellest ajast peaaegu midagi. Siis oled vinniline teismeline ja see pole kah kellegi õnn. Siis oled suure kõhu ja piima täis rindadega emme. No see on küll õnn! Edasi tulevad mured, probleemid ja haigused, mis pole jällegi õnn. Kuhu jäävad seiklused ja huvitav elu? Kus need on? Kas ainult filmis ja raamatus?*

"Räägi siis ometi, mismoodi Sass Kliimaksi-muti minema kihutas."

Merike jõi endagi klaasi põhjani ning turtsatas kergelt. Teda ajas naerma mõte, et peab, jah, just peab, täna sõbrannale õpetusi jagama.

"Sa pead võitlema! Elu tuleb ise huvitavamaks teha. Mine osta näiteks mõni seksfilm ja seksi Harryga köögipõrandal, nagu meie Sassi-

ga tegime. Ainult et meile juhtus poiss peale. Niisiis uks olgu lukus! Sass lubas igaks reedeks uue filmi tuua. Reede on kindel päev, siis on lapsed õhtupoole koolis. Siis peab Sassike veel mingit reisiplaani. Ikka selleks, et vaheldust saada."

"Kuule, meil on voodiski üks ja sama asend juba kakskümmend aastat, mis sa siin põrandast räägid," lõi Helena lootusetult käega.

"Räägi nüüd ometi, mis probleem teil Harryga on," käis Merike peale.

Helena vaatas pikalt sõbrannale silma, enne kui jätkas: "Tead, ma ei ole elus, peale Harry, seda kellelegi rääkinud. Kellele su elu ikka korda läheb?" Ja Helena lõi lootusetult käega. "Noh, mõnele ju läheks kah... kindlasti läheks..., aga sellele ei taha ise rääkida. Ei usalda ju kõiki. Tegelikult ei usalda ma mitte kui kedagi!"

Juba ainuüksi mõte sellest, et tema elust või abielust võidakse kuskil N-kohas rääkida, pani Helena õlad värisema. Juuksuri-Niina jutustas alalõpmata lugusid oma tuttavatest ja tuttavate-tuttavate-tuttavatest. Lausa nimedega. Mida Nadja tegi Sergeile ja Oleg, Nadja mees, omakorda Olgale. Õnneks Helena ei tundnud neid. Aga kui tunneks? Kui Niina oleks eestlane? Siis kuuleks juuksuriäris nii mõnegi tuttava elust ja patuelust huvitavaid kuulujutukesi. Vastik ja õudne, kui kõik teaksid järsku su saladust. Helena mõtles, kuidas sõbrannale vastata ning otsustas tuua väikese näite:

"No näiteks, kui ma sinule räägiks, siis mingis seltskonnas hakkaksid sa kohe pasundama, et kas te teate, see Sassi naabritüdruk, teate küll, see heleda peaga Helena, kujutage ette, tal on elus ainult üks mees olnud. Sellele ta andis oma süütuse ja selle sama mehega, jestas, ikka selle sama mehega elab ta koos, ja loodetavasti surmani! Aga! Pange tähele, kallid külalised, jutu *point* on selles, et nad pole sugugi õnnelikud! Mees ei mäleta neitsinahast enam midagi ja naine ei tea tegelikust elust tuhkagi!"

"Ole nüüd, Helena, olen mina mingi kuulujutulevitaja?" küsis Merike veidike solvunult.

"Ega ma ole sulle ka midagi rääkinud!"

"Oot-oot! Kaksikutest sa ju ometi rääkisid! Ja mina pidasin oma sõna. Olen vaikinud nagu haud."

"Kaksikud! Kaksikud on ajalugu..." ohkas naine südamest. "Aga muuseas, Harry ei olnud nõus minuga psühholoogi juurde minema. Ütles, et ma olevat ise targem kui kõik need nõustajad kokku. Kuulamise eest oskavat igaüks raha võtta," lõi Helena väsinult käega.

"Kui sa vajad tühjaksrääkimist, siis võid minuga arvestada! Mina kuulaks ja aitaks sind tasuta. Nii palju ma ikka sõbranna jaoks aega leiaks!" tegi Merike ettepaneku.

Sellest kohvikus käigust oli möödas juba mitu nädalat. Kolm kindlasti. Helena muudkui mõtles ja mõtles. Rohkem kui kunagi varem. Kui ta peaks Merikese või näiteks mingi võhivõõra psühholoogiga rääkima, siis – millest ta alustaks? Millest ta räägiks? Kogu elatud elu käis öösiti, just öösiti, kui uni ära läks, üksipulgi tema ajukäärudest läbi. Ta leidis seoseid ja vigu. Leidis hetki, kus oleks tulnud öelda *ei!* või hoopiski ära minna. Leidis küllaga tavalist, üksluist ja rutiinset elu. Elu, millest polnud kellelegi mitte kui midagi huvitavat rääkida. Harry arvas, et ta naine on tugev. Tugev ja iseseisev. Liigagi iseseisev. *See on vale! See on absoluutselt vale! See võib olla näiliselt nii.* Helena *pidi* olema tugev. Elu oli teda selliseks teinud, aga nüüd on ta väsinud. Helena on väsinud olemast Kange Naine. Ta tahaks olla lihtsalt naine. Väike naine, kelle eest kantakse hoolt, keda mõnikord kaissu võetakse ja hellitatakse. Kelle pärast tuntakse muret. Keda vahel ka sõidutatakse ja kellel käiakse vastas. Kellelt ei oodata mehelikke kordaminekuid, vaid ainult sulnist naeratust, mis tooks majja natuke õnne ja kübeke rõõmu. Helena igatses üht suudlustki, mis sähvataks kui pikne, kui kauaoodatud äikesevihm kogu kerest läbi. *Millal ma viimati suudlesin? Oli see viis aastat tagasi sünnipäeva hommikul või...? Ei mäleta...*

Kõik see meenus Helenale, kui ta Harry kutsel teatrisse tõttas.

"Ometi on põhjust Merikesele helistada," mõtles naine, "vähemalt saan talle rääkida, kuidas saatus mind kohe igal sammul nöögib!"

Muidugi liialdas ta selle nöökimisega, aga pahane oli ikkagi.

Just sellel päeval, kui temal on basseinis vesiaeroobika trenn, peab see kliendiüritus toimuma! Mh! Nüüd ta siis jookseb teatrisse, kilekott märja trikoo ja käterätikuga näpus. Juuksed said ka märjaks, rohkem kui tavaliselt. Mida rohkem ta ennast hoida püüdis, seda rohkem vett pähe sadas.

Kolmas kord elus, kus Harry teda välja kutsub ja temal on juuksed niiskevõitu, meik ka mitte just värske ning, mis kõige hullem, need basseinipunased silmad! Sellepärast ta ütleski mehele, et tuleb jalgsi teatrisse. Võib-olla värske õhk ja tuul jahutavad kipitavaid silmi.

Juba eemalt nägi ta Harryt.

"Vähemalt hiljaks ei jää see mees kunagi!" kiitis naine mõttes oma kaasat.

Helena ei sallinud hilinemist. Ta ei mõistnud, kuidas saab öelda: "Oota, tead, ma helistan sulle õhtul!" ja siis tegelikult helistatakse alles nädala pärast mingil suvalisel hommikul.

Harry polnud selline! Kui ta ütles mingi kellaaja, siis püüdis ta ka täpselt kohal olla. Millest Helena aga puudust tundis – need olid väikesed üllatused. Need olid ootamatused, meeldivad muidugi. Kas või juhuslik kõne keset päeva: "Kallis, ma lihtsalt tahtsin su häält kuulda ja teada, mida sa teed."

Seda ei juhtunud kunagi. Mitte kunagi ei väljunud Harry oma kindlakskujunenud raamidest. Ja need raamid olid raudsed, musta värvi ja vahel oli valge paber. Puhas valge paber, mis oligi pilt. Pilt nende elust. Must-valge pilt. Ilma värvideta, ilma toonideta. Lihtsalt igav must-valge, vana tuhmunud pilt.

Aga nüüd, huvitav, kellega Harry seal räägib? Mees seisab ühe piigaga nii lähestikku, ja see, justkui veidike kikivarvule tõustes, sosistaks nagu midagi mehele kõrva...

Helena pingutas silmi ja püüdis aru saada, kas neiu on mõni nende ühine tuttav või tütre sõbranna, aga kui ta lähemale jõudis, ei olnud Harry kõrval enam kedagi.

"Tere!"

Helena oleks tahtnud küsida, kellega mees kõneles, aga tundus nii tobe ja väiklane uurida nagu mingi armukade alghariduse saanud keskealine mutt, et: ütle nüüd mulle, kisse oli, kisse sulle kõrva sosistas?

Teatris oli palju tuttavaid. Eriti Helena omi. Helena oli see, kes huvitus kohe kõikidest uutest, põnevatest ja sageli ka müstilistest asjadest. Küll haarati teda kaasa kursustele, naisliikumisse, võrkturustusse, keeltekooli ja niimoodi ringi sahmides oli tal tekkinud musttuhat tuttavat. Tihtilugu tundus inimese nägu, kes teda teretas, tuttav, aga mis nimi sellel näol oli ja kus nad olid kohtunud, seda ei suutnud Helena enam meenutada.

Ka nüüd teatris enne etenduse algust väikeseid suupisteid süües, tutvustas Helena Harryle üht oma kunagist tuttavat. Abielueelset. Loomulikult ei maininud ta seda Harryle, sest Toivo oli mees minevikust, kellega ta ei olnud trehvanud rohkem kui kakskümmend aastat. Eesnimi Toivo tuli küll meelde, aga ilma visiitkaarte vahetamata ei oleks perekonnanimi meenunud. *Ohoo*, viskas Helena pilgu kaardile, *Toivo on teinud karjääri. Visiitkaart kõneleb nii mõndagi.* Aeti juttu tühjast-tähjast, sest minevikumälestusi oli targem mitte puutuda. Dringi ajal liitus nende seltskonnaga veel kaks tuttavat reiki kursuselt.

"Helena, homme on viimane päev *feng shui* kursustele registreerida," teatasid kaks daami ühe hingetõmbega.

"Selle tüng šuiga on mu naine juba kursis," võttis Harry lõpuks sõna.

Üldiselt oli ta sõnakehv ja vilets vestleja, kui räägiti Helena meelest lihtsatest ja huvitavatest asjadest. Harryle meeldis rääkida poliitikast, ja kohe igal sammul, kus aga võimalik! Niipea kui ta seltskonnas suu lahti tegi, teadis Helena, et nüüd hakkab jälle üks maailmaasjade paremaks muutmine. Küll ainult sõnadega!

"Kogu meie elamine on juba ühe raamatu järgi ümber tõstetud. Kui ta nüüd veel kursustele läheb, siis selgub, et akvaarium peaks ikka ukse kõrval olema ja kapp tuleks üldse toast välja viia!" lõpetas Harry oma mõtte.

"Ära nüüd torise," patsutas naine meest sõbralikult õlast, "sain ju ise kõigega hakkama! Akvaariumi, ja isegi selle suure kapi, lohistasin üksinda teise seina. Ainult arvuti- ja telefonijuhtmeid palusin sinul kontrollida."

"Ja kuidas tulemus on? Kas tuleksid veel kursustele?" uudishimutsesid sõbrannad.

"Tegelikult... ausalt, ärge naerge, aga pärast seda, kui ma akvaariumi Õnne majja paigutasin, hakkas mu äri palju paremini minema. Ja töölaud oli mul ka vales kohas. Nüüd ma lohistasin selle Tarkuse maja ja minu arust edeneb kirjutamine seal palju paremini!"

Helena oleks oma huvitavast eksperimendist veel pikemalt rääkinud, aga vilkuvad tuled andsid märku etenduse algusest.

"Tervist, härra eksminister!" ütlesid Helena ja Harry nagu ühest suust. Selgus, et nende kohad olid kõrvuti Helena kunagise klassivenna ja Harry endise ülikoolikaaslasega, kes alles hiljuti oli olnud lühikest aega mingi minister. Nüüd oli ta "eks", aga ikkagi meelitatud, kui tema ministriminevikku meenutati.

Jumal tänatud, mõtles Helena, *nüüd saab Harry vähemalt vaheajal oma poliitikajuttu ajada.*

Nii oligi. Kui Helena tuli nina puuderdamast, kruttis eksminister parajasti Harry pintsakunööpi ning vuristas nii, et suunurgad vahutasid. ...Et kui maavanem või majandusminister leiab, et konkreetse mitteeluruumi erastamise küsimuse lahendamine kohustatud subjekti poolt ei vasta mitteeluruumide erastamise seaduse ja mitteeluruumide erastamise korra või muude õigusaktide sätetele, teeb ta erastamise kohustatud subjektile ettekirjutuse rikkumise kõrvaldamiseks ja küsimuse lahendamiseks vastavalt kehtivatele õigusaktidele. Kui mit-

teeluruumide... ja selles tempos oleks jutt jätkunud, kui mitte Harry pintsakunööp poleks eest ära tulnud.

"*Sorry*," ütles erudeeritud eksminister, eksponeerides sellega ka oma keeleoskust ning ulatas nööbi Helenale.

"Kui nüüd eksminister leiab, et konkreetse nööbi äratulemise küsimuse lahendamine kohustatud subjekti poolt ei vasta nööbi kruttimise seaduse ja nööbi eraldamise korra või muude õigusaktide sätetele, siis ma võin ju selle erastatud nööbi vastu võtta ja pintsaku ette tagasi õmmelda," parodeeris Helena mehi. Ta tegi seda meelega. Kui Harry tüngšuitas, siis miks tema ei või? Ja lõppude lõpuks saab kõikidest keerulistest asjadest ka lihtsamalt rääkida. Kellele sellist jura vaja on? Aga Harry oli pahane ja õiendas temaga kahekesi jäädes kõvasti. Helena kui ajakirjanik peaks seadustest rohkem lugu pidama, mitte neid pilama. Helena ei viitsinud vaielda. Alati pidi ta Harryga vaidlema. Mitte kunagi polnud nad ühel meelel. Või kui olidki, seadis Harry alati küsimuse nii, et nad ikkagi asusid vaidlema. Lõputult vaidlema, mis kunagi kuhugi ei viinud. Helena ei viitsinud enam viimasel ajal vaielda ja sellepärast tegigi ta loole lühikese lõpu: "Kui mina nii keeruliselt kirjutaksin, siis oleks mul ainult kaks lugejat. Sina ja eksminister. Ja kuna sina minu artikleid ei loe, pole iialgi lugenud, siis jääks alles ainult kallis klassivend. Üksinda tema pärast ma ei viitsiks pingutada. Nii et jääb ära!"

Elekter oli jälle õhus! Miks nad küll omavahel hakkama ei saa?

Miks see, mis meeldib Helenale, ei meeldinud iialgi Harryle? Miks? Miks? Miks?

Eksminister istus juba saalis, kui kergelt riius Helena ja Harry tema kõrvale nohinal maandusid.

"Sul, Helena, on endiselt terav mõistus ja keel! See on tõsine kompliment sulle ja hea, et sa mu korrale kutsusid. Närvid on täitsa läbi!" ütles eksminister arusaadavalt ja inimlikult.

"Kallis klassivend! Kui su kehakeelt jälgida, siis saab iga lollgi aru, et sind vaevab kõva deprekas. Näe, ma kirjutan siia kavalehele ühe tohtri nime ja telefoninumbri. See on mu hea tuttav, ta kirjutab sulle antidepressante," ja Helena ulatas kavalehe klassivennale.

Mis teise vaatuse ajal laval juhtus, seda Helena peaaegu ei mäletanudki. Sel lihtsal põhjusel, et ta mõtted läksid jällegi rändama. Radadele, kus ta tegelikult käia poleks tahtnud. Ta oleks tahtnud kõik selle unustada. Aga ta ei saanud. Kuidagi ei saanud. *Harry tõukab mind nendesse minevikumõtetesse tagasi! Harry tuletas oma käitumisega kõik jälle meelde. Jumala eest, ma tahaks sellest priiks saada. Ma ei tahaks enam meenutada seda paari aastat Harry isaga ühe katuse all...*

Need aastad panid Helena tervisele kõva põntsu. Äi oli läbi ja lõhki alkohoolik. Kuu aega jõi ja neli päeva oli kaine. Tassis veel lesena, vana mehena, võõraid naisi koju ning muutis teiste elu täielikuks põrguks. Minna polnud Harry perel kuhugi, ehkki äi neid pidevalt korterist välja viskas. Tema oli ju peremees! Nad olid kogunud hoolega raha, kõhu kõrvalt, et osta endale korter. See elu *tuli* ära kannatada. Tegelikult kannatas Helena üksinda, sest Harry oli oma isa elukommetega harjunud. Ta justkui ei märganudki, kui *väga* Helena kannatas. See oli pärast kaksikute surma, kui Helena tundis, et tema läheb lihtsalt lolliks. Ta oli olnud pingul kui traat. Hommikul ärgates olid ta tagumised hambad ning peopesad valusad. Öö otsa oli ta käsi rusikas hoidnud, nii et küünejäljed vaatasid peopesast vastu ning tagahambad olid kokkusurumisest valusad. Algasid peavalud ja iiveldus. Siis oligi Helena otsinud abi hulluarstilt. Sai süste ja rohtusid ning on siiani selle tohtriga head tuttavad.

"Head aega ja aitäh telefoninumbri eest. Ega see arst ole lobasuu?" küsis eksminister, kui etendus lõppes.

"Ei ole! Võid vabalt minna," vastas Helena ja nad hakkasid garderoobi poole liikuma. Helena analüüsis parasjagu näitlejate meisterlikkust, sest esimest vaatust ta ikkagi oli jälginud, kui järsku avastas, et kõnnib üksinda ja räägib mitte Harry, vaid iseendaga. Mees oli tema kõrvalt kadunud.

Kuhu ta siis kadus? Inimesi tuleb aina juurde ja number on loomulikult mehe taskus. Nii oleme jällegi järjekorras viimased!

Naist ärritas see alatasa. Alati olid nad igal pool viimased. Küll kõikvõimalikes sabades, küll endale kohti valides, küll... Helenale ei tulnud paugupealt rohkem meeldegi. Ta lihtsalt teadis, et kui asi jääb Harry juhtida või organiseerida, siis on nad kõikidest kõige viimased. Lihtsalt sellepärast, et Harry ei kiirustanud kunagi. Mitte kunagi ei trüginud ta vahele. Mitte kunagi ei tegutsenud ta kiiresti ja osavalt, nagu Helena oleks oma mehelt oodanud. Et oma närve ja tuju natukenegi säästa, oli naine hakanud ise tegutsema. Läks vilksti! järjekorras ettepoole või napsas märkamatult ja osavalt parimad kohad.

Itaalia reisil oli naine näiteks kohe alguses ütelnud, et Harry jäägu kohvritega rahulikult õue, sellel ajal kui tema, Helena, läheb bussi ja krahmab paremad kohad. Nii õnnestuski neil kogu bussireisi aja esiistmetel istuda.

Kuhu ta siis nüüd kadus?

Helena seisis nagu tola keset garderoobi ja otsis silmadega meest. Talle tundus, et näeb Harryt trepi kõrval, veidi samba varjus, kellegagi rääkimas.

Oligi Harry. Tema "sada kilo mehe ilu" paistis ju alati kõigile kaugelt silma! Nüüd ta tegi käega suu lähedal tasakesti vinka-vinka, mis sarnanes õigupoolest varjatud õhumusile. Helena liikus veidike ettepoole, andes märku, et räägi pealegi, aga anna mulle number. Samba varjust tuli välja seesama naine, kellega Helena oli oma meest teatri ees rääkimas näinud.

Jää siin siis naiselikuks, kihvatas Helena sisemuses viha ja nördimus, *seisa siin nagu mees riidehoiusabas, samal ajal kui härra võõraste daamidega ringi tripsutab.*

Lõpuks ometi nägi Helena Harryt enda poole tulemas. Oligi viimane aeg, sest Helena oli hiiglapikas järjekorras koha kinni pannud ja kui Harry saabus, said nad riided kohe kätte.

Mees ei lausunud sõnagi. Mees oli vait ja näis, et ta ei kavatsenudki vabandada ega selgitada, kuhu ta kadus ja kellega rääkis.

Pruukinuks tal vaid lausuda: anna andeks, kallis, nägin üht tuttavat, oleks Helenas kasvanud pinged kohe maandatud. Aga mees jonnis ega lausunud sõnagi.

Olgu pealegi, mõtles Helena, *mina ka ei hakka esimesena rääkima!*

Nii nad sõitsidki sõnakestki vahetamata kodu poole. Helena tundis, kuidas kilpnääre poos. Ta oli üdini solvunud. Paaniliselt püüdis naine leida mingitki positiivset mõtet, et ärritus kaoks.

Meenus hoopiski Goya kontsert, mis praegusesse lõõmavasse meeleollu lisas ainult õli juurde.

"Pleased to meet You, mr. Valgre" näpus, oli Helena pärast kontserti seisnud ülipikas järjekorras, et saada ihaldatud autogrammi uuele CD-le.

Harryt see ei huvitanud. Ta oli kõndima läinud. Tagasi tulles ütles vaid, et jõi kohvi. Teised mehed olid oma järjekorras seisvatele naistele küll mahla, küll sampust toonud. Helenagi kurk kuivas, aga ta ei teinud mehele sellepärast stseeni.

Kutsun ta hoopis täna uude avatud kohvikusse, väikesele cappuccino*le,* tekkis naisel hea mõte.

Autogramm käes, ruttas Helena õhinal teatama, et täna õhtul pole neil ju mingit kiiret. Läheks õige väikesele kohvile.

"Ma juba jõin kontserdi lõpus! Ja üleüldse on mul plaanis täna see neetud kapp paika panna, mille pärast sa pole mulle kaks nädalat rahu andnud."

"Kui sa kaks nädalat pole seda teinud, miks siis just täna õhtul on see õige aeg?"

"Ma ei taha õhtul nii palju kohvi juua. Mine üksinda, kui tahad!"

Tavaliselt oli Helena sellistes situatsioonides oma plaanidest loobunud ning käitunud mehe tahtmise järgi. Sellel korral ütles ta eneselegi ootamatult:

"Olgu! Oleks ma seda ainult ette teadnud, oleksin paksema mantli selga pannud. Aga ma võin võtta kojusõiduks takso!"

Ja ta läkski. Läks üksinda.

Kas tõesti oli ta sellepärast abiellunud, et nüüd, neljakümneselt, laupäeva õhtul üksinda kohvikusse minna? Ometi ta läks.

Cappuccino oli hea, pealinna parim, aga meeleolu oli tal viletsamast viletsam. Salajas oli ta ette kujutanud, et kohe-kohe astub kohvikusse üksik võõras mees, märkab teda ja alustab kuidagi juhuslikult vestlust. Millegipärast oleks naine soovinud, et kõnetaja oleks olnud välismaalane.

"Anteeksi..." või *"Sorry...,"* nii oleks võinud see vestlus alata.

Välismaalased võtavad elu kergemalt, neile poleks vaja olnud selgitada, mida teeb üks keskealine naine laupäeva õhtul üksinda kohvikus. Aga keegi ei pööranud talle tähelepanu. Kõik tulid siia kahekesi, oma kaaslasega. Helenal oli nutt kurgus. Ta püüdis kohvi hästi aeglaselt juua, et mitte väga ruttu koju jõuda. Ometi ei suutnud ta rohkem kui tunni aega surnuks lüüa.

Ja nüüd nad siis sõidavad vaikides teatrist koju. Enne uksest sisenemist prahvatas Helena endalegi ootamatult:

"Sa käitusid minu suhtes täna väga ebaviisakalt, jättes mind sõnakestki lausumata, lausa sammumise pealt üksinda keset garderoobi seisma!"

"Ma tänasin üht inimest, kes meile need kutsed muretses."

"Jah muidugi! Sa käitusid selle võõra naisega kenasti, minuga aga mitte! Minu unustasid sa täiesti ära! Miks sa mind ei tutvustanud sellele neiule?"

Harry kohmas midagi, avas õllepudeli, lülitas sisse televiisori ja süvenes korvpalliülekandesse.

Rohkem nad sellel õhtul ei rääkinud.

Hommikul helistas Helena Merikesele. Ta oleks väga tahtnud teada, mida sõbranna sellest kõigest arvab.

"Hommikust, Merike," ütles Helena pisut väsinud häälega.

Uni oli olnud pinnapealne ja naine ei teadnuki täpselt, kas ta oli olnud kogu öö üleval või magas ka natuke.

KUSTUTATUD
Rapla Keskraamatukogust

"Tead sa, ma oleksin sulle ise ka täna helistanud! Me lähme Sassiga Egiptusesse! Noh, saad isegi aru! Põgeneme härra ja proua Kliimaksi eest. Rühmas on veel kaks kohta. Tulge meiega kaasa!" vuristas Merike rõõmsameelselt vastuseks.

2

Kahe nädala pärast varahommikul võtsid Harry ja Helena Merikese oma takso peale ja sõitsid lennujaama.

Merike oli murelik. Sass oli nädal tagasi kurtnud, et kurk on haige. Siis oli ta köhima hakanud ja tõusis kõrge palavik. Suures hirmus olid nad arsti kutsunud, et mine veel muidu haigena reisile ja too kogu grupile häda kaela. Arst oli Sassil kopsu kuulanud ja väga karmilt nentinud:

"Teil on kopsupõletik. Sellises seisukorras ma ei luba teil lennata. See võib kurvalt lõppeda!"

Kõik! Sass jäi koju.

Merike oli veel eelmisel õhtul Sassi tervisekindlustuse asju ajanud, et hirmkalli reisi raha tagasi saada. Ise seisis ta fakti ees – jääda ka koju ja kaotada paarkümmend tuhat krooni või ikkagi sõita. Sass oli öelnud: "Sõida ikka! Sa pole ju üksinda. Õnneks on Helena ja Harry sinuga!"

Ongi parem, et Merike üksinda tuleb, mõtles Helena, ise selle inetu mõtte pärast piinlikkust tundes. *Nüüd saame temaga kogu reisi ajal koos olla ja ehk saan talle veidi oma südant puistata.*

Helena ja Harry kaasatulek oli juuksekarva otsas rippunud kuni viimase minutini. Kõigepealt oli vaja meest reisile meelitada. Helenale tundus, et väike tuulutus oleks kindlasti hea ka nende hallikarva abielule.

Esiteks oli tarvis teada, kas neil on nii palju vaba raha ja siis töölt vabaks saada. Harry puikles tükk aega vastu, siis aga ütles, et läheme pealegi. Tööl oli ta iseenda ülemus. Väikese firma värk! Helena saatis meilid ajakirjade toimetustesse, kuhu ta kaastööd tegi. Teatas, et läheb uusi ideid ja kogemusi korjama. Võrkturustuse keti helistas ta ka läbi ja ütles, et tema võtab kaheks nädalaks aja maha. Kõige otsustavamaks sai muidugi asjaolu, et tütar Grete pidi kuuks ajaks Saksamaalt, kus ta ühes peres lapsi hoidis, just nüüd koju puhkusele tulema. Nemad lendasid varahommikul, Grete saabus lõunase lennuga.

Tütre järele oli Helenal küll suur igatsus, aga reisikihk oli veel suurem.

Kodu saab hoitud, lilled kastetud ja kalad söödetud! Kõik klappis Helena arvates ideaalselt.

Nüüd nad siis olidki kolmekesi lennujaamas, ümberringi palju suurte kohvritega reisikaaslasi.

Helenal oli väike nipp, kuidas ennast võõras ruumis ja võõraste seas kohe algusest peale kindlamana tunda. Ta ütles lihtsalt naabruses seisvale inimesele tere, seejärel tutvustas ennast ja küsis, kas need kohvrid ka Egiptimaale lendavad.

Selle omaduse pärast oli teda ju ka võrkturustusse tööle kutsutud.

"Sina julged ju igaühega rääkida. Seda ongi selle töö juures vaja," oli talle öeldud ja sokutatud liitumisleping nina alla.

Julges, jah, võõrastega rääkima hakata, aga oma mehega räägitud ei saanud. Niipea kui ta oleks Harryle öelda tahtnud, mis teda häirib või mis võiks nende kooselus teistmoodi, tema meelest paremini olla, reageeris mees alati ühtmoodi:

"Kui ei meeldi, mine ära!"

Selle peale jäi naisel alati suu lukku. Kuhu tal siis minna oli? Jätta oma kodu? Võtta Grete ja minna. Aga kuhu? Kuhu ometi?

Mõnikord kihvataski tal peast mõte läbi, *et OK, võtan kõik oma sada toataime, maalid, nipsasjad, kardinad, lambid ja püramiidi laest ning lähengi minema. Mis siia koju, Harry, sinule siis jääb? Tühjad seinad ja kõle kodu.*

Aga ei olnud tast kordagi äraminejat. Nördimus ja solvang ununesid kuni järgmise korrani.

Nüüdki hakkas juba teatris juhtunu ununema ja Helena mõtles, kas sellest üldsegi tasub numbrit teha ja Merikesele rääkima hakata. Aga lennukis istusid naised kokku. Harry läks vabatahtlikult eraldi istuma.

"Teil siin hea omavahel lobiseda. Ma tahan veidike tukkuda!"

Helena võttis südame rindu ja tegi kohe, kui lennuk startis, Merikesele teatris juhtunust lühikese kokkuvõtte.

"Soovitan sul silmad lahti hoida. Vaata, kas Harry ostab reisilt mingi erilise meene mõnele oma tuttavale. Kui ostab, siis tal on raudselt armuke!" ütles Merike elutargalt.

Armuke? Armukese peale polnud Helena tulnudki. Tema oli lihtsalt solvunud, et mees temaga nõnda ükskõikselt käitus, jättes ta seisma keset garderoobi nagu tarbetu eseme.

Üldse oli Helena, vaatamata oma vanusele, jäänud üsna sinisilmseks. Ta hindas kõrgelt moraali ja püüdis selles vaimus kasvatada ka Gretet. Kuigi noored olid tükk maad teistsugused, tundus talle, et tütar on temaga paljudes asjades ühte meelt. Välja arvatud süütuse kaotamine.

"Kas sa olid süütu, kui Sassiga abiellusid," küsis Helena ootamatult.

Lennukis oli üksjagu suminat ning Merike küsis vastu: "Mida-aa?"

"Olid sa süütu, kui Sassiga abiellusid?"

"Mina või? Loomulikult ei olnud. Ma olen ju teist korda abielus."

"Ah muidugi!" Helena tundis piinlikkust, et oli selle seiga sõbranna elust hoopistükkis unustanud.

Kuidas nad Merikesega üleüldse tuttavaks said?

Kõigepealt oli Sass. Sass oli naabripoiss. Sass oli sõber, kes oli alati olnud Helena läheduses. Liivakastist alates. Nad olid salaja suitsu proovinud, nad olid koos õunaraksus käinud, nad olid... jestas küll, vananedes peaks mälukaotus tulema... temale aga meenub igasuguseid asju.

Nad olid vist nelja-viiesed, kui Sass naabritüdruku maja taha kutsus, endal püksid põlvini tõmbas ja Helenale nokut näitas: "Vaata, mis mul on!"

Helena oli naabripoisi nokut näppinud ja imestanud, et imelik küll, aga temal niisugust asja ei ole.

Kui nii võtta, siis oli Harry pärast seda lugu Sassiga tegelikult teine meessoost isik, keda Helena oma elus alasti nägi. Ei mäletanud naine kordagi, et tema isa oleks püksata mööda tuba ringi jooksnud või Helena ja emaga koos saunas käinud. Nii nagu oli nendel kolmel, Gretel, temal ja Harryl, praegu kombeks.

Helena oli selle kombe ise juurutanud, öeldes: "Mina ei taha, et minu tütar abielluks sama lolli ja rumalana, nagu ise seda tegin!"

Nad elasid alasti olemise suhtes äärmiselt vabameelselt. Ehk liigagi.

Maakodus oli neil väike varjatud nurgake, mille Helena Päikeseparadiisiks ristis. Seal sai õrnem sugu rahus päevitada. Harry oli nendega solidaarne, ainult et tema ei viitsinud lebada. Tema toimetas alasti aias. Naised said sellest julgust ning nii hakati tasapisi, niiti peale panemata, käima ka kaevul ja marjaaias. Ükskord oli aga naabri-Juhan nende poole tulnud. Harry läks talle vastu. Meeste asi, Juhan ei teinud nägemagi, et peremees püksata. Kui siis aga alasti peretütar marjaaiast saabus ja palja tagumikuga perenaine väliköögi trepile il-

mus, oli Juhan arvanud, et ta on surnud. Ainult et põrgu asemel, kuhu eit teda iga päev saatis, on ta hoopis paradiisi sattunud.

Merike tukkus pärast lennukis pakutud einet. Pea vajus vägisi Helena õlale, aga sõbranna ei julgenud seda eemale nihutada. Nii mõnus oli oma mõtetega uidata. *Parem ongi, kui sa magad,* kiitis Helena mõttes sõbranna uinakut, *sest kas sa nii ilmsüütult magaksid, kui teaksid, kelle peale ma praegu mõtlen?*

Naabripoiss Sass oli ükskord Helena mootorrattaga sessile sõidutanud. Ratas läks tee peal katki ja niiviisi jõudsid nad Tartusse hilja õhtul. Helena õppis kaugõppes eesti filoloogiat. Nende sessi ajal olid päevased tudengid vaheajal. Ühika komandandiga sai Helena kaubale, et kahekümne viieka eest saab ta omaette toa. Seekord pretendeeris ühele voodile Sass.

Nad ostsid poest odavat veini, sest pikast sõidust külmetasid nende käed ja jalad. Helenal oli kaasa võetud ema küpsetatud pirukat ja seenesalatit. Nad katsid laua. Uurisid, kus on tegelike toaomanike toidunõud. Leidsid kapist paar küünlajuppi ning otsustasid, et veedavad üheskoos mõnusa ja hubase õhtu. See oli esimene kord, kus nad ei tegutsenud, ei teinud midagi koos, vaid ainult rääkisid. Sass üllatas Helenat oma teadmistega, ta oli palju lugenud poiss, üllatas huumorimeelega, üllatas igati. Kella kolme paiku öösel otsustasid nad magama heita. Helena käis duši all ära ja kui ta tuppa saabus, oli Sass tema voodi peal pikali.

"See on nüüd küll selge nagu aamen konks, supi lonks, et mina oma kaua hoitud süütust naabripoisile ei anna!" ütles Helena resoluutselt ning tiris kampsunivarrukat pidi Sassi teise voodisse.

Hommikul oli naabripoiss kadunud.

Naabripoisiks oli Helena Sassi kogu aeg kutsunud. Kuid sellel Tartu-õhtul ja öösel märkas ta esimest korda, et naabrimarakratist on sirgunud päris nägus noormees. Pikkust oli tal parasjagu – ja siis need vallatud lokid, mis kõrva taga ei püsinud! Alati olid ta, Sassi niisiis, riided ja tuba korras.

Seegi kord vaatas Helena ühikatoas ringi. Nõud olid puhtaks pestud ja järelejäänud pirukas koos salatilõpuga maitsekalt taldrikule asetatud.

Sess sai läbi paari nädala pärast. Helena kartis kohtumist naabripoisiga. Mida Sass-poiss ometi mõtles? Nad olid ju olnud head sõbrad,

naabrilapsed. Tundsid teineteist läbi ja lõhki. Helena ootas tundmatut printsi, mitte abielu liivakastituttavaga!

Kohtumine Sassiga osutus aga, vastupidiselt kartustele, sundimatult vabaks.

"Tere, naabritüdruk! Saa tuttavaks Merikesega," ütles Sass ning lasi alles siis Merikese käe oma pihust lahti, kui kaks neiut teineteisele terekätt soovisid anda.

Sellest päevast alates said tüdrukutest sõbrannad. Väga head sõbrannad.

Ükskõik kuhu Helena läks, kutsus ta ka Merikese kaasa. Nii oli näiteks hea kas või kursustel käia. Alati oli Merike nõus kõike kaasa tegema. Hea oli koos ka koju tulla. Sass oli neil peaaegu alati vastas ja et nende kodutee Helena tänavast möödus, siis visati Helena enamalt jaolt koju ära. Helena palus end küll tänava otsas maha panna, aga Sassi naine oli see, kes ütles:

"Mina küll ei saa aru, kuidas Harry süda üldse ei valuta. Teie tänav on nii pime. Mina ei lase sind küll üksinda minna!"

"Kuldne reegel, millega Harry seltskonnas hiilgab, on see, et kui keegi sind vägistada tahab, siis lase lõdvaks ja püüa rahuldus saada. Vot nii on lood, kallid sõbrakesed ja lubage mul jalgsi koju minna. Jõuate ka ise kiiremini!"

Aga Sass keeras üldjuhul tänavasse sisse ning nii sõidutati Helena ilusasti kodumaja ette.

"Eks teravaid elamusi võib muudmoodigi saada," oli Sass tookord vastanud.

"Merike, kuule, ärka nüüd üles," raputas Helena sõbrannat õlast. "Sa magad nii magusasti, aga minu õlg on kangeks jäänud ja sinu ilaga koos!"

"See on siis ikka õige, et ma magamise ajal norskan, peeretan ja räägin. Nüüd veel ilastan ka. Anna andeks."

Merike ringutas ja hakkas WC poole piiluma. Järjekorda ei olnud.

Naised otsisid silmadega Harryt.

"Ons ta maha läinud või?" kergitas Helena küsivalt kulme. "Muuseas, kas sa seda anekdooti tead," müksas Helena Merikest, "kuidas üks karkudega ja üleni sidemetes ning lahastes mees pöördub lennukis stjuardessi poole ja palub välja.

"Lubage mul siin väljuda!"

Stjuardess jookseb piloodi juurde ja ütleb, et üks hull tahab maha minna.

"Kas see karkude ja lahastega?"

"Jah, just seesama!"

"Mingu pealegi! Ta läheb iga kord siin maha."

Naised naersid südamest.

Merike käis kempsus ära. Nägi Harrytki taga, kõige viimases reas. Magas muidugi.

Piloot teatas, et nad jõuavad Arlanda lennujaama õigeaegselt ja maandumine on viieteistkümne minuti pärast. Helena kartis, et edasilennul ei pruugi neil enam vedada, et nad kahekesi kõrvuti jäävad. Aga Harry kuuldes ei tahtnud ta pärida, kuidas Sass ja Merike omavahel kokku said.

"Meie kokkusaamises olid sina, Helena, ise süüdi!"

Merike oli vastupidiselt Helenale, kes liialdusi ja sõnarohkust armastas, väga kiire ja täpse jutuga. Ta ei armastanud pikka jorutamist ega ülepaisutamist. Kui ta rääkis, siis rääkis otse, kokkuvõtlikult ja konkreetselt. Nüüdki tegi ta lühikese sisukokkuvõtte:

"Olin noorena jube rumal. Abiellusin seitsmeteistaastaselt endast kaheksa aastat vanema mehega. Siis selgus, et ta on joodik ja jõhkard. Mina kannatasin tema mõnitusi, sest ootasin last. Ükskord ta lõi mind. Ma kukkusin. Algasid valud. Seda, et ma oma esimese lapse kaotasin, sa ju tead, Helena. Ma olen sellest rääkinud."

"Rääkisid küll, aga mul oli tookord iseendaga nii palju tegemist, et ma olin selle, ausalt öeldes, unustanud."

"Olgu peale. Igatahes pärast seda otsustasin ma lahutada. Pakkisin oma asjad ja plaanisin häälega Paidest Tallinna saada. Tahtsin alustada kõike uuesti. Ja edasi läheb nagu muinasjutus. Tuli üks varahommikune mootorrattur. Võttis mu peale ja tõi Tallinna."

"See oli Sass?"

"Sass jah! Me olime tol hommikul mõlemad liimist lahti. Lohutasin teda ja tema lohutas mind. Alles hiljem tunnistas Sass, et neiu, kes talle korvi andis, olid sina, Helena!"

"Mina? Mina olin ju kõigest naabritüdruk!"

Tekkis vaikus.

"Nii et tegelikult on küll võimalik oma unelmate prints tee pealt kinni püüda!" nentis Merike pärast piinlikult pikaleveninud pausi.

Arlanda lennujaamas oli neil aega paar tundi. Igaks juhuks suunduti kohe väljakuulutatud *gate*'i. Helena algatusel sai grupp omavahel tuttavaks. Igaüks ütles oma nime ja ameti. Küll oli rühmas igat mesti mehi ja naisi! Ärimehi, arste, õpetajaid ja muid tegelasi. Helena kirjutas märkmikku mõned huvitavamad üles. Kes teab? Võib-olla saab mõnest edaspidi loo kirjutada. Siis jõid nad kohvi ja Harry valas väikesest kaasavõetud lapikpudelist naistele konjakit.

Aeg läks, aga Kairo lendu ei kuulutatud ikka veel välja. Lõpuks kadus nende lennu numbergi tabloolt. Kõik muutusid närviliseks. Harry helistas Helena õhutusel Tallinna reisibüroosse, et küsida, mis nali see on. Miks pidid nad nii varajase lennuga tulema? Kas selleks, et Arlanda lennuväljal raha raisata? Hirmutas neid veel sellega, et rühmas on ajakirjanik ja sellest kõigest võib reisibürool paksu pahandust tulla. Aga keegi ei teadnud midagi. Lõpuks, kell kümme õhtul, tuli esimene info. Alles nüüd olevat startinud oodatud lennuk Kairost. Kuuldavasti olevat olnud mootoririke. Minema saadakse alles öösel kell kaks. Reisi algus oli niisiis murettekitav.

3

Lennuk oli idamaiselt mustavõitu ja lärmakas. Hulk egiptlasi valgetes hõlstides, vaatamata hilisele kellaajale, muudkui vehkis kätega. Nad suitsetasid õudselt palju. Lennuki tagaosas polnud midagi hingata. Matemaatikaõpetaja torises juba: "Oleksin ma teadnud, et nad niisugused on, ma poleks küll tulnud!"

"Nojah, juba läheb lahti! Eestlane lendab Idamaale ja soovib seal kohtuda euroopaliku kultuuriga," kommenteeris Helena, nii et õps ei kuuleks.

Harry ja Merike tukkusid. Küll on õnnelikud need inimesed, kes igal pool, kuhu maha istuvad või pikali viskavad, kohe magada saavad. Helena oli viimased aastad igal öösel kella kolme paiku ärganud ja temas oli käivitunud nagu mingi vastik mehhanism. Ühelt poolt tagus peas mõte, et kõik on hästi ja peaks jääma magama. Teisalt, märksa tugevamini, otsis aju oma käärudest mingit muret või probleemi, mis teda lõpuks hommikuni ärkvel hoidis.

"See on tüüpiline rõõmu puudus," oli üks tohter asjale lühikese, aga täpse diagnoosi pannud. Loomulikult ei öelnud intervjueeriv Helena, et temal endal on see häda küljes. Ta tõi lihtsalt näite oma tuttava-tuttava elust. Aga diagnoos rabas teda tookord tõesti.

Jah, millal me naersime viimati koos Harryga? Tegelikult ei osanudki Harry naerda. Südamest naerda. Ta ainult imiteeris naeru ja see ei olnud naise meelest üldsegi lõbus.

Ah pagan! Jäägu minust kõik need mured ja vastikud mõtted siia lennukisse! Pakin need kokku ja... Helena isegi sirutas end näitlikult sahtli poole, kus ta nägi oksekoti ülemist äärt *...ja panen sellesse kotti! Lõppeks sõidan ma puhkama!*

Kairosse jõuti varahommikul. Giid oli neid öö läbi lennujaamas oodanud. Kõik olid väsinud, aga aega magamiseks ei antud.

"Ega me ole siia magama tulnud!" ütlesid eestlased ühest suust.

Asjad pandi hotelli ja ees ootasid Giza püramiidid.

Teel sinna tegi nooruke eestlannast giid ülevaate ees ootavast päevast. Olevat tark tegu minna püramiide vaatama hommikul. Siis ei ole veel nii kuum ja inimesi on vähem. Ta hoiatas, et keegi ei pildistaks kohalikke kaamelitega, sest siis peab kohe maksma. Üleüldse, ütles ta, peab igal pool maksma. Ühedollarilised olgu kogu aeg taskus.

"Meil küll Eestis nii ei ole!" teatas selle peale kaasasolev tohtrihärra.

Imede ime! Ma olen Egiptuses!

Buss sõitis, vaatamata kaosele Kairo liikluskorralduses, sirgelt Giza hiiglaslike püramiidide poole, ümberringi tuututavad ja lärmavad autojuhid. Kes rohkem kära tegi, see esimesena ka sõita või pöörata sai. Nende buss ei pööranud ei vasakule ega paremale, sest nende tee viis sirgelt läbi varahommikuse sagiva Kairo otse maailma seitsme ime hulka kuulva Cheopsi, Chephreni ja Micerinuse püramiidi ning kuulsa Giza sfinksi poole. Majad lõppesid. Algas kõrb ja nad seisidki lõõskava kõrbetuule käes, püramiidid käega katsutavas kauguses. Kohalikud lähenesid kaamelitega, ootasid dollareid. Helena oli võlutud. Ta oli oodanud kohtumist püramiididega. Aasta tagasi oli ta ostnud koju isegi topeltpüramiidi. See tuli lakke riputada. Loomulikult ei saanud ta üksinda sellega hakkama. Aga Harry oli tookord püramiidi suhtes leplik olnud ning seda suure huviga lae külge kruvinud. Nüüd küsivad kõik tuttavad, kes neil käivad, mis asi see on. Siis saab Harry oma hambaid teritada ja seletada, et tema naine nimelt mediteerib püramiidi all ja hoiab niiviisi ära vananemist. Sellel võis ka tõepõhi all olla.

Nimelt oli Helena viimasel klassi kokkutulekul võrrelnud end oma klassiõdede-vendadega ja leidnud, et tema näeb tõesti teistest noorem ja värskem välja. Aga võib-olla tuli see ka tervislikust toitumisest? Mine sa tea.

Niisiis oli püramiid ainus Helena hullus, mida Harry täielikult aktsepteeris. Helena lootis salaja, et nad lähevad mehega koos püramiidi, seisavad selle keskpunktis ja püüavad tunnetada koos ja käsikäes seda erilist.

Käik, mis püramiidi põhja viis, oli kitsas ja pikk. Üks rida turiste ronis alla, teine tuli üles vastu. Oli palav ja umbne. Alla jõudes oli Harry Helena silmapiirilt kadunud. Hiljem ütles, et tema otsis muumiat. *Niipalju siis käest kinni hoidmisest ja koos tunnetamisest!*

Mida need inimesed küll tormavad? Kas tasub selleks maksta kümme Egiptuse naela, et mööda vaevalist käiku alla ronida ja siis kohe üles tagasi tulla?

Helena tahtis tõeliselt *tunnetada*. Ta otsis vaba koha püramiidi keskel, sulges silmad ja tunnetas... tunnetas reisikaaslase teravat näppu

oma ribide vahel: "Mida sa siin palvetad? Kuule, magada tahaks! Viskaks õige muumia kõrvale pikali!" püüdis sõrmega torkija vaimukas olla.

Helena vaatas abiotsivalt ringi. Lõpuks sai ta siiski nii palju omaette olla, et võis hiljem iseendale ausalt öelda: ta *tundis*, tundis surinat kehas, vaikust ja superenergiat, tundis midagi erilist, mida ta koduse püramiidi all kunagi tundnud ei olnud.

Päeva teine pool möödus Khan el Khalili turul – idamaa lärmakalt kaupleval turul. Tuhandete viisi turiste, sama palju kohalikke kaupmehi ning loendamatul hulgal väikesi, kaupu täis poekesi. Giid oli öelnud, et ühtegi asja ei tohi kohe, ilma kauplemata osta.

"Siis maksate kümme korda kallimat hinda," õpetas kohalikke olusid tundev giid.

Selline äri Helenale meeldis. Oli see ju põnev mäng. Kes on osavam ja kelle hind jääb lõpuks peale? Tal oli isegi sadakond tavalist pliiatsit kaasas, sest üks tuttav oli öelnud: "Ära sa pliiatsiteta küll Egiptusesse mine! Pliiatseid nad tahavad ja sa saad nende eest kõike osta!"

Ega egiptlased kirjutamise pärast neid tahtnud! Nemad segasid grafiiti suitsu sisse! Helenal oli suva, mis tema pliiatsitega tehti. Suitsetati või joonistati – mis temal sellest!

"Meie küll narri ei mängi," olid pliiatsite osas nii Merike kui Harry ühel nõul. Aga Helena katsetas. Oligi põnev natuke lolli mängida. Kodus ju seda ei saa ega tohi! Kümme pliiatsit ja uus film fotokasse. Kolm pliiatsit ja joogivesi. Helena läks hasarti. Üks armas väike poiss vaatas tema tegevust kõrvalt ja ütles viisakalt: "*Madam...*" ning näitas oma tühja taskut. Helena pistis sinna ühe värvipliiatsi. Loomulikult lootis ta, et tõmmu armas poisiklutt Eestist saadud kingitusega kodus koolitükke teeb. Hetke pärast oli trobikond kohalikke lapsi tema ümber, kes kõik pöörasid oma taskud pahupidi. Helena pistis veel mõnele tüdrukutirtsule pliiatsi pihku ja vaatas abiotsivalt ringi, kuidas nuruvatest ja üha juurde jooksvatest lastest lahti saada.

Ta sisenes kähku poe moodi putkasse, kus müüdi igat sorti vesipiipe.

"*Madam, you have blue eyes,*" pöördus tema poole poeomanik ning osutas ühe käega Helena näo suunas ja teise käega oma kaelas rippuvale sinisele silmale. "*And white hair.*"

"*Yes, I have. Thank you!*" vastas Helena kohmetunult.

Poemüüja oli temast kindlasti noorem, aga mehe käitumine ja jutt jätsid mulje, nagu tahaks ta Helenale külge lüüa.

"*A little red tea, madam?*" küsis mees kummardades.

"*Why not?*" vastas Helena meelitatult. Ta ei mäletanud, millal viimati oli Eestis mõni mees temaga nii galantselt käitunud.

Kuigi toosama pliiatsisoovitaja oli Helenat hoiatanud, et ärgu ta mingil juhul poodi üksinda jäägu või kuskile keldrikorrusele kohalikuga mingu, tundis Helena end siin turvaliselt. Polnud treppi, mida karta, polnud ühtki kahtlast kardinat. Ja küllap Harry ning Merikegi varsti sisse astuvad.

Helena jõi teed ja poemüüja tassis tema ette vesipiipe.

"*Madam, for you special discount. You have nice blue eyes! Do you want with me to disco today?*" keerles poemüüja Helena ümber vigast inglise keelt purssides. Sellest keelest sai naine hästi aru, sest ega ta isegi teab mis hästi võõrkeeli rääkinud. Elu sunnil tuli veel keskeas keeltekursustel käia ja nii palju juurde õppida, et ennast kusagil maha ei müüks.

Piibud meeldisid Helenale ja ta otsustas, et ühe ostab ta kindlasti sellelt reisilt koju kaasa. Mis sest, et nad keegi ei suitseta.

Vesipiipe uurides, eri suurusi ja värve kõrvutades oleks järsku nagu Merike sosistanud:

"Hoia silmad lahti ja vaata, kas Harry ostab sellelt reisilt mingi erilise kingituse kaasa."

Muidugi, mina joon siin rõõmsalt teed ja Harry saab südamerahuga salakingitust valida, turgatas Helenale pähe.

Ta hakkas minema. Tänas viisakalt kuuma joogi eest ja lubas kindlasti tagasi minna. Vesipiibule järele.

Õue astudes tabas teda ebameeldiv üllatus. Oli hakanud sadama tihedat vihma. Giid oli bussis rääkinud, et Kairos sajab vihma ainult ühel päeval aastas. Ju siis nüüd oligi saabunud see ainumas päev.

"Loomulikult, meie, eestlased, peame end koduselt tundma isegi kaugel Kairos," ütles Helena valjusti eesti keeles. Ta tundis ennast vabalt ja hästi. *Kus ma siis olen? Kuhu poole meie buss jäi ja kus on mu mees ning sõbranna?*

Pilk kellale ütles, et kogunemiseni oli jäänud veel tund. Kümme minutit seisis ta poe juures katuse varjus lootuses, et nüüd kohe hüppab mingist naaberpoest välja Harry ja nad hakkavad koos bussi poole minema. Aeg läks, aga ühtegi tuttavat nägu ei ilmunud silmapiirile. Helena sattus paanikasse. Hakates minema ühele poole, tundus talle, et tuleks minna hoopis teisele poole. Harry teadis selle tänava nime, kuhu nad pidid kogunema.

Ise ütles veel mulle, et ära sina muretse, küll tema jätab meelde. Ole ikka alati mehe eest väljas! Jäta kõik ise meelde ja ära looda kellegi peale, korrutas

naine endale tuttavat teksti. *Pagan küll! Kuidas ta võis mind siia Kairo turule üksinda jätta? Millest selline hoolimatus?*

Pisarad tulid kurku. Riided olid märjad ja kui Helena allapoole vaatas, nägi ta poripiisku täis heledaid pükse ja inetult määrdunud hallitäpilist kampsunit. Naisele tundus, et kogu aastane Kairo tahm ja tolm sadas täna – siin ja praegu – tema peale maha.

Kui miski tuju rikub, siis meenuta lennukisse jäänud oksekotti!

Selle lause oli ta lennu ajal endale toeks mõelnud. Ja see aitas tõesti. Isegi praeguses olukorras.

Kuhu nad ikka minuta lähevad?

Helena hakkas tegutsema. Nii nagu tal tavaliselt kombeks oli. Ta peatas möödujaid ja püüdis neile nii kehakeele kui ka inglise keelega selgeks teha, et otsib suurt bussi ja hulka turiste. Kus sellised bussid võiksid peatuda?

Suuremalt jaolt kehitati õlgu või ei saadud temast aru. Õnneks tiirutas ta vaid selle poe ümbruses, kuhu ta sisse oli astunud ja sellega ka kaaslased kaotanud.

Kui ma nüüd rahulikult mõtlen, siis see neetud buss peaks siin läheduses seisma. Nii südametu see Harry ka ei ole. Ju ta arvas, et siit oskan ma isegi tulla.

Ta sundis end rahulikuks, vaatas ringi ja kuulatas.

Kuskil lähedal on mošee, taipas Helena, sest koraani lugemine andis märku algavast õhtupalvusest. Bussidki peatusid suurel väljakul ühe mošee läheduses. Naine hakkas hääle suunas liikuma. Jooksnud tänava lõpuni, keeras ta häält jälgides paremale ja aeglustas sammu. Eemalt paistsid bussid.

Minuti pealt õigel ajal sisenes Helena tuttavasse bussi.

"Ma hakkasin juba muretsema," ütles bussiistmel laiutav Harry. "Kuhu sa nii kauaks jäid?"

"Jäin pisut kauemaks sinna poodi. Jõin teed ja tõmbasin vesipiipu. Siis hakkas sadama ja ma ei tahtnud väga märjaks saada," valetas läbimärg naine oma mehele. "Aga kus Merike on?"

Merike jäi ainsana veerand tundi hiljaks. Giid noomis teda ja ütles, et nii jääb neil palju nägemata, kui iga kord mõtleb keegi hilineda. Merike vabandas ja kobis oma kohale, ise kuidagi imelikult kaela varjates.

"Vaata, mis ma teha lasin," sosistas ta ja näitas veidike laialivalgunud maalingut kaelal.

"Ma olin siinsamas lähedal, aga see egiptlane tegi meelega aeglaselt. Sellepärast ma hiljaks jäingi."

"Päris ilus, mis see maksis?"

"Üheksakümmend Egiptuse naela. Aga ma sain viiekümnega."

"Kas sellepärast ongi jooned laiali, et kaup oli alla hinnatud?" sekkus naiste sosistamisse Harry.

"Ei! Küllap vihm rikkus seda veidi!"

Merike otsis kotist väikese taskupeegli ja üritas oma kaelale tehtud maalingut vaadata.

"Mul ei olnud nii palju raha. Õigemini, ma ei tahtnud nii palju kulutada. Aga siis ütles see egiptlane, et kui ma luban tal hoida vasakut kätt kogu selle töö tegemise jooksul õma kõrgel rinnal..." ja Merike demonstreeris näitlikult, kuidas ornamendi maalimine kaelale oli käinud, "siis ta annab mulle *discount*i. Muidugi ma olin nõus! Ainult ta ei hoiatanud mind, et kavatseb töötada kaks korda aeglasemalt!"

"Kust sa selle peale üldse tulid?" küsis Helena.

"Sass ütles mulle, et ma ei tohi mingit nänni koju tassida. Kuluta raha enda peale ja tee kõike seda, mida me oleksime koos teinud! Nõnda ma siis täna alustasingi!"

"Tubli oled!" kiitis Helena sõbrannat.

Buss oli vahepeal jõudnud parfüümiõli poe "Royal Perfumes Palace" ette. Turistid Eestist paluti sisse. Pood lõhnas oivaliselt. Küsiti, mida keegi juua soovib ja siis algas tõeline müügietendus. Potentsiaalsete ostjate randmed ja käed määriti kokku erinevate õlidega ja paluti nuusutada, hinnata ning valida.

Helenale meeldis "Queen of Egypt", Harryle "Tut-Ankh-Amon" ja Merikesele "Secret of the Night". Selle lõhna lubas ta ainsa asjana Sassile kingituseks viia.

Harry lasi endale väheke lemmiklõhna pudelisse mõõta ja kui järg Helena valikuni jõudis, arvas mees, et seda naiste parfüümõli võiks veidi rohkemgi kaasa osta.

"Võtame paar tühja ilupudelit ka. Siis saab kodus ise õli sinna sisse valada ja vajadusel kellelegi kinkida," tegi Harry ootamatu ettepaneku.

"Vaata aga vaata, Harry, sul on vist mõni silmarõõm, keda tahad lõhnaga rõõmustada," suskas selle peale Merike.

Oksekott! Oksekott! Oksekott! kordas Helena vaikselt omaette.

4

Järgmisel hommikul, istudes hotelli kohvilauas, otsustas Helena, et kiusab veidike oma meest väljamõeldud jutuga.

Kõigile olid teada Helena tähendusrikkad unenäod. Näiteks kui ta nägi unes tühja rahakotti või et teda rööviti, siis tavaliselt tuli kusagilt ootamatult raha. Naine oli hakanud pärast sellist unenägu isegi loteriipileteid ostma. Ja kaks korda oli ta võitnudki. Esimesel korral kolmkümmend rubla, aga teisel korral... oh-oh-hoo, koguni seitse tuhat krooni!

"Ma nägin täna väga tobedat unenägu," alustas ta ootamatult. "Harry, sina olid justkui meie kodus ja üritasid seda eile ostetud parfüümõli väikesesse pudelisse valada. Millegipärast su käed värisesid ja suurem osa õlist voolas mööda pudelikaela maha. Sa said väga vihaseks, viskasid selle suurema pudeli prügikasti, väiksemasse lasid aga kraanist puhast vett. Ma sain sinu peale pahaseks ning ärkasin selle peale üles, et rääkisin unes kõva häälega. Ega ma sind sonimisega üles ajanud?"

Muidugi teadis Helena, et kui Harry magama jääb, siis lase või kahurit tema kõrva ääres. Mees magab sügavasti ja rahulikult hommikuni.

"Võib-olla ajas sind öösel jooma meie õhtul võetud vein, et kraanivett unes nägid," ühmas Harry.

"Kahju, et sa üles ärkasid," sõnas Merike." Mind küll huvitaks, kellele Harry selle lahjendatud õli oleks viinud!"

Merike ütles õnneks just *viinud*, mitte *kinkinud*. Rohkem ei tahtnud Helena seda teemat edasi arendada ja ta püüdis Merikesele sellest laua all jalaga märku anda.

"Ai, kes mind jälle togib?" küsis Harry ja tõmbas oma pikad jalad tooli alla konksu.

Pärast hommikusööki koguneti bussi, et sõita vaatama Aswani tammi. Läbi Kairo sõites arvas jälle keegi, et küll on siin must ja küll on siin inetud pooleli majad ja küll on vastik see tänavakauplemine. Mille peale giid väsinult vastas:

"See ongi Kairo! Ilusaid maju võite näha Pariisis!"

Helena vaatas halli tänavapilti. Pruunikashallid, ilma katuseta, pooleliolevad majad. Mingid orad ja antennid taeva poole püsti. Tema siin elada ei tahaks. Liiga lärmakas, liiga must, aga vaadata oli huvitav. Igatahes ei otsi tema siit euroopalikku kultuuri. See ongi Egiptus! See ongi huvitav!

Harry nuuskas juba kümnendat korda nina ja ütles lõpuks, et püramiidide juures olnud tugev tuul tõmbas ta vist läbi. Meelsasti läheks ta tagumisse pinki ja püüaks veidike tukkuda. Seal olevat rohkem ruumi. Tühjaks jäänud kohale maandus kohe Merike.

"Läks tukkuma? Siin on ju nii põnev. Ega Egiptusesse tukkuma tulda!" avaldas sõbranna oma nördimust. "Kuule, kas ta on elu aeg sul selline, noh, igavavõitu olnud?"

Igav! Muidugi on igav! Mitte kui midagi huvitavat pole juhtunud, toimunud, olnud. Aastaid juba. Kogu elu on olnud üks suur ja igav abielu!

"Jah, vist küll!"

"Te olete ju nii erinevad. Nagu tuli ja vesi. Kuidas said küll sellised omavahel kokku?"

"Tahad kuulda või?"

Et giid oli oma jutuga just lõpule jõudnud, otsustasid sõbrannad nüüd veidike keelt peksta. Helena vaatas korraks tahapoole, ega tagumised pealt kuula ja alustas:

"Ma olin just ühe oma peikaga riidu läinud. Õigemini jättis see poiss mu maha. Jättis sellepärast, et ma ütlesin talle ausalt, et mina annan oma süütuse sellele, kellega ma kavatsen abielluda. Ja selle poisiga ma ei kavatsenud."

"Olid sa siis tõesti nii rangete põhimõtetega?" küsis üllatunud Merike.

"Olin jah! Ja sellest ei saa Gretegi praegu aru. Tema ütleb, et nii poisid kui ka tüdrukud peavad enne sarved maha jooksma, et aru saada, kes on see ainus ja õige."

"Ega sa tema arvamust hukka ei mõista?"

"Ei, üldsegi mitte, sest minu isiklik elu on mu põhimõtteid tublisti korrigeerinud."

"Nii ja mis siis edasi sai?"

"Kui sind maha jäetakse, see on ikka väga vilets tunne. Ma arvan, et ise maha jätta on palju kergem, kui olla mahajäetud. Olin õnnetu, nutsin nädalapäevad salaja patja. Siis aga sattus mu kätte päevahoroskoop, kus oli kirjas, et täna kohtun ma tõenäoliselt inimesega, kes

muudab mu elu täielikult. Küll ikka noor inimene võib loll olla! Kui lugesin, et mu elu võib muutuda täielikult, siis ei mõelnud ma, et asi võiks halvemaks minna. Ikka paremaks, on ju?"

"Küllap vist!"

"Värvisin sõrme- ja varbaküüned punaseks ning läksin kultuurimajja tantsuõhtule. Seisin, kott õlal, ukse kõrval. Keegi ei teinud must väljagi. Aga niipea, kui käekoti toolile panin, tuli üks pikk laiaõlgne noormees mind tantsule paluma ja alustas juttu: et oli mind kohe alguses märganud ja bla-bla-blaa, aga selle koti pärast arvas, et ma ei tantsi."

"See oli Harry, eks ju?"

"Harry, jah. Ta tantsis üsna hästi. Mina aga mõtlesin, et kui see kena noormees on taksojuht, siis ma temaga tegemist ei tee. Ma ei tea, miks mul oli tookord allergia taksojuhtide vastu. Selgus aga hoopis, et ta oli üliõpilane."

Nüüd võttis giid uuesti mikrofoni ja hakkas rääkima, kuidas venelased 1960. aastal Aswani tammi ehitamist alustasid ja kuidas UNESCO abiga päästeti kultuuriväärtusi, mis muidu oleksid jäänud vee alla. Naised tegid oma keelepeksus väikese pausi, sest Helena tahtis märkmeid teha. Mine tea, ehk tuleb mõte sellest reisist kunagi kirjutada.

"Räägi edasi," müksas Merike sõbrannat, kui bussis jälle vaikseks jäi.

"Kus ma jäingi?" meenutas Helena. "Ah jaa! Tantsisime laupäeviti mitmes kultuurimajas, ja siis, ühel õhtul, püüdis too noormees mind suudelda. Tunnistan, ma ei tõrkunud vastu! Mul oli eelmisest korrast selline hirm, selles mõttes, et kui ma jälle ütlen ei, jäetakse mind uuesti maha. Suudlesime veel paaril õhtul ja lõpuks ta kutsus mind oma koju. Tema vanemad olid läinud maale. Seal see juhtuski. Midagi erilist pole mäletada. Ta võttis mult lihtsalt sellel õhtul kaua hoitud, kaunikese. Hea, selles mõttes et mõnus, polnud! Aga tee oli lahti tehtud. Seksisime veel paar korda, kuni hakkasin taipama, et mul ei ole temaga eriti palju ühist. Mul ei olnud temaga lõbus, nagu eelmise kavalerига oli olnud. Mul polnud temaga huvitav, nagu naabripoiss Sassiga oli olnud. Läksin järgmisele kohtamisele teadmisega, et ütlen: teeme väikese vahe ja mõtleme oma suhte üle järele. Aga tead, millega Harry mind tol õhtul üllatas?"

"Oli taksojuhiks hakanud või?"

"See oleks parem variant olnud! Ta tegi mulle tol korral abieluettepaneku. Järelemõtlemiseks andis kaks päeva aega."

"Nüüd läheb juba põnevaks..."

"See oli tõesti esimene ja viimane üllatus temalt ja ka palsam minu hiljutisele, veel kinnikasvamata haavale. Olin meelitatud. Mind ikkagi vajatakse, mind ikkagi armastatakse! Nii ma siis ütlesingi, pikemalt mõtlemata ja põhjalikult kaalumata, kahe päeva pärast oma jaa-sõna. Loomulikult mängis selles oma osa ka horoskoobiennustus ja süütusekaotus... sa ju tead mind, Merike, milline ma olen."

"Sa oled huvitav, sa oled täiesti normaalne naine."

"Ole meheks, Merike. Aitäh! Kuule, aga kas sulle ei tundu, et siin, Egiptuses on hoopis teistsugused mehed kui meil Eestis? Minule tehakse siin küll kogu aeg komplimente. Elu seeski pole nii palju tehtud kui siin."

"Loomulikult. Sul on ju sinised silmad ja blondid juuksed. Vaata, kui tõmmud nemad on! Ja lisaks sellele tuleb mulle meelde, et neil on olnud mingi sinisilmne ja heledapäine valitseja, kes tõi neile õnne ja õitsengut. Pärast seda nad arvavadki, et sinine silm toob alati õnne!"

"Kui nii, siis ma panen laugudele sinist juurde," ja Helena hakkas oma reisikotis huulepulka ja meigikarpi otsima.

"Kelle jaoks end ehitakse?" küsis äkki naiste seljatoe taga seisev sassis ja unesegune Harry.

"Meile tundub, et meil on menu mustade meeste seas," vastas Merike väga maialt.

"Ei tea, kas Harry kuulis, millest me rääkisime," muretses Helena.

Eemalt paistis juba Aswani tamm, mis pakkus Harryle kui ehitusinsenerile tõsist huvi. Ta rääkis selle suurejoonelise ehitise valmimisraskustest ja mastaapsusest. Bussist väljudes pildistasid nad ennast eraldi ja kolmekesi tammi taustal ning Harry tuletas meelde, millise uhkusega räägiti neile kooliajal kommunistlikust ülesehitustööst Egiptuses. Lõpuks ei saanudki naised aru, kas egiptlased peaksid olema õnnelikud või hoopis õnnetud, et venelased neile tammi ehitasid.

Helenal oli hea meel, et Harry oma teadmistega hiilgas. Muidu võis sõbrannale tõesti jääda mulje, et ta on abiellunud mõkuga.

Nende kooselus oli olnud nii tõuse kui mõõnu. Kõige suurem kriis oli pärast kaksikute surma. Helena jäi kohe pärast abiellumist rasedaks. Ta oli noor ja terve naine. Karta polnud ju midagi! Kõik naised sünnitavad. See on normaalne, et sünnitus võib olla raske, aga et ta võiks lapse kaotada, selle peale polnud ta iialgi mõelnud. Kui looteveed kodus ära tulid, kutsuti kiirabi. Helena pani end ilusasti riidesse, värvis isegi kergelt silmi, sest ta tahtis olla väga ilus oma esimese lapse sünni ajal. Kui nad kiirabiautoga läbi varahommikuse linna

sõitsid ja auto sireenid peale pani, oli sünnitusele sõitev Helena õnnelik.

"Kuulgu kogu linn, et ma sõidan sünnitama," hõiskas ta süda rõõmust ja ootusest.

Valusid ei olnud. Enesetunne oli oivaline. Ainult meest oleks ta oma kõrvale igatsenud, nõndaviisi nagu tänapäeval sünnitatakse. Aga tol ajal seda ei lubatud. Haiglas sattusid arstid ärevusse. Lapse südametuksed jäid aina nõrgemaks ning sünnitegevus ei alanud ikka veel. Lõpuks jooksid arstid süstaldega Helena voodi ümber ja ütlesid, et nad peavad sünnituse esile kutsuma või muidu... Helena mäletab, kuidas teda sünnitustuppa viidi, ta nägi oma vastsündinud lapse pead ja kuulis ämmaemandat ütlevat: siin on veel üks laps! Järgmine pilt on õudsest ärkamisest sama päeva õhtul.

Kus ma olen? Mis on juhtunud?

"Teil olid kaksikud. Kahjuks surid nad juba enne sünnitegevuse algust. Mõlemal poisil oli kaasasündinud südamerike. Kas te soovite ise matta või matab haigla? Te pole lapsi näinud, sellepärast oleks viimane lahendus parem," teatas arst asjalikult, lühidalt ja rutiinselt.

Helena oli narkoosist uimane. Ta sulges silmad, mõtles, et see on halb uni ja jäi uuesti magama. Järgmisel hommikul, kui ta ärkas, oli tema kõrval Harry. Mingid lilled, mingi šokolaadikarp. Harry oli tõsine ja ütles, et on juba haiglaga kokku leppinud: nemad matuseid ei taha. Raha oli juba makstud ja haigla korraldavat selle asja ise ära.

"Pole meil vaja eluaeg haual käia, kui me neid isegi näinud pole!"

Ja kõik! Mehe jaoks oli asi lõppenud. Need nagu polekski olnud tema lapsed! Helena oli keeletu, Helena oli jõuetu. Kuni Grete sünnini mõtles ta veel, et oleks vähemalt kuskil surnuaiaski käia... Alles siis hakkas ta sellest asjast tasapisi üle saama.

Tookord oli Merike ainus, kellele Helena südant puistas. Siis, kui ta haiglast koju sai, hakkasid tuttavad, kes õnnetusest midagi ei teadnud, küll helistama või tänaval Helenat õnnitlema. Naine pidi õudusest ja kurbusest lõhki minema. Ta hakkas inimesi kartma. Tal ei jätkunud enam jõudu öelda, et tal ei sündinudki kedagi. Piim tuli rinda, ähvardas tekkida rinnapõletik. Nii ta lüpsis Merikese õpetuse järgi rinnapiima kraanikaussi ja aina nuttis. Nuttis ennast lausa haigeks. Merike oli teda toetanud, sest tema teadis, mis tähendab lapse kaotus.

"Oled sa vee alla jäänud kultuurimälestise pärast nii nukker või mis sul viga on?" raputas Harry oma naise mälestustest üles.

"Ei midagi, mul hakkab vist päikesepiste tulema! Kas tõesti Niilus juba paistab?"

Taamal paistis päikesekiirtes sätendav Niilus.

Uhked viie tärni ristluslaevad ootasid sadamas. Nad seisid nõndamoodi kõrvuti rannas nagu vorstilatid riiulis. Sisse tuli minna rannale kõige lähemal asuvast laevast ja nii võis vastasolevast uksest kohe järgmisesse, siis ülejärgmisesse laeva saada. Nende *lemmenlaiva* oli vist küll kümnes. Igas laevas tormas turistide juurde abimehi, kes ühe dollari eest oleksid aidanud kotte kanda. Aga eestlased said ise selle tööga hakkama!

Kajut, mille Helena ja Harry said, oli armas. Käterätist oli tehtud voodi peale kaunistuseks imeline krokodill. Meistriteos, mida Helena ei raatsinud lõhkuda.

"Eks nad selle eest küsivad ka dollari," kommenteeris kaunistust kõige kitsimana tunduv reisikaaslane. Jutu järgi edukas ärimees.

"Nüüd me teeme ruttu ja läheme kohe päikest võtma!" tegi Merike ettepaneku.

Naljakas oli oma valge kehaga, oli ju ikkagi varakevad, laevalaele ilmuda. Kodus päevitas Helena end alati oma Päikeseparadiisis veidike pruunimaks ja alles siis läks teiste juurde randa.

"Määrime end päikesekindla kreemiga kokku, muidu põleme kohe esimese korraga ära," oli Helena ettevaatlik.

"Ah, mis see päike eesti mehele teeb? Ega ta minust kangem pole!" kiitles Harry vastu.

Selleks ajaks, kui laev liikuma hakkas, olid nemad juba kümneid kordi basseinis käinud ning mõnusasti päikest võtnud. Siis aga tõusis külm ja tugev tuul, nii et kolmik otsustas esimeseks päevaks päikesevõtmise lõpetada.

Kajutisse jõudes nentis Harry, et ta turi kipitab. Helena oleks meeleldi mehe keha aaloekreemiga üle tõmmanud, aga ta tundis oma meest. Harry ennast ravida ei lubanud! Talle ei meeldinud, kui naine hoolitsevalt küsis: "Kallike, kas sa tahaksid mustasõstrateed või jalavanni?" Ta sai alati tigedaks, kui Helena seda üritas. Seega pidi naine leppima asjaoluga: ära paku oma abi ja ära ka oota, et sulle abi antakse.

Sellepärast esitaski ta eitava küsimuse: "Ega sa ei taha, et ma sind kreemiga määriksin?"

"Tahaksin küll," vastas mees ootamatult.

See vastus oli nii üllatav ja armas, et Helena tundis, kuidas kuum jutt käis läbi kogu kere. Harry võttis enda alasti ja toetas kätega akna all olevale lauakesele. Helena hakkas tema keha hoolega võidma. Pükste piirimail oli tugev punavalge kontrast.

"Sa oled täiesti põlenud!" ja naine lasi suure läraka kreemi mehele selja peale.

Akna taga voolas jõgi. Ilus ja puhas. Mitte reostatud, nagu Helena oli varem, Niilust nägemata, arvanud. Eemal kaldal laius tühi ja lõputu kõrb. Mõned üksikud puu moodi tüükad. Oli jõgi, siis kallas, triibuke rohelist, kui seda igale poole meetrit kaks jätkuski ja kohe seejärel algas kollane lõputu liiv. Kummaline tühjus ja teadmatus. Vaikus ja liikumatus. Pilt oli fantastiline.

Praegu oleks romantiline seksida, mõtles Helena ja hakkas tundlikumalt mehe keha masseerima. Hetkel tundus talle, et oli oma paljad rinnad kätele abiks võtnud. Helena kreemine kõht ja tissinibud puudutasid aeg-ajalt mehe selga. Mõlema kehad olid kuumad ja libedad.

Helena oli seksiks valmis. Ta hõõrus ennast tugevamini mehe vastu ja kordas edasi-tagasi liikuvate kehade rütmis endalegi ootamatult rõvedalt: *Kepi mind, mees, palun! Ole ratsanik kaameli seljas!*

"Ära jampsi, mu selg on isegi tules," lõpetas mees just-just tekkima hakkava romantika.

Helena tõmbus kohkunult ja solvunult eemale.

Keegi koputas uksele. Helena ja Harry ei vastanud. Siis klõbistati natuke võtmega lukuaugus, uks avanes ootamatult ja koridoris seisis egiptlane, saunarätikud käes.

"Sorry, I brought the towels."

"Thank you, naabri-Juhan," vastas poolalasti, erutunud, pettunud, solvunud ja eemaletõrjutud Helena.

Miks mul ei õnnestu vabaneda mõtetest, mis viivad mind tagasi? Tagasi minevikku. Muudkui sorgin ja sorgin seal. Mis sealt leida on? Tuhkagi. Aga Harry tõukab mind tagasi. Nüüdki. Miks ta tõrjus mu lähenemiskatse?

Ja naisele meenus üks aasta. Kaksikutele järgnenud aasta.

Ta oli kindel, et sellest mustast august võib teda päästa vaid uus, tervena sündiv laps.

Nad käisid uuringutel. Geneetiliselt olevat kõik korras. Helena oli palunud Harryt, et see ei jooks ega suitsetaks, sest ta tahtis tõesti sünnitada uut ja tervet last.

"Ega minul käsu peale küll ei tõuse," oli mees otsekoheselt vastanud, kui Helena talle oma plaanist rääkis.

Ometi sai sõrgu vastu ajanud abikaasa lapse tegemisega hakkama. Helena teadis esimesest hetkest alates, et oli uuesti rase. Nüüd vältis

ta kokkupuuteid tatistavate ja haigete inimestega. Toitus tervislikult ja jalutas palju. Küll ainult õhtuti ja pimedas, sest ta ei tahtnud, et väga paljud teaksid, et ta ootab uuesti last. Kui ka teist korda peaks halvasti minema, siis tema uut tragöödiat ning võõraste uudishimu enam üle ei elaks.

Aga kõik läks hästi. Vägagi hästi. Sündis Grete, kes tuli perre nagu päikesekiir pärast pikka vihma. Helena armastas ikka öelda, et tema küll ei tea ühtki teist ema, kes tema moodi, nagu kanaema, oleks pesa peal haudunud. Kuldmunake – nii nad oma tütrekest kutsusid.

"Ei tea, mis meie Kuldmunake kodus teeb?" muutis Helena absurdselt intiimse olukorra veidigi reaalsemaks.

"Prooviks õige helistada," oli Harry kohe nõus.

Tütart ta armastas. Isegi hellitas. Kui Grete midagi palus, siis tavaliselt ei öelnud isa kunagi ei.

Telefon kutsus. Grete ei vastanud, aga sõnumi sai jätta postkasti.

"Küllap saab nüüd päevad läbi vanade tuttavatega kokku ja püüab lastehoidmist unustada. Hea ikka, et ta sinna pastoriperre koha sai!" mõtles Harry valjusti.

"Eks see ole hea küll, aga meil sinuga on selles suures korteris kahekesi igav ja kõle. Kui ta jälle ülikooli sisse ei saa ja peaks Saksamaale tagasi minema või sealt mehe leidma, siis tuleb meil küll muretseda endale väiksem korter."

Uksele koputati. Oligi hea, sest need kodused jutud oleks Helena tahtnud jätta reisi ajal tagaplaanile. Ta oli valmis tegema meeletusi, rumalusi ja lollusi.

Pool elu oli elatud, aga talle tundus, et tegelikult polegi ta veel elama hakanud. Tuli oli tuha all peidus. Naine tundis enda sees olevat rahutust. Mõnikord oleks ta tahtnud teha sõna otseses mõttes pulli ja lollust. Aga üksinda ei kukkunud see kuigi lõbus välja ja mehest ei olnud kunagi asja. Nii oli Helena muutunud väljastpoolt vaoshoituks, olgugi et sees kõik pulbitses ja kees.

"Mis te siin alasti tegite?" küsis ukse vahelt sissepiiluv Merike. "Oh sa jütt, oled ikka punane küll," ütles ta kui oli Harryt veidike silmitsenud. "Pange kohe riidesse ja läheme baari!"

Küll oli hea, kui keegi lihtsalt tuli ja ütles: lähme, paneme, teeme! Helenal oli tunne, nagu oleks talle kapaga uut energiat kaela kallatud.

Harry oigas, kui pükse jalga tõmbas.

"Kas päike oli ikkagi eesti mehest täna kangem?" pilkas Merike. "Varsti tulevad ilusad villid, siis hakkab nahk kooruma ja ma ennus-

tan, et kui sa kreemi kasutama ei hakka, siis istud sina Punase mere ääres toas, sel ajal kui meie soolases vees ujume ja päikest võtame."

Baaris oli teisigi nende rühmast ja vesteldi kohaliku giidi Bahgatiga.

Kellelegi tundus, et laev justkui seisab. On nad ehk randunud?

"Räägime õige giidile augu pähe ja läheme laevast välja ümbrust uurima," tegi Helena ettepaneku.

"Sina oled meist kõige osavam egiptlastega *deal*i tegema. Räägi sina, Helena!" õhutasid kaaslased.

Helena andiski endast parima, võttes mängu kõik oma auku-päherääkimise oskused. Giidile mõjus tõsiselt vaid üks – see, et eestlased tahaksid nii-ii väga kuskil kohalikus baaris vesipiipu proovida.

Pärast pikka seletamist ja nurumist ütles mustasilmne Bahgat: *"Let´s go!"*

Poole tunni pärast kogunes kümneliikmeline seltskond laevaukse juurde, kust neid nimeliselt välja lubati giid Bahgat Galal Sobehi vastutusel.

Bahgat hoiatas, et keegi ei tohi omapead kuskile minna ning nii nad suundusidki, trobikonnas koos, ihaldatud baari poole.

Tänavad olid tühjad. Mis seal kartma pidi? Giid muidugi seletas, et pärast terroriakti saksa turistidele on Egiptuses turistide julgeolek erilise valve all. Igal pool seisid politseinikud ja Helenale see meeldis. Jama oleks küll niimoodi, mõttetult, mingi hullu terroristi käe läbi surma saada.

Giid suundus kindlal sammul baari poole. Tegelikult ei osutunud koht baariks selle sõna tavatähenduses. Tolmust hall majalobudik meenutas rohkem Vene ajal nähtud bussijaama odavat puhvetit. Aga peremees oli lahke. Ta tõi kohe puhta vakstu kõnniteel olevale lauale. Lõi lapiga paar korda üle plate ja mainis, et turistid võiksid hoopis sees istuda. Õhtu oli küll külmavõitu, aga keegi ei soovinud minna umbsesse ja täissuitsetatud ruumi. Bahgati abiga telliti lauale punast teed ja võeti kõigi peale üks suur vesipiip.

"Mina õpetan teid, kuidas sellega suitsetada," ütles üks ärapõlenud ninaga reisikaaslane.

Naised hakkasid suitsu sisse tõmmates köhima, meestel kukkus piibutamine paremini välja. Helena tundis, kuidas õunamaitseline magus suits uimastas meeli ja sel hetkel mõtles ta, et tegelikult pole ju elul häda mitte kui midagi.

Mis need teised mehed Harryst paremad on? Kas või see ärapõlenud ninaga Artur. Ajas ka sõrad vastu, kui ma talle oma kreemi pak-

kusin. Ütles, et temale kui vanale purjetajale ei tee päike midagi. Noh, kui kolmanda astme põletus näos ei ole midagi, siis muidugi on tal õigus.

Helena oli esimestel päevadel agaralt teistele oma kaasavõetud kreemi pakkunud. Tal oli neid kotis päris mitu tükki. Müü, muudkui müü, müü, igal pool muudkui müü, õpetas sponsor: "Selles võrgus, Helena, on edukas see, kes kogu aeg ise tooteid tarbib ja teistele agaralt soovitab!" Nii oligi Helena kaasa võtnud mõned üleliigsed tuubid päevituskreemi, et mine tea, ehk leiab reisilt uue kunde. Aga keegi ei tahtnud ta kaupa.

Sellele lühikest kasvu Ennule pole vist ka mõtet pakkuda, mõtiskles Helena. *Tollel pidi päikeseallergia olema ja sellepärast ta käibki kinnaste, mütsi ja pika kuuega ringi*, ning ta pöördus küsimusega mehe poole: "Enn, kust kohast te endale selle päikeseallergia hankisite?"

Küsimus tuli õigel ajal. Oligi tekkinud väike paus ja nüüd sai Enn pikalt-laialt jutustada oma rännakutest mööda maailma. Päikeseallergia oli ta hankinud endale Kongost. Pärast sealset kõrvetavat kuumust ei taluvat mehe keha enam taevast tulevat soojust ja valgust. Minevat kohe punaseks, kärna ja hakkavat koledasti sügelema. Aga reisikihk olevat tal nii suur, et kas või kasukas seljas, aga Aafrika tõmbab teda ikka.

Helena kuulas Ennu ja arutles endamisi: *Kas ma näiteks tahaksin Ennu naine olla? Välimust pole sellel mehel ollagi, aga kui mõnus huumor ja jutt tal on. Temaga küll igav ei hakkaks!*

"Enn on igavesti mõnus mees," luges Merike justkui Helena mõtteid. "Kairos mõtlesin küll, et kui see härra peaks tagasilennul ka kolmnurkset rätti näo ees kandma, siis võetakse ta kinni kui lennukikaaperdaja."

Nad tulid lõdisedes laeva tagasi. Ainult Ennul ei olnud mütsi, kinnaste ja pika mantliga külm. Kes oleks arvanud, et Aafrika õhtud nii külmad võivad olla.

Harry köhis öö jooksul kõvasti.

5

Järgmisel päeval Kuningate orgu minnes olid juba neljal mehel kolmnurksed rätid näo ees.

"Hea, et Tutanhamoni hauakamber on avastatud, muidu peetaks teid röövlijõuguks," viskas giid ärapõlenute üle nalja.

Päike kuumas, aga Harry kurtis, et temal on külm. Läikivad silmad ja nohune nina andsid märku, et palavik tõuseb.

Helena tundis esimest korda, et tal on tõsiselt hea meel mehe kangekaelsuse üle, kes ennast ealeski ei lubanud ravida.

Kas sa tahad, ma masseerin su selga? – Ei taha! Tahaksid nohutilku? – Pole vaja!

Ei ole mul mingit kohustust siin Kuningate orus Harry kehtestatud reegleid muutma hakata!

Giid tal muidugi valutas. Ja kahju oli mehest. Tasahilju sokutas ta Harry seljakotti pabertaskurätikud ning purgi C-vitamiini.

Kõik selleks korraks! Tuleb ka Merikest instrueerida, et ta liigselt ei päriks ega tunneks kaasa. Harry ei salli seda!

Kummaline oli seista selles haudade orus. Ümberringi vaid kaljud ja kivi. Kui palju on siin veel avastamata haudu? Helena püüdis pildistada nii palju kui jaksas. Ta unustas hoiatused ja tegi keelatud klõpsu Ramses VI hauakambriski. Välgusähvatuse peale tormas egiptlasest valvur Helena juurde, haaras fotoaparaadi ja kukkus karjuma. Helena seisis nõutult ja ehmunult. Kui nüüd fotokas ära võetakse, siis on kõik mokas. Helena otsis silmadega abi. Harry tuli ja tänitas: "Sulle ju öeldi, et hauakambris ei tohi pildistada. Aga sina ei kuula! Sina tegutsed ikka omapäi! Nüüd maksad kindla peale trahvi ja fotokast jääme kah ilma!"

"Ma unustasin. Ma tõesti unustasin, et siin pilti ei tohi teha," vabandas Helena, kui giid karjumise peale appi tõttas. Nüüd karjusid giid ja valvur omavahel. Selline ongi nende komme. Kes kõvemini ja kauem karjub, see jääb peale ja on võitja.

Giid võitis seekord, Helena pääses trahvist ning sai fotoaparaadi tagasi. Tänutäheks kinkis ta korrahoidjale mõned pliiatsid. Valvur jäi kingiga rahule.

Pärast Kuningate orust lahkumist jäi tee äärde väike alabastritehas koos tillukese poega, mis oli tuubil täis sellest imelisest kivist valmistatud vaaraosid, püramiide, vaase, skarabeuse ja muid vidinaid.

Helena hoidis poekeses omaette. Ta oli Harry peale tõsiselt pahane. Selle asemel et aidata, oli mees tänitanud ning talle inetult kraesse karanud.

Mitte kunagi ei kaitse ta mind, nagu üks tõeline mees peaks tegema. Vastupidi. Tegi mind veel teiste ees lolliks ja sõnakuulmatuks, nagu pahandust teinud lapse! Teised on sulle tähtsad. Teiste arvamus. Aga mina? Võõras noormees, egiptlasest giid tuli appi, aga oma mees? Oma mees oleks mu sinnasamasse vangi jätnud. Südamerahuga...

Helena vaatas vaase, kui nägus tõmmu müügimees tema kõrvale ilmus. Maani ulatuvas valges puuvillases särgis egiptlane oli Helenaga umbes üheealine. Mees võttis Helenal häbenemata piha ümbert kinni ning juhatas riiuli juurde, kus olid ilusa kujuga, suured alabastervaasid. Alustuseks kinkis müügimees naisele väikese kivist skarabeuse ning seejärel hakkas seletama, kuidas vahet teha õige ja võltsalabastri vahel. Ta viis Helena koos vaasiga ukse juurde ja näitas, kuidas päevavalgus kivist läbi kumab. Seejärel pani ta küünla põlema ning vaas muutus tuleleegist kumavaks küünlajalaks. Helena vaatas vaasi, võõras vaatas Helenat. Vaatas pikalt kaugelt maalt tulnud turisti silmadesse. Võttis siis heledapäisel naisel uuesti piha ümbert kinni ning viis ta ukse juurde tagasi. Vaatas uuesti pikalt silma sisse ning sõnas, et ta polevat iial nii ilusaid (*so, so, beautiful*) siniseid silmi näinud. Vaasi hind kukkus iseenesest kaks ja pool korda. Helena tingis julgelt edasi. Sai hinna veel kolm korda väiksemaks ja otsustas, et selle raha eest võiks kauni mälestuseseme kaasa osta küll.

Harry oli jälginud neid silmanurgast. Helena pani seda tähele ja õrritas oma meest meelega. Ta lasi kohalikul end kiita, ümbert kinni võtta ning ümmardada.

Nähku mees, kuidas muud mehed teda tahavad!

Lõpuks lähenes Harry nende poole, rahakott käes.

"Kas ostame ära või?" küsis ta.

"Ma arvan küll," vastas Helena napisõnaliselt.

Egiptlane tõmbus tagasi, huultel küsimus: "On see mees sinu abikaasa?"

"Jah," nentis Helena.

Egiptlane tuli lõunamaalase tulisusega otsejoones Harry juurde ning kukkus kauplema. Tema tahtvat seda naist, ise näpuga Helena suunas

näidates, endale saada. Kui palju mees oma naise eest tahaks? Harry vastu, et mida egiptlasel anda on.

Nüüd kuulis Helena oma hinda Egiptuses: üks alabastritehas pluss sinna juurde kuuluv poeke ning kümme kaamelit.

"Nii vähe?" rehabiliteeris Harry end oma naise silmis.

Harry oli pärast nurjunud naisemüüki väheke reipam ja Luxoris, Karnaki templis, tundus Helenale, et kallis abikaasa hakkab oma haigusest üle saama. Giid viis neid samba juurde, mille peale oli paigutatud hiiglasuur kiviskarabeus.

"Nüüd käige ümber selle! Kolm ringi tähendab õnne, viis ringi tähendab abielu ja seitse palju lapsi."

Helena kõndis kolm korda ümber skarabeuse ja soovis, et ta saaks ükskord ometi õnnelikuks. Harry jäigi ümber skarabeuse kõndima.

Neljas ring, viies, kuues, luges Helena. *Või tema tahab palju lapsi saada? Seda ma küll ei usu!*

Aga Harry muudkui tiirutas edasi.

Hiljem, bussis istudes tunnistas ta, et ju tal oli palavik neljakümne lähedal, sest ei templist ega skarabeusest mäletavat ta midagi.

Luxoris jätsid nad hüvasti laevaga, mis oli Niiluse peal neile süüa ning aset pakkunud ja algas viietunnine sõit läbi kivikõrbe Punase mere äärde Hurghadasse. Autokolonn, mida saatmas politseieskort, suundus kõrbesse.

Naised said nüüd jälle kõrvuti istuda, sest Harry läks, tabletid kõhus, ennast tagaistmele terveks magama.

Üldse oli nende seltskonnast paras santlaager saanud. Harryl paistis küll ainsana palavik olevat, ülejäänutel aga, kellel vähem, kellel rohkem, olid kas nina, kõrvalestad või õlad päikesest põlenud. Terved olid vaid mõningad, nende hulgas Merike ja Helena.

"Võtan endale vabatahtlikult kohustuse ujuda ja päevitada järgneval kolmel päeval kogu meie rühma villis ja palavikus inimeste eest!" saluteeris Helena.

"Võtan endale vabatahtlikult kohustuse nautida isegi tühja ja kõledat kivikõrbe kõikide meie grupi vesivillis haigete eest!" ahvis Merike Helenat.

Nad surusid naljaviluks teineteise kätt, nagu vanad kommunistid kunagi, ja siis vaatasid nad tükk aega sõnatult bussiaknast välja. Teekond läbi kõrbe oli unustamatu elamus. Ainult liiv ja kivid ja kaljud.

"Õudne oleks siia üksinda jääda. Lähed kümme meetrit teest eemale ja oledki eksinud."

"Siia julgeks jääda küll ainult tõelise sõbraga. Sellise sõbraga, kes sind maha ei jäta. Merike, kas sina oma Sassi peale võid kindel olla?"

"Loomulikult! Ainult Sassiga ma siia jääda julgekski. Sass on mul niisugune kombinaator, et oi-oi-oi... Oota, vaata seda kaameliga beduiini. Sass kombineeriks meile kohe kaameli, kõrbekaardi ja toidu. Olen selles täitsa kindel. Aga kellega sina julgeksid kõrbesse minna?"

"Ma ei tea. Võib-olla sinu ja Sassiga!"

Merike vaatas küsivate silmadega sõbrannale otsa.

"Ütle mulle, Helena, mis pagana probleem teil Harryga on? Mõlemad olete haritud ja kenad inimesed. Eraldi võttes meeldite mulle mõlemad, aga kui te koos olete, siis on õhus elekter, pinge ja külmakraadid."

"Olemegi nagu kaks paralleeltänavat. Jookseme kõrvuti, aga kokku ei saa kunagi."

"Kas sa lahutuse peale pole mõtelnud?"

"Ikka olen! Esimene kord oli pärast poiste surma. Aga siis ma olin liiga nõrk, et ära minna. Nüüd hoiab Grete mind tagasi. Ja kes mind, vananevat mutti enam tahakski?"

"Lõpeta, Helena, ma vaatan kadedusega kõrvalt, kuidas egiptlased su ümber kepsu löövad."

"Löövad või? Olgu peale, korraldame Hurghadas eksperimendi ja vaatame, kas oleme veel suutelised meestel päid segi ajama!"

"OK! Korraldame!" kinnitas Merike.

Punase mere äärde jõuti keskpäevaks.

Kevadine õieilu lummas naisi.

"Need on minu hiina kased, ladina keeles *hibiscus*ed, mis siin tänaval õitsevad! Ma ei teadnudki, et neid võib suveks õue viia," lõi Helenas välja toalillede koguja kirg. "Ja vaadake, mis värvi on vesi! See ei olegi punane, see on hoopis türkiissinine!"

"Nüüd ruttu ujuma ja päikest võtma!" ütles Merike, ühest vesivillides ärimehest möödudes.

"Oled sa kah ikka õel!" müksas Helena sõbrannat.

"No mina ei tea! Need mehed ju kodus muud ei tee, kui aina planeerivad ja näevad ette. Miks nad siis reisile tulles kohe aru kaotavad? Plaan nägi ju ette, et kolm viimast päeva me puhkame mere ääres. Miks nad plaanist kinni ei pea?"

"Õige, ja nüüd peame meie, naised, jälle nende eest rügama. Nende eest ujuma ja päevitama. Ja kas nad pärast meile selle eest aitähki ütlevad?"

Naised itsitasid ja pilgutasid teineteisele silma.

Vahetati kiiresti riided ja otsustati kohe ujuma minna. Harry ütles, et tuleb nendega kaasa. Aga soojast ja soolasest veest välja tulnud, kuivatas mees enda ära ja mainis, et läheb veel veidikeseks pikali.

"Peaks kuskilt viina hankima. See võtaks palaviku maha, " arvas Helena.

"Õige!" kiitis Merike takka. "Lähme linna viina ostma ja ühtlasi teeme ka eksperimenti. Riietume seksikalt! Aega kakskümmend minutit."

Täpselt kokkulepitud ajal kohtusid naised basseini ääres. Helena oli selga pannud lühikesed püksid. Kõrge värvli ja napi, türkiissinise pluusi vahelt vilkus pruunikas keha. Ta oli toonitanud silmalauge türkiissinise värviga, mis sobisid kokku nii tema pluusi, ehete kui ka taamal sillerdava merega. Lühikesed püksíd tõid esile ta sirged ja sihvakad jalad.

Merike oli eksponeerimiseks välja pannud oma kõrge rinnapartii. Nägus lilleline suvekleit, mille kaks peenikest õlapaela võtsid enda peale kogu selle koorma kandmise, sobis võrratult. Ehteid ta ei armastanud, aga selle eest oli ta pannud juustesse ühe punase *hibiscuse* õie.

"Kui saaks sinu jalgade otsa minu rinna sobitada, siis saaks meist ühe, aga väga kihvti naise," arvas Merike.

Hurghada osutus väikseks kuurortlinnakeseks, mida läbis üks ja ainus peatänav. Kahel pool tänavat paiknesid poed.

"Käime kõik läbi," otsustasid naised.

"Dobro požalovats," luges Helena venekeelset silti esimese poe aknal.

"Oh-oo, väga hea, siin meil suhtlemisraskusi ei tule," arvasid nad.

Pood oli täis mujalgi nähtud suveniire: vesipiibud, vahast skarabeused, kuldselt sätendavad püramiidid, puuvillrätikud ja papüürus.

Helenale meeldis jälgida kaupmeeste müügioskust. Mõne nipi jättis ta endalegi meelde. Nimelt – aja äri mängeldes ja mõnuga.

Selles poekeses äratasid aga huvi hoopis nemad. Kogu poe meespere jooksis teab kust kokku, et kahele ostjale ehteid, suveniire ja pearätikuid pakkuda.

"Lähevad vist liimile küll! Mis sest, et liim on vanavõitu," ütles Helena sarkastiliselt.

Nad lasid endale suurrätte vööle siduda ja ehteid kaela riputada. Et see tegevus oli õrritav, sellest said nad isegi aru.

"A gde u vas prodajotsa alkohol?" küsis Merike vene keeles.

"Alkuhol netu! Nelzja! No parfüm jest," ja kohe toodi pudelikesed lauale.

Naised lasid endale erinevaid parfüümõlisid kätele määrida, nuusutasid ja tegid nagu valiksid.

"Väga tervislik on käsi parfüümõliga desinfitseerida! Palun tehke seda meie tervise hüvanguks!" õhutas Helena müüjaid eesti keeles.

"*Finlandia*? *Tervetuloa*!" hüüdis üks egiptlane nurgast.

"Tere, tere, Viljandi jah!" vastas Helena.

Tasapisi hakkasid nad ukse poole tagurdama, sest mehed olid muutunud üpris julgeks.

"Kaome ruttu, muidu tuleb Harry kuldne reegel käiku lasta. Lõtvuda ja püüda rahuldus saada," müksas Merike Helenat kotiga.

"Kaome jah! *Näkemiin*!" Ja nad olidki tänaval tagasi.

"Eksperiment on edukalt käivitunud," tõdesid naised, "aga viin on ikkagi ostmata!"

Edasi kordusid tee- ja vürtsipoekesed, vaibaparadiisid ning suveniiriputkad. Varsti tundus sõbrannadele, et oleks uuesti tarvis käsi desinfitseerida.

"Lähme veel mõnda parfüümipoodi. Laseme kätele õli panna ja siis võiksime küsida, kas mõni õli alandab ka palavikku," arutles Helena.

"Olgu!"

Nad sisenesid poodi, mille aken oli dekoreeritud tillukeste lõhnaõlipudelitega. Leti taga istus karvane keskealine mees.

"*You are welcome*!" ja karvane käsi koos väikese lõhnatestriga tormas naiste suunas.

"Määri ja pese hoolega," õpetas ja õrritas Helena meest puhtas eesti keeles.

Juba hakkas kaupmees mingit õli pudelisse valama ja hindu ütlema.

Helena vehkis kätega ja püüdis kogu oma oskust kokku võttes talle selgeks teha, et nendel jäid abikaasad hotelli ja raha on meeste käes. Naisi saadeti ainult uurima, kas leidub mingit õli, mis alandaks palavikku.

"*Her husband is so, so ill*!" manas Merike kurva näo ette.

Nüüd krahmas karvane käsi riiulist uue pudelikese ja ütles "*It is good*!" ning valas õli pudelisse. Arve esitas ta Merikesele. Merike võttiski käekotist raha, mida tal ei oleks pidanud kaasas olema, ja maksis küsitud summa.

Karvane käsi oli tänulik ja pöördus nüüd Helena poole.

"Madam, for you massage oil?"

"No money, no fun!" jäi Helena endale kindlaks.

."For you without money! Do you want massage!"

"Kui ilma rahata massaaži saab, siis miks ka mitte?" ütles Helena ise silmadega poekest hinnates. Pole keldritreppi, pole kahtlasi kardinaid, pole diivanitki. Ta ulatas seljakoti Merikesele ja palus sõbrannal mõni minut oodata. Karvane käsi andis kuidagi muuseas Merikesele märku, et mingu ta hetkeks välja. Merike, tobu, tegigi seda.

"Ära kuskile kaugele mine!" hõikas Helena talle järele.

Nüüd juhatas karvane käsi Helena välisukse ja seinavahelisse nurka. Uks jäi poolavatuks. Mees keeras naise näoga seina poole ja hakkas õliste sõrmedega lühikese pluusi alt mööda selgroogu ülespoole minema.

"Masseeri, jah, mu pinges õlgu!" mõnules Helena.

Tunne oli hea. Mees kergitas natuke pluusi ja naine lubas seda teha, sest kartis, et õli võib muidu riidele plekid jätta. Helena painutas pead. Ta kael ragises. Nüüd liikus karvane käsi ta kaelale, masseeris sedagi. Ootamatult keeras mees Helena näoga enda poole. Käsi hakkas rindade suunas liikuma.

Ah, las tunneb natuke valge naise rindadest rõõmu! Muidugi oleks ta võinud Merikese valida... rinnad oleksid suuremad... hea vähemalt, et ma uue rinnahoidja selga panin, käisid virvarr-mõtted Helena peast läbi.

Mees tundis oma tööd ja naine mõnules häbenemata. Nüüd keeras mees Helena ettevaatlikult jälle näoga seina poole. Käsi hakkas libisema allapoole. Helena muutus valvsaks. Käsi asus kõrget püksivärvlit allapoole sikutama. Õnneks oli kolmekordne kumm tugev, nii et egiptlasest masseerija ei saanud püksivärvlist jagu. Nüüd tundis Helena oma selja taga mingit kuuma asja.

"Ei tea, mis kuuma kolviga ta mind nüüd masseerib?"

Asi muutus juba imelikuks. Helena kiikas üle õla ja nägi, kuidas mees oma suure kivikõva riistaga mööda tema tuharaid libistas.

"What are you doing?!" röögatas ehmunud Helena. "Mida sa teed?" kordas ta eesti keeles.

Isehakanud massöör ehmus sellest nii, et unustas oma kuuma kolvi püksi panemata. Värisevate kätega, püksilukk lahti, taganes ta ja püüdis käigu pealt ning tagajärjetult massaažiõli pudelisse valada.

"It is to you, it is to you!" kordas mees üleni värisedes.

Ega Helena vähem värisenud. Vihaga haaras ta pudelikese ning tormas poest tänavale.

Merike seisis kõrvalpoe akna ees, vahtis igavlevalt vitriine ja ootas.

"Issand jumal, ühe minutiga võid rasedaks jääda või aidsi saada!" prahvatas Helena südametäiega.

Läks mitukümmend minutit, enne kui ta rahunes ja juhtunust Merikesele üksikasjalise ülevaate tegi.

"Nii lihtsalt siis need asjad käivadki? Jumal hoidku, ma olen nelikümmend aastat ilmas eland ega tea elust veel mitte kui midagi!"

"Sinisilmsus on su silmadeski," oli Merike poeetiline.

Sama teed pidi tagasi tulles rippus lõhnapoe uksel silt *"Closed"*.

"Küllap sai erutuse kätte ja nüüd taob endale pihku," oli Helena ikka veel maruvihane.

"Kas sa Harryle sellest räägid?"

"Muidugi! Kui ma ei räägiks, siis ma oleksin seda justkui ise tahtnud!"

Harry pikutas voodis. Ta keha oli tulikuum. Helena võttis kotist õli, mis ta oli kalli hinnaga saanud, ning pakkus välja võimaluse.

Harryl oli vist tõesti villand haige olemisest. Igatahes lubas ta ennast vastu vaidlemata õliga määrida. Masseerimise käigus jutustas Helena, mis temaga poes oli juhtunud.

"Homme lähen vaatan selle mehe üle!" ütles Harry tõsiselt.

Naisel oli hea meel, sest talle tundus, et mehe hääles oli veidikenegi armukadedust.

6

Hommikul oli Harry enesetunne parem. Et naised olid kohe Hurghadasse jõudes massööri juurde aja kinni pannud, siis ei jäänud Harryl muud üle kui üksinda linna minna.

"Kuidas ma selle poe ära tunnen?" küsis ta veidi kiivalt.

"Karvase käe järgi!" vastas Helena.

Kerge eelarvamuse ja hirmuga kõndisid sõbrannad tervisekeskuse poole.

"Hea, et võtsime üldmassaaži!" arvas Helena.

"Muidugi, sina said oma erootilise eile kätte. Aga minul jääb see nüüd proovimata!" oli Merike veidike pettunud.

Meesmassöörid palusid nad kabinetti ja jätsid seejärel üksinda lahti riietuma.

Tuleb vist riidest lahti võtta, mõtles Helena ja asus kleiti ning rinnahoidjat ära võtma. Püksikesed jättis ta jalga. *Ma võtsin ju üldmassaaži, mitte erootilise*, arutles Helena.

"*No, no, madam*," ütles kabiini tasahilju sisenenud massöör ja näitas käega, et püksikestest tuleb samuti lahkuda. Helena kuuletus. Ta võttis nagist väikese käteräti, heitis massaažilauale pikali ja kattis froteerätiga oma tagumiku. Nüüd sulges ta silmad ja mõtles, et raha eest võib sellist naudingut endale lubada küll. Aeg-ajalt nägi ta vaid valgeid sokke, mis liikusid ümber massaažilaua. Mees tuli tema pinges õlgade juurde ja hakkas oskuslikult kätega muljuma, libistama, suruma. Hea oli. Oh kui hea oli! Nüüd libistas massöör kätega alla mööda Helena külgi. Naisele tundus, et mehe sõrmed puudutasid ta rindu rohkem, kui seda oleks massaaži juures vaja olnud.

Ah, eilse pärast näen igal pool tonte. Lõpuks ma maksan ju selle eest. Lase end viimaks ometi lõdvaks ja püüa sellest tunnist lõdvestus saada! andis naine enesele karmi käsu.

Valged sokid kadusid Helena vaateväljast. Nüüd tundis ta, kuidas mees võttis kinni ta varvastest. Egiptlane nihutas tasahilju Helena jalgu, mis olid kombekalt kokku surutud, veidike rohkem harki.

Jestas küll, kas ta nüüd kummardub ja piilub mu jalgade vahele? ei suutnud naine ikka veel rahuneda.

Käed hakkasid mööda sääri ülespoole tulema, kombates sääremarju ja põlvi. Mõni punkt oli päris valus. Helena võpatas aeg-ajalt ja siis vähendas mees sõrmede survet. Nüüd oli ta jõudnud tuharateni. Tasakesi libistati rätt ta pealt ja naine tundis jõulisi ringe oma kannikatel. Mõnus oli! Äraütlemata mõnus! Nüüd viskas mees ennast peaaegu Helena peale ja paitas naise keha, liikudes kätega kõrvanibude juurest tuharateni ja sealt alla varvasteni välja. Õrnalt märku andes paluti tal pöörata selili. Nüüd lebas Helena, rinnad taeva poole, laual ihualasti. Paaniliselt otsis ta rätti, millega katta oma jalgevahet. Selle leidnud, sulges ta ruttu silmad.

Võõra mehe käed liikusid hellalt ringikujulisi liigutusi tehes rindade suunas. Paitasid, masseerisid, haarasid kinni turritavatest rinnanibudest.

Millised käed, õhkas Helena hetkel, kui ringikujulised liigutused kõhuni jõudsid. Aeg-ajalt tundus talle, et mees puudutab nagu kogemata ka keelatud piirkonda. Aga naisel oli nüüd juba suva. Kogu kehas oli selline mõnu, millist ta iial polnud tundnud. Kui mees jalgadeni jõudis, ei ajanud naine enam vastu. Ta lasi jalgu vabalt laiali lükata ja oleks ise rohkemgi soovinud. Rätt oli ühele küljele libisenud, aga Helena ei märganudki seda.

"Minu meelest puudutas see mees erootilisi punkte. Ma läksin täiesti põlema," pihtis Helena sõbrannale, kui nad tunni aja pärast uuesti õues kokku said.

"Mina ei tea, mis punkte ta minul puudutas? Igatahes hakkas mu kõht korisema ja gaasid liikuma. Uhh, hoidsin terve selle aja kannikaid kõvasti koos, et mitte puuksu lasta. Õudne, kui suur hirm mul oli. Mõtle ise. Tema masseerib mu kannikaid ja mina peeretan talle otse näkku," rääkis Merike oma elamustest.

Viimasel ööl enne ärasõitu ei tulnud Helenal und.

Küll ta mediteeris ja kordas oma mantrat ning lõpuks otsis kotipõhjast üles palderjanitabletid. Teha polnud midagi. Mitte miski ei aidanud ja magama ta ei jäänud.

Kella poole viie paiku hommikul piilus unetu Helena aknakardina vahelt välja. Õues oli täiesti valge. Õues oli õitsev kevad.

Ta tõusis voodist. Pesi hambad, võttis ujumisriided ja käteräti ning lahkus toast hiirvaikselt. Naine oli rannas ihuüksinda. Isegi turvamehed magasid! Käterätt ja ujumisriided jäid kaldale. Helena jooksis soo-

lasesse türkiissinisesse vette ja lasi lainetel end kanda. Üksinda, keset elumere laineid, nii tundis ta end olevat, loksudes merevees.

Ometi siin, Egiptuses, oli midagi teistmoodi olnud? Ta oli tundnud end üle pikkade aastate taas *naisena*. Talle oli komplimente tehtud, küll ainult võhivõõraste poolt. Teda oli märgatud, küll ainult tundmatute meeste poolt. Ometi oli see tundunud nii hea.

Mul on krooniline tunnustuse, tähelepanu ja õnne puudus, laiendas Helena kunagi tohtri antud diagnoosi.

Kuidas ma saaksin oma elu muuta, mõtiskles Helena, lainetega ranna poole ujudes. *Kuidas ma saaksin sellise enesega rahuloleva tunde kodus? Oma kallist meest muutma hakates?*

Seda ei pidanud naine võimalikuks. Noorena püüdis ta veel Harryt muuta ja mõjutada, aga peagi loobus sellest ettevõtmisest. *Mitte keegi ei muutu, kui inimene seda ise ei soovi. Kõigepealt lähen juuksurisse!* otsustas ta. *Siis üritan viis kilo alla võtta... ja... ja siis helistan Toivole. On mul ju vähemasti õigus teada, kellest või millest ma oma elus ilma olen jäänud*, arutles Helena end rannal soolasest veest kuivaks hõõrudes.

Palju reipamana ja heatujulisemana astus ta tuppa. Harry oli just-just ärganud.

"Meie reis hakkab lõpule jõudma. Kas sa hakkad terveks saama, kallis?"

"Ei oska ma puhata, jah!" kostis selle peale Harry. "Sul on selles osas õigus olnud. Pingelangus oli vist nii suur, et klemmid jooksid kokku."

Lennujaamas oli nende reisiseltskond juba tervenisti kõbus ja lõbus. Haigused hakkasid taanduma ja vesivillid paranema.

"Nüüd ongi õige aeg koju sõita," nentis Merike sarkastiliselt.

Ta oli reisi ajal Sassile paar korda helistanud ning meest lohutanud, et neil on igasuguseid haigusi, ainult Sassi kopsupõletik veel puudub.

"Kus su piletid on, Harry?" küsis Helena, kui grupp *check-in*-i tormas.

"Küllap nad kuskil kohvris on!" Harry otsis kiirelt kohvrid läbi. Seal pileteid ei olnud.

"Siis on kõhukotis või taskus!" rahustas mees naist.

Taskust leidis Harry lennupiletid Stockholmi. Sealt edasi, Tallinna piletid puudusid.

"Ma ju ütlesin sulle, Harry, Arlanda lennujaamas, et ära hoia passi ja pileteid nii hooletult rinnataskus!" tuletas Helena reisi algust meelde. "Õnn vähemalt, et praegu siit minema saame! Eks siis edasi näe!"

"Pole seal midagi vaadata," sekkus nende juttu Merike." Ümberistumiseks on meil aega vaevalt veerand tundi!"

Arlanda lennujaamas krahmas Helena suurema osa kottidest enda kätte ning suundus koos teistega väravasse, kus lennuk juba ootas äralendu.

Harry tormas oma pileti kadumise lugu selgitama ja kojulennuks uut piletit hankima.

Lennukis paluti kinnitada turvavööd.

Harryt polnud veel.

Lennuk suundus stardirajale ja Harryt polnud ikka veel.

Lõpuks maandus lennuk Tallinnas ilma Harryta.

"Uskumatult tobe lugu," ei suutnud Helena ikka veel asjast aru saada. Ta oli kogu sellest jamast nii löödud, et ei rääkinud sõbrannaga tagasiteel sõnagi.

"Merike, ära pahanda, aga ma ei kommenteeri!" mainis ta vaid.

7

Sass oli neile vastu tulnud kahe punase nelgiga.

"Üks õis ei tohiks olla palju," ümises ta viisikest lauldes ning ulatas ühe õie Merikesele ja teise Helenale. "Kus te Harry jätsite? Müüsite maha või?"

Naised seletasid teineteise võidu, mis reisil oli juhtunud ja miks Harry Rootsi jäi.

"Merike, las ma helistan sinu telefoniga Harryle. Õudselt tahaks teada, millisele lennule ta pileti sai."

Helena valis numbri. Kood läks vist valesti. Ta vajutas uuesti klahvidele ja siis kostis tema enda seljakotist tirinat.

"Kellegi telefon heliseb," reageeris Sass esimesena.

"Mis jama see on?" kummardus Helena oma kottide kohale. Seljakotist vaatas vastu Harry telefon.

"Kui ta raha ka sellesse kotti jättis, siis on Harryga asjad ühel pool," viskas naine musta huumorit.

Koduteel kudrutas Merike mittemerikeselikult ja tegi kiirkokkuvõtte kaheksast Egiptuses veedetud päevast.

Helena koduväravas lepiti kokku, et niipea kui Harry koju jõuab, teevad nad ühise muljete rääkimise õhtu.

"Eks Harrytki peaks see huvitama!" torkas Helena veidi õelalt.

Kodus polnud kedagi.

Grete oli toad kraaminud, tordi ja sampuse ostnud ning lauale kirjakese jätnud: "Tulen kell viis. Kallistan."

Ema oleks soovinud, et tütar oleks kodus olnud. Nad polnud teineteist näinud mitu kuud. Helena oleks tahtnud kedagi kallistada. Tal oleks vaja olnud praegu aur välja lasta. Aga kedagi polnud kodus.

Helena alustas asjade lahtipakkimist.

Panen mustad riided pesumasinasse, Gretele kingid laua peale ja ehk jõuan filmidki ilmutusse viia.

Kell oli kaks saamas. Ta oli just kaasa ostetud vesipiipu kokku panemas, kui seljakotis helises telefon.

"Pank N," luges Helena tabloolt.

"Harry mobiil kuuleb," vastas naine viisakalt, aga teisel pool valitses vaikus.

Mõne aja pärast helises telefon uuesti.

"Kõne," luges Helena seekord ja vastas uuesti: "Harry mobiil kuuleb."

Taas vaikus.

"Ehk hakkavad akud tühjaks saama," otsis naine kummalistele helistamistele põhjendust. Ta otsis parajasti kotist toitejuhet, kui helises lauatelefon.

"Helena kuuleb," haaras naine toru. Taas vaikus.

Ehk üritab Harry helistada. Naine jõudis kohvri lahtipakkimisega just kaasaostetud parfüümõlideni, kui mobiil uuesti helises ja tabloole ilmus jällegi tuttav kiri "Pank N".

"Harry mobiil kuuleb. Palun rääkige!"

Ühendus katkes jälle.

"Katsuks ise sellele numbrile helistada. Järsku on midagi tähtsat," mõtles Helena ja hakkas menüüst numbrit otsima. Helena leidis Pank N-i numbri hõlpsasti ja valis selle.

"Tere tulemast tagasi, kallis!" vuristas naisehääl teisel pool torusse.

Õnneks taipas Helena mitte midagi vastata. Ta katkestas ruttu kõne ja veeretas siis tükk aega "Queen of Egypti" parfüümõli mõtlikult käe vahel.

Ah kohe nii kiire on lõhnaõli kättesaamisega, põrnitses Helena pudelit. *Tuleks see hoopis Harry eest ära peita! Öelda, et ununes laeva ja vaadata, kuidas mees sellele reageerib.*

Helena sundis end rahulikuks. Ta toimetas edasi ja püüdis kokku saada masinatäit musta pesu, kui järsku viskas kogu sületäie nurka ning jooksis telefoni juurde.

Siit peaks ju saama vaadata, kellele Harry on helistanud! Helena näppis mobiili ja jõudis valitud kõnedeni. Viimane number oli tema enda valitud. Ta kirjutas selle üles ja vaatas edasi. Sama number esines veel ühel korral. Nüüd vaatas naine ka vastatud kõnede registrit. Sealgi nägi Helena tuttavat Pank N numbrit.

Harryl on armuke! Selle peale poleks Helena ealeski tulnud.

Mees oli alati enne teda õhtuti kodus. Juba ta oli jõudnud avada oma õlle, luges lehte ja ootas uudiseid. Helena oli see, kes tuli eri aegadel ja seletas, et oli käinud seal ja seal. Ainult üks kord, kui Helena jõudis ärajäänud loengult varem koju, polnud Harryt veel teleka ees. Mees tuli tunni aja pärast ning ütles, et oli seisnud liiklusummikus.

Tookord oli tõesti maha sadanud esimene lumi ja Helena oli isegi suvekummidega hädas olnud, kuigi ummikuid polnud ta märganud.

Millal ta selle N-iga kohtub?

Telefon helises uuesti.

"Kõne," luges Helena.

Ta ei vastanud enam.

Tuleks seda asja tasapisi uurida, mitte kohe Harryle turja karata, tegi Helena enda jaoks väikese salaplaani.

Kell hakkas viis saama. Ema teadis, et tütar, nii nagu isagi, peab alati kinni kokkulepitud kellaaegadest. Helena pani selga heleda kampsuni ning lühikese seeliku, et ta pruun ihu rohkem välja paistaks. Pannud kohvikannu tulele, kuuliski ta juba, kuidas välisuks avanes. Esikust kostis juttu. Grete koos Harryga või?

Toauksele ilmus tema kallis Kuldmunake ühe keskealise härraga.

"Ema, kallis, vabanda, et ma ei olnud kodus teid ootamas, aga meil on külaline Saksamaalt."

"*Good evening*," ütles sakslane inglise keeles.

Juba oli Grete laua juures, võttis sealt käevõru ning seisis nüüd uuesti külalise kõrval.

"Millal sa tulid? Kus isa on? Ja saage tuttavaks, Albert Bosch Saksamaalt," vuristas ta ühe korraga kõik suust välja.

Helena kergitas kulme, raputas veidi etteheitvalt pead ja vastas siis, et isa jäi Rootsi, sest ta kaotas tagasilennu pileti ära.

"Aga kes on see võõras härra, Grete?"

Tütar seletas inglise keeles, et kõik toasviibijad aru saaksid. Ta olevat Tallinna tulnud koos pastori perekonna tuttavaga. Albert otsivat Eestis võimalust oma äri laiendamiseks. Et nende korter oli tühi, tegi Grete talle ettepaneku kuni vanemate koju ilmumiseni siin elada. Just praegu olevat nad Alberti asjad hotelli viinud.

Härra Albert Bosch oli meeldiva välimusega umbes viiekümneaastane mees. Juustes veidike halli, aga muidu hea ja sportliku kehaehitusega. Polnud tal sellist Saku pekki kõhu peal nagu Harryl. Jalas olid mehel hästiistuvad teksapüksid ja maitsekas helesinine tuulepluus, mille alt paistis valge T-särk. Särgi alt paistsid aga tugevad rinnalihased. Seda märkas Helena kohe. Kui Albert tema poole paar sammu astus, taipas naine, et mees lonkas veidike.

Äärmiselt huvitav ja seksikas mees, mõtles Helena hetkel, kui härra Albert võttis plastkotist välja kaks väikest pakikest, ulatades ühe emale

ja teise tütrele. Õrnem sugu tänas ja hakkas pakke lahti harutama. Helena pakis oli Luciano Pavarotti CD-plaat ja üks püramiidikujuline kivike. Ametüst, nagu hiljem selgus. Grete kingipakist tuli välja Händeli "Veemuusika" ja erilise kujuga mäekristall. Rootsi jäänud peremehele paistis kotisuust välja pudel Napoleoni konjakit.

Istuti lauda. Helena pakkus kohvi ja torti. Hiljem võttis kapist välja ka ühe "Belõi Aisti", sest abikaasale kingituseks toodud konjakit ei pidanud ta sobilikuks avada.

Õhtu oli mõnus ja sundimatu, olgugi et suheldi mitmes keeles korraga. Põhiliselt rääkis Helena, sest ta tundis, et peab enda sees oleva auru välja laskma.

Vestluse katkestas lauatelefon. Helenast käis tuline jutt läbi. *Kas jälle?* Ta lasi Gretel vastata.

"Isa, kallis, kus sa oled? Ema, isa helistab!" hõikas Grete torusse.

"Küsi, millal ta koju tuleb," ei varjanud Helena oma ärritust.

Harry saavat koju öise lennukiga. Vastu polevat vaja tulla.

Helena vaatas kella. Nelja tunniga jõuab joodud konjak haihtuda ning ta tegi ettepaneku, et võib härra Alberti hotelli viia ja siis ikkagi isale lennujaama vastu sõita.

"Teeme talle väikese üllatuse," ütles ema, pilgutades tütrele kavalalt silma.

Hotelli ees suudles härra Albert galantselt Helena kätt ja tänas äärmiselt meeldiva õhtu eest. Lepiti kokku, et järgmisel päeval minnakse koos kohvi jooma ja hiljem viib Helena külalise "Loitsu Kellerisse", kus naise teada müüdi vääriskive. Albert oli jutu käigus välja lobisenud, et tal on suur kivikollektsioon ja et ta usub kivide tervendavasse jõusse. See oli Helena jaoks jube põnev teema.

Seejärel sõitsid ema ja tütar lennujaama.

Hilisõhtusele lennule ei olnud palju inimesi vastu tulnud. Lennujaam oli peaaegu tühi. Järsku tundis Helena, et keegi puurib teda silmadega selja tagant. Ta pöördus vaatama. Veidi eemal kohvikulaudade juures keeras üks pikkade pükste ja lühikese karvajopega noor naine kannapealt ringi ning hakkas kiirete sammudega trepist alla minema. Midagi oli selles naises tuttavlikku. Just see kiire kadumine. Oli ja ei olnud enam.

Helena oleks tahtnud talle järele joosta, et teada saada, kes see naine on, aga esimesed reisijad hakkasid juba tulema. Harry oli seekord esimeste hulgas. Polnud tal ju muud pagasit kui kõhukott vöö peal.

"Teie siin? Ma ei osanud *teid* küll oodata," ütles Harry teresõnade asemel.

"Kas sa ootasid siis kedagi teist?" küsis Helena pilkavalt.

Autos tegi Helena näo, nagu oleks tal pimedas juhtimisega raskusi ja jättis juturääkimise isa ning tütre hooleks. Kõrvaltkuulajana sai ta teada, et Harry oli sekelduste ärahoidmiseks lihtsalt uue pileti ostnud ja kõik.

Helena teadis, et tema poleks küll nii kergelt alla andnud ning uut raha välja käinud. Ta oleks seletanud, õiendanud, palunud ja kombineerinud. Lõpuks oleks ta ikkagi asenduspileti kätte saanud. Kas või tagavarakohale (kui üldse niisugune lennukis on), aga uut piletit ei oleks ta mingil juhul ostnud.

Tema juba oskas oma õiguste eest seista! Mitte nii nagu Harry, kel oli lihtsam raha, kui oma suud kulutada. Helena aeglustas sõitu. Eespool oli vist mingi avarii, autosid oli palju. Peab olema ettevaatlikum. Mõtted olid nii hajevil.

Talle meenus üks suvine vabaõhukontsert Pärnu linnas. Helena oli saanud kaks vabapääset, aga viimasel hetkel ütles Grete, et tema tahaks ka ema-isaga kaasa tulla.

"Tule muidugi," oli Harry tookord ütelnud, "küll ema su piletita sisse räägib!"

Ja rääkiski. Helenal oli kaasas Ajakirjanike Liidu liikmekaart, mille peal on pilt ja isikuandmed. Et kontsert just päev pärast tema sünnipäeva toimus, siis seletas Helena piletikontrolöridele, et vaadake, temal oli eile sünnipäev ja see nooruke fotograaf siin, ta osutas käega Grete suunas, kaotas sünnipäevapeol lihtsalt oma pääsme. Kas kenad noormehed oleksid nii lahked ja teeksid talle sünnipäevakingi ning lubaksid neid kolmekesi sisse. Loomulikult nad lubasid. Üks inimene rohkem või vähem, kellele see korda läks. *Sellepoolest me olemegi Harryga nii erinevad. Üks on aeglane ja rahulik, teine kiire ja kärsitu,* mõtles Helena kollase tule alt läbi lipsates. *Mulle käib närvidele Harry aeglus, Harryle, vastupidi, minu tormakus.*

"Naine, sa pole enam Egiptuses! Siin kehtivad liikluseeskirjad," kutsus Harry Helenat korrale ning hakkas jutustama Gretele, millised pöörased, tuututavad ja karjuvad autojuhid olid Kairos.

Ma tahaksin teha pattu! lasi Helena oma uitmõtetel edasi rännata. *Tõsist pattu, mida saaks andeks paluda ja mille peale oleks vanaduspäevil kiiktoolis kiikudes hea mõtelda. Muidu mõtle kogu aeg, et see oleks ju võinud olla, aga kahjuks ei olnud, sest minu elu on olnud...*

"Helena, kuule, ma küsin juba teist korda, kas mu mobiil oli seal sinu seljakotis?" segas Harry tema mõtteid.

"Oli küll, isegi helises. Mingi valeühendus oli vist," ei tahtnud naine mehele märku anda, et ta oli saanud teadlikuks täna millestki väga olulisest.

Sel ööl pärast Egiptuse reisi nad isegi seksisid.

Kui Helena oleks ausalt küsinud oma hingelt, siis oleks ta keeranud mehele selja. Tegelikult ta sisemus kisendas vihast. *Ah sinul on armuke! Häbematu sihuke! Mis õigusega. Mis õigusega sa mind petad? Kui see on tõsi, siis ma maksan sulle kätte. Teen tagasi. Tuhandekordselt teen tagasi!*

Aga Helena ei küsinud nõu oma hingelt. Ta kaalutles kainelt: "Kui ma nüüd tõrgun ja selja keeran, siis lippab mu meheke hommikul kohe panka! Parem maandagu suured pinged kodus! Siis on kergem Harry käitumist jälgida."

Tükk aega lesis ta Harry kõrval ning surus tagasi kurku kippuvat nuttu.

8

Järgmise päeva varahommikul läks Harry nagu ikka oma firmasse tööle. Kunagi varem polnud Helena ta minekut nii teraselt jälginud. Nüüd tundus naisele, et mees lõhnastas end rohkem kui muidu. Et valis lipsu, mida kaela panna, kauem kui tavaliselt. Või see ainult tundus naisele nii?

Helena oli plaaninud juba mõnda aega Harryle öelda, et mees võiks endale paar uut ülikonda ja mõned suuremad särgid osta. Juurde tulnud kilod kiskusid alatasa nii pintsaku kui triiksärgi nööpe kõhu pealt lahti. Samuti oli naine otsustanud märkuse teha selle tobeda seitli ja ettepoole kammitud tuka pärast. Ega hõre juuksesalk enam otsmikku ähvardavat kiilaspäisust varjanud. Praegu oma abikaasat silmanurgast jälgides tänas naine õnne, et oli suutnud oma suu kinni hoida. Isegi nende puudustega, mis argielus Helena silma riivasid, nägi Harry soliidne ja mehelik välja. Tumehall ülikond istus kenasti seljas, sest reisiga oli abikaasa arvatavasti mõned kilod kaotanud. Valge särk koos tumepunase ja mustaträpsulise lipsuga tõi esile kergelt päevitunud näos Harry suured terashallid silmad. Põrgu värk! See mees võib veel küll naiste südameid murda.

"Arvatavasti tulen ma õhtul hiljem," ütles Harry ukse vahelt köögis toimetavale Helenale. "Vaja puudutud aeg tasa teha."

Ja läinud ta oligi.

Helenal oli sel päeval veidi rohkem aega. Tema oli, tänu oma tööle või töödele, rohkem oma aja peremees. Nii otsustas ta teha raudselt nelja asja: helistada juuksurile, võtta ühendus Merikesega, rääkida ematütre juttu Gretega ning kokku saada Albertiga. Seda oli küllaldaselt, et peletada eemale pähe tikkuvaid ärevaid ja vastikuid petetud naise mõtteid.

Venelannast juuksur Niina töötas nende lähedal väikeses juuksuritöökojas. Ta ei rääkinud sõnagi eesti keelt, küll aga sai aru. Helenale meeldis Niina juures käia. Esiteks lõikas ta juukseid hästi ja teiseks sai temaga vene keelt praktiseerida. Niina püüdis alati Helena soovidele vastu tulla ja nii ka täna. Aeg leiti talle kohe hommikul.

"Nu, što zdelajem?" küsis Niina sõbralikult.

Helena palus, et tehku juuksur temast uus inimene. Kõigepealt moodne juukselõikus ja kui Niina arvates sobib, siis võiks isegi juukseid blondeerida või valgeid salke tukka teha. Niina kostis sellepeale, et tavaliselt on naisel siis noor armuke, kui ta oma välimust muutma hakkab. Õnneks ta rohkem ei pärinud ning juukseid pesema asudes lubas anda endast parima.

Kolme tunni pärast, kui viimane sorts lakki soengule langes, vaatas peeglist Helenale vastu päris armas ja veidi nooremana tunduv nägu.

"Otšen horošoo!" ei osanud Helena muud midagi kiituseks ütelda.

Niina juurest tulles oli ta tuju juba veidike parem. Grete oli kodus tube kraaminud ja sooje juustuvõileibu teinud. Ema ja tütar istusid maha, et teineteisega üle tüki aja juttu puhuda. Tütar tegi emale komplimendi uuenenud välimuse puhul ja rääkis oma Saksamaa elust.

"Pastoriperekond on minu tulevase abielu ideaalvariant. Sa ei kujuta ette, kuidas nad teineteist armastavad. Ja kuidas nad oma kolme last kasvatavad. Selles peres valitseb ainult suur ja puhas armastus," kirjeldas Grete oma teist kodu Saksamaal. See oli nagu sool Helena lahtisele haavale. Loomulikult oli tal hea meel, et sakslastest tuttavad Gretet just sellisesse peresse soovitasid. Oleks ju õudne olnud, kui Kuldmunake kurdaks, et peremees temale külge lööb ja perenaine on sellepärast pahane. On ju selliseid filme küllalt nähtud, kus asjalood just niimoodi käivad. Tänane päev ei olnud ainult õige kõige selle kuulamiseks ja teada saamiseks.

"Vabanda, Grete, ma pean Merikesele helistama. Pärast räägime edasi!" tegi ema vestlusse väikese pausi.

Merike oli ateljees ja töötas. Helena ütles torusse sosistades, et peab temaga täna ilmtingimata kokku saama. Ükskõik kui hilja see ka poleks.

"Tule minu töö juurde kella viieks," oli Merike nõus nagu alati.

"Grete, kas sa tuleksid ehk minuga kaasa?" pöördus ema pärast helistamist uuesti tütre poole. "Nii on meil Albertiga lõbusam mööda poode käia!"

Nad riietusid linnaminekuks ja seisid lõpuks kõrvuti peegli ees.

Grete vaatas peegelpilti ja ütles mõtlikult: "Kellele meeldib ema ja kellele meeldib tütar, vot seda peaks täna Alberti käest küsima!"

Albert Bosch ootas neid hotelli fuajees. Tal oli käes kimp lumikellukesi ning nüüd ei teadnud ta, mida ühe kimbuga peale hakata.

"No nii, ema, vaatame nüüd, kellele meeldib tütar..." Aga Grete ei jõudnudki lauset lõpetada, sest õied rändasid juba Helena pihku.

"*You are so beautiful today,*" tegi mees lilli ulatades komplimendi ja samas vabandas Grete ees, et ei lootnud neidu täna näha ning seepärast on tal vaid ühed lilled.

Esmalt otsisid nad kohvikut, kus rahulikult istuda ja juttu puhuda. Helena kasutas jälle oma vana nippi. Tema muudkui esitas küsimusi ja Albert muudkui vastas. Mees rääkis oma hobidest – vääriskividest ja muusikast. Lõpuks jõudis mees igavikuliste teemadeni välja: kas on korduvaid elusid ja kas inimene saab oma saatust muuta. See kõik oli väga põnev ja Helena palus, et mees talle mõne ingliskeelse raamatu saadaks.

Siis siirduti vääriskive ostma. Poes polnud selliseid kive, mida Albert otsis, aga ta leidis hoopis paar eestikeelset raamatut, mida soovitas kindlasti osta.

Rikas sakslane võiks ju need raamatud kinkida, käis naiselik mõttevälgatus Helenal peast läbi.

Aga Albert ei hakanud rahakotti otsima ja nii lubas Helena siia õige pea tagasi tulla ning siis oma valiku teha.

Kell lähenes viiele.

Merike töötas ühes vanalinna fotoateljees. Mitte kaugel Müürivahe tänavast. Grete oli nad jätnud omapead juba enne poodi sisenemist. Nüüd lubas Albert, et saadab Helena kokkulepitud kohani ja jalutab siis ise hotelli tagasi. Homme hommikul lendab ta ära.

"*May I call you, beautiful Helena,*" olid ta viimased sõnad.

Muidugi võis see kena härra Helenale helistada. Missugusel naisel võiks midagi selle vastu olla?

"Igavene meelitaja, see sakslane," ütles õhetavate põskedega Helena Merikesele. "Ma pole niisuguste asjadega harjunud. Päris punastama paneb."

"Sul tuleb sellega harjuma hakata," kiitis Merike takka. "Mis sa arvad, et sulle on mitu elu antud? Esimeses elad ja vireled, teises saad ainult veidike õnne tunda ja alles kolmandas leiad armastuse ning saad õnnelikuks?"

"Albert lubas mulle sellekohast kirjandust saata. Eks ma siis loen ja saan targemaks, mitu elu mul elada on," seletas Helena sõbrannale rutakalt. Praegu polnud *see* nii oluline! Hetkel mõlkus tal meeles suu-

remaid muresid. Nagu näiteks, mida arvab sõbranna nendest eilsetest telefonikõnedest või õieti vaikimistest.

"Tal on raudselt armuke! No seda poleks Harryst uskunud? Sassil võiks küll armuke olla, aga Harryl? Raudselt mitte," arvas Merike. "Ta ei saa ühe naisegagi hakkama, mis asja ta kahega teeb?"

Helena oli nõutu. Mida teha? Kuidas sellises olukorras käituda?

Mina pole Harryt kellegagi petnud. Veel... veel ei ole, aga kui nii edasi läheb siis..., käisid kättemaksumõtted väsinud peast läbi.

Tal polnud varem aegagi mõelda millelegi sellisele. Perekondlikud kohustused: Grete, kodu, töö, hobid – see oligi tema isiklik elu. Ta lihtsalt elas, mõtlemata, mida nende paarkümmend aastat tagasi sõlmitud abielu temale isiklikult pakub?

Merike jälgis Helena näos toimuvat ning mõistis, et siin tuleb sõbrannale abiks olla. Ta mõtles veidike ning soovitas siis Helenal teha edasi süütut ja mitte-midagi-teadvat nägu.

"Nii on kergem jälgida. Usu mind! Kui vaja, tulen fotoaparaadiga panga juurde passima. Fotosüüdistust on vaja!" ütles ta nagu eradetektiiv põnevusfilmis.

"Sina, Helena, jälgi telefonikõnesid! Kes helistab ja kellele helistatakse."

"Ei hakka mina Harry järel luurama ja ennast niiviisi alandama," arvas sõbranna nõuande kohta Helena.

Aga õhtul, kui Harry koju jõudis, tuli naisele tõsine kimbatus ikkagi pilk mehe portfelli visata. Mida minut ja tund edasi, seda suuremaks soov kasvas. Lõpuks ometi läks Harry voodisse. Värisevate kätega avas naine mehe uhke, täisnahast portfelli. See oli üpriski tühi. Mõned tühjad pangablanketid, eelmise päeva ajaleht ja märkmik-kalender. Helena avas selle. Ülejärgmisele päevale oli kirjutatud punase pastakaga "N-i sünnipäev".

Asi on siis päris tõsine. Harry, kes tihtilugu oleks Helena sünnipäeva sootuks unustanud, kui naine poleks seda talle toitude ja napside varumisega meelde tuletanud, oli nüüd nii tähelepanelik.

Ei või olla, raputas Helena vihaselt pead, kui märkmikku oma kohale tagasi pani, *minu kolmekümne kuues sünnipäev meenus Harryle alles järgmisel päeval! Stockholmis! Ma ootasin juba hommikul, et järsku hotelli hommikulauas põleb küünal või on mingidki lilled. Ei olnud midagi! Alles järgmisel päeval ütles ta, et ahjaa, ma unustasin, sul oli vist eile sünnipäev. Õudne! Röökida tahaks – vihast!*

Portfell läks tugeva klõpsakaga kinni. Helena unustas ettevaatuse sootuks.

Las kuuleb, las saab teda, et mina tean!

Kiirete sammudega lähenes naine peeglilauale, haaras kinni esimesest, kõige kõrgemal olevast sahtlist ning leidnud sõrmeotsadega üles parfüümõlipudeli, peitis selle kapi kõige tagumisse nurka.

No seda juba ei juhtu, et mina ja see N ühtemoodi lõhnaksime! jäi Helena endale kindlaks. Ta võttis võtme kapi eest ja pani oma kotti. Igaks juhuks!

Hommikul olid Helenal magamatusest kotid silmade all. Öeldakse, et seal, kus pole armastust, ei saa olla ka armukadedust. Järelikult Helena ikkagi armastas.

Ka ma armastan ikkagi veel oma toru-loru? Võib see olla tõsi?

Ta tundis hingematvat solvumistunnet ja kriipivat armukadedust. Jah, ta polnud tihti rahul Harry käitumisega. Ta tundis ennast üsna sageli mitteõnnelikuna. Aga ealeski poleks ta arvanud, et mees ühel päeval võiks teda koos Gretega jätta ja kellegi teise juurde kolida.

Mis pani teda praegu niimoodi muretsema?

Hirm olla jälle mahajäetud?

Hirm jääda üksinda?

Kui Harry juba armukese leidis, siis miks mina seda endale lubada ei võiks? Väike mõnus patuke, mille peale oleks vanaduses mõtelda. Kindlustada ka omaenda tagalat?

Mida ometi teha? Mida teha?

Peas oli täielik virvarr. Polnud ühtegi pidepunkti, millest kinni haarata.

Hakkan tööle ja viin oma mõtted sellelt jälkuselt mujale, mõtles ta ning avas märkmiku. Lehtede vahelt kukkus põrandale Toivolt teatris saadud visiitkaart. *Helistaks õige Toivole! Temast võiks kirjutada mõne loogi, nagu näiteks "Edukas ärimees ja armastav pereisa." Ei, see ei müüks!* tõmbas Helena mõttele kriipsu peale.

Palju parem oleks "Stressi mõju keskealise ärimehe potentsile". See juba müüks. Kui ta ainult räägiks?

Aga järsku on veel mu peale pahane ja kannab kauna?

Toivoga olid nad tutvunud väga eriskummalisel moel. Helena oli siis veel noor ja ilma ühegi tõsiselt võetava peikata. Ta oli päevitanud rannas. Käes oli suve lõpp ja inimesi oli liivaküngaste vahel vähe. Järsku seisis tema kõrval üks jumekas noormees ning küsis: "Kas te jääte randa veel kauaks?"

Helena arvas, et kindlasti veel mõneks tunniks. Siis oli too noormees ütelnud, et kahjuks peab tema nüüd ära minema, aga üks sõber,

kes oli lubanud tulla ühele raamatule järele, ei tulnud. Ja ta ulatas selle raamatu Helenale.

"Kui peaks keegi tulema ja otsivalt ringi vaatama, siis neiu võiks küsida, kas otsitakse Toivot," oli noormees hüvastijätu asemel lausunud.

Helena oli raamatu enda kõrvale päevituslinale pannud ning nõustunud jääma "raamatukoguhoidjaks". Tegelikult rikkus ta sellega oma mõnusa rannasoleku tollel päeval. Päevitamise asemel vahtis ta pidevalt ümbrust ja otsis silmadega mõnd ringiuitavat kutti, kes oleks tema kõrval lebava raamatu vastu võinud huvi tunda. Raamat ise oli paks ja igav. Mingi tehnikaalane. Helena sirvis seda ja leidis, et selle sisu ajab haigutama. Tagakaanelt leidis ta pliiatsiga kirjutatud telefoninumbri.

Koju läks Helena märksa raskema kotiga, sest liiva sisse ei tahtnud ta seda lollakat raamatut vedelema jätta.

Järgmisel päeval otsustas ta helistada tagakaanel olevale numbrile.

"Toivo kuuleb," kõlas telefonis.

Noormees oli viisakas ja palus tehtud tüli pärast vabandust.

"Ma tuleksin sellele kuradi raamatule järele? Kus te elate?"

Mõne tunni pärast oligi Toivo-nimeline noormees lilledega Helena isakodu väravas. Ta võttis raamatu ja küsis, kuidas ta saaks tehtud tüli heastada.

Loomulikult ütles Helena, et lilledest on küllalt. Aga noormees ei leppinud sellega.

"Ma helistan teile mõne päeva pärast ja mõtlen midagi põnevat välja. Küll ma, kurat, mingi idee peale tulen," ütles Toivo ja lahkus.

Juba järgmisel päeval helistas noormees uuesti ja kutsus Helenat ühte tol ajal kõige populaarsemasse varieteesse.

Kui vana ma tookord olingi, arvutas Helena mõttes. *Seitseteist. Jah, ma olin saanud just seitseteist.*

Tema, Helena, polnud kunagi varietees käinud. Programm pidi algama alles kell kümme.

Kuidas ma vanematele ütlen, et lähen välja enne ööd, mäletas Helena ennast muretsemas ning oli siis otsustanud, et läheb kodust ära kella seitsme paiku ja lihtsalt longib kümneni linnas ringi. Aga kella seitsme ajal hakkas sadama vihma. Kõik ta riided ja kergelt sätitud juuksed oleksid märjaks saanud. Nii otsustas kodust kolm tundi varem lahkunud Helena vabad tunnid trammiga sõita. Ikka Tondilt Kadriorgu ja tagasi. Õigel kellaajal astus ta Võidu väljakul trammist maha.

Helena raputas kõike seda meenutades pead. *Jumal küll, kui palju on elu muutunud? Nüüd pole enam sellenimelist väljakut, pole seda varieteedki*

olemas ja minu Grete ei saaks üldse aru, mis hiline kellaaeg see kümme on! Siis alles elu algab!

Aga Helena noorusajal oli kõik teisiti.

Toivo oli teda oodanud varietee riidehoius. Aitas viisakalt mantli seljast ja kui nad saali sisenesid, siis leidis Helena neile määratud laua pealt kümme punast roosi. Kõik Helenale!

"Seda on tänutäheks liiga palju," oli Helena tookord arvanud.

Tänasel päeval mõtleb ta teisiti! Iial ei ole kingitud lilli liialt palju! Oleks ainult kinkijaid ja kingitud õisi.

Helena valis visiitkaardilt numbri.

"Palun jätke oma teade..." tuli talle vastuseks.

Ei, teadet ma küll ei jäta! Vaja ikka otse Toivoga rääkida, otsustas ta.

Nagunii oli olnud nende tookordne lahkuminek väga äkiline.

Varietees oli ju tegelikult väga tore olnud. Esimest korda tundis Helena, kui huvitav on endast veidi vanema poisiga väljas käia. Nad tantsisid, ajasid niisama juttu ja öösel tõi Toivo ta taksoga koju. Uuesti pidid nad kohtuma nädalavahetusel.

Reedel oli Toivo helistanudki ja öelnud, et tuleb väike piknik. Tema võtvat kaasa vajalikud söögid-joogid. Olgu ainult Helena laupäeval kunstiinstituudi juures õigel kellaajal kohal. Loomulikult Helena oli! Toivo tuli oma isa Žiguliga ja teatas, et piknik ei toimu vabas õhus, vaid hoopis ühe tema sõbra korteris.

"Mis siis ikka!" vastas Helena sinisilmselt.

Sõbra korter, ühetoaline, koos voodi, laua ja väikese kööginurgaga ootas neid. Voodi oli tegemata, ilma päevatekita. See hakkas Helenale kohe silma.

Mobiilihelin äratas naise oma minevikumälestustest. Ta haaras telefoni ja vastas: "Helena kuuleb!"

"Ah see olid sina, Helena, kes mulle helistas ja sõnumit ei jätnud. Vaat mis meeldiv üllatus! Ära ainult, kurat, ütle, et sa numbriga eksisid ja tegelikult ei tahtnudki mulle helistada," rääkis Helena kõrva tuttav, kuradeid pilduv meeshääl.

"Soovisin küll sinuga rääkida, aga ei tahtnud postkasti sõnumit jätta!"

"Mis kuradi pärast sa postkasti kardad?"

"Hea küll, unusta ära! Ma mõtlesin, et tore oleks sinuga üle tüki aja kokku saada ja kuulda, kuidas sa elanud oled?"

"See on kuradi vahva mõte," ütles Toivo. "Kas homme kell kaks sobib?"

"Sobib küll? Aga kus?"

"Eks ikka kunstiinstituudi ees. See seisab, kurat võtaks, ikka sama koha peal edasi!"

Ikka need toivolikud kuradid, mis filoloogiks õppinud naise kõrva riivasid. Juba aastaid tagasi oli noormehe kõnepruuk selline. Kas tõesti pole mitte kui midagi muutunud?

Seda ongi mul homme huvitav teada saada! tegi Helena lühikese ja otsusekindla kokkuvõtte.

Õhtul, kui Harry koju jõudis, tundis Helena kiusatust mehele näkku karjuda:

"Olgu peale sul homme N-i sünnipäev! Ka minul on omad kokkusaamised! Ka minul võib armuke olla. Täna ei ole, aga homme juba kindlasti on!"

Mõtles, mis ta mõtles ja rahustas ennast, kuidas suutis, ometi ei leidnud naine und.

Öösel, kui Helena oma traditsioonilisel ärkamisajal, täpselt kell kaks silmad avas, läks ta salamahti mehe mobiili juurde ja vaatas, kellele mees oli päeval helistanud. Esimene kõne oli tehtud kohe panka N.

No oota sa! tõlkis naine vene multifilmi pealkirja eesti keelde. *Küll ma su kinni püüan ja karistan!*

9

Järgmisel hommikul sättis Harry end peegli ees nagu üks peole tõttav naine. Pani selga uue helesinise särgi ja otsis kaua sobivat lipsu.

Helena hoidis jõuga hambaid koos, et mitte välja prahvatada midagi inetut. Ta pidi käituma endistviisi. Ta pidi ise asjale jälile saama!

Mees läks ja Helena jäi südame kloppides koju. Mis saab nende elust?

Õnneks saabus kella kümne paiku Helena mobiilile sõnum:

"Varu rohkem aega! Toits"

Helena vastas: "Üle kahe tunni ei saa!"

"See sobib!"

Kuidas see piknik meil tookord lõppeski? suunas Helena oma mõtted tagasi minevikku.

Toivo oli hakanud kohe külge lööma. Kõigepealt oli ta püüdnud tüdrukut suudelda, seejärel andis kätele vaba voli.

"Ma ei arvanud, et sinu *piknik* sedaviisi välja näeb," prahvatas Helena, haaras oma jopi ja tormas korterist välja.

Nädala pärast leidis Helena postkastist andekspaluva postkaardi koos südantlõhestavate vabandustega.

Nad olid kohtunud veel paar korda. Küll püüdis Toivo nii- ja naapidi, aga neiust ta jagu ei saanud. Nende sõpruse lõpetas vihane postkaart, mis oli adresseeritud *antisex* Helenale.

Nüüd olen ma vanem ja targem. Nüüd oskan ma olukorda enda kasuks pöörata, arvas sel hommikul Helena.

Grete pakkis Saksamaale tagasiminekuks kohvreid. Midagi oli vaja veel osta ja midagi koos emaga läbi arutada.

"Tütreke, kallis, täna mul pole küll aega. Tänaseks on mul palju tegemata töid kogunenud," valetas ema esimest korda oma lapsele. "Teeme seda homme. Sa oled ju homme veel kodus!"

"Hästi," polnud Gretel ema plaani vastu midagi.

Täpselt kell kaks ületas Helena kunstiinstituudi ees olevat ristmikku. Juba kaugelt nägi ta Toivot. Mees hoidis käes roosikimpu.

Ta pole midagi unustanud, mõtles Helena meelitatult.

Toivo tervitas teda ja andis väikese põsemusi.

"Ma mõtlesin, krt, et sõidutaks sind natuke oma uhiuue autoga. See on variant number üks."

"Ja kuhu siis, kas sõbra korterisse?" torkas Helena endalegi taht-matult.

"Ei, krt, ma sain alles suvila võtmed kätte. Läheks ise vaatama ja näitaks sulle, kurat, kah!"

"Ja milline oleks variant number kaks?" päris Helena uudishimulikult pärast lühikest mõtlemist.

"Variant kaks on see, et ma sõidan sinna üksinda, kurat, sest ma pean seal tõesti täna ära käima ja sinuga saame siis uuesti kokku mõni teine päev."

Ei, seda nüüd küll ei juhtu, et ta need kaks varutud vaba tundi kuskil linna peal konutaks. Ja Helena nõustus variandiga number üks.

Toivo uhiuus BMW seisis lähedal asuvas parklas. Tagaistmel oli rätiga kaetud korv.

Kurat, kõik kordub vist uuesti, mõtles Helena toitsilikult. *Peaksin talle selle kuradi koha pealt märkuse tegema, muidu hakkab see mulle eneselegi külge.*

Ta kinnitas uhiuue auto tuliuue turvavöö ja palus Toivol raadio mängima panna.

"Kas raadio või kuradi plaadimängija? Mul on mõlemad võimalused, krt."

Krt on siis kuradi lühend, analüüsis naine mehe kõnepruuki. Olgu pealegi! Kannatan ära! Peaasi, et proua või preili N-i sünnipäeva peale ei peaks mõtlema!

"Paluks raadiot. Varsti tulevad uudised."

Helena tundis, et ta on närvis. Ja kui ta oli närvis, siis hakkas ta ise rääkima ja vähem küsimusi esitama. Praegugi jutustas ta juba oma Egiptuse reisist, sest Toivo oli uurinud, millisest solaariumist sellise ilusa tumepruuni päevituse saab. Teema oli huvitav ja Helenal kukkus jutustus päris hästi välja. Aga Toivo ei lasknudki tal lõpuni rääkida, sest nagu Helenale tundus, tahtis mees hoopis ise oma eluga veidike kelkida.

Eks räägi siis! Ma olen tänulik kuulaja, mõtles nüüd juba rahunenud Helena ja pani enese jaoks kõrva taha järgmised faktid:

Punkt üks. Toivo on siiani poissmees. Kusjuures rikas poissmees.

Punkt kaks. Tal on firma ja partnerid Venemaal.

Punkt kolm. Tal on auto ja korter ning suvila mere ääres.

"Ah või niisuguse mehe lasin omal ajal minema!" ütles Helena Toivole meelituseks.

Nad keerasid ühe tuttuue suvila ette. Helena polnud jälginudki, kuhu nad sõidavad.

"See on Kaberneeme rand," näitas Toivo sõrmega lähedal loksuva mere poole. "Ja see siin on minu kuradi uus suvila. Palun sisse astuda."

Majaperemees võttis autost piknikukorvi ja CD-mängija ning avas suvila ukse.

"Kas sa vargaid ei kardagi? Sul siin nii ilus? Meie küll ei jäta oma asju maale. Kohe viiakse minema."

"Mul kõik kindlustatud ja puha. Tänapäeval saab, kurat, raha eest kõike."

Toivo hakkas köögis askeldama ja Helena pakkus end abiks.

"Ei, ei! Sina, kurat, vaata ringi ja puhka," tegi mees tõrjuva käeliigutuse.

"Toivo, mis tähtkujust sa oled?"

"Ma olen kuradi neitsi, kui sind huvitab!"

Kas tegelikult ka või? pidi Helenal üle huulte libisema, aga ta sai veel sõnasabast kinni. *Ei, ma ei tohi ise provotseerima hakata!*

Toivo serveeris rõdule, millel oli küllaltki kõrge piire. Tuul, mis muidu tugevalt puhus, ei ulatunud kaetud kohvilauani. Mees avas punase veini pudeli ja pani muusika mängima.

"Ei suutnud oodata sa mind" ja "Peagi saabun tagasi su juurde" kõlasid toast Valgre laulud ning helid kandusid rannani välja.

Õhkkond oli tõesti romantiline.

Varakevadine piknik mere, Raimondi ja Toivoga, mõtles Helena. *Kas niimoodi käiaksegi armukestega ringi?*

"Proua, kas tohib teid tantsule paluda," kummardas Toivo Helena ees ja ümises oskuslikult kaasa viisile "...ma loodan, et saan sellest üle... ja naa... naa...naa."

Helena ei andnud korvi. Ta vajus mehe käte vahele ja lasi Toivol end juhtida. Vein, uued muljed, magamata ööd, südamevalu ja hinge siginenud armukadeduseuss lõid ühtäkki pea peal kokku. Märkamatult oli Toivo ta kööki tantsitanud, sealt edasi esikusse ja nüüd avas Toivo käsi juba saunaust.

Seks saunas – sellest saaks huvitava jutukese. Ei, parem oleks ...na-na-naa (laulis ka Helena kaasa). *Seks saunas kuradikesega,* ei kaotanud naine huumorimeelt.

Ta tundis, kuidas mehe niisked huuled suudlesid ta kaela. Nüüd avasid rikka mehe käed ta seelikulukku.

"Sa tunned hästi lukkude ehitust," sosistas Helena.

Ta oli otsustanud! Saagu mis saab, aga tema teeb täna *pattu*. Lõpuks polnud tal midagi kaotada! Ainult võita! Kui sind lüüakse, löö vastu. Kui sind petetakse, peta vastu!

Lasen veidike õnne enda lähedale ning süüvin meeste eraellu, hingeellu, armuellu. Õpin elu tundma! Kas või neljakümneselt. Lõppude lõpuks parem hilja kui mitte kunagi!

Kobavad käed jõudsid rinnahoidjani. Kui ka püksid olid jalast läinud, tantsitas Toivo nad mõlemad duši alla. Helena pesi ennast ja puudutas ettevaatlikult meestki.

"Veel viivuks jääääää!!!" kisendas Helena sisemus, sest kirglikust Toivost polnud enam mingit asja!

Mis juhtus? Mida ma valesti tegin? käisid paanilised mõtted naise peast läbi.

"Anna andeks, ma olin nii erutatud, et ei suudagi täna enamat," vabandas mees pobinal ja hakkas ennast käterätiga kuivatama.

"Ja mina mõtlesin, et teen täna esimest korda pattu!" ütles Helena veidi pettunult.

"Tuleb oodata kuradi järgmise korrani, kurat," pomises Toivo ja süütas sigareti.

Säh, sulle artiklit eduka ärimehe seksuaalelust! parastas Helena endamisi. *Siit saaks ainult lühijutu eduka ärimehe erektsioonihäiretest!*

Aeglaselt riietas ta end sauna eesruumis. Mitte ei tahtnud ta kohe, pärast seda, mis juhtus või juhtumata jäi, Toivo ette ilmuda ning teha nägu, nagu polekski midagi juhtunud.

Aga Toivo oli arvatavasti asjade sellise käiguga harjunud. Ta toimetas terrassil ja tuli Helenat kohe uuesti tagumikust näppima. Helena tõmbus tikksirgeks. Need labasused ja mehe kõnepruuk hakkasid tasapisi närvidele käima. Helena ei olnud pipar, aga teatud kultuuritase pidi tema tuttavatel olema. Kui sealt, sellest tasemest keegi allapoole langes, siis võis see inimene ennast naise tutvusringkonnast välja arvata.

Tänan, oli huvitav näha ja kogeda, kui rikas on Issanda loomaaed, aga see oli ka kõik! Edaspidi jäid rajajoonest allpool olijad vaid Helena teretuttavateks.

Kuhu paigutada Toivo? Kas jätta ta rajajoonele ja anda veel üks võimalus...?

Nad jõid veel veidike kohvi ning otsustasid siis linna tagasi sõita.

"Ma saadan sulle sõnumi, et järgmine kuradi kohting kokku leppida," ütles Toivo hüvastijätuks.

Vaatamata olukorra tragikoomilisusele, polnud Helena õnnetu. Vastupidi! Talle, kurat, tegi koguni see lugu nalja.

"Anna ainult iseendale võimalus ja sa näed kohe, paugupealt, milline on elu tegelikult!" kirjutas ta üles väärtusliku mõtte oma tähtsate mõtete ülestähendamise märkmikku . *"Pärast Kaberneeme-flirti tunnen ma, et mitte Grete, vaid ma ise olen Kuldmunake. Neljakümneaastane, vanaks läinud, kuldse koore sisse pakitud munakollane."*

Harry tuli koju õigel ajal. Oli heas tujus ja ootas õlut juues õhtusi uudiseid.

Helena riivis porgandit ja jälgis silmanurgast abikaasat. Üsnagi iroonniline mõte kummitas peas: *Ei tea, kas olime kõrvuti suvilates? Ja kuidas ka sinul läks täna, mu kallike... olid ka sinul mingisugused häired?*

Aga Harry käitus nagu tavaliselt. Täiesti rutiinne igaõhtuneteleka-tagaõllejoomine. Ei midagi erilist, mis reedaks päevast üleaisalöömist.

Helena küll õhetas. Nii kui vett kraanist lasi, tuli suvila duširuum meelde.

Nii kui telekast autot nägi, tuli kohe Toivo uhiuus BMW silme ette. Õnneks oli tuba hämar. Ta põsed kuumasid.

Kas Harry on tõesti nii paadunud, nii palju petnud, et tema nägu ei reeda enam midagi? Kui kaua siis juba?

Helena pani dressid selga ja läks õue jooksma. Tegi paar tiiru mööda tänavaid ja pöördus ruttu koju tagasi, sest pulmitavad koerad ajasid talle hirmu nahka. Kümnekesi närisid ja puresid hullunud isased aia kallal, kus arvatavasti elas üks emane krants.

"Juba tagasi?" tõstis Harry pilgu telekalt ja kergitas küsivalt kulme.

"Jah, õues käib hoogne paaritumine!"

"Tohoh! Kes *sind* siis tahtis?"

"Pole mõtet koertega võidu joosta!"

"Ja-jah! Kevadel hakkavad kõikidel hormoonid möllama!"

Helena läks vannituppa riideid vahetama ning küsis ukse vahelt pisut pilkavalt:

"Kas meestel on ka kevaditi jooksuaeg?"

"Sa peaksid nii vanalt juba teadma, et elu viibki edasi ainult seks ja sugutung!"

"Nii-ii vanalt? Kui vanalt siis...?"

"Ah, ära nori! Sa tead küll, kui vana sa oled!"

"Jah, õnneks olen ma sinust päris mitu aastat noorem!"

Helena tõmbas vannitoa ukse paukudes kinni ja vaatas raevukalt peeglisse.

Ah mina olen vana! Ah mind ei taha enam keegi? Tead, Harry, ma sulle alles näitan!

Ta pesi ennast kiiresti, toonitas silmalauge, riietus ja lahkus korterist sõnagi lausumata.

Grete oli läinud kinno. Helena käivitas auto, sõitis garaažist välja ning otsustas, et parem on kino juures tütart oodata ja ta pärast filmi lõppu koju sõidutada, kui kodus oma mehega teleka ees diivanit jagada.

Järgmisel hommikul tundus Helenale, et kuulis juba kella kaheksa ajal sõnumi piiksu. Mobiili juurde tormates sai ta aga aru, et talle see ainult tundus. Ta oli ärevuses. Ta ootas, aga samas ka kartis seda sõnumit. Kartis, et teised kuulevad. Temale ei saatnud ju keegi kunagi sõnumit! Vähemalt eilseni. Tema oli lihtsalt ema ja kõik. Tema elu oli kõikidele nagu lahtine raamat lugeda. Ei saladusi, ei salatsemisi.

Täna oli ta lubanud tütrega olla. Igaks juhuks hoidis Helena mobiili kampsunitaskus.

"Emps, kas sa ootad mõnda tähtsat kõnet," märkas tütar ema ärevust.

"Jah, on küll üks tööprobleem, mis vajab kokkuleppimist. Aga ma lahendan selle käigupealt. Nii et meie plaane see ei sega."

Lõpuks ometi helises taskus siiamaani kangekaelselt vaikinud telefon. Tabloo ei näidanud numbrit. Helena vastas pisut äreva häälega.

"Hello, my beautiful Helena! How are you?" kostus teiselt poolt rõõmsameelse Alberti hääl.

"Hello, mister Bosch," ja Helena vastas etiketikohaselt, et temal läheb väga hästi. *"Thank you, Albert! Everything is OK!"*

Selle härra kõnet polnud tarvis tütre eest varjata.

Albert ütles, et ta oli kohe, nii kui koju jõudis, saatnud ühe väga väikese kingituse imeilusale Helenale. Mõne päeva pärast peaks saadetis kohal olema.

Helena tänas ja ütles, et ootab pakki põnevusega, aga samas küsis ta viisakuse pärast, mida võiks tema mehele vastu saata.

Häid mõtteid ja õhumusi, nii mõnusalt Albert vastaski!

Tunnid läksid. Töö sai tehtud, tütrega olid asjad korda aetud, aga Toivolt ei tulnud sõnumit ikka veel.

Võta ennast kokku!. Esiteks ta ütles, et võtab ühendust lähimatel päevadel. Teiseks, mis selles kohtumises siis nii erilist oli. Võib-olla peakski asja

siinkohal katki jätma. Et ei tuleks pettumist. Et mina ei pettuks Toivos ja Toivo ei pettuks minus. Jääks ainult lootus ja mälestused...

Aga soov tõestada, et keegi oli ka tema järele hull, oli tollel päeval suurem kui kaine mõistus.

"Kuhu sa minu Egiptusest ostetud parfüümi oled pannud?" See oli Harry, kes vannitoas oma lõhna otsis.

"Mis sa õhtul sellega teed? Hakkad kuskile minema või?" hüüdis vastu köögis askeldav Helena.

"Ega ma teda kappi iluasjaks ostnud. Kuhu sa selle oled pannud?"

Helena läks esikusse ja võttis lauasahtlist pudelikese. Seda Harryle ulatades ütles ta nagu muuseas, et tema enda oma jäi vist Niilusele seilama.

"Sa tahad öelda, et see suur naistelõhn jäi laeva?"

"Jäi vist jah! Oleks sul seda vaja või?"

Mees ei vastanud sõnagi, ainult koukis enda pudeli pealt korgi ära ning nuusutas.

Midagi oli teoksil, seda tundis Helena kõikide oma kuklakarvadega.

Vähe aja pärast kuulis Helena, nagu oleks välisust lahti keeratud. Ta läks vaatama. Harry seisis õues trepil ja kõneles kätt suu ees hoides telefoni.

"Elu nagu filmis! Hea, et Grete homme ära sõidab. Ei pea tütar seda nägema, kuidas ema ja isa lolliks lähevad."

Kuigi Helena oli tõotanud endale, et ta enam kunagi mehe asjades ei sori, ei andnud see lõhnaotsimine talle rahu.

Nad istusid elutoas ja õhtustasid pisut pidulikumalt. Oli ju Grete viimast õhtut kodus. Ühelt poolt trummeldas emal peas, et jälle läheb Kuldmunake ära, mitmeks kuuks, suve keskpaigani. Teiselt poolt kummitas peas abikaasa märkmik. Kangesti tahtis ta minna töötuppa, et piiluda mehe kotti.

Grete rääkis oma tulevikuplaanidest. Tütar tahab kindlasti ülikooli sisse saada.

"Küll sa saad," toetas teda isa. "Sa oled nüüd nii palju saksa keelt praktiseerinud, et räägid vanadest proffidestki paremini."

Helena tundis, kuidas jalad ei seisa enam laua all paigal. Ta väristas põlvi ja ootas parajat hetke, millal minema söösta. Lõpuks tuli sobiv moment. Ta võttis tühjaks saanud kohvikannu ja võileivataldriku ning suundus nendega koos otsejoones oma töölaua juurde. Harry portfell seisis seal.

Need kotilukud avanevad ka nii suure kolinaga! Naise käed värisesid ja süda peksis hirmsasti. Märkmik oli kotis.

Nii, mis siin siis kirjas on? Helena keeras värisevate kätega märkmikulehti. Homsele päevale oli tehtud väikene hüüumärk ja kella kaheteistkümnele punane ring ümber tõmmatud.

Muidugi! N tähendas neljapäeva. Järelikult neljapäeval, homme hoopiski on N-i sünnipäev. Tähistamine toimub kell kaksteist.

Pilt oli selge.

Helena pani märkmiku kotti tagasi ja tõttas kööki. Ta käed võbisesid ja põsed õhetasid. Õnneks oli köögikapis pudel konjakit. Naine koukis selle lahti ja valamata konjakit klaasi, võttis otse pudelist ühe suure punnsuutäie. Veidike kergem hakkas. Ta läks tagasi elutuppa ja küsis, endal klimp kurgus kinni:

"Kuidas me Grete homme lennujaama viime?"

"Mina võin sõita. Mul on kaheteistkümneni aega," pakkus Harry end autojuhiks.

"Emme, kallis, ma nii armastan sind. Ja issi, kallis, sind ka!" Grete oli ennast vanemate vahele poetanud ning hoidis nende ümbert tugevasti kinni. "Mul on teile veel üks jutt!"

Kuum jutt jooksis emal mööda selgroogu alla. Kui Grete nii ütles, siis tavaliselt järgnes midagi väga erilist.

"Mul on *boyfriend* Saksamaal!"

"Mis ta nimi on?" ja "Millega ta tegeleb?" küsisid vanemad üheskoos.

"Tema nimi on Christian. Ta on üliõpilane, aga töötab õhtuti pitsabaaris. "Tegelikult tulin ma Eestisse väikese uudisega. Lootsin, et saate vanaemmeks ja vanaissiks."

"Grete, ei!" röögatas Helena.

"Rahune, ema. See oli valehäire. Arst vaatas mu läbi ja kõik on korras. Edaspidi püüan olla ettevaatlikum!"

Kuidas võivad kõik väärtushinnangud paarikümne aastaga muutuda? Helena tundis, et on pärit nagu kuskilt teiselt planeedilt. Elu arenes edasi sellise tempoga, et sulle jäi ainult kaks võimalust: kas rataste alla jääda ja hukkuda või sama tempoga kaasa minna.

"Kas sa siis polegi enam süütu?" küsis ta tütre käest imestunult.

"Ema, kallis, sa oled küll pärit eelmisest sajandist!"

"Kui ma hästi meenutan, siis ma sünnitasin sind ka eelmisel sajandil!"

"Jah, aga nüüd on uus sajand ja asjad on muutunud. Tänapäeval ei leia sa ühtki tüdrukut, kes minuvanuselt veel süütu oleks... ja kui oleks, siis ta püüaks sellest kiiresti lahti saada!"

"Kas või ühissõidukis või poenurgas?" usutles ema.

"See on igaühe enda asi. Mina muidugi nii ei käituks. Minul on ju *sinu* kasvatus," ütles Grete ja vahetas telekanalit.

Nii kui tellitult tuli sealt üks seksfilm. Vanasti nad ei vaadanud selliseid filme koos tütrega. Veidike häbi oli. Täna ei olnud enam põhjust piinlikkust tunda. Jäädi kolmekesi rahulikult istuma ja vaatama.

Filmis arenes just stseen, kuidas abielumees läks kodust välja ja suudles oma naist uksel. Järgmisel hetkel võttis sama mees kõrvaltänavast ühe nooriku auto peale. Naine käitus väga väljakutsuvalt ja vulgaarselt. Süütas sigareti ja paljastas oma sääred kuni viimase piirini. Mees vaatas neid sääri ja libistas käe naise seeliku alla. Järgmisel hetkel pöörasid nad juba kõrvalteele. Autos hakkas midagi arenema. Kui kired kõrgpunkti jõudsid, haaras naine kotist püstoli ja kõmmutas mehele kuuli pähe. Siis võttis ta laibal taskust rahakoti ning kadus.

Oi, kuidas Helena oleks tahtnud hüüda, *et vaata, Harry, mis kõik võib juhtuda, kui sa võõraste naistega käid.* Aga mees oli selleks ajaks just pissile läinud.

Keegi helistas uksekella.

"Merike ja Sass on ukse taga. Lase nad sisse, ma olen vetsus," hõikas Harry.

Sõbrad tulid Gretele head reisi soovima.

Sass aitas Merikesel mantlit seljast ja seletas, et nad olid siit möödasõidul ja otsustasid vaid korraks sisse astuda.

"Vaja see Egiptuse õhtu ka paika panna."

"Las mehed jäävad arutama, mis õhtul nad meie muljeid kuulata tahavad," ütles Helena Merikest varrukast tõmmates, "lähme meie korraks minu töötuppa. Tahan sulle midagi näidata."

Ust enda tagant kinni tõmmates, hakkas Helena ühe hingetõmbega seletama, et homme kell kaksteist toimub operatsioon "Pank N". Kus? Seda ta ei tea?

Kellega? Seda ta aimab.

"Mida teha?"

"Tahad, ma lähen kella kaheteistkümneks fotokaga Harry töökoha lähedusse? Saan järsku mõne klõpsu teha."

Ei, seda Helena ei tahtnud. Ta mõtles, kui vastik see oleks, kui Harry teda fotokaga jälitaks. Oleks näiteks passinud seal suvilas puude taga.

Vuhh!, raputas Helena õlgu.

"Ma võiks helistada Harryle südapäeval ja neid veidike segada. Küsida näiteks, kus sina oled."

See oli juba parem mõte. Sõbrannad leppisid kokku, et saadavad teineteisele lühisõnumeid: "Helista!" või " Ära helista!" ning viimane võimalus "Mine kohale!"

Helena tuju paranes.

"On ikka hea, kui sul on sõbranna, kes on alati valmis aitama," kiitis ta Merikese abivalmidust ja, jõudnud elutuppa, küsis meestelt: "Ja millised on teie plaanid?"

Mehed polnud muidugi ilma naisteta mingeid plaane teinud. Nende jutt käis ehituse ja autode ja tagavaraosade ümber.

"Kuidas oleks homme õhtul?" tegi Merike ettepaneku. "Teil ongi ilma Greteta tühjus toas."

"Homme hästi ei sobi," ütles Harry. "Mul on ühe kliendiga kokkusaamine. Võib pikemalt minna!"

Ah nii, või sinul võib pikemalt minna! Helena oleks tahtnud mehele kallale karata. Ainult sõbranna toetav pilk hoidis teda tagasi.

10

Hommikul tütart lennujaama saates kuulis Helena sõnumipiiksu.

"Kellelegi tuli sõnum!" kuulutas Grete.

Mõlemad, nii ema kui isa, ei rutanud oma telefoni vaatama.

Sõideti edasi. Veidi aja pärast kuulis Helena taas piiksu.

"Kas te siis ei vaatagi, kes sõnumeid saadab?" küsis tütar imestunult.

Harry võttis rinnataskust telefoni, vajutas klahve ja ütles, et tänase kokkusaamise asjus tuli talle täpsustus.

Seejärel võttis Helena oma mobiili. Ka seal oli sõnum. Tütre rahustuseks ütles temagi: "Ei midagi tähtsat. Mul on ka ühe kliendiga kokkusaamine."

Pärast Grete lennukile saatmist sõidutas Harry naise linna ning ütles, et temal ei ole praegu rohkem aega. Nõupidamine pidavat kohe algama.

"Mul läheb vist ka kauem. Täna on üks huvitav loeng," ütles Helena hüvastijätuks.

Nii kui ta natukene kaugemale jõudis, võttis ta kotist mobiili, et sõnum uuesti ja korralikult läbi lugeda:

"Olümpia korrus 26 kell 14 kas sobib Toits"

Jumala eest, ma olen nagu plikake, mõtles Helena sõnumi peale. *Mis seal kahekümne kuuendal korrusel on? Seal oli vanasti kohvik. Väike pärastlõunane kohvipaus kulubki ära!*

Ta vaatas kella. Koju enam ei jõua.

"Ah jaa, ma pidin ju Merikesele sõnumi saatma."

Ta näppis uuesti klahve ja kirjutas: "Jääb ära!" ning saatis sõnumi minema.

Nüüd kirjutas ta veel: "Sobib!" ja saatis selle Toivole.

Hing oli veidi kergem. Ei hakka tema mehe järele luurama, kui endal on orad tules. Näidata oma uhkust ja tugevust oli talle hetkel tähtsam kui abikaasa järel nuhkimine. Ta teadis ennast ja oma iseloomu. Ainult hea enesetunne andis talle jõudu ja tuge. Ta lootis, et Toivo suudab tema enesekindluse täna taastada.

Helena otsustas läbi käia ajakirja toimetusest, et järgmise loo suhtes kokku leppida. Seal teeb ta aega parajaks ning läheb kella kaheks "Olümpiasse".

Kotis helises telefon.

"Mis sa selle "sobib" all mõtled?" küsis Merike. "Kas ma pean fotokaga minema?"

Mis jama see on? Ta oli saatnud Merikesele vale sõnumi!

"Ei, ei! Kõik jääb täna ära. Ma hiljem seletan. Mul pole praegu aega. Ma olen mingi jõleda supi kokku keetnud!" ja Helena lõpetas kiiresti kõne.

Ta hakkas rutates Toivo visiitkaarti otsima. Rahakott kukkus tänavale, kõik paberid, raha ja visiitkaardid kukkusid poriloiku. Ta tundis end ehtsa prükkarina, kui ta sealt sogasest veest oma asju välja koukis. Toivo visiitkaarti ei olnud. Kus ta selle ometi pani?

Muidugi, ta oli peitnud visiitkaardi märkmikukaante vahele. Igaks juhuks, et see *mõnele* näppu ei jääks!

Lõpuks oli visiitkaart käes ning ta valis keset tänavat seistes Toivo numbrit.

"Jätke oma sõnum pärast helisignaali ja bla-bla-blaa" kordas Helena telefonihäält.

"Toivo! Helena siin! Ma saatsin sulle vale sõnumi. Tegelikult mulle sobib küll kell kaks."

Hetke hiljem saabus vastus: "Ütlesin sauna juba ära muuta ei saa midagi vaatame homset päeva Toits"

"Mis sauna?" ei saanud Helena aru. "Saunad on keldris, mitte katusel?"

Nii näruselt polnud naine ennast tükil ajal tundnud. Olukord oli väljunud täielikult tema kontrolli alt.

Mida teha, mida teha, kordas ta mõttes paaniliselt, ise telefoni kord kätte haarates ja siis jälle kotti tagasi pannes.

Rahu, ainult rahu! Mõtle tiibeti munkade liivamandala peale ja ära enam asju vussi keera! sisendas ta iseendale.

Mida ta saaks praeguses olukorras teha? Harry töökoha juurde passima minna? Hilja juba, kell oli kaksteist läbi.

Toivole veel kord helistada ja seletada talle, mis oli juhtunud. Loomulikult võis mees mõelda, et pärast suvilas toimunut on Helena ta pikalt saatnud… Ta helistas uuesti, aga Toivo telefon oli levist väljas.

Lähen "Olümpiasse" ja uurin järele, mis neil seal katusekorrusel on, otsustas Helena ja hakkas hotelli suunas astuma. Järsku märkas ta, et astumise asemel ta peaaegu jookseb.

Ära kiirusta! andis ta endale uuesti käsu.

Selle lause oli ta kirjutanud oma märkmiku esimesele lehele läinud sügisel. Aga siis, kui seda vaja läks, ei tulnud ei lause, märkmik ega pilt tema töölaual kunagi meelde.

Tiibeti mungad olid õpetanud Helenat aeglaselt kiirustama.

Ta oli käinud Niguliste kõrval telgis liivamandalat meisterdavaid munki mitmel päeval vaatamas. Helena jälgis kõike – nii munkade tööd kui neid seiravaid inimesi. Kes mediteeris seal pool päeva, kes vaatas ukse vahelt korraks sisse ja kadus.

Munkade rahulikkus ja päevadepikkune töö, mida nad tegid andumuse ja millimeetritäpsusega, aga mis mõne päeva pärast pidi olematuks muutuma... see pani nii mõnegi mõtlema. Sügavalt oma elu üle järele mõtlema. Viimasel päeval Helena pildistas lõpuks valmis saanud tööd. Nüüd seisis raamitud foto naise töölaual just sellepärast, et iga päev meenutada talle: ära kiirusta! Kõik siin ilmas võib kaduda ühe hetkega.

Ära kiirusta! Aga mis ma praegu teen? Täna näiteks oli ta jällegi sahmerdanud ja liigselt kiirustanud ning sellega endale paraja supi kokku keetnud.

Mida küll Toivo võis mõtelda, kui sai sõnumi "Jääb ära"!?

Kaenlaalused olid jooksmisest kergelt higised. Helena aeglustas sammu.

Kuhu tal kiiret oli?

Muidugi, tööd peaks tegema. Üks artikkel vajas lõpetamist. Aga ilma tujuta Helena kirjutada ei saanud! Ta võis küll arvuti taga istuda ja üht-teist kirja panna, aga järgmisel päeval tundus see nii tobe, et tavaliselt kustutas ta tehtu ning alustas kõike uuesti. Kõike otsast peale.

Niisiis, tuju pidi olema! Aga kust seda saada?

Helena jõudis hotelli. Selle asemel et otsida üles hotelli tutvustav plaan sammus ta otsejoones vastuvõtuleti juurde ja küsis seal seisvalt neiult: "Vabandage, kus teil saun on?"

"Kas te mõtlete meie tervisekeskust? See asub üleval, kahekümne kuuendal korrusel. Tänaseks on meil kahjuks kõik ajad välja müüdud. Soovite, ma vaatan homset päeva?"

"Ei, tänan, ma oleksin täna sauna tahtnud!" ja Helena eemaldus kulme kortsutades letist.

Mida edasi teha?

Meeldiv kohviaroom tuletas meelde, et hommikukohv oligi jäänud tal joomata. Grete ja isa jõudsid küll kohvitada ja süüa, aga Helena

ise? Ta oli olnud liialt närvis. Üks väike jogurt läks vaevalt alla. Nüüd oli õige aeg maha istuda ning elu üle järele mõtelda.

Helena sammus teisele korrusele, leidis akna all vaba laua ja hakkas ettekandjat ootama. See oli mõnus kohvik. Avar ja akendega. Naine vihkas kohti, kus oli ainult suits, pimedus ja lärmakas muusika. Kui Albert Tallinnas oli ja nad kohvijoomise kohta otsisid, siis olidki nad alguses ühte baari sisenenud. Vabad lauad olid ainult keldrikorrusel. Nad olid võtnud mantlid seljast ja Albert valis juba sobivat lauda, kui Helena otsustavalt ütles: kahju küll, aga siia me ei jää! Temal tuleb sellises kohas – kitsas ja pimedas keldris – kirstufoobia. Istud seal pimedas umbses ruumis, ülevalt kostab klobinat, muusikat ja sammе. Selline tunne on, nagu visataks liiva kirstukaanele. Ja nad olidki pannud uuesti riidesse ning otsinud Helenale sobivama, tänavale avanevate akendega kohviku.

"Proua, kas te soovite menüüd?" tõi küsija naise tagasi äpardusterohkesse päeva.

"Jah, palun."

Helena luges menüüd. *Praadi süüa ei taha!*

"Ma võtaks ühe kohvi ja kõige parema koogitüki, mis teil pakkuda on."

"Kas te läheksite ise valima? Koogid on meil vitriinis," ning neiu näitas käega, kuhu Helena peaks minema.

Naine tõusis, sammus otsejoones koogiletini, võttis sealt pikalt valimata ühe ning tuli oma laua juurde tagasi. Enne kui ta istus, viskas korraks, lihtsalt harjumusest pilgu aknast välja liiklusrohkele tänavale. Hotelli ees otsis tuttavat värvi auto parkimisvõimalust.

See on täpselt nagu meie auto, jõudis Helena mõelda. *Ja juht on nii Harry moodi mees.*

Helena pani koogitaldriku lauale ja upitas paremini vaatama.

Jestas, see ongi Harry ja tuleb otse sisse! Kui kutsuks ta õige kohvile? mõtles Helena, otsides ise paaniliselt kotist mobiili.

Aga enne kui ta sõrmed telefoni leidsid, köitis naise tähelepanu teine tuttavat värvi auto, tibukollane Toyota. See auto parkis neli autot nende autost paremale. Juht, päikeseprillide ja pearätikuga naine, keeras ukseklaasi alla ja jälgis fotoaparaadiga ümbrust. Ilm oli pilves. Sellepärast äratas naise välimus tähelepanu. Vaevumärgatavad välgusähvatused reetsid päikeseprillidega pildistaja tegevust.

Keda pildistati? Helena surus näo peaaegu vastu aknaklaasi. Nii nägi ta paremini. Ukse juurest tuli üks paarike nende auto suunas.

Ta võis vanduda, et mehe selg kuulus Harryle. Aga kes oli see naine tema mehe kõrval?

Harry moodi mees avas autouksed ja võõras noorepoolne naine istus juhi kõrvale, sellele kohale, kus tavaliselt istub Helena. Auto hakkas sõitma ja kohe tõmbas talle sappa kollane Toyota. Helena tundis, kuidas kilpnääre poob.

"Tere kooliõde! Ära aknast alla kuku!" ütles ootamatu hääl Helena kõrval. "Vaatasin hulga aega, et kas see oled ikka sina? Aga need pikad sääred, mida sa äsja nii kihvtilt demonstreerisid, ei jätnud kahtlust! Kas sa koolivend Pauli ka ära tunned?"

"Paul, sina? Vabanda! Kas ma nägin väga tobe välja? Lihtsalt ühed tuttavad... olid hotelli ees. Ma vaatasin neid?" tuli sõnadevool iseenesest Helena suust. "Kaua sa mind jälgisid, koolivend?"

"Ma ei saanud sinu pealt üldse pilku ära! Pean ütlema, et sa näed endiselt väga šikk välja!"

"Tänan," ütles Helena ja oleks meelsasti nähvanud, et kui ta Pauli meelest ikka veel nii väga šikk on, miks siis Paul kooliajal Kerstiga käima hakkas. Aga tal ei olnud selleks praegu aega ega ka tahtmist.

"Paul, kas sa oled üksinda kohvikus?"

"Ei, ma olen koos sinuga!"

"Väga tore. Järsku paneme siis leivad ühte lauda? Too oma toit siia! Aga mina lähen korraks nina puuderdama."

Helena haaras koti ning tõttas tualeti suunas. Juba teel sinna valis ta Merikese numbrit. Telefon kutsus pikalt. Lõpuks Merike siiski vastas: "Ma kaotasin nad silmist sinu helistamise pärast. Kus sa oled, tobu?"

"Mina? Mina olen "Olümpias", aga mida sina teed?"

"Istu seal ja oota. Ma tulen kohe ja räägin!"

Kogu elatud elu jooksul ei olnud Helenaga nii palju juhtunud kui nüüd mõne päevaga.

On see üldse tema elu või vaatas ta mingit filmi?

Ta puuderdas nina ning pani huultele värvi. Käed olid ärevusest higised. Peeglist ennast vaadates tõdes ta, et talle sobivad erutusest õhetavad põsed. Need muutsid ta näo nooremaks. Just – nagu oleks ta kolmekümnene. Ta kohendas soengut ja kergitas sukkpükse. Kui ta laua juurde tagasi jõudis, tõusis Paul viisakalt püsti ning nihutas tooli. Naine istus ja tänas. Pauli ees oli suur priske praad ja klaas õlut.

"Kas sa, Paul, käid tihti siin söömas?"

"Jah, mul on kliendikaart," ütles ta, "ja kui võimalik, siis ma kasutan seda. Aga nii huvitav kui täna, pole mul varem olnud!"

Helena tundis, kuidas põsepuna kõrvadeni tõusis, aga ta ei soovinud võõraks jäänud Paulile midagi seletama hakata. Parim vahend endalt tähelepanu kõrvale juhtimiseks oli ise küsimusi esitada.

"Kliendikaart? Ma ei teadnudki, et hotellist võib kliendikaarti saada."

See Helena imestav küsimus läks kümnesse.

Nüüd võttis Paul rahatasku välja ja hakkas näitama, kui palju tal on igasuguseid kaarte. Rahakott oli nendest pungil, nii et trukk, mis kõike koos hoidis, oli pingest katki läinud. Iga kaardi juurde kuulis Helena lookese ning sai täieliku ülevaate koolivenna edukalt kulgenud elust.

"Mis su naine ja lapsed teevad?" küsis Helena huvitatult, kuigi see talle põrmugi korda ei läinud. Ta tahtis lihtsalt võita aega, et mitte jääda üksinda Merikest ootama. Paul rääkis oma edukast naisest ja tasulistes kõrgkoolides õppivatest lastest.

Üks asi oli küll, mis Helenat tõsiselt huvitas, aga ta ei julgenud seda küsida. Ta oleks kangesti tahtnud teada: miks ikkagi Paul valis kooliajal Kersti, aga mitte teda, pikakoivalist Helenat?

"Ma nüüd vatran kogu aeg, aga sina pole sõnagi rääkinud," ütles Paul rahakotti raskustega pintsakutaskusse toppides.

Helena oli seda küsimust kartnud. Endamisi oli ta otsustanud, et kui ta peaks endast midagi rääkima, siis jätab ta täna mulje, nagu oleks ta lihtlabane kodukana. Võib-olla on ta siis veidigi naiselikum. Ta oli märganud, et kui ta ausalt oma huvidest, tööst ja elust räägib, siis hakkasid mehed teda justnagu kartma. Seda kõike sai ühe tavalise eesti mehe jaoks liiga palju. Nii improviseeris Helena täna täiesti mittetemalikult:

"Tead, mul on suur aed ja enamuse ajast veedan kättpidi mullas sobrades. Mul on palju lillepeenraid ja ilupuid, kakskümmend viis hektarit metsa ja Päikeseparadiis." Ta tegi isegi häält veidi peenemaks, et jutt kukuks eriti naiselik välja.

"Ei meil pole küll naisega aias aega mütata. Meil on selleks aednik," tegi Paul jutule lühikese lõpu.

Nüüd astusin ämbrisse! Muidugi, sellele kliendikaardimehele oleksin just pidanud rääkima huvitavatest inimestest, keda intervjueerin, mitte potipõllumajandusest, sähvatas Helenale liiga hilja õige mõte pähe.

Paul sättis minekule. Ta maksis arve, ka Helena oma.

"On sul mõni telefon ka, mille numbrit sa sõpradele annad," küsis Paul enne lahkumist.

"Muidugi, kui sul läheb head aednikku vaja, siis helista," ning Helena kirjutas arve nurgale enda mobiilinumbri. Vastu sai ta uhkelt kujundatud Pauli visiitkaardi.

Koolivend oli just uuesti suud lahti tegemas, kui kohvikusse astus sisse Merike.

"Sinuga oli meeldiv kohtuda, Paul, aga ma jään veel viivuks siia. Üks tuttav, kellega ma teen oma järgmise intervjuu, tuleb minuga kohtuma," ei mänginud naine enam mullas siblivat kodukana.

"Kuulmiseni siis," ja Paul tegi Merikest seirates minekut.

"Mis ta must vahtis?" küsis ähmi täis Merike.

"Arvas vist, et oled tähtis tegelinski! Ütlesin, et teen sinuga intervjuud!"

"Tohoh! Sina intervjuutad ja randevuutad, aga mina?"

Merike oli Helenat otsides pool hotelli läbi jooksnud. Ta oli kohe alguses kohvikusse pilgu heitnud, aga sõbrannat polnud ta märganud. Ja kuidas ta olekski võinud arvata, et sellel ajal, kui tema tähtsat missiooni täidab, istub Helena siin mingi mehega.

"Mul sai mobiil ka tühjaks. Kartsin juba, et oled läinud," ütles Merike alustuseks.

"Räägi kõike ja kohe ja ruttu või muidu ma lähen peast segi."

"Mis siin rääkida. Oleksin peaaegu avarii teinud. Pole iialgi kedagi jälitanud, aga see sinu Harry kihutab ju nii kohutavalt. Kas ta liiklusmärkidest üldse midagi teab?"

"Ah, ära aja pada! Korralikumat sõitjat, kui on Harry, ma ei tea. Ta ei ületa ristmikku isegi siis enam, kui roheline tuli vilkuma hakkab."

"See on, jah, kui ta sinuga sõidab. Aga noore armukesega oli ta täna nagu tuline täkk."

"Mismoodi, miks, kuidas sa üldse..." kogeles Helena.

"Oleksid sa ise enda häält telefonis kuulnud! Oh-oh-oo! Ma sain kohe aru, et midagi on väga viltu. Krahmasin fotoka, hüppasin autosse ja sõitsin Harry töökoha lähedusse. Veidi enne kella kahteteist nägin, kuidas ta välja tuli, kellelegi helistas ja siis autosse istus. Mina võtsin ennast talle kohe sappa. Küll ta tiirutas. Käis mingites poodides. Vahepeal ma mõtlesin, et ta sõidab koju, aga siis pööras ta otsa ringi ja sõitis "Olümpia" ette."

"Muuseas, ma nägin teid siit, sellest aknast," näitas Helena sõrmega akna suunas.

"Tõesti või? Siis sa nägid ka *seda* naist."

"Ei näinud, see tähendab nägin ainult selga!"

"Homme näitan sulle pilte. Hommikuks on valmis. Siis näed nägu ka. Ma sain paar head fotot."

"Merike, ma ei oska kohe midagi öelda..."

"Pole vajagi. Kuula edasi. Nad sõitsid Õismäe poole. Kui sa helistasid, olime just taksopargi ringil. Mina jäin punase tule taha seisma. Kui sealt lõpuks minema sain, tegin kiirenduse ja pidin ühele tagant peaaegu sisse sadama. Igatahes ma kaotasin ta silmist ega oska sulle öelda, kuhu su mees läks ja mis kell ta õhtul tuleb."

11

Nora istus kiiresti autosse. Ta oli oodanud Harryt üle kolmekümne minuti, ja nüüd, salamisi kella vaadates, lõi ta alles jäänud vabad tunnid kokku. Tal oli aega neli korda kuuskümmend minutit, siis pidi ta lasteaias olema.

"Kuhu me sõidame, Harry?"

"Mõtlesin, et viin su sünnipäeva puhul Päikeseparadiisi!"

"Kuhu? Pariisi?"

"Paradiisi, mu kallike, paradiisi."

"Kui kaugel see asub? Ma pean hiljemalt viieks lasteaias olema. Poiss hakkab muidu mürglit tegema ja kasvatajad ei salli seda."

Nora oli oma vanuse kohta üdini asjalik ja kõikides asjades arvet pidav noor naine. Raamatupidaja tüüpi, nagu ema oli talle korduvalt öelnud. Eks ta sellepärast raamatupidamist õppima läkski. Algul töötas ta aasta raamatupidajana ühes erafirmas, aga pärast poisi sündi hakati talle mõista andma, et parem oleks tal uus töökoht otsida. Neil ei olevat sellist raamatupidajat vaja, kes kogu aeg on haige lapsega kodus. Aga kuhu ta oleks pidanud poisi panema? Vanaema elas Pärnus ja poisi isa... Ühesõnaga oli Nora poeg nende peres esimene ja ainus registreeritud meessoost isik.

"Vabanda, et ma hilinesin," katkestas vaikuse Harry.

Mehele meeldis Nora seltskond. Siin sai ta ise rääkida, sest Nora oli tavaliselt vakka ja kuulas. Just vastupidi Helenale, kes kogu aeg muud ei teinud kui vatras, seletas ja õpetas. Nora seltsis tundis Harry end seltskondlikuna. Tema alustas juttu, tema otsustas, mis teha. Ja Nora oli alati kõigega nõus. Kunagi ei kuulnud Harry Nora suust, et tema mõte pole kuigi hea ja et tuleks teha hoopis teistmoodi. Armas lapsuke see Nora, kahju ainult, et nii noor!

"Nora, eks ole, sa saad täna kahekümnekuueseks?"

Nora noogutas.

"Mul on sulle kingitus istmel. Vaata, ega sa pole seda katki istunud?"

Nora kergitas end pisut ja leidis istmelt väikese pakikese. Ta hakkas seda lahti harutama.

"Mis putukad need on?" küsis neiu skarabeustega kaunistatud käevõru vaadates.

"Need on skarabeused. Egiptuse pühad putukad. Toovad õnne. Me ostsime Gretele ka sellise ehte. Siis ma arvasin, et sinule peaks ka see käevõru meeldima."

"Aitäh."

Tegelikult kartis Nora elus üle kõige ämblikke ja sitasitikaid. Tal oli lausa vastik seda võru käes hoida. Aga ta ei öelnud sõnagi, ainult naeratas. Naeratas oma eesmärgi nimel. Peaasi, et Harry ei sunniks teda võru käe peale panema.

"Kui seisma jääme, siis ma aitan sul selle käele kinnitada. Eks!"

Nora noogutas ning libistas kingituse kotti. Äkki Harry unustab putukad ja ta pääseb proovimisest. Nora teadis täpselt, kust kohast pärineb tal see õudne ämblikukartus. Ta oli lapsena olnud väike prillidega paksuke, maja teiste laste kiusualune. Ükskord olid poisid ta kinni püüdnud, võtnud prillid eest ning pistnud ämbliku talle kleidi krae vahelt põue. Nora ei näinud prillideta, mis asi talle riiete alla topiti, ainult tundis vastikut kõdi. Ta kraapis ja vehkis, kuni üks laiaksitsutud ämblik jäi ta näppude vahele. Nora karjus nagu arust ära. Lõpuks tormas ema aknale, nägi tütrekest röökiva lastepundi keskel ning jooksis alla õue, et Norakest teiste laste käest päästa.

"Lilli ma ei ostnud," jätkas Harry, "need korjan sulle täna metsast. Midagi varakevadist peaks sealt juba leidma."

Harry nautis silmanähtavalt oma rolli. Tema pakkus sellele noorele naisele välja võimalusi, pakkus romantilist pärastlõunat värske maaõhu ja piknikukorviga. Sellepärast ta oli hiljaks jäänudki. Viimasel minutil oli ta hakanud mõtlema, mida tema naine Helena sellisele väljasõidule kaasa võtaks. Helena võtaks kindlasti kena korvi, mille ta vooderdaks laudlinaga. Siis võtaks ta kaasa valmistoidu, millega poleks vaja väljas vaeva näha, ja pabernõud koos pudeli punase veiniga. Veini ta ise kui autojuht juua ei saa, aga toosti ütlemiseks peaks pudel siiski kaasas olema. Harryle oli kogu see piknikuvärk liiga hilja pähe turgatanud. Sellepärast ta hiljaks jäigi. Paarist poest tuli enne läbi käia.

Aga ega mees selle pärast eriti pabistanudki. Vastupidiselt Helenale oli Nora leplik. Harry teadis, et neiu ootab ja ei pahanda.

"Sa pead viieks tagasi olema?"

"Jah, kella viieks lasteaias."

Harry pani raadio mängima. Sealt tulid uudised. Harryle meeldisid uudised ja "Aktuaalne kaamera". Nii sai maailmast kiiresti hea ja lühikese ülevaate.

"Aidsihaigeid on Eestis..." luges diktor.

"Ma tahaksin muusikat kuulata," ütles Nora ja läitis sigareti. Ta oli suitsetama hakanud. Pangas kõik suitsetasid. Alguses tundis ta end uues töökohas võõrana ja et kiiremini sisse elada, hakkas ta teistega koos ühises suitsunurgas suitsetama. Seal levisid uudised, seal tutvuti kõige kiiremini.

Harryle ei meeldinud, et Nora autos suitsetas. Ta kartis, et salongi jääb suitsulõhna ja Helena oma terava haistmisega küsib kohe: "Kes on meie autos tossutanud?" Aga ta ei tahtnud Norale seda öelda. Lõppude lõpuks oli auto tema oma ja tema on peremees, kes annab loa või keelab.

Harry vahetas raadiojaamu ja lõpuks, leidnud vaibakloppimismuusika, küsis:

"Kas see meeldib sünnipäevalapsele?"

"Jah! Tänan sind! "

Harry oli töö juures öelnud, et tal on läbirääkimised uue kliendiga ning vaevalt ta enne tööpäeva lõppu tagasi jõuab.

Nad pidid just täna kokku saama. Esiteks oli Noral sünnipäev, teiseks oli noorikul vaba päev ja kolmandaks oli poiss täna lasteaias. Ei pidanud muretsema, kuhu last panna.

"Kuidas sa oma naisega reisil läbi said? Ma olin õudselt armukade!"

"Ilmaasjata. Võib-olla ma sellest haigeks jäingi. Minu naisel on teooria, et mõttejõuga võib teha nii head kui halba."

"Kogu aeg sa tsiteerid oma naist!"

"Pole midagi parata, ta lihtsalt oskab tabavalt asju paika panna. Aga kui sind huvitab, kas ma reisil temaga magasin, siis, nagu ma sulle lubasin – ma ei maganud."

Nora raputas tuhka. Tuhk langes seelikule. Neiu pühkis käega paar korda, tuhk langes põrandale ja lühikesevõitu seelik nihkus ülespoole. Need jalad ei olnud nii ilusad kui Helenal. Aga mis kasu oli sihvakatest jalgadest, kui nende omanik polnud mitte kunagi võtnud mehe kätt ning juhtinud hellalt põlvele, nagu tegi seda praegu Nora. Harry teadis, et nüüd võib tema oma käega minna, kuhu tahab.

Alguses, kui Nora niiviisi tegi, ei teadnud mees, kus on piir. Ta katsetas ja sai aru, et piiri ei olegi. Niisiis oli ta ka siin omaenda peremees. Ta liigutas kätt, kuhu tahtis ja nii kiiresti kui tahtis. Täna soovis ta jõuda rutem kui muidu neiu niiskete jalgade vahele. Õhus oli millegipärast pinget ja ta teadis, mis Norale meeldib. Ta küsis, kas sõidaks õige teelt kõrvale, teeks väikese peatuse, aga Nora keeldus kärmelt.

Olgu siis, mõtles Harry, *oskan juhtida ka ühe käega!*

Nora oli sünnipäevasõidu peensusteni läbi mõelnud. Tavaliselt pani ta jalga kummiga sukad. Täna oli ta otsustanud panna sukkpüksid. Lihtsalt selleks, et mehe käsitööd veidi raskemaks teha.

"Siin on midagi uut!" imestas Harry, silitades naise jalgu oma karedate kätega. Ta kartis sukkpükstest niite välja tõmmata.

"Sukkadega olen ma rohkem harjunud!" lisas mees ja ta ei valetanud.

Mälusopist kerkis Harry silmade ette üks pilt lapsepõlvest. Nad sättisid koos ema ja vanaemaga tädi Anni juurde küllaminekuks. Vanaema oli vannitoas ja nii pidi ema end elutoas riidesse panema. Harry oli tugitoolist teda salamisi jälginud. Ema pani endale samasuguse trippidega asja ümber nagu oli Harryl. Ainult selle vahega, et Harryl rippusid tripid pihiku, emal aga mingi naljaka vöö küljes. Ema ei saanud nööpe ise kinni ning palus vanaemal end aidata. Vanaemal polnud jällegi prille ees ja ilma nendeta ta ei näinud midagi. Nii tuligi ema Harry juurde ja palus poisil aas nööbi taha panna. Selle tegevuse käigus läks ema kogemata vastu tooli ning tõmbas sukast niidid välja. Kisa ja pahandust tuli palju, sest ema süüdistas Harry-poissi sukasilmade jooksmises. Vanaema oli vannitoast välja tulnud, et tüli vaigistada ning sosistanud: "Ta on ju ikkagi poiss! Me peame tast mehe kasvatama, ära, tütreke, seda unusta!"

"Sulle keerab traktor ette!" karjatas Nora.

"Pagan võtaks, peab ikka ainult ühe asjaga tegelema," ja Harry haaras mõlema käega roolist kinni. Kõik lõppes kenasti. Traktor sai pidama ja nemad jäid siksakke tehes teele püsima.

"Sõida, palun, ettevaatlikumalt! Ma pean poja suureks kasvatama," ütles Nora vaikse häälega. "Mul jooksis kogu elu silme eest läbi."

Harry võttis kiirust vähemaks. "Sinu elu on minu omaga võrreldes poole lühem. Ju sa jõudsid filmi lõpuni vaadata?"

"Jõudsin küll!"

"Kuule, Nora, ma olen tahtnud juba ammu küsida... ütle, mis sa minus, endast poole vanemas, leidsid?"

"Leidsin seda, mida ma omavanuste juures ei leia!"

Rohkem Harry ei küsinud. Sellest talle täiesti piisas. Tema mehelik enesekindlus tuli äsjasele avariiohule vaatamata tagasi.

Nad keerasid eemalt paistva maja poole.

Pagan küll! See aiavärav on nööriga kinni. Oleks pidanud eelmisel korral ära parandama, nagu Helena tahtis, mõtles maja poole sõitev mees.

"Päikeseparadiisi allee," luges Nora. " Kes selle kirjutas?"

"Naine. Helena, noh. Leidis vana lauajupi rannast. Merevesi oli seda kõvasti immutanud ja loksutanud ja siis põletas luubiga tähed sisse. Ilus, onju?"

Nora muutus vaikseks. Enam ei küsi ta midagi. *Nii kui tema midagi pärib, siis tuleb kohe vastuseks: minu naine tegi, minu naine mõtles, ütles... Miks ta siis minuga semmib, kui oma naine on nii jõle vahva?*

"Astuge sisse, lugupeetud sünnipäevalaps," ütles Harry väravat nööridest vabastades. "Ärge unustage, et te sisenete Päikeseparadiisi. Võite sukad ja kleidi ära võtta," soovis mees vaimukalt seksikas olla ning hääldas pikk-niku-korvi, mida ta autost võtma upitas, meelega veidi ropusti.

Nad liikusid maja poole. Harry pani käe taskusse, et võtit võtta, aga tasku oli tühi.

"Kurat võtaks! Võtmed on koju jäänud!"

Nora neelatas. Ta oli otsustanud oma elus ainult vanemate meestega tegemist teha. Omavanustest oli tal kõrini. Viimaseks piisaks noorte meeste karikas osutus tema oma poja lihane isa. See neetud Luuser! Töötu, rahatu, mannetu ja õnnetu! Nora kihutas selle kuti otsustavalt minema ning seadis enesele eesmärgi – tuleb leida mees, kellel on kõik, mis eluks vaja, juba olemas. Ta võttis appi oma raamatupidamisoskused, liitis ja lahutas, korrutas ja jagas ning saigi tulemuse: eluks vajalik on olemas ainult temast jupi maad vanematel meestel. Nora otsustas silmad lahti hoida ning võrgud välja visata. See mees siin, kes nõutult keset hoovi seisis, jäi esimesena võrku kinni. Oli ta siis targem, osavam ja parem?

"Pole viga midagi. Istume väljas. Päike on soe ja ma toon välikööst toolid ja laua. Vaata sina niikaua, mis mul pikk-niku-korvis on!" püüdis Harry olukorda parandada.

Nora avas korvi ja tõstis välja salatikarbi, lihalõigud, kaks kooki ja veinipudeli.

"Kas sul pudeliavajat on?"

"On, aga toas," hõikas Harry välikööst. "Ma katsun muudmoodi avada."

Harry tuli toolide ja lauaga. Üks ora oli tal hammaste vahel.

"Sellega avan ma pudeli nagu nipsti," teatas Harry lõbusalt.

Harry võttis orgi kätte ja hakkas korki pudelisse lükkama. Lupsti, läks kork põhja ja vein pritsis pudelikaelast välja. Nora kleit ja tema enda heledad püksid olid punaseid veinipritsmeid täis.

"On ikka väheke möku," mõtles Nora, aga ei ütelnud midagi. Ainult pühkis veini peopesaga oma riietelt.

"Nüüd tulebki meil Aadamat ja Eevat mängida," sõnas Harry pükse jalast sikutades. "Lähen toon kaevust vett. Siis ei jää riietele plekke."

Aga kaevule jõudes meenus talle, et ämbri viivad nad alati varaste eest tuppa.

Välikööst leidis ta vana poti seest natuke sogast vedelikku. Sellega pükse hõõrudes tekkis punase pleki kõrvale teine, roostene plekk.

Miks täna kõik viltu vedas?

Harry mõtles paaniliselt, kuidas ta praegu oma naisega käitunud oleks. *Ma lööks lihtsalt käega ning lõpetaks selle pikniku ära!* Aga see noor naine siin? Mida tema ootas? Öelda Norale, et paneme asjad kokku ja lõpetame selle õnnetu peo? Harry kartis veidi. Ta kartis Norat, oma stressimaandajat kaotada. Ühe hetkega krahmas ta Nora sülle ning tassis välikööki, kus oli kuuseritvadest ehitatud pink. Asetas naise sülest sinna seisma ja hakkas tal palavikuliselt sukkpükse jalast tirima.

"Ära ainult sukki lõhu. Ma pean lasteaeda poisile järele minema," manitses Nora meest.

"Vabanda... kullakallike... aga ma ei mäleta... kuidas sukk...pükstega ringi käidi. Sa pead mind... selles osas harima," ning Harry püüdis välja sikutada Nora varbaid sassiläinud sukkadest.

Oli veidike külm ja ebamugav, aga üldjoontes jäi Nora rahule. Mees tahtis teda!

Muidugi oleks olnud toas ja voodis mõnusam!

Norat huvitas majagi. Millised toad seestpoolt välja näevad? Linnakorteris oli Nora ükskord käinud. *See* oli tookord mingis paastulaagris, korter oli tühi ja Harry kasutas juhust. Linnaelamisel polnud vigagi. Kahjuks! Norat tegi kadedaks teiste korter. Igasuguseid vidinaid, lilli, kardinaid, pilte ja uhke akvaarium. Parem, kui kõik oleks vastupidi olnud! Ainus, mis Norat rahustas, oli see, et nad olid seksinud Harry linnakorteri abieluvoodis. Seksisid ja pärast pikutasid seal pool päeva. Et Harry ta oma abieluvoodisse viis, oli tema hingele suureks kosutuseks.

Nora jalutas akna juurde ja upitas sisse vaatama. Toas oli pime. Vana palkmaja ei lasknud uudishimulikel silmadel toa sisemusest sotti saada. Paistis ainult pliit ja vana suur ümmargune söögilaud.

"Järgmine kord võtan võtme kaasa!" ütles ootamatult Harry, ise käega naise tagumikku mudides. "Siis hullame, Norake, meie maakodu voodis!"

Ta viis Nora tagasi õue kaetud laua juurde.

Nad sõid veidike. Lõpuks vaatas Nora kella. Aeg oli täis saamas. Harry pakkis kõik asjad, isegi mandariinikoored, korvi tagasi. Nora jalutas veinipudeliga mööda hoovi ringi ning võttis paaril korral, otse pudelist, väikese sõõmu. Harry oli juba auto juures. Nora torkas pooliku veinipudeli mustasõstrapõõsasse. Parem jäägu siia, muidu võib veel autos ümber minna.

12

Helena läks kohvikust otsejoones koju. Ta istus arvuti taha ning kirjutas vihaga valmis loo armukadedusest. Selliseid tellimusi sai ta aegajalt naisteajakirjadelt. Aga Helena vastas alati, et ei tunne teemat ja sellepärast ei kirjuta. Nüüd sai mehe peale maruvihane Helena kahe tunniga jutu valmis ning üle lugedes leidis, et meeleolu ja tunded aitavad tõepoolest kaasa selliste lookeste kirjutamisele. *Surematu armastusromaani kirjutab inimene, kes on ise jäägitult armuvalukütkes!* Selles ta veendus täna ise. Helena oli kirjutatuga tõesti rahul!

Nüüd võttis ta pesuruumist oma ujumistrikoo ning käteräti ja sõitis basseini. Helena oli raudselt otsustanud, et ei istu kodus, kui Harry "töölt" koju jõuab.

Basseinis oli vähe rahvast. See meeldis naisele. Kõige hullem oli ujulas olla ajal, kui perekonnad või paarikesed suplesid. Näiteks laupäeviti. Siis tuli Helenale alatasa nukrus peale. Ta oli küll abielus, aga ometi üksinda. Harry ei tahtnud kunagi kaasa tulla ja nõnda ujus ta üksinda ja käis saunas üksinda. Jälgis vaid kadedalt paarikesi, kes vees hullasid või teineteist saunas masseerisid. Täna otsustas Helena mitu tundi basseinis veeta. Ta jälgis kella seina peal. Viisteist minutit basseinis, siis järgmised viisteist minutit saunas. Nii läks aeg kiiremini.

Helena jõudis koju tagasi veidi enne üheksat. Harry istus teleka ees ja ootas uudiseid.

"Mis uudist?" küsis Helena.

Nad olid Merikesega kokku leppinud, et enne ei hakka Helena stseene tegema ega peast lolliks minema, kui pole fotosid näinud.

"Uudised alles algavad," vastas Harry õlut rüübates.

"Seda ma usun jah," ei suutnud Helena keelt hammaste taga hoida. Aga Harry ei kuulnud enam, sest ta vajutas parasjagu teleka häält tugevamaks.

Helena istus arvuti taha ja tegi näo nagu töötaks. Uudised teda täna ei huvitanud. Ta pani kirja järgmise päeva tegemised.

1. Fotod!!!
2. Toimetus + artikkel

3. Toivoga kokkusaamine???
4. Alberti pakk postkontorist
5. Lõpeta portreelugu!
6. Toidupood
7. OTSUSTA ?!?!?

Ta pidi langetama otsuse: KUIDAS EDASI?

Teen seda homme, pärast piltide nägemist, sisendas ta endale. *Keegi ei saa ületada silda enne, kui pole sillani jõudnud!*

Selle mõttega ta uinus.

Järgmine hommik polnud õhtust palju targem. Helena kurtis peavalu, mida tal tegelikult polnud. Lihtsalt sellepärast, et vältida vestlust. Harry jõi kohvi ja läks. Helena vaatas kardina vahelt, kuidas mehe auto tänava lõppu jõudis. Nüüd võis ta rahus Merikesele helistada.

Telefon kutsus pikalt. Loomulikult, sõbranna polnud veel tööle jõudnud.

Närvis Helena läks pesuruumi, et pesu masinasse panna. Midagi oli juba trumlis ees. Midagi halli. Siis võib heledamad pesud peale panna küll ja ta hakkas valgeid asju kirjutest eraldama. Aga mis hall asi seal ikkagi oli? Helena kummardus vaatama ja tõmbas välja Harry halli-punasekirjud viigipüksid.

"Nagu pahade päevade püksid," kommenteeris Helena nähtut. "Siit võiks midagi välja lugeda. Aga mida? Kas hävitan süütõendi pesemise teel...?"

Telefon helises.

Merike sosistas torusse, et ta tegi pildid valmis juba eelmisel õhtul ja tuleks neid jalamaid näitama! Peaasi, et Helena ta tööpäeva alguseks linna viskaks!

Mõnekümne minuti pärast peatuski Sassi auto nende maja ees. Helena vaatas aknast, kuidas Merike saatis tema kunagisele naabripoisile lennuka õhumusi ja hakkas siis kiirete sammudega ukse suunas tulema. Helena tõttas talle vastu.

"Näita, näita palun ruttu!"

Merike võttis kotist musta ümbriku ja laotas neli pilti lauale.

Kaua ei pidanud Helena uurima. See oli seesama PANK N, keda ta oli näinud Harry kõrval teatris. Teatri-naine oli olnud lihtsalt naine. Keegi sookaaslane sadade seast. See siin, piltide peal, oli aga noor ja nägus, hästi noor naine!

"Järsku on Grete sõbranna," üritas Merike Helenat rahustada.

"Ju ta ikka Harry sõbranna on. Sa ju tead, et vana hobune tahab ka mõnikord kaeru."

Helena vaatas fotosid mõtlikult ja väga pikalt. Naine oli noor, võibolla kahekümneviiene, heleda seeliku ja kampsuniga. Pruunid lühikesed juuksed ja prillid. Rohkem ei osanudki Helena fotol olevat noorikut kirjeldada. Ei midagi eriti erilist? Mida Harry selles naises leidis?

"Noorus! Selle naise noorus on põhiline!" ütles Helena oma avastuse kuuldavalt välja. "Pangal on seda, mida minul enam ei ole!"

Tõsi see oli! Merike vaatas silmanurgast sõbrannat. Nägu ja käed ja silmad – kõik oli paigas. Kõik olid justkui omal kohal. Ometi, jah! Pildil olev neiu võinuks vabalt olla Helena tütar.

"Mida sa kavatsed teha?"

"Ma ei tea... ma ei tea," pobises Helena. "Ma tõepoolest ei tea! Omavanuse naisega oleks võitlus võrdsem. Seal otsustaks tarkus, elukogemus, olemasolevad lapsed või sarvekandja mees! Saaks valida võrdsed võitlusvahendid. Aga praegu? Nooremaks, poole nooremaks ma ennast ei tee!"

Helena pani pildid ümbrikku ning peitis lauasahtlisse, sügavale teiste paberite alla.

"Lähme, Merike, ma viin su linna!"

"Ja kuhu sa ise lähed?"

"Panka! Ma lähen seda *Panka* lähemalt uurima."

Naised sõitsid vaikides. Helena silmanurgast valgus põsele pisar. Ta pühkis selle varrukaga ära, tegemata sõbranna ees saladust, et olukord teda tõesti nutma ajas.

"Ma tulen sinuga kaasa, Helena," pakkus Merike ennast abimeheks. "Meil on koos parem. Ma saan sind veidike katta, kui vaja."

Helena teadis hästi seda väikest pangakontorit, kus Harry oma raha hoidis. Sõbrannad leppisid kokku, et hoiavad päikeseprillid ees ka pangas sees olles. Lihtsalt sellepärast, et väheke välimust muuta. Merike sisenes esimesena, aga keeras kannapealt ringi.

"Harry on pangas. Istub esimese leti taga. Kaome!"

Naised jooksid kiiresti välja ja läksid teisele poole teed.

"Vana hobune armastab ikka eriti kaeru! Kohe nii väga, et peab iga päev süüa saama!" õelutses Helena, kui nad juba kümnendat minutit teisel pool teed panga ust silmas pidasid. Lõpuks mees väljus ja läks otsejoones lilli müüva mutikese juurde. Ostis midagi, arvatavasti väikese kimbu kevadlilli ja läks panka tagasi.

"Kõik! Minule aitab! Ma ei alanda ennast. Enam ma ei luura! Tehku mis tahab! Magagu või alaealisega!" põrutas Helena, eneselegi ootamatult rahuliku ning kindla häälega. "Lõppude lõpuks võin mina ka mõne noore poisi hoovi tõmmata!"

"Õige, sõbranna! Seda nõu tahtsin ma sulle anda! Ära unusta, et see õnn ei ole väga suur, mis praegu kaduma kipub! Aga nüüd ma lähen ära tööle ja helistan sulle õhtul!"

Helena võttis välja kortsus lehe, millele ta oli kirjutanud tänase päeva tegemised. Kartuses midagi unustada või tegemata jätta, pani ta alati asjad tähtsuse või kellaaja järgi kirja. Täna oli paberileht suureks abiks. Ilma selleta poleks talle midagi meenunud. Ta oleks vaid vahtinud enese ette ning nuputanud, mis päev see täna on ja mida ülejäänud ajaga peale hakata. Aga siin oli päevaplaan, mille ta eelmisel õhtul oli selgema peaga kirjutanud. Niisiis esimene ja viimane punkt olid täidetud. Ta oli otsustanud! Võib-olla liiga kiiresti? Võib-olla liiga sirgjooneliselt, jätmata võimalust kaalumiseks, pärimiseks, küsitlemiseks, kahtlustamiseks, luuramiseks, anumiseks ja alandamiseks. Aga niisugune ta oli – uhke ja iseseisev.

Helena tundis, nagu oleks ta ahelatest pääsenud. Abielu ahelatest!

Ta oli vaba! Sama vaba kui mees! Ta andis enda ise vabaks, siinsamas tänavanurgal. Ei piiravatele reeglitele! Ei mingeid süümepiinu, ei mingeid aruandmisi. Ei mingeid alandavaid järelepärimisi! Kõik, mis oli lubatud mehele, on lubatud ka talle! Mida oli tal kaotada? Suurt õnne? Ei, vaid jahenenud abielusuhteid!

Pangast eemaldudes nägi ta oma meest teist korda uksest väljumas. Teise naise juurest, kellele ta oli viinud lilli. Lilli, mida talle polnud toodud terve igavik!

Sellel hetkel oli Helena kindel, et tal on rohkem võita kui kaotada.

Alustan uut elu näiteks koos ...näiteks koos Toivoga! mõtles ta südametäiega. *Aga miks pole see mees mulle helistanud või sõnumit saatnud? Ehk solvus?* Helena otsustas, et ise ta ka ei hakka helistama. Ei ole Toivo ainuke meestuttav siin maamuna peal.

"Nüüd tahtku mehed mind!" kirjutas Helena suurte tähtedega oma märkmikku, et see kogemata meelest ei läheks. Teisel pool märkmikulehel seisis meenutus: *"Ära kiirusta!"*

Õige, ei tohi kiirustada! Pean ainult tasakaalu tagasi saama. Tuleks maale sõita, sülearvuti kaasa võtta ja mitu päeva seal rahus töötada.

Helena teadis, et maal olles ta rahuneb. Linna kiirus ja stress kadusid maakodus täielikult. Linna tagasi tulles oli ta mõnikord nii heas

vormis, et ei mäletanudki, mis tööasjad tal pooleli olid jäänud. Küllap ta rahuneb seekordki. Leiab mingi mõtte, kuidas edasi elada. Peaasi oli tasakaal tagasi saada.

"Helena!" hõikas keegi teisel pool tänavat.

Urmet oli. Tuttav transtsendentaalse meditatsiooni päevilt.

"Tule... toimub... teeme..." ei saanud Helena esiotsa Urmeti jutust aru.

Lõpuks taipas, et mees kutsub teda õhtuks enda poole. Väike mediteeriv grupike pidavat kogunema Urmeti töö juures.

"Saad sa täna tulla? Me koguneme kella seitsmeks Sõle tänavale minu kontorisse. Leiad aadressi järgi üles?"

"Küll ma leian" ja Helena andis mehele tänutäheks põsemusi. "Sa oled mu päästeingel!"

Palju enesekindlamalt jätkas ta päevaplaani täitmist.

Ajakirja toimetusse minnes vaatas naine vastutulevaid mehi hindava pilguga. Ja naljakas küll. Mehed vastasid ta pilgule, mõni naeratas sõbralikult ja mõni vaatas veel järelegi. Helenale tegi see nalja ning ta tundis, kuidas tuju hakkab paranema.

Põrgusse kõik mehed! Ainult kõige parem, kõige julgem ja kõige kõvem saab mu endale! Võidelge! Kiskuge! Näidake, et armastate mind!

Toimetuses küsis sekretär Helenat nähes: "Oled sa miljoni võitnud või? Paistad selline õnnelik!"

"Kas õnne saab miljoni eest osta?" kergitas Helena küsivalt kulme ja lahkus, jättes õhku elektrit täis salapära.

Päevaplaanist olid järele jäänud vaid postkontor ja toidupood. Helena jättis auto postkontori ette ja läks kõigepealt Alberti läkitatud kingitust ära tooma. Ta sai kviitungi ettenäitamisel postimaja näitsikult väikese pakikese ning harutas paberist välja tavalise kasseti.

Huvitav, on see mingi loeng või? mõistatas Helena kassetti automagnetofoni pannes. Ta kasutas makki harva. Pikema sõidu ajal oli hea kuulata lindilt tehtud, kuid veel kirjutamata intervjuud. Niiviisi hoidis ta aega kokku. Nüüdki pusis ta kassetti avasse pannes, teadmata, kas see läks õigesti sisse.

Küllap mingi võõrkeelne tekst, millest ma tuhkagi aru ei saa!

Äkitselt ta ehmatas, sest Alberti madal bassihääl ütles talle otse raadiost: *"Hallo, my dear, beautiful Helena"* ja lindilt hakkas kostma algul taustana ja siis oma täies ilus Helena üks lemmiklauludest – Jennifer Rushi "The Power of Love".

Helena pidi punase tule alt läbi põrutama. Viimasel hetkel sai veel pidama. Asi läks ikka päris huvitavaks. Järgmises laulus, mis lindilt

tuli, korrati *"hold me, thrill me, kiss me"* ja siis tuli kolmas sõnum *"You've made me so very happy"*. Nii lindi lõpuni. Iga järgnev laul jätkas eelmise mõtet. Kõige tipuks oli Albert kirjutanud oma ilusa käekirjaga kassetiümbrisele kingituse pealkirja: *You are always in my mind!*

Helena istus oma kodu väravas autos ja kuulas linti. Selgemat sõnumit, kui see siin, enam olla ei saanud. Mida see kõik pidi tähendama? Ta vajas tõesti abi!

"Mediteerin," kirjutas ta kiiresti ajalehenurgale, istus autosse ja sõitis Sõle tänavale. Ta ei suutnud kauem kodus olla ja teha nägu, nagu oleks ta võimeline midagi kirjutama või muud mõistlikku tegema. Ta tahtis kuulata seda linti. Ainuüksi seda Saksamaalt saadetud linti! Viieteist minutiga oli ta kohal, jättis auto seisma ja kuulas muusikat uuesti ja uuesti, keerates häält kord kõvemaks, kord vähemaks.

See Albert ei ole rumal mees. Ta teab, kuidas naisele südamesse pugeda, arutles Helena, katsudes laulusõnadest mingit muud salasõnumit kokku seada. Lõpuks ta loobus. Laulud olid kõik eranditult armastusest.

Ta pani lindi uuesti peale, lasi aknaklaasi veidike allapoole ja keeras muusika vaiksemaks. Hea ja mõnus oli niiviisi aega parajaks teha. Tänav oli tühi. Üks naljaka kübaraga ja maani seelikus naine möödus kotiga vehkides autost. Helena vedas iseendaga kihla, et see on kindlasti tema meditatsiooniõde. Nii oligi. Naine läks sisse Urmeti uksest. Nüüd tuli mingi mees, pikad juuksed tuules lehvimas. Läks sisse samast kohast. Helena vaatas ennast autopeeglist. Kas keegi võiks temagi kohta arvata, et küllap see naine siin läheb sisse ka sellest uksest, sest ta on juba seda nägu?

Enda arust olen mina küll täiesti normaalne, hindas ta kiirelt oma välimust.

Kell sai seitse. Helena pani lindi ja autoraadio käekotti. Uut raadiot ei jätnud ta enam kunagi autosse. Vana oli ta korra unustanud ja siis leidis ta tagasi tulles eest katkilöödud autoakna ja tühja, mustava raadioaugu. Pärast seda jama aknaklaasiga ja politseiga võttis ta alati kõik endaga kaasa. Nüüd ka kasseti. See lint tundus praegu kõige väärtuslikum asi kogu ilmas.

Urmeti kontoris oli kümmekond inimest. Pikkade juustega mees oli esimest korda ja võõras ning pidi kohe algavat uut ja vapustavalt head meditatsiooni juhtima.

Helena seiras kõrvalt, eriti uuris ta mehi. Kas leiduks nende hulgas mõni, kes võiks Helenale meeldida? Urmet? Urmet oli lihtsalt hea sõber.

See suure salliga noormees seal nurgas? Ei, liiga lühike! Jäi üle veel pikajuukseline, kes just toa keskele astus.

"Võtame üksteisel käest kinni ja teeme sõõri," hakkas uustulnuk aeglasevõitu jutuga vägesid juhtima. "Sulgege silmad ja kujutage ette, et hakkate tõusma kõrgele mäkke... Mägi on kõrge ja ronimine väsitab teid... Tunnetage, kui väsinud te olete (tekkis pikk paus, mille jooksul kõik tunnetasid). Nüüd te tahaksite istuda ja sellest raskusest vabaneda. Vabastagem siis oma hing ja ihu! Puhugem ja köhigem kõik koos kurk tühjaks!"

Peamees ees ja teised järel, hakkasid kõik kooris köhima, rögastama ja häälitsema. Helenal ei tulnud suust piuksugi. Ta lihtsalt ei olnud võimeline niiviisi puhastuma. Erinevad suulõhnad tulid pahvakutena talle näkku. Süda läks pahaks. Mis paganama meditatsioon see täna on? Aga uustulnuk muudkui röhkis ja puhkis.

"Nüüd köhigem kopsud tühjaks. Tundke, kuidas kopsud täituvad puhta õhuga," ja ta jätkas köhimist.

"Kus on siin see puhas õhk?" jõudis Helena mõelda, kui tuli juba järgmine harjutus.

"Nüüd vabastame keha pingetest. Raputame jalgu nii, et varbad otsast lendavad!"

Helena piilus poolavatud silmadega toas toimuvat. Inimesed rappusid ja väänlesid, aga Helena seisis paigal. Seejärel võeti ette õlad ja kael. Need olid Helenal tõesti erilise pinge all. Ta püüdis midagi järele teha, aga lõpetas peagi. Toimuv tundus nii tobe ja naljakas ning temale vastuvõetamatu. Vaevalt suutis ta naeru tagasi hoida. Aga sõõris ekstaas muudkui kasvas ja kasvas.

"Nüüd karjuge oma pinged seest välja," hüüdis uustulnuk ja hakkas ise esiröökijaks. Helena oleks toimuvat meeleldi lindistanud.

Merike küll ei usu, kui ma talle homme räägin, mis siin toimus!

"Helena, miks sina ei vabane pingetest?" müksas teda kätega vehkiv Urmet.

"Ma ei saa!" sosistas naine vastu.

Järgnes vaikus. Kõik teised olid puhastunud ja vabanenud ning hõljusid pilvedel. Meditatsioon lõppes. Inimesed plaksutasid ja rääkisid järgemööda, kui võimsaid elamusi nad olid tundnud ja missugustes galaktikates rännanud. Järg jõudis Helenani.

"Mina ei tundnud midagi," tunnistas naine ausalt. "Ma ei saanud ennast vabaks lasta. Vabandage!"

"Küll te järgmine kord suudate," lohutas Helenat pikajuukseline.

Järgmist korda kahjuks ei tule, mõtles Helena, aga viisakuse pärast noogutas ta nõusoleku märgiks.

Sõõr hakkas kohvi jooma. Helena tundis ennast algusest peale võõrana selles tänases seltskonnas, ehkki peamediteerija kippus talle oma tehnikat üksipulgi avama.

"Ma pean kahjuks lahkuma. Näeme järgmisel korral," ütles Helena ja kiirustas autosse. Õieti veel sisse istumata, pani ta raadio paika ning lükkas lindi magnetofoni. Alberti madal ja südamlik hääl mõjusid rahustavalt.

Ei leia mina endale Eestist meest, mõtles Helena meditatsioonis osalenud meeste peale. *Võib-olla tulebki otsida mujalt?*

Koju jõudes ei leidnud naine eest midagi uut ega erilist. Harry istus õlleklaasiga teleka ees ja ootas õhtusi uudiseid.

Kui masendavalt igav, mõtles süngesse meeleollu langenud Helena. *Tooks ta või armukese koju ja jääks sellega vahele! Aga ei, tema petab päeval linnas ja vaatab õhtul kodus telekat. Õhtust õhtusse! Talle ei tule meelde, et mina, tema naine olen ka kodus! Talle ei meenu ummistunud kraanikauss, logisev ukselink ega katkiläinud tool. Muidugi, mina pean ju meie peres mehe eest väljas olema!* Ja ta sammus juba keldrisse, et haamrit ja naelu tuua.

Ei, nüüd on sellega lõpp! Enam ma meestetöid ei tee! Kukkugu või korter kokku! Kukkugu ta selle tooliga kas või käe kipsi! Mina parandan toole, aga teine naine saab lilli, ja Helena pani haamri suure vihaga tööriistakappi tagasi.

Siis tegi ta piparmünditeed ja püüdis rahuneda. Helena teadis, et kui ta suudab praegu suu kinni hoida, on ta hommikul selle üle õnnelik. Suures vihahoos läks ta alati põlema ja ütles rohkem, kui vaja oleks olnud. Nagu tuld purskav draakon, oli Harry ükskord hea võrdluse toonud. Helena oli sellest teadlik, aga ta ei saanud sinna midagi parata, ta lihtsalt oli selline. Kui ta vihahoos suu lahti tegi, siis sealt tuli. Aga täna ei tohtinud! Helena kartis, et võib kogemata välja pursata temale teadaoleva Panga-probleemi.

Praegu juhtis tema mängu. Harry ju ei teadnud, et tema *teadis*!

Telefon helises. Harry ei viitsinud ennast liigutada. Helena läks lõpuks laua juurde ja haaras pahaselt telefoni.

"Helena kuuleb!"

"*Hallo, my dear! How are you*?" See oli Albert!

Mõnikord on hea, kui su mees on suur ja laisk, mõtles Helena ja tänas helistajat kingituse eest. Ta püüdis vastata napilt ja vaikse häälega. Pole Harryl vaja teada, kes helistab.

Albert teatas rõõmsalt, et tal on plaanis kahe nädala pärast Tallinna tulla. Pangu Helena kinni üks tuba mingis odavamas hotellis ja tulgu, kui võimalik, lennujaama vastu.

"Saab tehtud!" lubas Helena.

13

Kaks nädalat möödusid Helenal kõvasti tööd tehes. Esiteks mattis ta oma mure töösse, teiseks tahtis ta kõik poolelioleva lõpetada, et olla maksimaalselt vaba küllasaabuva sakslase jaoks. Ta pani kirja, mida võiks Albertile näidata ja kuhu võiks meest viia. Näitused, kontserdid, vanalinn. Mida veel?

Helena oli just piletieelmüügi kassasse sisenemas, kui talle tundus, et Harry auto keerab maja ette. Ta seisatas esikus ja vaatas läbi tänavatolmuse akna välja. Autost kargas kõnniteele väike poiss ja tema järel Helenale juba tuttav Pank N. Harry jäi autosse istuma. Nad rääkisid läbi avatud autoakna midagi, siis lehvitasid ja Harry sõitis minema. Helena unustas, kus ta oli ja mis ta siia tegema oli tulnud. Ta lihtsalt hüppas tänavale ja püüdis last koos emaga mitte silmist kaotada. Oli see Harry laps? Kas asjad olid tõesti nii kaugele läinud? Või ei olnud *see laps* Harry oma, aga ta võis veel vabalt uue lapse saada!

Helena aeglustas sammu, sest ta oli noorele naisele juba ohtlikult lähedale jõudnud.

Minagi ju võiksin veel sünnitada, aga ma ei taha enam, mõtles Helena oma vanuse peale. Ta ei tahtnud enam öid üleval olla ja vanas eas emaks saada. Vanaemaks, seda veel, aga emaks? See seal oli aga noor naine, kes arvatavasti mitte lihtsalt niisama ei ajanud tema mehe pead segi. Et Gretel võiks kusagil poolõde või poolvend olla, selle peale ei olnud naine kunagi mõtelnud. Ta kujutas mehe üleaisalöömist umbes samamoodi ette, nagu ta oma tegemata pattu ette kujutas. Sul on lihtsalt keegi, kes sind väheke rõõmustab ja kelle peale saad nukruse hetkel mõtelda. Aga et nende perre võõras laps sünniks, kelle vahet Harry käima hakkaks? Teda ei olnud praegugi kodu jaoks olemas, mis siis veel saaks?

Noor naine tema ees sakutas oma jonnivat põngerjat. Nad tülitsesid jäätise pärast. Kõige magedam oli Helena arvates laste sakutamine tänaval. See kõneles jälitajale Pank N-ist nii mõndagi.

"Vabandage, palun," ütles Helena, sest oli ummisjalu kellelegi otsa põrganud. See oli tänavapost, millele ta otsa tormas. On ikka viisakus!

Tule mõistusele, naine! Kuhu sa tormad. Jälle sa kiirustad ülearu!?

Helena jäi seisma. Jõud oli otsas. Ta seisnuks nagu ummiktänavas, ometi oli ta keset südalinna. Ta ei teadnud, kuhu poole minna ja mida edasi teha. Noor naine, keda ta jälitas, astus poissi sülle krahmates trammi.

Helena sisenes esimesse ettejuhtunud baari ning tellis pitsi konjakit. Ta oli hakanud üsna tihti üksinda konjakit jooma. See rahustas närve. Nii talle vähemalt tundus.

Ta istus ja vaatas ennast aeg-ajalt seina peal olevast peeglist. Uus soeng sobis talle. See on hea. Vähemalt ei teinud juuksuri-Niina teda koledamaks. Kas ta peaks alustama mingisugust dieeti? Ei usu! Seelik oli värvlist laiaks jäänud ning vanasti rinnust kitsas jakk tundus täna isegi lovka olema. Ta oli paari-kolme nädalaga vähemalt kaks kilo kaalust kaotanud.

"Kõige parem dieet on muredieet," kirjutas Helena uue mõttetera märkmikusse. *"Ometi ei soovita ma seda kellelegi. Isegi mitte vaenlasele."*

Oli tal üldsegi vaenlasi? Oli see noor naine tema vaenlane?

"Ei, mitte see naine, vaid selle naise NOORUS on mu vaenlane!" kritseldas ta märkmikusse järgmise tõetera.

Ta võiks lasta teha iluoperatsiooni või rinnaoperatsiooni, võiks värvida juuksed mustaks või valgeks, panna suhu säravvalged portselanhambad – nooremaks ei muutuks ta ikkagi.

Sellel naisel oli midagi, mida temal, Helenal, enam ei olnud.

Mida teha? Mida teha? Mida ma peaksin küll tegema, vasardas peas jällegi ainult üks ja sama mõte.

Minna panka ja rääkida selle naisega? Ei, vähemalt praegu mitte! ja ta tõmbas pastakaga salvrätikule miinusmärgi.

Rääkida Harryga? Millest? Sellest, et ma arvan, et sul on armuke ja ma kardan, et sa oled juba ühe väikese poisi isa või siis võid selleks saada. Ei! Pole ju veel midagi kindlat! ning ta lisas salvrätile uue miinusmärgi.

Baaris oli vahepeal mõnus sumin tekkinud. Kõrvallauas istuvatele soomlastele kanti ette lõhnavaid praade.

'Miks mina ei võiks baaris süüa nii nagu nemad seal? Terve elu töötan ja teenin, aga iseendale luban ainult kooki ja kohvi, ning Helena viipas teksastes ja T-särgis noormehele.

Ei kanta tänapäeval enam vormirõivaid, mille järgi võiks ettekandja ära tunda. Järsku see polegi kelner? mõtles Helena, aga juba seisis too noormees ta kõrval.

"Proua, kas te soovite süüa?"

Jumal küll, on mu vanus mulle näkku kirjutatud? Hea veel, et ta vanaproua ei ütelnud, ahastas Helena endamisi, aga noormehelt küsis menüüd.

Murelik naine otsustas täna mitte vaadata hinda, vaid süüa seda, mida hing ihkas.

"Palun mulle "Lõhemedaljon". Ja öelge, palun, kokale, et ta paneks taldrikuservale ka ühe väikese kuldketi," esitas Helena oma tellimuse, soovides testida kelneri huumorisoont ning tõsta väheke endagi tuju.

"Kuldreneti? Vabandust, proua, kas te mõtlete seda õunasorti? Kahjuks meil õunu menüüs ei ole!"

"Ah soo, olgu siis ilma selleta," ei hakanud Helena pikemalt seletama.

Tülpimus üleüldisest vaimuvaesusest ja huumoripuudusest pani ta ahhetama. Järsku ta nõuab elult, inimestelt ja ka Harrylt liiga palju? Võib olla on asi hoopis temas? Tema tahtmistes ja nõudmistes. Kala hakkavat ju ka mädanema peast.

Helena vaatas baaris istujaid ja ootas oma tellitud toitu.

"Vabandage, proua, kuna meil kuldrenetti polnud, siis ma küsisin kokalt, kas ta saaks teha kuldketi teie taldriku servale. Ja siin see nüüd on," ning kelner ulatas kaunilt garneeritud prae.

"Braavo, noormees, te päästsite praegu minu silmis vaimuvaese meessoo!" kiitis Helena nutikat noormeest ning nad naersid koos nii, et naaberlaua soomlasedki hakkasid itsitama.

See väike nali parandas Helena tuju.

Süües tegi ta olulise otsuse. Ta selgitab välja, kui palju tema, Helena, Harry seaduslik naine juba möödunud sajandist, üleüldse oma mehele korda läheb. Kas Harry vähegi armastab teda pärast paarikümmend kooselatud aastat?

Helena maksis arve, jättis noormehele huumorisoone eest jootrahagi ning kiirustas koju.

14

Nora ei olnud kindel, et ta tundis seda enda taga kiiresti kõndivat naist. Lapsega rääkides oli ta pilgu selja taha heitnud ning märganud seal üht tuttavana tunduvat kogu.

"Võib-olla mõni lasteaia kasvataja. Tont neid kõiki teab ja tunda jõuab," mõtles ta alguses. Aga siis meenusid need jalad, mis selja taga kõndivast naisest kõige rohkem meelde jäid. Kus ta oli neid näinud? Noral oli jalgade suhtes eriline allergia. Enda omad olid tal lühemad, kui ta oleks tahtnud, ja paksemad, kui ta oleks soovinud. Väga lühikene seelik ei sobinud talle, aga ta kandis seda ikkagi. Talle tundus, et see meeldib meestele. Nora keeras veel kord vaatama, kas see naine ikka veel nende sabas kõnnib. Ei kõndinud, seisis hoopis posti kõrval.

"Mingi hull mutt," ütles ta poisile, "ma arvasin, et nägin ühte tuttavat tädi. Lähme nüüd trammi peale."

Nora oli ette kujutanud tänast kohtingut Harryga hoopistükkis teistmoodi. Ta tahtis tutvustada mehele lõpuks ometi oma poega ja samas kontrollida, kas see võõras onu poisile ka meeldib. Harry oli olnud tõrges. Kõigepealt ei tahtnud ta nendega jäätisekohvikusse tulla, oli hoopis jäätiseraha andnud. Nora piilus, kui mees raha otsis, Harry rahataskusse. Paberraha oli kotis vähe. Sellepärast andiski Harry vaid kahekümne viieka. Aga mehe pangaarve – see oli Nora arvates päris soliidne. Tal oli täielik ülevaade mõlemast – nii Harry isiklikust pangaarvest kui ka mehe firma omast.

Selle rahaga saaks uue korteri osta. Mitte Lasnamäele, vaid kuskile vanalinna lähedusse, mõtles Nora tihti, kui ta Harryle konto väljavõtteid ulatas.

Neil oli Harryga kokkulepe, et mees ootab alati senikaua, kuni Nora letinumber vabaneb. Siis said nad rääkida veidike üle leti ja mõnes asjas kokku leppida. Nii ei pidanud nad pangas käimise päeval teineteisele enam helistama ja kartma, et keegi nende kõnet pealt kuulab.

Täna olid nad tund aega pargiäärses parklas autos istunud ja lihtsalt rääkinud. Õigemini, Harry rääkis ja Nora kuulas. Poiss tahtis parki jooksma minna, aga Nora ei lubanud teda üksinda. Lõpuks oli poiss

jonnima hakanud ning pirinal teatanud, et temal on igav. Harry oli sellepeale käekella vaadanud ja ütelnud, et temal on kohe koledasti kiire. Mingu Nora trammiga koju, tema peab kärmelt tööle tagasi minema.

Paistab, et poiss talle eriti ei meeldinud, arutles Nora. *Pean oma strateegiat muutma. Ei ole mõtet teda lapsega ärritada.*

Nora läks koju ja kallas konjakit teeklaasi. Ta tundis, et vajab midagi rahustavat. Konjak mõjus hästi. Nora võttis teisegi suutäie ja vaatas toas ringi. Millal ometi saab tema endale parema elamise? Sellise korteri, nagu oli Harryl. Omaette köök ja mitu tuba. Praegu avas ta igal õhtul tugitoolvoodi ja hommikul pani selle jälle kokku tagasi. Poiss magas juba teist aastat välivoodil. See läks päevaks tugitooli taha peitu. Televiisor oli, aga satikat katusel polnud. Kööginurk oli liiga väike, ilma aknata. Ometi oli ta siin õnnelikum kui koos emaga elades. Ja ta saab siit ükskord minema! Võtku see aega, mis võtab.

Kaua läheks... kui ma palgast kõrvale paneks? Nora ei viitsinud isegi mingit arvutust teha. Sada aastat, see on siililegi selge!

Nüüd võttis ta vana ajalehe ette ning hakkas üles valgele osale kirja panema muid pähetulevaid ideid.

võidan loteriiga miljoni
abiellun rikka mehega
röövin panka
lähen litsiks

Teine, kolmas ja neljas punkt tundusid päris reaalsed. Mis neist oleks parim?

Ta pani poja lõunaund magama, ise läks aga tänava lõpus asuvasse *sex shop*i veidike tuhlama.

Ta oli selles sekspoes sagedane külaline. Esimesel korral, kui ta sinna läks, oli tal veidike piinlik olnud. Nora ütles müüjale, et tuli oma vanematele, kes hõbepulmi peavad, väikest meelelahutusfilmi laenutama. Müüja oli väga lahke. Näitas kassette, seejärel pakkus muidki vidinaid, mida võiks vaja minna paaridel, kes on jõudnud keskikka. Nora tegi poele ringi peale ja lubas uuesti tagasi tulla. Järgmisel korral ta ei põdenud enam. Vastupidi, talle hakkas seal käimine isegi meeldima. Tihtilugu ta lihtsalt sirvis ajakirju. Pilte vaadates tundis ta, kuidas kehas tekkis vastupandamatu iha. Ta rääkis müüjale, et tema isa (tegelikult mõtles ta Harryt) vajab midagi turgutavat. Mis see võiks olla? Müüja soovitas kõigepealt üht head ja humoorikat filmi, kus vanad inimesed seksivad. See Norale ei sobinud. Ta otsis edasi. Riiulist leidis

ta ühe, tema meelest väga erootilise kaanepildiga videofilmi. Nora jättis filmi nime meelde ja helistas Harryle.

"Harry, kas sul videomakki on?"

"Töö juures on. Mis siis?"

"Kas sa saaksid sellega homme hommikul minu juurde tulla? Ma tahaksin sulle midagi näidata."

Harryle meeldis, et nad kohtusid tööajal. Esiteks oli tüütu põngerjas lasteaias. Teiseks ei äratanud tema tunnised ärakäimised alluvates kahtlust, kodust rääkimata.

"Mis kell see nõupidamine toimub?"

"Kas kell üksteist sobib?"

"Sobib ja kas ma peaksin videomaki kaasa võtma?" tegi Harry sekretäri kuuldes video kaasavõtmise lihtsamaks. "Olgu, ma katsun seda mitte unustada ja panen maki juba täna autosse."

Nora võttis kodust raha ja läks poodi tagasi. Ta laenutas kasseti ning peitis sügavale kotti. Igaks juhuks, et poiss ei leiaks.

Kodus võttis ta ette kappide kraamimise. Ta teadis, et kuskil pidi olema tema ilus punane pesu. Aga kus? Ta tahtis seda selga proovida ning veenduda, et see mõni kilo, mis pärast poisi sündi juurde on tulnud, mahub ikka veel nappi pesusse ära.

Ta oli kihevil ja kiimas. Kangesti oleks tahtnud seda filmi kohe vaadata. Paar korda piilus ta kotti, kas film on ikka alles.

"Emme, kas ma homme jään veel koju?" küsis poiss ärgates.

"Ei, emme peab homme tööle minema. Ja sinu peavalu on ka möödas. Katsu sa, musike, mul haigeks jääda!" hoiatas Nora sõrmega. Ja ta mõtles seda tõsiselt. Ta leidis pesu üles. See oli jäänud viimasest korrast pesemata ning lesis kilekotis katkiste, kuid parandamist ootavate sukkade juures. Nora tegi sooja vett. Pesi ära pesu, siis juuksed ning lõpuks tõmbas toapõranda üle.

Homme ajan selle mehe pea täiesti segi, mõtles ta sigaretti läites.

Nora seisis, suits käes, lahtise akna all ja mõtles oma nukravõitu lapsepõlvele. Kõikidel nende maja lastel olid isad. Ainult temal ei olnud. Nemad olid alati emaga kahekesi. Kui teda kiusati ja ämblik krae vahele topiti, siis olid õrritanud need vastikud kiusajad Norat ning kooris hüüdnud: "Eks-sa-kut-su-i-sa-ap-pi, küll-siis-em-me-ko-he-jook-seb."

Nora oli nutuga tuppa jooksnud ja rusikatega vastu ema kõhtu tagunud.

"Miks minul isa ei ole? Miks? Miks? Miks? Kõikidel teistel lastel on!"

"Kui sa suureks saad, siis räägin," oli ema ütelnud, aga polnud siiani isast sõnagi lausunud.

"Ju ma pole siis veel küllalt suur!" ütles Nora oma mängivat poega vaadates.

"Aga mina olen!" kilkas poiss vastu. "Mina olen täitsa mees ja oskan autot juhtida!"

"Ära sa lille ümber aja," manitses Nora poega.

Ta igatses endale ja sellele armsale poisipõnnile siin tõelist *isa*! Harry talle sellepärast meeldiski. Harry oli rahulik, nagu isa peab olema. Ta oli parajalt kogukas ja natuke kõhukas, nagu isad tavaliselt on. Harry oli rikas. Harry oli, jah, tõesti esimene – tema isa vanune – mees, kes Norast hoolis, Norat toetas, teda tahtis, tema enesetunnet tõstis.

Ma pean ta endale saama! Ma olen... ma olen natikenegi õnne väärt!

Nora läitis uue sigareti ja vaatas tühja pilguga aknast välja.

Miks ma tol õhtul Luuseri juurde läksin? Oli see saatuse sõrm, mis mind sinna ajas? Sellest saab varsti juba, jah, sellest saab maikuus juba poolteist aastat... Me olime Luuseriga kõvasti riius. Juba mitmendat kuud. Ei helistanud ega saanud kokku. Jõhker tüüp! Täiesti haige! Mul oli hädasti raha vaja, sellepärast läksingi. Ema ässitas veel tagant: ta on su lapse isa! Lõppude lõpuks, las aitab kah natuke! Ütlesin ilma pikema sissejuhatuseta juba koridoris: "Anna poisi jaoks raha!", aga tema irvitas vastu: "Tasuta lõunaid ei ole, mu kullake!"

Luuser oli kaine tol õhtul. Vähemasti tundus nii Norale. Oli selle kuti moodi, keda Nora kunagi oli võrgutanud, hellitanud, armastanud ja jumaldanud.

"Suvi sellel saatuslikul saarel sai saatuslikuks meile mõlemale!" ohkas Nora ja hindas-võrdles põrandal mängivat poissi: *täiesti Luuseri nägu!*

Nad olid olnud Hiiumaal seminaril, koos kuue pealinna kolleegiga. Kohe esimesel õhtul, neiud olid juba koti peal pikali, kui kuulsid kraapimist akna taga. Kolm hiidlast, julget mehepoega, kutsusid linnatüdrukuid baari. Nora oli pikast päevast väsinud ja oleks tahtnud magada.

Miks ma küll järele andsin ja baari läksin? Uno vajus kohe mu kõrvale. Viskas terekäe pihku: Uno, Uno Luuper on tema ja mis on linnapreilil nimeks?

Nora vastas, aga jättis perekonnanime ütlemata. Ei hakka ta igasugustele kohalikele kohe telefoninumbrit ega liignime jagama. Aga Uno Luuper oli visa ja kaval. Õhtu lõpuks sai kätte kõik, mis tahtis. Isegi Nora loa koos sinna juurde kuuluva karmivõitu käsuga: poiss võib

küll tema kõrval madratsil magada, aga see olgu ka kõik! Nii täpselt toimuski. Uno Luuper magas öö tema kõrval, kordagi kätt Nora ümbert võtmata. Noral surid õlad ja jalad ja selg. Aga ta ei julgenud end pöörata ega liigutada. Järsku hiidlane ärkab ja hakkab veel midagi plaanima... nii jäigi see öö neiul magamata. Luuseri kaisus valvas ta, endal süda kurgus hüppamas ja naljakas tundmatu surin kogu keres, hommikuni välja.

Uno ärkas tüdrukute kolistamise ja WC vahet käimise peale. Tegi silmad lahti, suudles madratsikaaslast huultele ning lubas õhtul tagasi tulla. Magamata ööst väsinuna istus Nora loengul ega suutnud mõelda muust kui õhtust. Midagi hella oli selles poisis, armsat sõnakuulelikkust, lihtsust ja mehelikku jonni. Nora vaatas aeg-ajalt kella. Veel kolm tundi, veel kaks tundi... Ta püüdis päikeseprillide varjus väheke tukkuda ja oleks äärepealt põrandale prantsatanud, kui sõbranna poleks tal õlast kinni krahmanud. Ometi päästis üks lühike, aga sügav tukastus kogu ta päeva. Nora tundis ennast kobedamalt, ehkki süda kloppis kakssada korda minutis.

Uno tuli enne õhtusööki. Tuli, kadakamarjad taskus, ja pakkus oma suurest pihust Norale musta värvi, väikseid imeliku maitsega marju.

"Söö, söö, see on tervislik!"

Nora mekkis. Tema meelest ei olnud marjad ei head ega halvad. Suhu jäi imelik maitse.

"Tule, ma näitan, kus džinnimarjad kasvavad!" meelitas Uno teda kadakate vahele. Nora läkski. Päike loojus merre... kajakad kisasid ... soe tuul mängis juustes... Uno hoidis neiul piha ümbert kinni... kadakamari jäi kurku kinni... jalg komistas puujuure taha...

"Ma tahan sind!" ütlesid pöörased silmad ta kohal. Suured käed aitasid Nora horisontaali, nagu olid meri ja maa, sammal ja taevas nende alasti kehade kohal.

Uno oli teda marjule kutsunud ka järgmisel, ülejärgmisel ja üle-ülejärgmisel õhtul. Viimasel korral, päev enne kursuste lõppu teatas noormees nimega Luuper, et ei suuda Norata elada ning järgneb oma armastatule linna. *Valevorst sihuke. Tal oli vaja vaid kohta, kus elada.*

"Emme, ma tahan õue!" tõi poiss Nora tagasi korterisse, kus ta praegu akna all seisis ja süütas juba kolmandat sigaretti. Ta üüris selle korteri siin, et pääseda ise ja päästa oma poeg. Ta tõmbas vihaga uksesildi maha, värvis p-tähe üle ja asendas s-iga. Luuperi korteris elas nüüd Luuser.

"Lähme, ma panen sind riidesse. Lähed üksinda aeda. Mina vaatan sind akna pealt. Nõus?"

"Nõus!" vastas väikemees muretult.

Täna juba neljas sigaret, mõtles Nora, kui uuesti suitsupaki võttis ja akna juurde tagasi läks. Poiss mängis liivakastis.

Armas väike Luuper, teen kõik, et sinust ei kasvaks luuser!

Sellepärast ta oli läinudki ennast veel kord alandama, et küsida raha. Ta ei tahtnud, et poisil millestki puudus oleks.

"Tasuta lõunaid ei ole," oli Luuser ütelnud. Niisiis tuli maksta natuuras." Sa, kurat, kepid kindlasti mõne mu sõbraga?"

"Ei! Lõpeta või muidu ma lähen minema!"

"Ei lähe sa kuskile. Täna kepid minuga!"

Luuser oli tõstnud Nora köögilauale ja, metsik läige silmades, hakanud, nagu mingisse uima sattunult, pööraselt end Nora sisse tühjaks taguma.

"Ai, mul on valus!" karjatas Nora ning käega meest eemale tõrjudes oli ajanud ümber tulise veekannu. Vesi jooksis sorinal Luuseri säärtele. Ta sõimas ja vandus ning lõpuks virutas Norale silma alla. Suure kiiruga sai Nora korterist välja, aga koti unustas tuppa. Tagasi minna ta ei tahtnud ega julgenudki.

Nora oli kõndinud jalgsi umbes paar kilomeetrit, sest tal polnud raha, et sõita koju. Minna oli jäänud veel tunnike. Äkki oli üks auto tema kõrval aeglustanud kiirust. Juht keeras ukseklaasi alla ja küsis osavõtlikult, mida noor tüdruk üksinda pimedal tänaval teeb. Nora vastas, et noor tüdruk peab jalgsi koju minema, sest ta on koti ära kaotanud. Siis oli vanem härra auto seisma jätnud ning seletanud, et temal on kodus sama vana tütar ja talle küll ei meeldiks, kui tema silmatera, või kuldkanake, või mis ta oligi oma tütre nimeks pakkunud, üksinda ja nii pimedas koju läheks. Tulgu neiu peale ja öelgu oma aadress.

Soojas autos oli Norale nutt peale tulnud. Ta pühkis pisaraid ja püüdis varjata oma kipitavat silmaalust.

"Kuidas ma saaksin teid tänada," küsis Nora, kui nad olid värava ette jõudnud.

"Oleneb sellest, mis teil pakkuda on?"

"Raha. Ma töötan pangas!"

"Millises?" kostis mehe häälest tõsist huvi.

Nagu saatusest määratud, töötas Nora just nimelt õiges pangas. Mees oli vajanud hädasti mõnd tuttavat, nii-öelda oma käe pikendust, kes aitaks tal välja kaubelda miljonilist laenu.

Nora teadis, et temast, väiksest mutrist suures masinas, ei sõltu ju midagi, ometi ta noogutas ja ütles, et tulgu härra homme pangast läbi. Ta vaatab, mis teha saab.

Järgmisel hommikul oligi Harry kohal. Jumala eest, Nora küll ei mäleta, et ta oleks midagigi teinud, et mees selle laenu saaks. Ta juhatas ainult õigete inimeste juurde. See oli ka kõik. Aga Harryle jäi teine, Nora jaoks hoopis soodsam mulje.

Mõni päev hiljem oli sama härra jälle platsis. Tänas abi eest ja kutsus tänutäheks kohvile. Nad läksidki pärast tööd. See oli läinud aasta suve hakul. Poiss oli just vanaema juurde viidud ja Noral polnud lasteaeda kiiret. Nad jõid kohvi ja Nora päris, kui palju mehel on aega.

"Kaheksa-üheksani, " oli Harry vastanud. "Selleks ajaks peab ikka kodus olema, kui naine loengult tuleb."

"Lähme siis minu poole," oli Nora ütelnud.

See mees meeldis talle. Üle pikkade aastate keegi tänas teda, hoolis temast, tegi kohvi välja. Nora oli meelitatud ja liigutatud. Ta tahtis olla tänulik ka omalt poolt.

Autosse istudes keeras Nora põlved võimalikult Harry poole ja hetkel, kui mehe käsi käiku vahetas ja rooli juurde tagasi hakkas minema, oli Nora käe ära näpsanud. Ta juhtis selle enda põlvede peale. Nora mäletas, kui kohmetu oli olnud see temast palju vanema mehe käsi. Sellepärast pidi Nora teda veidike aitama ja juhtima. Ta võttis mehe kämbla oma pihkude vahele. Sel hetkel oli tal tunne, nagu oleks isa tema kõrval ja silitaks põlve. Pärast valusat kukkumist. See oli nii hea. Nora oli silmad sulgenud ja hakanud mehe kätt mööda enda säärt ülespoole juhtima. Ta oli saanud just käe seeliku alla, kui see ootamatult ära tõmmati. Vaja oli käiku vahetada. Nora ootas natuke. Ta tahtis näha, kas mees tuleb ise tagasi. Ei tulnud. Ja Nora pidi kõike otsast alustama. Võttis uuesti suure käe ja viis selle põlvedest kohe tsipake kõrgemale. Nüüd oli käsi ise tööle hakanud. Nora ajas jalad veidike laiali ja libistas oma käe mehe jalgade vahele. Ei, see mees siin ei võinud olla tema isaks! Sellepärast, et see mees siin tahtis teda!

Nad jõudsid vaevu tuppa. Harry suudles Norat metsiku ihaga. Nad püherdasid sealsamas põrandal nii, et Noral olid järgmisel päeval küünarnukid ja põlved marraskil.

Vaip on mul tõesti odav ja kare! Tuleks muretseda uus, ja Nora vaatas ringi oma kitsavõitu üürikorteris.

Edasi oli läinud kõik juba nagu iseenesest. Harry käis üle päeva pangas ja Nora oli alati mehe teller. Nad lihtsalt sättisid nii. Sosinal, rahatehingute vahel, leppisid nad kokku, mis päeval Harry Norat külastab. Ühel päeval oli aga Nora Harryle teatanud, et varsti nad enam tema juures kohtuda ei saa. Poeg tuleb vanaema juurest linna tagasi tuua.

"Mis poeg?" oli Harry imestunud. "Sa ei ole mulle pojast rääkinud."

Paar nädalat oli mees ennast kõrvale hoidnud. Siis aga helistas Norale ja kutsus autoga sõitma. Nad ei sõitnud kaugele. Kuskil Saku lähedal metsas oli Harry Norat tagaistmel keppinud.

Nüüd on kõik jälle korras, oli Nora tookord kindel, aga ta eksis.

Tema poeg ja igaõhtune lasteaeda jõudmine, mõned harvad lastehaigused ja muugi lapsega seonduv, ei meeldinud mehele sugugi. See tegi Nora rahutuks.

15

Helena sõitis läbi toidupoest. Pani korvi kolme-nelja päeva toidu. Ostis ka väikese konjakipudeli. Ta oli otsustanud kirja maha jätmata maale sõita.

Vaatan, kas Harry süda hakkab valutama. Kas ta helistab või tuiskab maale mind otsima?

Helena sõitis kiiresti koju, sest tahtis olla kadunud ajaks, mil mees töölt koju tuleb. Ta tahtis, et Harry leiaks eest tühja korteri. Helena pani osa toidust külmkappi. Võttis *laptop*i ja märkmiku, magnetofoni ja lindistatud intervjuud. Ukse pealt jooksis veel tagasi, sest maamaja võtmed oleksid peaaegu koju jäänud.

Nüüd tundus küll, et kõik vajalik oli autos. Enne kui ta auto käivitas, pani ta mängima oma viimaste päevade armsaima lindi.

I am your woman and you are my man... laulis ta koos Jennifer Rushiga. Ees ootas paar vaba päeva, sõltuvalt sellest, millal Harry tuleb või helistab.

Ma peaksin Merikesele helistama ja ütlema, et ärgu ta pabinasse sattugu, kui Harry peaks helistama ja küsima, kus tema naine on.

Helena peatas auto ning valis sõbranna numbri.

"Jätke oma sõnum postkasti..."

"Merike, mina siin! Lähen maale. Aga sina ei tea sellest midagi ja Harryt ära otsimisega aita," jättis Helena pärast piiksu sõnumi.

Nüüd peaks küll kõik olema, arvas Helena ja käivitas automootori. *Algab minu juhitud mäng, algab karikakramäng "Armastab – ei armasta".*

Hakkas juba hämarduma. Naine pusis tükk aega värava kallal. Keegi oleks seda nagu vahepeal avamas käinud. Helena mäletas täpselt, et tema tõmbas viimati värava nööriga kinni. Nüüd oli nöör kuidagi teistmoodi seotud!

Kui vargad on käinud, siis mina siia ööseks ei jää! mõtles Helena südame põksudes.

Ta sai lõpuks õuevärava lahti ja astus hoovi. Kõigepealt läks ta maja juurde. Aknad olid terved ja uks kinni. Helena ohkas kergendatult.

Vähemalt majas polnud käidud. Kui niisamuti hoovis luusiti, siis tühja kah. Ta läks auto juurde tagasi ning võttis võtmed ja osa asju endaga kaasa. Maja oli külm ja rõske. Kütsid nad ju viimati sügisel. Helena võttis pliidi kõrvalt ämbri ja nagist kuurivõtme, et tuua vett ja puid. Vaja oli teha kohe pliidi alla tuli. Muidu on võimatu külmas voodis ja külmade voodiriiete vahel magama jääda. Pliit ajas algul veidike sisse. Helena avas ukse ja aknad, et tuba tuulutada. Siis meenus talle, et osa asju ja telefon jäid autosse.

Järsku on Harry helistanud? Ongi parem, et ma ei vastanud. Las muretseb natuke, mõtles naine, minnes üle õue auto juurde.

Ta krahmas ootusärevalt koti ning võttis ruttu välja mobiili. Sellel ei olnud mitte ühtegi vastamata kõnet.

Küllap ta arvab, et ma olen kuskil loengus, arutles Helena käekella vaadates. *Nüüd hoian küll telefoni kogu aeg enda juures. Siis näen, mis kell minu Harry süda valutama hakkab.*

Helena pani puid pliidi alla lisaks ning teevee kannuga kergelt leigele rauale. Ta asetas toidud kappi, sülearvuti voodi kõrvale ning hakkas siis küünalt otsima. Tallilatern oli oma koha peal. Aga kuhu ta küünlad pani? Siis meenus talle, et küünlad on sügisest saadik väliköögis. Kalossid supsti jalga ja juba ta tõttaski üle õue välikööki.

Ahaa, vargad on käinud vist siin, otsustas ta toolide ja laua asetust vaadates. *Väliköögist polnud neil midagi võtta!* ja Helena hakkas lauda ning toole enda käe järgi tagasi sättima.

Vana pada oli alles, teekanngi rippus pliidi kohal.

"Õnneks on vist kõik alles, eriti see vana pada," ohkas ta endamisi. Paja oli ta leidnud ühest mahajäetud majast. Katus oli sellel sisse kukkunud ja päris head vana kraami paistis olevat sinna alla jäänud. Helena oli jalgrattaga sõitma läinud ja leidnud selle lagunenud maja. Oleks Harry kaasas olnud, siis oleksid nad koos võinud pilgu heita kokkuvarisenud katuselaudadegi vahele. Aga ta oli üksinda, nagu alati. Ainus asi, mille ta otsustas tulevastele põlvedele päästa, oli vana pada. Ta koukis selle ümberkukkunud pliidirusude alt välja, raputas prahist tühjaks ja vedas koju. Raske oli küll. Eks sa sõida jalgrattaga mööda künklikku külavaheteed, kui ühes käes on tahmane pada. Ta puudutas käega seda päästetud aaret, justkui tahtnuks veenduda, et see on tõesti alles. Siis meenusid talle küünlad, mille pärast ta väliköögi oli tulnud. Küünlad ta pani ju hiirte eest patta ja pajale kaane peale. Kõik oli nii, nagu ta sügisel jättis.

Korralikud vargad on käinud. Pole midagi ära viinud, kiitis ta mõttes laua ja toolide segiajajaid. Ta läks tuppa tagasi. Pliit oli punane ja

teevesi valmis. Palkmaja eriline vaikus ja õhk lummasid teda. Ta viskas pilgu kellale. *Imelik, Harry polegi veel helistanud. Võib-olla ta tahab mind üllatada ja on homme hommikul ilusasti ukse taga,* mõtles Helena ust ööseks lukku keerates. Ta otsustas minna magama, et hommikul tõusta selge ja puhanud peaga. Telefoni pani ta enda kõrvale. Igaks juhuks.

Hommikul ärgates, ei olnud Helena telefonitablool ühtegi vastamata kõnet.

Äkki on telefonil midagi viga? Helena lülitas aparaadi välja ja sisestas uuesti pin-koodi. Paistis, et töötab. Ta tõusis voodist ja pesi ennast kiiresti, pani selga needsamad riided, millega ta oli maale tulnud, sest tahtis ilus ja korras välja näha. Järgmisena hakkas ta tuld pliidi alla tegema. Korsten tõmbas hästi ja Helena oli uhke enda üle, et sai ühe tikuga tule põlema. Nüüd valas ta kohvivee kannu. Pani nii palju, et jätkuks kahele ja putrugi arvestas kahe jaoks. Harryle meeldis pliidi peal valmistatud toit. Helena vaatas toa ringi.

Ma olen üks vastik iluarmastaja, ja mida aasta edasi, seda hullemaks see haigus läheb, noomis ta ennast nagu muuseas, sest teadis, et ei talu enda ümber inetust. Absoluutselt mitte! Ükskord, kirjutades lugu vanglaelust, tuli tal terve päev veeta mustades ja pimedates kongides. Kartsa nähes mõistis ta, et üle tunni ei peaks tema selles pimedas ja mustas urkas vastu. Ta sureks või läheks lolliks! Jah, ümbrus oli talle tähtis. See pidi olema maitsekas, kaunis ja tema käe järgi sätitud. Siia maalegi oli ta kümneid laudlinu tassinud, aga alles üheteistkümnendaga jäi rahule. Helena võttis vaasi ning läks õue, et sinna sisse midagi korjata. Ta vaatas aias ringi ning jõudis lõpuks Päikeseparadiisi. Küll oli see aianurk armas ja hubane. Ühe mustasõstrapõõsa ja paradiisiõunapuu jätsid nad meelega sinna, et oleks millega paradiisis pattu teha. Ta pilk peatus mustasõstrapõõsal. Midagi oli selle okste vahel. Helena kummardus vaatama ja võttis üles pooliku veinipudeli.

Kummaline, seda oleks nagu äsja joodud... ja naine tõstis pudelisuu nina juurde ning nuusutas. Vein lõhnas veel hästi.

Imelik, mõtles Helena ja hakkas vedelikku pudelist välja valama. Ta tegi seda hooletult, ise maantee poole vahtides. Veini punased pritsmed põrkasid põõsaokstelt tema heledatele pükstele.

"Mis ma nüüd tegin?" ütles ta pahuralt ja läks kaevule plekke pesema. Mida rohkem ta hõõrus, seda sarnasemaks muutusid püksid Harry omadele, mis pesumasinas olid vedelenud. Helena ei soovinud seda mõtet enam edasi mõelda.

Ta vaatas kella. Harry, kui ta kohe hommikul startis, peaks juba saabuma. Naine kattis laua. Kaks taldrikut. Kaks kohvitassi. Kaks lusikat. Suhkur, kohvikoor... kuhu ta siis ometi jääb? Puder oli liialt kaua haudunud ja kohvgi ootas joomist. Helena võttis mobiili ja jalutas väravani. Tegi värava lahti ja läks teeni. Mitte ühtegi autot ei olnud kuulda ega näha. Ta tuli aeglaselt tagasi.

Järsku oli Harryl hommikul mingi koosolek, mida ta ei saanud ära jätta ja ta tuleb lõunaks, rahustas ennast naine ja asus sööma. Isu ei olnud. Puder käis suus ringi ja Helena otsustas, et joob ainult kohvi. Siis pesi ta nõud ning tõi *laptop*i aknale lähemale. Ta hakkas tööle. Nii läks aeg kiiremini. Kui naine lõpuks silmad tekstilt tõstis, oli kell juba kaks saamas. Harry ei olnud helistanud ega ka kohale ilmunud.

Äkki juhtus mehega midagi? Järsku tegi maale sõites avarii? ja Helena süda hakkas üha enam valutama. Ta kahmas mobiili ja valis mehe numbri. Jõudnud viimase vajutamiseni meenus talle karikakramäng ning ta tegi oma südame kõvaks. Istus tagasi laua taha ja hakkas kirjutama Gretele. Helena püüdis leida oma elust lõbusamaid hetki, millest tütrele kirjutada. Raske oli midagigi meenutada, aga kurta ja südant puistata ta ka ei tahtnud. Kuidas saab tütar teda praegu aidata? Ei kuidagi. Ema mure saaks ainult koormaks Gretele. Kirja lõpetanud, võttis ta uuesti mobiili ja otsustas siiski kontrollida, kas mehega on kõik korras. Ta leidis lauasahtlist pudelikorgi ning pani selle endale suhu. Nüüd valis ta mehe sekretäri numbri ja küsis moonutatud häälega "Palun, ma sooviksin teie ülemusega rääkida!"

Sekretär vastas küllaltki viisakalt: "Ülemus on objektil ja tuleb hiljem. Kas ma saan teate edasi anda?"

"Tänan. Ma helistan ise uuesti!" Helena lõpetas kõne ning sülitas korgi suust. Vastik ja alandav oli, aga ta sai siiski teada, et Harryga on kõik korras.

On objektil? Ei tea, millisel? mõtles naine endale lõunaks võileibu tehes.

Ta sõi natuke ja otsustas õhtuks sauna kütta.

Kui Harry pärast tööpäeva tuleb, kutsun ta sauna ja vihtlen ta selga, tegi Helena saunapuid lõhkudes uue otsuse.

Saunakorstnast tuli mõnusat suitsulõhna ja naisele meenusid maal veedetud suved. Need olid ühed kaunimad nende kooselus. Maakodus oli Harry avatum ning sõbralikum kui linnas. Siin ei olnud neil telekat ja sellepärast nokitses mees suveõhtuti tööd teha. Harryl olid tegelikult kuldsed käed, ainult ta oli laisk. Kohutavalt laisk. Ilma ütlemata ja pahanduseta ei teinud ta kodus midagi. Ja kui tegi, siis jättis alati töö pooleli. Nii võis Helena teha ekskursiooni lõpetamata asjade

juurde. Umbes niimoodi, et see uks siin on kakskümmend aastat tagasi alustatud, aga tänini lõpetamata. Või jällegi põrand on viisteist aastat tagasi tehtud, aga liistud on senini panemata.

"Sul ei ole üleüldsegi peremehetunnet," oli Helena mehele ükskord ette heitnud. "Oleks sind isa natukenegi kasvatanud, siis ehk oleks!"

Nüüdki vaatas naine pliidi ette maha. Pliit on kaks aastat paigas, aga pliidiesine plekk ikka veel puudu. Põrandalauad on nüüd rikutud. Püüa sa nii palju kui tahes, ikka kukub tuhka või põlevat süsi põrandale.

Peaks ise selle pleki ostma, arutles Helena, kui telefon helises.

"Lõpuks ometi!" ja ta haaras mobiili.

"Palun, kas Rein on kodus?" küsis naisehääl.

Valeühendus! Nüüd siis on mobiilidel ka juba valeühendused!

Helena hakkas sauna kütma. Oli hea käia toa ja sauna vahet. Esiteks sai ta siis maanteed jälgida ja teiseks vähendas liikumine tekkinud pinget. Lõpuks oli keris soe. Helena sammus üle hoovi üksinda sauna. Ta võttis kõvasti leili ja vihtles ennast värske kadakavihaga. Selle oli ta juba hommikul autot oodates tee äärest endaga ühes võtnud. Ta tagus end kõvasti. Liigagi kõvasti. Nahale tekkisid punased, kipitavad täpid.

Aitab, ega ma ei saa oma nahka puruks vihelda! ja ta lõpetas nüpeldamise. Järsku meenus Helenale konjakipudel. Loomulikult peaks ta võtma väikese lonksu. See maandaks pinged. Ta läks alasti üle õue tuppa ning võttis kapist pudeli ning vanaaegse pitsi. Siis pani ta pitsi kappi tagasi ning rüüpas otse pudelist. Võttis suure lonksu ja tundis, kuidas rinnus, kus enne oli olnud valus, hakkas kõik kuumaks minema. Ta võttis teise lonksu veel ja läks sauna tagasi. Väljas oli juba hämar.

Helena tõi pesuvee õue ning pesi ennast sauna ees katuse all.

Nii on vähem koristada ja saun ei jää niiskeks, põhjendas ta oma teguviisi, aga tegelikult ootas ta autot. Tegelikult tahtis ta olla väljas, kui auto keerab nende õue sisse.

Hoov, mets, sõidutee, õhk, tuba, taevas – kõik oli kui välja surnud. Ei häält, ei liikumist. Ta hakkas seda vaikust kartma. Täna oli kõrvadel valus. Helena viis pesukausi sauna ja jooksis lõpuks pimedasse tuppa. Ruttu haaras ta konjakipudeli ja võttis veel ühe sõõmu.

Ma jään niiviisi purju ja võin nutma hakata või vastupidi kurjaks muutuda. Seda ma küll Harry nähes teha ei tahaks, ning naine pani pudeli kappi. Ta tõotas endale, et see lonks jäi täna õhtul viimaseks. Poole tunni pärast läks ta aga uuesti kapi juurde ning võttis uue suure sõõmu. Kesköök oli pudel tühi.

16

Nora viis poisi lasteaeda ja sõitis seejärel kiiresti trammiga koju. Keldripoest ostis ta paki kohvi. Pulber oli otsa lõppenud.

Süüa ma talle küll ei anna! Söögu kodus kõht täis, otsustas Nora. *Selleks tal naine ongi!*

Nora võttis riided seljast ning pesi ennast kausi kohal. Seejärel tiris ta vaevaga selga napivõitu punase pesu.

Paneks mustad kummidega sukad ka või, arutles ta endamisi kardinaid ette tõmmates. Ta tahtis, et tuba oleks hämaram. Esiteks ei paista siis välja, et pesu on veidike väike, ja teiseks kartis ta naabrimutti, kes aknast möödudes alati sisse vahtis.

Uksekell helises. Nora tõmbas mustast atlasest hommikumantli selga ning jooksis avama. Harry seisis suure kotiga esikus.

"Kas teie tellisite videomagnetofoni?" küsis mees lõbusalt.

"Jah, kui te erootikat armastate!" vastas Nora, jättes õhku rippuma küsimärgi.

Harry astus tuppa ja mõistis, et täna tuleb huvitav hommik koos oodatud hommikvõimlemisega.

Ta ühendas videomagnetofoni televiisoriga ning jäi põnevusega ootama.

Nora tõmbas Harryt jälgides kriipsu peale ka hommikukohvile. Ta võttis kotist kasseti ja palus mehel see õigesse kohta panna ning telekas sisse lülitada.

Pole siin aega kohvi juua. Nagunii peab Harry kohe tööle tagasi minema ja nagunii heliseb vahepeal telefon ning lühendab meie niigi nappi aega, vabandas Nora iseendale oma hommikust laiskust.

Nad istusid diivanile. Nora nööpis lahti hommikumantli paar viimast nööpi ning viskas jala üle põlve. Nüüd märkas ta, et mustad sukad läksid kiiruga meelest. Mis siis ikka, nagunii oleks need tulnud jalast võtta! Ta süütas sigareti ja teatas kelmikalt: "Lugupeetud daamid ja härrad. Algab filmihommik. Härra, palun vajutage nupule "Play"!"

Harry tegi, mis kästud ja film algas.

Mees ja naine sisenesid magamistuppa. Naine hakkas ennast riidest lahti võtma.

Nora avas samuti hommikumanti kolm viimast nööpi.

Nüüd läks naine mehe juurde ning hakkas metsiku kiirusega meest lahti riietama.

Nora nööpis lahti Harry särginööbid.

Nüüd viskusid nad, seal filmis, voodi peale pikali.

Nora nihutas voodipatju.

Sisse astus teine mees. Naine ehmatas sellest ja tõusis voodilt. Teine mees hakkas ennast samuti riidest lahti võtma. Naine läks talle appi, aga mees tõukas naise eemale. Nüüd läks see teine mees esimese mehe juurde voodisse ning hakkas teda suudlema.

Nora vajutas huuled mehe rinnakarvadesse.

"Oota natuke ja ära sega!" ütles Harry kärsitult. "Ma pole iial näinud, mida homod omavahel teevad!" ning ta vaatas filmi huviga edasi. Meeste armastus arenes tohutu kirega. Harry jälgis filmis toimuvat poolviltuse pea ja lahtise suuga. Justnagu näeks niiviisi paremini!

"Ma lähen teen kohvi," ütles Nora ja läks pliidi juurde. Ta lootis, et küllap tuleb varsti mängu ka naine. Kui ta kohvitassidega teleka ette saabus, helises Harry telefon.

"Jah. Ma kuulen.... Kas asi on nii hull... Olgu! Ma olen kahekümne minuti pärast kohal," ning juba ta tõusis ning seletas, et ühe kraanaga on ehitusel avarii juhtunud ning ta peab kiiresti kohale minema.

"Ole kodus, ma tulen tagasi," ütles ta ukselt ning läinud ta oligi.

Nora süütas juba viiendat sigaretti.

Meeste pärast saan ma lõpuks nikotiinimürgituse!

Ta oli kohutavalt vihane. Kuidas ta oli küll välja valinud sellise filmi tuhandete teiste videote seast. Noor naine vajutas nuppe ning keris filmi kiiresti edasi, nähes ainult seksivaid mehi. See teda ei huvitanud. Alles poole pealt tuli mängu üks alasti naine. Nüüd vajutas Nora stoppnupule ja hakkas kohvi jooma.

"Andke mulle romantikat, erootikat ja armastust!" ütles ta ja tagus viha pärast rusikatega vastu põlvi.

Aeg läks. Nora istus ja tõmbas suitsu. Suits suitsu järel. Ta ei osanud midagi peale hakata oma järelejäänud päevaga. Vahepeal keerutas ta peegli ees ja avas hommikumantli hõlmad, paitas hellalt oma rindu ning kohendas püksikesi.

Peaksin ennast raseerima!

Nora läks ja võttis kapist žiletitera. Luuser raseeris teda alati, aga Harryt selline noorte värk ei huvitanud. Kas ta üldse märkas, et Nora

tutt oli kenasti pügatud? Ise oli ennast raske žiletiga kaapida, aga ta üritas. Nora jättis alles vaid väikese, vaevalt aimatava triibu oma häbemekingule. Lõpuks tõmbas ta hoolega ka kaenlaalused üle. Nüüd vaatas naine ennast uuesti peeglist.

Peaksin Harry käest küsima uue pesu jaoks raha. See on ju puhtalt tema enda huvides. Võiksime sekspoodi ostma minna, unistas naine ning märkas järsku oma värvimata varbaküüsi.

Ma unustasin küüned värvida! Teeks pulli ja värviks iga küüne ise värvi!

Ta jooksis külmkapi juurde ja võttis sealt küünelakid. Need pidid külmas kauem püsima. Harry oli ükskord ütelnud, et see pole külmkapp, vaid kosmeetikapood. Nora võttis viis eri värvi küünelakki ja hakkas varbaküüsi üle vööpama. Need tulid vikerkaarevärvilised ja Nora jäi oma mõtte ning tööga rahule. Nüüd tõmbas ta veel silmalaugudele tumedad jutid ning istus uuesti ootama. Vaba päev hakkas juba lõunasse jõudma.

Lõpuks kell kolm helistas Harry uuesti uksekella. Mehel oli käes šokolaadikarp.

"Anna andeks. Tänane päev on pöörane. Mul on ainult natuke aega," ja ta hakkas riidest lahti võtma. Higiste sokkide lõhn täitis toa.

Nora pani filmi poole pealt jooksma.

"Ma kerisin veidike edasi, et mul ka huvitav oleks."

Harry seisis alasti teleka ees ja vaatas silmanurgast filmi.

"Päris huvitav. Ma polegi varem selliseid filme näinud," ütles ta ning tõmbas Nora endale sülle. Ruttu avas ta naise hommikumantli ning tiris väikesevõitu püksikud jalast. Vaevalt ta märkas, mis värvi need olid, sest silmad käisid tal teleka ja noore naise vahet. Filmis krahmati ja kepiti naist päris toorelt. Harry arvas, et see meeldiks ka Norale. Miks muidu laenutas naine sellise filmi? Harry püüdis nähtut järele teha. Täna kukkus tema arust kõik väga hästi välja! Mees tundis, kuidas ta erutus kasvab. Mõne hetke pärast saabus kõrgpunkt. Inglid ja kuradid keerlesid silmamunades. Kõik! Harry huvi ja hing olid rahuldatud. Ta oli olnud ekstaasis ja ära, aga nüüd oli ta siin ja tagasi.

"Huvitav film oli," mainis mees püksilukku kinni tõmmates. "Ma pean nüüd minema, Norake. Võta kommi ka. Homme helistan. Ma pean veel, enne tööpäeva lõppu, ehitusplatsile jõudma."

Ja läinud ta oligi.

Nora oli pettunud. Tema ootas midagi muud. Toorust ja jõhkrust oli ta elus ennegi kuhjaga olnud. Täna oleks ta soovinud kirge ja erootikat. Aeglast üleskütmist ja pikka naudingut. Nora lootis keskeas mehe elukogemusele ja mõistmisele.

"Kurat, nad on kõik nagu ühe mütsiga löödud. See oli tõeline pornograafia!" ütles ta vihaselt ning avas kommikarbi. Selles oli kolmsada krooni. Tema tunnitasu.

Nora tõmbas nuttes teksad jalga. Aeg oli minna poisile järele. Videofilmi toppis ta kiiruga kotti. See tuli enne lasteaeda minekut poodi tagasi viia.

17

"Õudne, milline peavalu mul on," oigas Helena, avades järgmisel hommikul oma paistes silmalaud. Ta vaatas tühja pilguga toas ringi. Esimene, mida ta nägi oli konjakipudel. Ta tõstis pudeli üles ja vaatas seda vastu aknast tulevat valgust. Oleks tilkki sees. Saaks vähemalt pead parandada. Paugupealt ajas see mõte tal südame pahaks. Sülg valgus kurku. Helena komberdas pead kinni hoides veepangeni ja võttis kopsikuga puhast kaevuvett. Ta jõi ahnelt ja suurte sõõmudega. Aga niipea, kui vesi makku jõudis, tormas naine solgipange juurde oksendama. Ta öökis, nagu tahaks kogu sisikond välja tulla.

"Vuh, kui vastik," oigas ta oksehoogude vahepeal.

Lõpuks oli ta tilgatumaks tühi. Hakkas veidi kergem ja tundus, nagu jääks peavalugi vähemaks. Helena tuigerdas uksele ning hingas värsket maaõhku. Ta ringutas ning tegi ettevaatlikult peaga ringe. Kael ragises hirmuäratavalt. Mitmeid artikleid oli ta kirjutanud meestest ja naistest, kes stressi tagajärjel olid hakanud jooma. Oli tema nüüd järjekorras järgmine? Kas edasi tulevad suits ja narkootikumid? Siis aids ja enesetapp?

See veel puuduks, kui Grete peaks minu pärast piinlikkust tundma. Häbenema oma joodikust ema. Ei, nii nõrk ma ei ole! ning Helena asus pliidi alla tuld tegema. *Niisiis joodikut minust ei saa ja tapma ma ka ennast ei hakka. Vähemalt esialgu mitte. Aga lahutus, see seisab vist ees!*

Helena lõi kirvega mõned halud peenemaks.

Selle kirve on Harry ostnud. See jääks Harryle, ja ta hakkas asju mõttes pooleks jagama.

Maakodu on minu nimel, linnakorter jällegi Harry oma. Kas ta peaks hakkama käima iga jumala päev maalt linna? Tund koju, tund tööle? See ei tuleks kõne allagi! Ehkki arvuti tal ju on ja ta saaks maal töötada. Aga kui tuleb talv? Kõikjal on teed täis tuisanud. Ei pääseks majastki välja.

"Ei-ei. Siin ma küll ei saa aasta ringi elada!" ühmas naine kuuldavalt.

Ta pani kohvipulbri kannu ja valas kuuma vett peale.

Kohv jääb vist sisse pidama, järeldas ta enesetundest, mis tekkis pärast esimest kohvilonksu. Veri hakkas käima.

Mida neil jagada oli? Asju!

Asju oli aastatega kogunenud palju. Aga Helena ei kujutanud ette, et ta võiks hakata albumeid ja voodipesu ühekaupa jagama. Täpselt nii, nagu tegid ühed ta tuttavad. Et see foto siit on sulle ja see foto sealt on mulle. Helenale tegi hoopis muret koht, kus ta peaks üksinda tulevikus edasi elama. Ta ei näinud hetkel muud võimalust, kui olemasolevad kodud maha müüa.

Helena tõusis ja, kohvikruus käes, vaatas aknast õue. Päikeseparadiis naeratas õuenurgast varakevadiselt vastu.

Ei! Paradiisist võib küll kellegi välja ajada, aga müüa seda ei saa! Paradiis ei ole müüdav, tegi ta selle hommiku teise tähtsa otsuse.

Kohvikannus oli veel tilk kohvi. Ta valas selle tassi. Mida ta peaks täna tegema? Veel üheks päevaks maale jääma? Mis see annaks? Niigi oli selge, et Harry jaoks oli tema, Helena, täiesti tühi koht. Võib-olla on linnas tema asemel juba uus, parem ja noorem?

Telefon helises. Helena võpatas. Ta oli nii pingsalt telefonihelinat oodanud, et nüüd, kui see tuli, ta lihtsalt võpatas.

"Helena kuuleb."

"Helena, kus sa oled? Oled sa ikka elus ja terve?" küsis murelik Merike.

"Elus ja maal, aga terve ei ole. Olen tuhandeks tükiks katki! Kas Harry on sulle helistanud?"

"Ei ole. Ta pole Sassile ka endast elumärki andnud. Ma mõtlesin, et sa tulid kohe linna tagasi, et sellepärast keegi ei helista."

"Ma hakkan nüüd alles tulema. Kui linna jõuan, siis tõmban traati," ning Helena lülitas vihaga telefoni välja. Nüüd ei olnud enam oluline, kas Harry helistab või mis kell ta helistab. Helenale oli kõik täiesti suva!

Ta kraamis toa ja pesi nõud. Siis lukustas ta sauna ja vaatas veel kord hoovis ringi.

Kas sellel suvel on meist siia üldsegi tulijaid? Ja kui on, siis kes?

Tühja veinipudelit prügikasti visates sai Helenale selgeks, et Harry oli käinud nende Paradiisis, ja üsna hiljuti. Üksinda mees juba veini ei joo. Järelikult oli tal kaaslane kaasas. Järelikult käis Harry armukesega Paradiisis! Nende Paradiisis!

Päike oli juba lõunas, kui ta linna oma maja ette jõudis. Kodus oli kõik vanamoodi, välja arvatud külmkapi sisu. Söönud Harry ikkagi oli.

Järelikult oli mees elus ja koduski käinud. Helena läks postkasti juurde. See oli reklaamlehti täis.

"Kuhu mina selle pahna panen? Maal ei jõua ka seda ära kütta," torises Helena paberilipakaid ja brošüüre otsejoones prügikasti visates. Järsku jäi tema näppu ilus roosa ümbrik. Adresseeritud temale, Helenale. Naine avas ja luges: "*You are always in my mind. A.*" Ja all kuupäev. Ülehomne kuupäev.

On ikka võrgutaja, mõtles Helena, tundes Alberti kirjast siirast rõõmu. Hea oli tunda, et kui keegi sind ei taha, siis mõni ikka tahab.

Ja-jaa, ütles pime ja jooksis peaga vastu posti, naeratas ta ning sügavalt ohates esitas iseendale retoorilise küsimuse: "Pea on mul otsas, aga kus on post, mille otsa seekord joosta? On see siin? Või Saksamaal?"

Talle meenus, et kontserdipiletid olidki jäänud ostmata, ja kõik plaanid, mida Albertiga peale hakata, olid paika panemata. Helena hakkas närviliselt järgnevate päevade kava koostama, aga mõtted ei kuulanud sõna.

Kas Albert teeb minuga lolli nalja või mõtleb mees tõsiselt? Kui ta teeks nalja, siis ta poleks kassetti saatnud. Kassett ei ole nali, see kõneleb millestki muust!

Järsku oleks teda nagu herilane nõelanud. Ta keeras kannapealt ringi, nii et pliiats kukkus põrandale ja jooksis ummisjalu telefoni juurde. Talle tuli üks mõte! Tal oli üks kiireloomuline küsimus.

Helena valis Pauli numbrit. Ta ei teadnud, mismoodi oma helistamist põhjendada. Lihtsalt ta võttis kätte ja helistas.

"Hallo, kas Paul kuuleb?"

"Tema ise!" vastas enesekindel mehehääl.

"Helena siin! Ega ma ei seganud sind?"

"Helena? Missugune Helena? Ma tunnen umbes nelja Helenat."

"Mina olin esimene, sinu kooliõde, noh. "Olümpias" kohtusime!"

"Ah Helena! Öelnud siis kohe, et sina, Helena. Mis mureks?"

"Ega mul muret ei ole, aga ma... Paul, ma tahtsin küsida, ma tahaks teada, et Paul, et ütle... ütle Paul, miks sa kooliajal Kerstiga käima hakkasid?"

"Einoh, oled sina ikka hea kuju! Viis minutit tagasi istus mu oma naine mu kõrval, hea, et sa siis ei helistanud!" pahandas Paul.

"Paul, ma tean, et see on tobe, aga mul *on* vaja teada!" ei andnud Helena alla.

"Kes seda nüüd enam mäletab? Minu meelest olid sa, kuidas seda nüüd öelda, liiga korralik, noh! Sind ei julgenud näpugagi katsuda. Aga Kersti oli hoopis teine tubakas," ladus Paul oodatud vastuse letti.

"Aitäh, Paul, kostitan sind kunagi kohviga," ja Helena lõpetas kähku kõne. Las arvab helistamisest, mis tahab! Ei pea Helena talle seletusi andma, miks see küsimus teda praegu vaevas.

Helena oli olnud tõepoolest korralik ja kombekas. Ise ta pidas seda vooruseks, mitte puuduseks. Ta oli alati imestanud, kuidas saavad need neiud edasi elada, kellest pool ilma rääkis, et nad on lõdva püksikummiga tüdrukud. Kas või see Kersti kooliajast. Temast räägiti igasuguseid jutte. Nüüd lõpuks arvas Helena, et küllap pidas paika seegi jutt, mis kooli peal ringi liikus – Paul olevat Kerstiga liftis seksinud. Õudne! Tänapäeval on see muidugi tühi-tähi. Isegi üks meeste lõhnareklaam näitas telekas kiimalist naist, kes vastupandamatu lõhnavee pärast liftis noore mehega vahekorda astus.

Aga kui ma poleks olnud nii korralik? küsis ta veel kord iseendalt ja see oli vist juba kümnes kord lähinädalate jooksul. *Mis oleks võinud siis minu elus teistmoodi olla?*

Ta istus ja hakkas näppude peal üles lugema:

"Kõigepealt esiteks... näiteks, ma teaks täna, mis mees see Toivo tegelikult on! Teiseks, tunneks ma ka Pauli paremini. Kolmandaks oleks mul võinud olla enne Harryga tutvumist veel palju huvitavaid seiklusi. Võib-olla ma oleks olnud siis ka targem ja kogenum? Võib-olla oleks ma siis öelnud *ei*, kui tegelikult ütlesin *jah*!"

Liigne korralikkus oli võtnud talt võimaluse näha elu veidike lähemalt. Näha elu neid külgi, millega ta juhuslikult kokku puutus kas või hiljutise reisi ajal. Alles nüüd. Keskealisena. Ja see ei tundunudki nii jube! Ometi teadis Helena, ja ta oli selles täiesti veendunud, et kui ta leiaks õnne ja armastust oma kodust, siis ei mõtleks ta praegu neid mõtteid. Siis ei otsiks ta väljapääsu. Siis oleks ta raudselt õnnelik ja armastav abikaasa. Ta teadis, et temas peituvad tunded, mida ta isegi ei teadnud ega tundnud. Need olid nii peidus, et ta ei osanud öelda, kuidas neid üles võis leida.

Mis oli olnud kasu tema korralikkusest? Kas mees, Harry nimelt, hindas seda? Kas abikaasa armastas teda sellepärast rohkem? Tundus, et Harryl ei olnud sellest sooja ega külma, et tema naine on olnud *nii-ii korralik*. Mida sellest järeldada? Helena lahkas oma elatud elu nagu matemaatikaülesannet. Matas oli ta olnud kehv. Lahendamise käigus tegi ikkagi vea. Mõne lihtsa vea, mistõttu ülesanne ei tulnud välja. Kuidas minna elus edasi ilma uusi vigu tegemata?

Keegi kobistas välisukse taga. Helena virgus oma mõtetest. Sellisel kellaajal? Kes võiks tulla sellisel kellaajal?

"Kas keegi on kodus?" kostis esikust.

Helena kuivatas käed ja läks vaatama. Harry, näost kahvatu, tiris ähkides joppi seljast.

"Oled sa võtnud või?" küsis Helena.

"Ei, aga otsi viinapudel välja. Mul on jälle palavik. Õudselt sitt on olla," ning Harry suundus otsejoones magamistoa poole. Ta viskas riietega voodisse ning haaras peale kõik tekid, mis toas olid.

Helena oli otsustanud, et täna õhtul räägib ta esimest korda väga tõsiselt oma mehega. Nüüd, Harryt nii armetuna nähes, läks naine kiiruga kööki. Ta pani teevee keema ja võttis puhvetist viinapudeli.

"Võta riideid vähemaks. Ma ei saa sind viinaga hõõruda, kui sul särk on seljas."

"Ma ei tea, kus ma külma sain. Ühe kraanaga oli jama. Olin palju õues."

Harry keeras oma palja selja Helena poole: "Määri natuke viinaga. Ehk aitab."

Helena valas viina peopessa ja hakkas seda hoolega mehe selja ja turja peale hõõruma. Ta kuulis ainult, kuidas Harry hambad plagisesid ja tundis, kuidas külmavärinad raputasid keha.

"Sul on kõrge palavik. Peaks kraadima."

"Kedä enne kraadiklaas on aidanud? Määri veel viinaga ja otsi mingit rohtu!"

Helena ei rääkinud vastu. Seegi oli juba edasiminek, et talt küsiti rohtu ja lasti määrida palavikulist keha.

Harry võttis tableti sisse, jõi kuuma teed peale ja uinus. Paari tunni pärast kuulis Helena magamistoast Harry häält.

Ta läks ukse vahele vaatama.

"Kus sa olid...?"

"Kas eile või?" küsis naine vastu.

"Kraana! Eest! Noora... ma .....pean ..... need su...d... võta ...!

Harry sonis.

Helena hakkas endale aset tegema töötuppa. Tal oligi seal üks kasutult seisev kušett, mis sai ostetud rohkem ilu kui vajaduse pärast. Et ta oleks diivanil üks kordki tööpäeva jooksul konutanud, seda ei suutnud naine meenutada. Tal oli töötamiseks mugav, kõrge seljatoega nahktool. Seal ta istus ja kirjutas, seal ta mõtles ja unistas. Nüüd vaatas naine uurivalt, justkui esimest korda seda sohvat. Kas see mitte lahti ei käinud? Kas sellest mitte voodit ei saanud teha? Helena viskas diivanipadjad põrandale ning hakkas tutvuma kušetiga. Muidugi, see oli diivanvoodi. Ostetud külaliste öömajale jäämise puhuks, kuid jäänud kasutult seisma. Täna oli hea võimalus kolida magama töötuppa,

eraldi Harryst. Ta oli kindlalt otsustanud, et enne kui nad omavahel tõsiselt räägitud ei saa, ei maga tema, Helena, edasi nende ühises abieluvoodis. Mees oli haige ja sonis. Järelikult on saabunud õige hetk selleks otsustavaks sammuks.

Kui tema, Helena, juhtubki ümber mõtlema, ütleme näiteks lähima paari päeva jooksul, siis poleks imelik magamistuppa tagasi kolida, põhjendaks tegu umbes niimoodi, et ei mahtunud haige kõrvale magama. Kui ta aga ümber ei mõtle, siis ongi paras aeg selle muudatuse tegemiseks. Ta ei pea praegu kellelegi aru andma, miks ta omaette magama kolib. Helena oli asjade käiguga päris rahul. Ta tundis mingis mõttes rõõmu uuendusest. Pani magnetofoni voodi kõrval vaikselt mängima. Loomulikult kuulas ta pähe kulunud viimaste päevade lemmiklinti. Avas akna ja tuulutas tuba. Siis võttis ta sõrmuse sõrmest ja tõmbas äkilise liigutusega paar juuksekarva peast. Kontrollis sõrmusega, kas magamisase on õige koha peal. Sõrmus tegi ringe.

"Kõik on korras. Siin võib magada küll!" mõtles ta endamisi ja hakkas sõrmust sõrme tagasi panema.

Võru üle sõrmenuki surudes Helena peatus ja vaatas altkulmu oma näppu. Miks tema peaks abielusõrmust kandma, kui Harry võttis sõrmuse rohkem kui aasta tagasi sõrmest?

See oli möödunud aasta varakevadel. Helena mäletas täpselt, sest Harry katkine kuldsõrmus seisis mitu päeva lillevaasi kõrval, milles olid Helena korjatud esimesed sinililled. Mees oli koju tulles öelnud, et näe, abielusõrmus läks katki. Ta näitas Helenale pragu sõrmuses. Naine oli arvanud, et küllap tihedast õllepudelite avamisest, aga loodetavasti teeb kullassepp selle korda. Harry pani sõrmuse hooletult lauale. Nii seisis see peeglilaual kuni järgmise koristamiseni. Helena küsis tookord, et kas mees sõrmust parandusse ei viigi. Harry vastas, et tal ei ole praegu mahti. Küllap jõuab viia. Vaja vist pisut suuremakski teha. Helena vaatas abielusõrmust laual ning otsustas, et enne kui see hoopistükkis kaduma läheb, tuleb see ehtekarpi hoiule panna. Nii Harry sõrmus sinna ununeski. Helena harjus sellega, et temal oli paremas käes sõrmus, Harryl aga mitte.

Olgem ka selles osas võrdsed, ning Helena tõmbas järsu liigutusega abielusümboli sõrmest. Ta läks ehtekarbi juurde ja pani sõrmuse Harry oma kõrvale.

See liigutus tekitas naises tunde, nagu oleks side või sümbol, mis neid sõrmustega ühendas, ajaloo prügikasti visatud. Ta läks avatud akna juurde ja hingas sisse suure sõõmu värsket õhku. Tunne oli vabamast vabam!

Nüüd läks ta tasahilju magamistuppa. Kohendas haige mehe peal olevat tekki. Katsus otsaesist. Palavik oli langenud.

Hommikul kutsun arsti, ta on ikkagi mu toanaaber! oli Helena viimane mõte enne unne vajumist.

Öösel nägi Helena unes, kuidas üks tundmatu, nooremat sorti naine niitis vikatiga nende Päikeseparadiisis. Kõik, mis talle teele ette jäi, niideti maha ning tallati puruks. Vikat, mis seda mõrtsukatööd tegi, oli niitjast kaks korda suurem. Helena vaatas tööriista justkui mingi puu otsast ja kartis, et kohe niidetakse ka puu pooleks. Ta kisas täiest kõrist: "Lõpeta!" ning kukkus puu otsast alla, otse vikatinaise jalgade ette. Siis ta ärkas. Ta oli õnneks voodis, aga üleni higine. Väljas oli sügav öö. Helena oli masendavas meeleolus. Mida see unenägu küll tähendas?

Ta pani hommikumantli selga. Läks ja jõi köögis vett ning vaatas ukse vahelt rahulikult magavat Harryt.

Mida see kõik tähendas?

Hommikupäikese kiired mängisid naise näol. Oli nii mõnus ja soe. Helena ei raatsinud silmi avada. Ta oli lõppude lõpuks pärast vastikut unenägu ikkagi magama jäänud. Ühest silmanurgast piilus ta kella. Muidugi, ta ei olegi ju magamistoas. Siin pole öökappi ja selle peal äratajat. Helena ajas end istuli ja ringutas. Korter oli kummaliselt vaikne.

Miks on hommikul vara päike nii kõrgel? Ta imestas tükk aega ja ajas selle kummalise nähtuse akende süüks. Töötoa aknad olid lõuna poole. Sellepärast kindlasti. Ta hiilis tasakesi kööki. Laual oli pesemata kohvikruus. Helena vaatas kella. Kell oli pool kaksteist.

"Oh sa jutt! Kas niiviisi algabki mu uus elu?" ütles ta kuuldavalt ning sammus magamistuppa. Ase oli sassis, aga Harryt ei olnud. Nõutult laiutas ta käsi. Mis ta peaks nüüd tegema? Mehele helistama? Või mitte helistama? Vastuse leidis ta peeglilaualt. Ajalehe servale oli jäetud kiiresti kirjutatud kiri:

Tundsin ennast paremini. Pean sõitma Riiga. Tähtsad nõupidamised. Päeval ma telefoni vastu ei võta. Kui tervis vastu peab, olen ära kolm päeva.

Harry

Olgu peale, Harry! Või sina arvad, et võid mind nagu vana paberraha oma paganama pangas uuema valuuta või euro vastu vahetada. Ei lähe läbi! Mul võib-olla on ka oma sponsor! Näiteks sponsor Albert! Sina võid küll pangast uued eurod saada. Aga mina... mina, kui ma ainult tahan, pääsen oma sponsori abiga kas või... kas või sinna Euroopa Liitu! Kui ma ainult

tahan... Niisiis kolm vaba päeva... Mitmeks päevaks ta pidigi tulema? sobras Helena vihaga käekotis, otsides roosat ümbrikku:

Sinna, lühikese kirja lõppu, oli Albert kirjutanud ainult saabumise kuupäeva.

Ah, polegi oluline. Elan üks päev korraga, ning Helena läks kingitud kassetilt üht pähekulunud laulu ümisedes duši alla. Ta oli ootusärevuses, uutmoodi särtsu täis. Pesi, sõi, sõitis linna, ajas tööasjad jutti paari tunniga. Kõik laabus hästi ning Helena oli kindel, et paari järgneva päeva jooksul võib ta end vabalt pühendada oodatud külalisele. Keegi ei tohiks teda segada ega mingite lähenevate tähtaegadega hirmutada, sest kõik pakiline sai tehtud. Teel koju põrkas naine veel juuksuri juurest läbi.

"Nu što zdelajem?" küsis Niina.

Helena istus tooli ja palus juuksed, silmad, küüned. Juuksur juba teadis, mis siis teha tuleb.

Kahe tunni pärast lahkus Helena juuksuritöökojast uue inimesena. Juuksed moodsalt turris ja kuklas kanatagumiku moodi moodustis. Maniküür oli samuti viimase peal. Niina oli joonistanud tikuotsa ja teist värvi, hõbedase lakiga sinistele küüntele mingitest komadest ja juttidest koosneva mustri.

Nüüd tõttas Helena koju, et järgneva kolme päeva garderoob üle vaadata. Naiselik edevus, mis möödunud sajandil oli täielikku unustusehõlma vajunud, hakkas tänu Albertile uuesti pead tõstma. Kange tahtmine oli saksa külalisele tõestada, et kuigi tema, Helena, on saksa naistega võrreldes vaid vaene kirikurott, on needsamad sotsialismis karastunud rotipiigad ja -naised rasketel aastatel kõiksugust kraami riidekappi kokku tassinud. Vaadaku vaid Albert ringi! Tänaval näeb ta üleslöödud kaunitare, üks ilusam kui teine. Jah, ta peab igati šikk välja nägema!

Enne koduväravani jõudmist kuulis Helena sõnumipiiksu ning luges kuvaaknalt: *"Tomorrow"*.

Homme! Mees piiri tagant tuleb homme?

18

Üleni sinises: helesinine miniseelik ja samast kangast soe jakk, sinised ehted ja kotike. Ainult kingad olid musta värvi, kõrgete kontsadega – nii seisis Helena lennujaamas teiste ootajate seas. Ta närveeris natuke. Mida tähendab selle mehe Tallinna tulek? Kas ta tuleb töö pärast või Helena pärast?

Esimesed reisijad hakkasid väljuma. Kohe nende hulgas tuli ka Albert.

Mehel olid jalas veidi kulunud teksased ja seljas ruuduline flanellsärk. Koti peale oli visatud helehall tuulepluus. Albert märkas Helenat kohe ja tuli kiirete, peaaegu jooksusammudega naise suunas.

"*Hallo, my lady in blue*," ütles Albert tervituseks ning andis põsemusi.

Mees, vaatamata oma kulunud riietele, lõhnas hästi. Helena tundis end Alberti kõrval veidi liiga mukitult, aga ta lootis, et need on Alberti reisirõivad ja hotelli jõudes paneb mees selga midagi paremat. Naine soovis näha ja kõrvutada, võrrelda ja sobitada end selle mehega. Kuidas nad klapiksid? Oleksid nad ilus paar?

Hotelli sõites vahetati vaid mõned laused. Mõlemad olid kohmetud. Helena oli saanud toa ühte odavasse hotelli, nagu Harry oli soovinud.

Nad sisenesid hotellituppa. Mees pani reisikoti kappi ja küsis, mis neil on täna plaanis. Helena luges vurinal üles kõik võimalused alates näitustest ja lõpetades teatrietendusega. Harry oli kohe nõus linnas veidi ringi vaatama. Riideid ta vahetama ei hakanud ja koti suuruse järgi otsustades polnudki tal erilist garderoobi kaasas.

Sõit läks südalinna ja hetkel, kui Helena otsis pingsalt autole parkimiskohta, mainis Albert, et nii kaunil naisel peaks olema veidi parem ja uuem auto. "Helenale tuleks osta uus auto," just nii sai naine mehe ingliskeelsest lausest aru.

Polnud praeguselgi autol midagi häda. See oli pruugitud masin Saksamaalt, mille endine omanik oli vanem proua, kes oli sõitnud selle autoga väga vähe. Seepärast oligi auto peaaegu uus, kui Eestisse toodi. Ja palju Helenagi temaga sõitis! Vaid linna vahel ja mõned pikemad otsad Tartusse või Pärnusse. Muidugi poleks tal tuttuue auto vastu midagi, aga ta jättis selle jutu sinnapaika.

Nad sisenesid hubasesse kohvikusse. Helena jalad valutasid tikkkontsade peal kõndimisest. Ta kahetses väheke, et oli ennast nii üles mukkinud. Oleks võinud ka tossude ja pükstega tulla, aga kust tema võis teada, milliste riietega rikas sakslane siia saabub. Pigem ilusam, kui inetu välja näha! See oli tema eluaegne juhtlause.

Nad tellisid tagasihoidlikult. Kaks kohvi ja kaks kooki. Albert alustas juttu esimesena, öeldes, et oli märganud eelmisel korral naise silmades nukrust.

"Helena, sa ei ole õnnelik. On see nii?"

Mis jäi Helenal muud üle, kui vastata, et see on tõesti nii. Ta püüdis lihtlauseid moodustades lühidalt ja kokkuvõtlikult oma paarkümmend aastat kestnud abielu kirjeldada: "Ma ei tea, kas ma olen üldse armastanud. Kui, siis loomulikult Gretet. Aga see on ema ja tütre vaheline armastus. Ma ei mäleta enam, mis tähendab armastada meest! Mis tähendab olla armastatud. Mis tähendab olla hoitud, olla... olla ihaldatud. Kui Grete läks Saksamaale, kukkus minu kodumängimine kokku. Polnud enam kodu. Meil on korter, kus elavad kaks teineteisele võõraks jäänud inimest. Üks käib hommikust õhtuni tööl ja arvab, et selles peitubki elu õnn. Aga kui töökoht peaks kaduma, ütleme, tuleb pankrot, mis siis alles jääb? Pole tööd ja pole kodu. Kas mees ei peaks selle peale samuti mõtlema? Ma olen püüdnud edasi kodu mängida, aga jaks on otsas. Hirm on! Vananeme kahekesi koos? Või ma jään üksi? See kõik on nii masendav!"

"*Good*," noogutas Albert pärast lühikest pausi ja päris otsekoheselt ega Helenal ole armukest.

Naine ajas silmad imestusest suureks ning raputas pead.

"Väga hea," ütles Albert uuesti ja lisas, et ta ei soovi, et ka edaspidi siin, Eestis, tekiks naisele mõni *boyfriend*. Ta lihtsalt ei taluks seda!

See oli otserünnak. Helena sattus segadusse. Oli ta ehk ülearu palju rääkinud? Väljamaamees oli talle peaaegu tundmatu. Ometi sujus nende vestlus, vaatamata keelatud teemadele ja võõrale keelele, eriliselt hästi. Helena oli just nagu psühholoogi juures. Ta sai rääkida ja teda kuulati.

Lõpuks võttis Albert rinnataskust väikese pakikese. Helena harutas selle lahti. Karbis oli sinise kiviga imeilus sõrmus. Albert selgitas kohe, et see on *Lapis Lazuli*, kivi, mis aitab energiakeskustel avaneda ning puhastab aurat karma koormast. Sõrmus sobis Helena riietusega ja oli mõõdult täiesti paras. Praegu oli kingisaaja rahul, et just selle

kostüümi oli selga pannud. Albert tegi paar komplimenti umbes selles laadis, et ta pole terves maailmas nii kaunist naist, nagu on *beautiful* Helena, kohanud ning lisas seejärel, et nüüd võiksid nad võtta arve. Ettekandja ulatas tšeki Albertile. Mees pani käe rinnataskusse, siis püksitaskusse, otsis natuke igalt poolt ja teatas nördinud häälel, et on unustanud rahakoti hotelli. Ons naisel nii palju kaasas, et tasuda see väike arve?

Muidugi oli! Helena ei tulnud kunagi sularahata välja. Talle ei meeldinud ka kaardiga maksta ja üleüldse oli ta alati iseseisev naine. Ei soovinud kunagi kellelegi võlgu jääda või erilist tänutunnet tunda.

Siin avaldubki minu ebanaiselikkus. Isegi täna, kus ma pool päeva olen südant puistand võõrale mehele, pean arve maksma mina! ning ta ulatas seda mõeldes ettekandjale viiskümmend krooni.

Albert vabandas ja lubas raha tagasi maksta.

"Unusta ära," vastas Helena, sest see oli tõesti väike summa.

Nad sõitsid otsejoones hotelli, sest Helena pabistas veidike. Võibolla on rahakott varastatud? Kõik dokumendid läinud. Tuleb minna politseisse ja avaldus teha. On seda sekeldust veel vaja? Õnneks tundus Albert roosa ja rahulik. Ju ta mäletas, kuhu oli rahakoti torganud.

Nii nagu numbritoa uks nende selja taga sulgus, pöördus mees pisut pärvis Helena poole ja hakkas teda hellalt suudlema. Alguses kaelale, siis põsele ja lõpuks leidis üles suu. Suudlus muutus aina kirglikumaks ja põletavamaks. Naine tundis, kuidas kuumad jutid nagu elektrilöögid läbisid kaua puutumata olnud keha. Väga ammu, või kas üldse, oli teda niiviisi suudeldud.

Alberti käed hakkasid oskuslikult avama helesinise jaki nööpe. Naine ei tõrkunud vastu.

Pluus, seelik, sukad ja rinnahoidja lendasid ühekaupa õhku. Just selles järjekorras nagu lahtiriietaja neid minema lennutas. Nüüd läks mees oma reisikoti juurde. Võttis sellest välja plaadimängija ja kaks väikest kõlarit. Ühendas need elektrivõrku ning tuba täitus Raveli "Boolero" tasaste ja hiilivate helidega. Albert tuli tagasi Helena juurde, võttis ära ka püksid, mis naisele olid jalga jäänud ning kõik ehted, välja arvatud sõrmuse, mille ta naisele tund aega tagasi oli kinkinud.

Helena seisis nõiutult ihualasti keset tuba, ainult sinise kiviga sõrmus sõrmes. Oli see uni? Oli see pattulangemine? Ta lasi asjadel minna nende loomulikku rada pidi. Albert tuli tasahilju ta selja taha ning nüüd, naist sülle haarates, kandis Helena voodile.

"Boolero" helide saatel, aina jõulisemalt, aina kirglikumalt, aina dramaatilisemalt surus ta end naise sisse.

Helena jaoks kadusid tuba ja voodi. Olid vaid helid ja meeletu kirg. See oli *nende boolero*. Kordumatu ja ainulaadne. Mees liigutas end muusika rütmis. Naine tundis ja tunnetas. See oli ekstaas, see oli tõeline patt, mis vääris tegemist. Ta liikus mehe ja muusika rütmis. Algul tasa ja aeglaselt, isegi hiilivalt. Suudles sünnimärki mehe õlal, rändas silmadega allapoole, uuris pattu varvasteni välja, saatjaks kaks põlevat, kirglikku silma. Hetk hiljem ta lendas. Lendas helide saatel, tugevate käte vahel hoituna, pehmelt padjale maandudes näljaste silmade ette. Need õgisid, vaatasid häbita, õppisid tundma igat kühmu ja karvakest. Lõpuks saabus finaal. Saabus neil mõlemal, korraga, võimsalt koos "Boolero" lõppakordiga.

Helena lebas oimetult. Isegi fantaasias ei osanuks ta sellist kirgedemöllu, sellist kehade muusikasse sulandumist ette kujutada.

Nad lebasid sõnatult umbes tunni. Kumbki ei julgenud lõhkuda lummust.

Lõpuks ajas Albert end istuli, vaatas hindava pilguga toas ringi, tõusis, läks uuesti reisikoti juurde, otsis välja uue plaadi ning õige pea täitus tuba linnulaulu ja ookeanimühaga. Loodushääled mõjusid rahustavalt ja jõudu andvalt.

"*It´s a real love story,*" ütles ta naise kõrvale tagasi tulles ning hakkas, veidi sõnu ja väljendeid otsides, oma südant ja hinge puistama. Rääkis oma purunenud abielust, oma naisest, kes küsivat ainult raha. Jutustas tööst ja uuest korterist, mida ta otsivat ning viis jutuotsa selleni, et Helenagi võiks endale omaette elamise osta.

Ettepanek tegi naise valvsaks. Helena püüdis tõlkida inglise keelde vanasõna, et ära sülita enne vanasse kaevu, kui uus valmis ei ole. Ta nimelt vihjas asjaolule, et nad ei tunne teineteist rohkem, kui see tänane päev ja veel paar tundi möödunud korrast.

"Tule Saksamaale," tegi Albert ootamatu pakkumise. "Tule ja vaata, kuidas ma elan."

"Ja kui tulengi?" vastas naine kavalalt naeratades.

Helena oleks võinud vabalt jääda ööbima hotelli. Kodus ootas teda tühi, ilma tütreta, ilma meheta korter. Aga tema korralikkus sundis teda koju minema. Kõht oli ka tühjavõitu.

"Läheks õige sööma," tegi ta ettepaneku.

Albert tõusis ja läks alles nüüd oma rahakotti otsima. Selgus, et see on vististi jäänud koju. Koos kõikide kaartide ja sularahaga. Oleks Helenal võimalik laenata kroone? Koju jõudes teeks ta kohe ülekande ja saadaks laenatud raha tagasi.

Helena lubas hõmseks veidi rohkem kaasa võtta.

"Three thousand crowns," palus Albert, sest hotell oli vaja samuti kinni maksta.

Naine nõustus, kuigi see rahajama ei meeldinud talle. Kolm tuhat krooni pani ta rahakotile paraja põntsu. *Alati peab mingi tõrvatükk meepütti kukkuma!*

Aga kõht oli praegu tühi, nii tühi, et korises. Vist mehelgi, sest pirukas ja kohv polnud mingi täismehe söök.

Minnes trepist alla, et võtta *lobby* baaris väikest linnupetet, otsis Alberti käsi Helena oma. Nagu kaks armunut, väikene käsi suures pihus. Helena süda läks soojemaks. Ta luges kokku oma viimased krooonid ja nad tellisid õhtusöögiks kaks praadi nimega "City Bird".

19

Sõit Pärnusse oli Harryl ja Noral juba ammu ning üksikasjalikult planeeritud.

Nora ema korter oli tühi. Vanaema oli võtnud poisi ja läinud paariks nädalaks Hiiumaale. Juhust kasutades otsustasid nad sõita Pärnusse, et veeta seal koos ühe päeva ja ühe öö. Sealt pidi Harry paariks päevaks edasi Riiga sõitma ja tagasi tulles uuesti Nora peale võtma.

Nora oli elevil, õnnelik ja reisiootel. Lõpuks ometi muutub elu elamisväärseks. Tal oli olemas kaks vajalikku asja: *mees* ja *võimalused* – ja kõige tipuks nädal aega puhkust. Ta valmistus hoolega unustama argi- ja töömuresid. Vaimusilmas kujutas ta endale ette nende esimest koos veedetavat ööd. Noral oli villand sellest, et alati õhtu saabudes hakkas mees vargsi kella vaatama ja hiljemalt kell kaheksa tegi vehkat. Läks oma koju, oma naise juurde. Ei hilinenud kordagi. Kartis oma naisele vahele jääda!

Kes siis Nora oli? Mingi päevane naine? Mingi päevane üritus? Kas tema ei tahtnudki ärgata hommikul selle mehe kõrval?

Toidud pidid nad kaasa ostma supermarketist. Grillitud liha ja salatit. Veini ja puuvilja. Küünlad võttis Nora kodunt kaasa. Võivad muidu meelest minna. Ta tahtis korraldada küünlavalgusõhtu koos söögi, jalutuskäiguga rannas ja unustamatu ööga.

Asjad olid tal juba eelmisel päeval pakitud. Nüüd käis ta närviliselt akna ja ukse vahet. Harry hilines harva. Kuhu ta siis jääb?

Lõpuks märkas Nora tuttavat autot ja ta lehvitas aknast. Harry viipas käega, andes märku, et tulgu naine välja. Nora kahmas koti ning lukustas ukse. Katsus veel korra, kas ema korterivõtmed on ikka taskus. Olid küll!

"Tšau!" hõikas ta Harryle.

"Ciao bambino bella ducci," vastas Harry väsinult. Ta oli sellest tšautamisest tüdinud. Justkui muudmoodi enam teretada ei osatagi. "Pane kott tagaistmele. Ma olen veidi haige."

"Mis juhtus?" küsis Nora osavõtlikult.

"Väike palavik. Kodus mängisin ma haigemat. Ei tahtnud pikalt seletada, kuhu mul minek on. Võib-olla oleks tahetud veel kaasa tulla," seletas Harry, vältides oma naise nime. Ta teadis, et see pahandaks Norat.

"Küll ma su terveks teen!" ja Nora sättis oma jala seksikalt üle teise.

Nad sõitsid kõigepealt supermarketisse. Harry andis rahakoti Nora kätte.

"Osta, mis meeldib! Ma ei tuleks välja."

Nora oleks meelsasti läinud poodi koos mehega, aga võimalus minna koos rahakotiga oli veelgi ahvatlevam. Naine igatses osta uut lõhnaõli. Ta võiks selle endale täna lubada.

"Kas ma tõesti võin osta kõike, mis meeldib?"

"Tee seda, mu Norake. Ära ainult kauaks jää!"

Nora tormas otsejoones parfüümipoodi. Nina Ricci lõhnaõli tal just otsa lõppeski. Silmi vidukile ajades püüdis ta leida tuttavat pudelit.

"Mida teile soovitada?" pöördus müüja tema poole.

"Midagi seksikat, palun."

Müüja ladus letile lõhnatestreid. Need läksid Nora ninas kõik segamini. Ta otsustas valida nime järgi.

"That's Amore!" tundus sobilik.

Lõhnal polnud vigagi. Siis ostis ta veel huulepulga ja ripsmetuši. Toidupoes läks õnneks kiiremini. Seal polnud vaja nii pikalt valida. Valmistoit korvi ja korras.

Harry oli autos tukkuma jäänud. Ta virgus ja tundis ennast pisut kobedamini. Mees muretses eelseisva kohtumise pärast Riias. Äripartneritega ei saanud asju ajada uimase ja haige peaga. Sõidu ajal lubas ta Noral masseerida kaassõitja pool olevat kintsu ja natuke hellemaidki kohti.

Nora ema korter asus mere ääres. Vana ja viletsavõitu, aga vaade aknast oli vapustav. Kevadine päike sillerdas helesinise mere lainetel. Nad avasid akna ja veinipudeli. Kõigepealt tuli reisiväsimus maha raputada. Nora käis duši all, Harry ei julgenud haiguse pärast. Nora mukkis end väheke ja pani kõrva taha uut sensuaalset lõhnaõli. Uus huulevärv mõjus liiga punaselt. Ta lähenes mehele selja tagant ja hakkas suudlema, ise kätega mehe rinda ja kõhtu paitades. Huulevärv jäi põsele, kaelale ja särgikraele.

"Ära jandi! Ma pean selle särgiga homme varahommikul Lätti sõitma," ning Harry hakkas pluusi seljast võtma. Nora aitas teda väheke.

Mees vaatas näljase pilguga teda abistavat naist. Jah, noorusel on võlu ja sära. Ta lähenes pringile kehale. Silus tasakesi Nora kikkis

rindu ning laskus siis allapoole, kus tavaliselt jäi sõrmede alla väikene karvakühmuke. Noral oli see paik täna teistmoodi. Päris paljaks aetud, vaid väikese karvatriibukesega keskel. Triip erutas. Sile künkake kütkestas. Elu seeski poleks Harry arvanud, et naine võib täiskaliselt samamoodi paista kui beebist peast. Ainult aimatav triibuke – see kinnitas küpsust. Ta libistas käe Nora jalge vahele. Kõik oli valmis, kuum ja märg. Mees surus nooriku hellalt enda vastu, kaisutas teda kui tütart ning võttis siis kui naist. Võttis jõuliselt, kirglikult ning pikalt.

Nora surus heldimusest ja õnnest oma hambad mehe tugevasse käsivarde.

Mina tahan seda meest! Ma saan su endale, Harry! Sa jätad oma naise ja täiskasvanud tütre! Sa tuled minu juurde.

"Oeh, kui hea. Harry! Veeeel... oeh, kui hea," jõudis ta öelda enne orgasmi.

Nad jäid terveks päevaks voodisse. Harry väikese palaviku pärast, Nora mehe, seksi ja puhkepäeva pärast.

"Mine nüüd mu särgikraed pesema," nügis mees lõpuks Norat voodist välja vannituppa.

Nora läks vastu tahtmist. Mis asja on temal mehe särgiga? Aga ta ei öelnud midagi. Võttis seebi ja hõõrus väheke. Huulevärv ei tahtnud ära tulla.

Ah, käib küll, lõi ta käega ja pani särgi puu peale kuivama. *Loodetavasti nõrgub ise sirgemaks!*

Harry uinus varakult ja magas täpselt kellahelinani. Ärgates tundis ta end reipamalt kui kaks päeva tagasi. Kobistades ja tule süütamata jättes otsis ta toitu võõrast köögist. Nora magas nagu väike laps. Mees ei raatsinud teda äratada. Ta jättis lauale paarsada krooni ja kirja: *"Oota. Tulen sulle järele."*

Hommikul tõustes tundis Nora ennast kehvasti. Algul ta mõtles, et halb enesetunne tuleb õhtul joodud veinist. Ta otsis igaks juhuks üles kraadiklaasi ja kraadis ennast. Mine tea, äkki nakatas Harry pisik ka teda? Palavikku ei olnud, aga halb enesetunne ei läinud ega läinud üle. Lõpuks jõi Nora klaasi leiget kohvi, mis ajas teda otsejoones oksele. Kõhus oli imelik tunne ja iiveldas. Millest võis see küll olla?

Kõike muud, aga mitte haigeks jääda sooviv Nora oli maruvihane. See oli siis tema kauaoodatud puhkus? Ta helistas Harryle. Mobiil oli välja lülitatud või levist väljas. Õige, mees palus ju endale mitte helistada ja segada nõupidamise ajal.

Nora viskas telefoni lauale. Ihuüksinda. Haige kah veel! Kui ta nüüd sureb, siis leiab Harry ta alles paari päeva pärast. Ei leia! Mees ei saa uksest sissegi. Uks on seestpoolt lukus ning ta sõidab ära Tallinna, jättes Nora elutu keha paariks nädalaks ema kojutulekut ootama.

Alles kahe nädala pärast, kui ema koju jõuab, leitakse mind! Noral hakkas sellest mõttest õudne ja halb. Ta tormas uuesti öökima.

Imelik? Ta oli ju olnud täiesti terve. Ainult päevad ei alanud.

Ei! Rase ta küll ei ole. Pärast poisi sündi oli arst kindlalt väitnud, et raske sünnitus laseb tal vaevalt veel üht last ilmale tuua. Ta peab õnnelik olema, et seegi päevavalgust nägi.

Niisiis oli Nora olnud hooletu kaitsevahendite suhtes. Ei kasutanud ta neid Luuseriga ega ka Harryga. Harryle meeldis see eriti.

"Sinuga olen ma täiesti vaba. Olen mina ise," oli mees korduvalt rõhutanud, kui jutuhoog peale tuli. Mehele meeldis, et ei pidanud midagi ette võtma ega ka ära hoidma.

Millest siis ikkagi see iiveldus? Nora pani riidesse ning otsustas apteeki minna. Müüja kuulas Nora juttu, vaatas talle pikalt otsa ja soovitas rasedustestijat.

"Sellega saate kiiresti teada, kas jah või ei. Kui ei, siis pöörduge perearsti poole. Äkki on teil magu haige?"

Nora läks tagasi. Luges õpetuse läbi ja tegi, mis vaja. Siis jäi ta tulemust ootama.

20

"Mina sellega nõus ei ole!" üritas Harry rahulikult, kuid väga selgelt öelda oma raudkindla mõtte. Ta käed värisesid pisut, nii et mees haaras kõvemini kinni autoroolist.

"See ei ole veel ka sada protsenti kindel," püüdis Nora teda rahustada. "Ma lähen alles arsti juurde."

"Igal juhul tuleb sul teha aborti," jäi Harry oma sõnade juurde.

Tont võtku! Ta tuleb heas tujus Riiast, kiirustab kõigest jõust, et jõuda Pärnusse natuke varem, just sellepärast, et mõned lisatunnid veel enne kojusõitu koos Noraga veeta. Nora lesis voodis, justkui oodanuks teda. Kõik sujus selle naisega lihtsalt. See Harryle sobis. Niigi oli ta tööst kurnatud ning mõtetega äris kinni.

"Ja nüüd kuulutab ta mulle sellise uudise! Kurat küll!" Harry lisas ärritusest gaasi.

Nora plaaniski meest üllatada autos. Ta rehkendas järgmiselt: *Punkt üks. Kõigepealt teen eelsoojenduse voodis. Punkt kaks. Autos käin välja uudise. Punkt kolm. Arutame koos tulevikuväljavaateid.*

Ta lootis, et kojusõidul saavad nad rahulikult rääkida. Et kuidas siis edasi? Ealeski poleks ta oodanud seesugust reaktsiooni.

"Ma peaksin sünnitama. See on mu viimane võimalus."

"Aga mina ei taha. Sa oleksid võinud sellest ise aru saada."

Muidugi oli Nora märganud Harry ükskõikset suhtumist poissi. Olgu, see laps oli talle võõras. Aga nüüd? Nüüd on see ju Harry oma.

"Mind ei huvita enam titemajandus. Ma naudin oma vabadust. Kõik! Enam ma sellel teemal ei räägi!" Ja Harry pani oma suu lukku kuni Tallinnani.

Nad lahkusid, ütlemata teineteisele isegi head aega. Nora küll ütles tšau, aga Harry ei vastanud sõnagi.

Helena ja Harry põrkasid kokku koduväravas. Naine kiirustas hotelli, et viia Albert lennujaama.

"Tere! Oled sa tervem? Sa ei helistanud mulle kordagi!"

"Tervem jah! Tööd oli palju."

"Õhtul näeme! Ma kiirustan praegu," ning naine läks kiirete sammudega auto poole.

Ta oli rõõmus äsjase kohtumise üle. Nüüd võib ta koju tulles teha näo, nagu oleks tavaline õhtupoolik. Harry istub nagunii teleka ees ja tema tuleb ning asub tegemata tööde kallale. Mis siin enam pikalt seletada! Nüüd oli ka tema *patune*. Polnud põhjust mehe kallal saagida ega tema asjades armukadedalt nuuskida.

Helena sõitis hotelli. Albert ootas juba fuajees. Kui naine lähenes, avas ta reisikoti ning võttis sealt välja plastkoti.

"See on sulle, Helena, meie tulevase ühise kodu jaoks! Esimene asi sinna." ütles mees naisele põsemusi andes.

Helena vaatas kotti. Seal oli CD-mängija koos kahe väikese kõlariga ning nende "Boolero"-plaat.

Helenat läbis õnnetunne. Kui tähelepanelik, kui kena Albertist! Nad kallistasid. Ees seisis lahkuminek ning kumbki ei teadnud, kui kauaks.

Nagu filmilint keris Helena silme eest läbi viimaste päevade sündmustik. Nad olid jalutanud käest kinni hoides linnatänavatel. Nagu kaks armunud turisti. Nad rääkisid, naersid, armastasid. Hommikust hilisõhtuni välja. Ühel päeval oli Helena kutsunud mehe basseini. Albert oli nagu mingi mõttelugemismasin. Mees justkui teadis, mida naine on igatsenud. Ta masseeris saunalaval Helena õlgu ja ujus ootamatult naise kõrvale, võttes õrnalt piha ümbert kinni. Albert oli kogu aeg Helena kõrval. Möödunud õhtul käisid nad koos võrkturustuse loengul. Helena ei saanud jätta minemata. Saalis naistekarjas istudes kuulas mees tähelepanelikult eestikeelset juttu. Kõik peale Merikese pidasidki teda eestlaseks, uueks üritajaks. Sookaaslased olid Helena peale silmanähtavalt kadedad. Näe, millise kena mehe on oma võrku haaranud! Ainult Merike teadis, kes oli Helenaga kaasas ega reetnud saladust. Pilgutas vaid kelmikalt paaril korral silma ja enne loengu lõppu sosistas sõbrannale kõrva: "Ta vahib sind nii armunud pilguga, et see ajab mind lihtsalt hulluks!"

Aga kõigele vaatamata läks Alberti visiit mulle üpris kalliks maksma, lõi Helena peas kokku esimesena meeldetulevaid väljaminekuid, *ilma kleidita ainuüksi neli tuhat krooni. Pluss Kadaka turult ostetud tuhandekroonine kleit.*

Oli seda veel vaja? Aga Albert käis peale, et ostku ma, ostku, kleit olevat nii kaunis ja tema tahab midagi mälestuseks kinkida. Midagi, mis oleks keha ligi ja meenutaks kandjale kõiki koosveedetud kauneid päevi. Huvitav küll! Kena kink, aga kelle raha eest? OK! Nüüd on aeg lennujaama sõita!

Helena oli veidi kurb, aga samas tundis ka kergendust. Järgnevatel päevadel oleks juba raskem Albertiga kokku saada. Tuleks valetada ja leida ettekäändeid. Lisaks oli mehel tekkinud komme üllatada teda ootamatute helistamistega. Ükskõik mis kellaajal. Poleks tark tegu sellega Harry tähelepanu köita.

Enne lennujaama jõudmist leppisid Albert ja Helena kokku, et nad ei jäta pikalt hüvasti. See tähendanuks, nagu ei näeks nad teineteist niipea. Vaid kerge suudlus, mis viitaks peatse jällenägemiseni. Ühesõnaga, homseni!

Nii nad tegidki, kuigi südames oleks Helena soovinud veel üht viimast, mehist kallistust.

"Kuula meie "Boolerot", kui minu järele igatsust tunned," olid mehe viimased sõnad.

Koju jõudnud, leidis Helena laualt suure tulbikimbu. Neid oli kindlalt üle kümne. Uudishimu sundis õisi üle lugema.

"Kakskümmend. Miks just kakskümmend?"

Tulbiõied olid vaasis veidi avanenud, mis viitas asjaolule, et need ei kuulu enam edasikinkimisele.

Kellelt need on? Ega Albert ometi...? Ei-ei, tal polnud ju raha.

Helena läks kööki. Laual oli kommikarp ja šampanjapudel.

"Helena, kas sina?" hõikas Harry duširuumist.

"Jaa, mina! Kas meile tuleb külalisi?"

Mees tuli juukseid kuivatades vannitoast.

"Ei , mina küll ei ole kedagi kutsunud."

"Kellele siis need lilled ja kommikarp?"

"Kallis," ütles Harry "need on sulle!"

"Mulle?"

"Sulle, sulle," ja Harry kallistas naist selja tagant. "Kas sa ei tea, mis päev täna on?"

Helena ei teadnud tõesti. Viimased päevad olid olnud imeliselt kiired. Ajatud ja nimetud.

"Mis päev täna on?"

"Täna, kakskümmend aastat tagasi..."

"Aa... meie abiellusime," lõpetas naine mehe alustatud lause. "Meie pulmapäev pole sulle kunagi meelde tulnud. Miks see siis täna tuli?"

"Parem hilja, kui mitte kunagi," vastas Harry mitte just kõige originaalsemalt.

Sa, mees, oled mees valel ajal, läks Helena trotsi täis. *Kus sa oled olnud kõik need aastad?* Aga kuuldavalt ütles ta *aitäh* ning suundus pesuruumi. Kõige targem oli praegu tegutseda. Kas või pesu pesta.

Helena ei soovinud, et keegi, aga eriti just Harry, tema uude ning tärganud tundemaailma sisse trügiks. Ta ei lubanud ühtegi kahtluseussi oma patumõtetesse. Kõik, mis ta tegi, *oli* ja *on* õige! Ta ei kahetse midagi! Ta ei hakka ometi arvama, et need kakskümmend tulpi tooksid tema pereellu pöörde. Nüüd? Kakskümmend aastat hiljem. Just nüüd, kui ta tundis õnne, armastust, hoolt ja tähelepanu. Nüüd siis ilmus välja Harry lillede ja kingiga.

Sa teed seda natukene liiga hilja! Miks sa oled mees vales kohas ja valel ajal? Õigel ajal pole sust tolku, kihvatas Helenas kuhjunud vimm ja viha. Ägedalt loopis ta musti riideid pesumasinasse. Üks Harry särk jäi juhuslikult näppu. Määrdunud krae, huulepuna valgel pinnal kõneles nii mõndagi.

Miks pead sa mind lolliks ja pimedaks? korrutas Helena endamisi juba mitmendat korda. Siis lülitas ta pesumasina tööle ning üle mootorisurina kuulis ta koridorist mobiili helinat. Esikusse tormates nägi Helena, et Harry juba vastas.

"Minuga ei soovitud rääkida," ütles mees ja ulatas telefoni Helena kätte.

"Võib-olla oli valeühendus," vastas Helena rahulikult ning suundus oma töötuppa.

Veidi aega hiljem helises telefon uuesti. Albert oli jõudnud Kopenhaagenisse ning soovis kuulda armastatud naise häält. Helena rääkis vaikselt, nii et ingliskeelne jutt kööki ei kostaks. Tal oli mehe häält kuuldes hea meel, aga samas muutis sagedane telefonihelin ta rahutuks. Helena ei soovinud, vähemalt esialgu mitte, oma patuelust ühtegi märki maha jätta. Öelda Albertile, et ära nii tihti helista, oleks rumal. Parem helistagu, küll Helena midagi välja mõtleb. Vastab või eesti keeles ning ajab lihtsalt pada, kui olukord peaks seda nõudma.

"Palun sampust jooma!" hõikas Harry elutoast.

Diivanilaual olid kristallpokaalid, pudel ja lahtilõigatud tort. Köögist tuli head kohvilõhna.

"Kas meil kohvikoort polegi?"

"Sind ei olnud kodus, ma ei ostnud varuks," ütles Helena väsinult.

"Ma käin ruttu poes. Mida veel oleks vaja?" küsis mees juba joppi selga ajades.

"Leiba võiks ka tuua."

Näe, mis imelikud muutused? Lilled ja kingitus? Läheb palumata poodi? Käitub nii, nagu paarkümmend aastat tagasi tulnuks käituda. Helena lõi ükskõikselt käega. Hilja, tema jaoks oli see kõik juba liiga hilja.

Harry tuli tagasi õige ruttu. Ta oli ostnud lisaks leivale ja koorele veel varajasi maasikaid ning laenutanud videofilmi.

Helena silmitses ümbrist. Paljas mees naist kallistamas ja suudlemas. Talle meenus "Boolero". See, tõeline tunne, oli tekkinud tema ja Alberti vahel. Mitte kunagi tema ja Harry vahel. Ta oleks tahtnud minna oma tuppa ning kuulata muusikat. Ometi oli ta siin. Oli puhta uudishimu pärast. Mis on Harryl plaanis?

"Võtame meie terviseks," tegi Harry pudelit avades ettepaneku.

Ta nautis silmatorkavalt oma uut rolli ning Helena lasi sel sündida. Mees valas šampanjat klaasidesse ja pani videofilmi käima.

"Ergutaks natuke abielu," ütles ta klaase kokku lüües. "Tahan teha sulle komplimendi. Püramiidist on olnud kasu. Sa näed paganama hea välja!"

"Arvad, et püramiidist?"

"Millest siis veel? *See* pidi sind ju noorena hoidma!"

"Ja mis sind niimoodi käituma paneb?" küsis Helena vastu. "Kas huulepulgajälg krael? Või veiniplekid pükstel?"

Harry kuraas kadus silmanähtavalt.

Toas jäi vaikseks. Ainult vana seinakell, mille Helena oli ostnud aastaid tagasi antikvariaadist, tiksus midagi mõistmata edasi ning telekast kostis vaikset, aga ühemõttelist ähkimist.

"Jääge ometi vait! Pane telekas kinni!" põrutas naine ja otsis silmadega pulti. Ähkimine toas oli kohatu ning vastik! Ta oleks tahtnud karjuda. Paisata välja kuhjunud viha, kurbuse ja pettumuse. Ta oleks tahtnud Harryle kallale karata. Meest sakutada ja füüsiliselt haiget teha. Kraapida küüntega. Selle vaimse vägivalla eest.

Selle ükskõiksuse eest.

Selle õnnetuks tegemise eest.

Selle eest, et elu ilusaimad aastad olid möödunud. Möödunud surmigavalt. Polnud midagi meenutada. Ei romantilist ööd küünlavalguses. Ei hella peasilitust või käsikäes kõndi. Ei ühtegi üllatust. Ei ühtki meeldejäävat kingitust. Ei ühtegi koos naerdud naeru ega koos nutetud nuttu. Mitte midagi ilusat ei meenunud Helenale. Lõpuks leidsid sõrmed diivanipadja alt puldi ning ta lülitas televiisori välja. Samas rütmis nagu tiksus kell, tiksusid tohuvabohu-mõtted peas: *Nüüd, kui lõpuks leian mina sooja südame ja käe, leian endas peidus olnud tunded, igatsuse ja iha, siis ilmub seaduslik abikaasa välja komplimentide, lillede ja videofilmiga. Korraldab küünlavalgusõhtu! Üritab meeldida! Sa, mees, jäid täpselt nädal aega hiljaks!*

Helena surus hambad risti, et mitte prahvatada ühtegi neist mõeldud mõtetest. Sellel ei olnud enam mingit tähtsust. Naine ootas siiski viivu, lootuses, et mees käitub täna muuski osas ebaharilikult. Näi-

teks püüab vabandada, põhjendada või selgitada. Aga ei! Harryl näis soov ja fantaasia otsas olevat ning ta oli lihtsalt vait. Nii nagu tavaliselt.

"Tänan. Ma lähen nüüd magama," lausus Helena ning siirdus oma tuppa.

"Ma tulen kohe järele," vastas Harry, teadmata vist, et naine ei maga enam tema kaisus.

Helena avas ettevaatlikult diivanvoodi. Kõik vedrud ja liitekohad nagisesid. Loodetavasti ei tule mees uksele vaatama, mida siin lõhutakse või lammutatakse. Ta oli otsustanud, et nad magavad eraldi. Albert oli samuti seda soovinud. Isegi nõudnud.

Ta heitis voodisse ning kuulas "Boolerot". Muusika, see eriline muusika andis hingejõudu ning parandas tuju. Ta uinus, silmitsedes ainiti Alberti kingitud sõrmust.

21

Hommikul ärgates ootas Helena niikaua voodis, kuni kuulis välisukse sulgemist. Ta ei soovinud seletusi ega kõnelusi. Parem on, kui nad mehega enne õhtut ei kohtu. Ehk päev annab arutust.

Köögis oli kohv valmis ja pokaalid pestud. Helena leidis külmkapist šampanjapudeli. See oli peaaegu tühi. Paistis, et Harry oli istunud kaua üleval.

Telefon helises. Helena juba teadis ning vastas: "*Hello*!"

"*Hello, my dear*," kostis mahe mehehääl. Albert oli jõudnud õnnelikult koju ning soovis sellest naiselegi teada anda. Ühtlasi päris ta üsnagi armukadedalt, kus ja kellega Helena möödunud öösel magas.

"Kahekesi "Booleroga"," vastas naine vallatult.

Paistis, et Albertile meeldis Helena lühike ja aus vastus. Ta kurtis, et üle kolme nädala ta Helenat nägemata vastu ei pea. Niisiis oli tal plaanis varsti tagasi tulla.

"Võib-olla peaks mina hoopis sinu juurde tulema?" käis Helena välja äkkmõtte.

Albert näis kahtlevat, kas naine ikka tõesti tuleks. Aga kui ta tuleks, siis nad võiksid sõita mõneks päevaks isegi Šveitsi. Külla Alberti tuttavatele.

Mõte nädalaks minema sõita hakkas Helenale üha enam ja enam meeldima. Ta tundis endas uut energiat ning pilk möödunud õhtule ei paistnudki enam nii masendav.

Jah, Albert oli tulnud tema ellu just õigel ajal!

Helena vaatas end pikalt peeglist. Tõepoolest, ta silmad särasid rohkem kui varem. Uus soeng sobis hästi ning mõned kaotatud kilod tulid igati kasuks. Pole midagi! Ka selles vanuses võib kõike veel muuta. Ka selles vanuses võib alustada uut elu. Ka selles vanuses võib leida piiritaguse austaja.

Helena istus arvuti taha ning lõpetas imekiiresti poolelioleva loo, mille tähtaeg hakkas lähenema. Siis helistas ta Merikesele.

Mõne tunni pärast kohtus ta sõbrannaga kohvikus.

"Tead, ma ei saa enam millestki aru," alustas Helena. "Kõik on pea peale pööratud. Mida teha? Kas ma peaksin Saksamaale sõitma?"

"Loomulikult," toetas Merike Helenat. "Mine ja vaata oma silmaga üle, mis mees see Albert on. Järsku on mingi petis. Mäletad ju, mis Sirjega juhtus!"

Muidugi Helena mäletas.

Sirje, nende ühine tuttav, oli kohtunud rongis ühe mehega. See rääkis maast ja ilmast. Sirje uskus kõike ja armus kõrvuni. Hiljem selgus, et mees oli endine vang, kes heausklikke naisi libedakeelse jutuga võrgutas. Elas kergeusklike naiste kulul ja lõpuks käis veel korteris vargil. Sirjelt viis ära kogu raha ja ehted.

"Ära arva, et Albert on selline. Ehkki – raha suhtes on ta kuidagi kummaline. Mõnikord jätab mulje, nagu oleks püstirikas, teinekord jälle..."

"Vaat sellepärast mine ja uurigi järele, kes ta tegelikult on! Mis sa ennast niisama teadmatusega piinad! Saad ühtlasi ka tütrega kokku."

"Ei, ei! Kui ma lähen, siis Grete ja Harry ei tohi sellest teada," oli Helena raudkindel. "Pole mul vaja ebaõnnestumise korral kellelegi aru anda!"

"Olgu! Sa võid mind usaldada. Mina sind sisse ei räägi! Aga ütle parem, kuidas Albert ka mehena on? Voodis, noh?"

"Mul pole erilist võrdlusmaterjali, aga minu arust priima! Õudselt romantiline ja hell!"

"Aga mida Harryke teeb? Kas käib tihti pangas?"

"Pank oli viimati tema pluusikraesse suud pühkinud! Ja kujutad ette, mina pean seda kõike pesema!"

"Kas sa skandaali ei teinudki?"

"Milleks peaks pada katelt sõimama? Oleme mustad mõlemad."

"Oled sina ikka heakene ja mõistev!"

Naised tegid jutus väikese pausi, sest ettekandja tõi kohvid ja koogid.

"Mäletad?" itsitas Merike ja jätkas häält veidi moonutades: "Proua, teie mootor vajaks väikest remonti. Nüüd oled sa remondis käinud. Nii et – sõida julgesti!"

"Ära naera! Ma ise ka ei tea praegu, kas ma olen armunud või armastan ma seda, et mind armastatakse!"

"Teie elu oleks huvitav kõrvalt vaadata. Nagu filmis. Mees petab oma naist ja naine petab oma meest," õrritas Merike.

"Harryl paistab midagi viga olevat. Oli teine nii imelik eile. Kakskümmend aastat pole lilli toonud, ja kujutad ette, eile tõi!"

"Tõi sulle lilli? Mille pärast?"

"Talle meenus paarikümneaastase hilinemisega meie pulmapäev!"

"See ei tähenda head," ütles Merike sügavamõtteliselt. "Seda asja peaks lähemalt uurima."

"Aga kuidas? Läheme jälle panga juurde passima või?"

"Mul on parem mõte!" lausus Merike kukalt sügades.

"Milline neist? Minu meelest on su mõtted alati head!"

"Tulge meile külla! Egiptuse õhtu on ju veel korraldamata. Ma jälgin õhustikku ja teen omad tähelepanekud!"

"Olgu. Millal?"

"Tulge või täna!"

"Harryga ekspromptei saa. Tema läheb hommikul vara tööle ja tuleb alles seitse-kaheksa. Töö on tema elu. Selleks ta siia ilma sündiski, et kohusetruult tööl käia. Päevast päeva ja aastast aastasse."

"Jumal, kui igav," viskas Merike õli tulle.

"On küll igav. Sa isegi ei kujuta ette, kui igav!"

"Aga tule sina üksinda. Jäta Harryle lauale kiri, kus sa oled ja vaatame, kas ta tuleb sulle järele."

"Olgu. Rääkida ma temaga nagunii ei tahaks."

Kohvikust sõitis Helena otse lennujaama. Ja broneeris lennukipiletid.

Ära öelda jõuab alati! Oluline, et piletid oleks on olemas, oli ta sisemas otsustanud.

Mõtetelugemismasin sai vist samal hetkel signaali. Igatahes helistas Albert just siis, kui Helena hakkas lennujaamast ära sõitma.

"Ma tulen!" teatas Helena, öeldes broneeritud lennukipiletite kuupäeva ja kellaaja.

"*Really*?" kostis vastuseks.

Üks varakevadine putukas oli lennanud autosse. See tiirutas Helena kõrva ääres ning segas juhtimist. Lõpuks maandus sitikas naise kaelale.

"Miks sa, rumaluke, otsid surma?" küsis naine kaela ja rinnaesist sügades. Putukas tegi talle kõdi. Ta sügas end veel pluusikaelusest ja ehmatas siis. Paaniliselt katsus ta kogu kaela ja rinnaesise üle. Kuldkett koos õnnetoova sinise silmaga oli kadunud. Helena tõmbas auto tee äärde ja otsis ketti autoistmelt ja oma riiete seest. Vaatas auto kõrvalegi maha. Tema õnnetoov sinine silm oli kadunud. Halb enne! See oli Helena jaoks väga halb enne. Ta otsustas lennujaama tagasi sõita ja seal, tualettruumis ning kohtades, kus ta veel käis, natuke otsida.

Lennujaamas tormas Helena otsejoones leti juurde, kus ta oli pileti broneerinud.

"Vabandage, ega teie kätte pole toodud üht leitud ketti? Sinise silmaga. Ilus selline," kirjeldas Helena oma kadunud ehet.

"Ei ole. Aga ma märkasin üht väikest poissi, kes midagi vist põrandalt leidis ja viis ema kätte. Ema oli igatahes õnnelik. Mina veel mõtlesin, et mis asi see olla võib. Ehk oligi teie kett," rääkis piletimüüja sõbralikult.

"Kuhu nad läksid?"

"Seda ma ei märganud. Küllap lennuki peale."

Helena tänas tähelepanelikku piletineiut ja oli õnnelik, et ta tualettruumist ei alustanud. Sealt poleks ta küll tahtnud otsida.

Niisiis. Tema kõige armsam ehe oli leidnud uue omaniku. Oli sellel mingi tähendus?

Autosse tagasi istunud, meenus Helenale Lydia – kõigile tuntud kaardimoor. Kindlasti mitte küll kõigile, aga Helena tutvusringkond käis selle nõia juures tihti. Kes tahtis teada, kas aktsiaid osta, kes küsis oma kallima kohta. Helena ise oli olnud nõia suhtes küllaltki ükskõikne ja vaid korra Lydiat külastanud. See oli enne Grete sisseastumiseksameid. Tookordne ennustus läks täide. Tüdruk sisse ei saanud. Nüüd jäi veel oodata rikast väimeespoissi välismaalt. Kuhu ta selle telefoninumbri kirjutas? Helena otsis läbi märkmiku ja kaasasolevate visiitkaartide pataka. Lydia numbrit ei olnud kusagil. Helena otsustas ise kohale sõita, sest ta mäletas täpselt, kus kaardimoor elas.

Lydia tuli ise ukse peale vastu. Ta tegi näo, nagu mäletaks Helenat, aga tegelikult vaevalt ta mäletas. Nii oligi parem. Helena otsustas mitte välja näidata, et tal on perekonnas probleeme. Tema tahaks lihtsalt teada. Lydia kutsus ta lahkesti sisse ning ütles, et võib kohe ennustamisega alata, sest üks kunde jäi tulemata.

Tuba oli väike ja must. Ainuüksi Lydia suur kere täitis poole köögist. Helena juhatati kitsa tooli peale istuma, laua ja seina vahele. Köögilaual oli vana ja kulunud vakstu. Mitu kassi sebis põrandal ringi. Kaks magas aknalaual odavate ja määrdunud lillepottide vahel.

Kuhu ta selle raha paneb, mis ta kundedelt saab? mõtles Helena endamisi.

"Meil on plaanis osta maale maja. Seal saab ruumi rohkem olema," seletas nõid justnagu oleks ta lugenud nurka surutud naise mõtteid. "Katsu ennast mõnusalt istuma sättida. Kas kaardid või kohvipaks? Kumma pealt ennustan?"

Helena ei julgenud enam midagi mõelda. Õudne, kui tõesti osatakse lugeda teise mõtteid.

"Eelmisel korral panin sulle kaarte. Vaataks täna kohvipaksu pealt? Või mis sina arvad?"

Helena noogutas. Tal oli ükspuha. Peaasi, et saaks natukenegi tulevikku teada.

Lydia läks pliidi juurde ning tegi kahe tassi jagu kanget kohvi. Helena pidi mõlemast tassist jooma. Kohvipaks jäi tasside põhja. Nüüd valas Lydia kohvipaksu alustassile ja hakkas seda vaadates ennustama.

"Ma näen kahte meest. Üks on sinu oma, aga teine on võõras. On nii?"

"Jah, on küll!" vastas Helena tahtmatult.

"Sinu mehel on karmavõlg. Jah, see on täiesti kindel! Teie olite eelmises elus ka omavahel abielus. Mees oli soldat ja tegi millegipärast enesetapu."

Lydia uuris kohvipaksu lähemalt, liigutades seda taldrikuserva suunas.

"Ta tegi enesetapu sinu pärast. Sul oli armuke ja ta ei elanud seda üle. Selles elus peab ta kõik heastama. Ta hoiab sinu küljest kõvasti kinni. Sa võid küll ära tahta, aga minema ta sind ei lase."

Nüüd valas Lydia teisest kohvitassist kohvipaksu alustassile.

"Nii-nii. Sul seisab ees mingi teekond või reis. Mina ütlen küll, et ära mine, aga sina lähed ikkagi. Mine, mine, aga sa tuled tagasi. Oma mehe juurde tuled tagasi. Te jääte kokku lõpuni. Ta ei lase sind vabaks."

Nõid keeras alustassi poolviltu ja lasi kohvipaksul allapoole langeda.

"Sul on vaenlane. Tema nimi algab..." Lydia ajas silmad vidukile ja püüdis aru saada, mis tähega algab vaenlase nimi. "See nimi algab kas V- või N-tähega. Täpselt ei näe. Või on sul neid koguni kaks?"

Lydia liigutas veel kohvipaksu taldriku peal ja hakkas siis kõva häälega karjuma. "Mine ära, rohkem ma ei ennusta! Mine kohe ära!"

Helena tõusis kohkunult püsti. Mida see pidi tähendama? Nõid vehkis kätega nagu peletaks paharette endast eemale. "Mine ära. Sinult ma raha ei taha! Sul läheb seda endal vaja. Mine juba!"

Teisest toast tuli välja ajamata habeme ja kottis pükstega Lydia elukaaslane. Ta ulatas Helenale jaki ning tegi ukse lahti.

"Mine juba," kiirustas ta Helenat tagant, "muidu hakkab Lydial halb."

On ikka hullud, mõtles Helena tänavale jõudes. *Hea, et raha alles jäi. Oleks selle eest kolmsada pidanud maksma, siis...*

Ta istus autosse ja vaatas kella. Tänane päev oli olnud vilets. Helena oleks tahtnud sellest kellelegi rääkida. Aga kellele? Ei saa ju ometi Merikest oma probleemidega surnuks piinata. Jälle tundis ta teravat vajadust mõnusa sõbra ja truu elukaaslase järele. Helena sõitis koju ning valis Grete numbri. Tavaliselt ta helistas õhtuti, sest siis oli kõne

odavam. Täna ta rahast ei hoolinud. Niigi oli ta kokku hoidnud kolmsada krooni. Aga Gretet ei olnud kodus. Keegi ei võtnud telefoni.

Helena istus laua taha ja kirjutas tütrele kirja. Kirjutas nõiast ja sellest, kuidas ta tütre järele igatsust tunneb. Kiri valmis, hakkas tal kergem. Oleks nagu poole koormast õlgadelt maha saanud. See lõputa üksinda olemine, üksinda otsustamine, üksinda tegutsemine hakkas talle üha enam närvidele käima.

Nüüd oli aeg poodi minna. Külmkapp oli tühi ja õhtuks tuli külla midagi kaasa osta. Ta kleepis margi ümbriku peale, värvis veidike huuli ning otsustas minna poodi ilma autota. See võtab küll aega, aga järsku kohtab ta tee peal mõnda tuttavat. Saaks rääkida. Saaks mõne uue idee. Mitte ainult tänane päev, vaid päris mitu nädalat olid läinud kehvasti. Ilma uute mõteteta. Helena tundis, et ta polnud enam see, kes ta oli olnud veel paar aastat tagasi. Kas tõesti annab ka tema alla? Läheb näost kortsu, ei huvitu enam millestki, ei oota elult enam midagi? *Ei! Tema nii kergesti alla ei anna!* Kõige selle kinnituseks läks ta püramiidi alla, sirutas käed taeva poole ning palus: "Energia, tule minusse! Aita mind sellest jamast aru ja üle saada."

Sõrmeotsad hakkasid surisema ja põsed õhetama. See oligi märk, vähemalt Helena jaoks, et kuskil on siiski miski, mida me ei näe, kuid ometi on see olemas. Karma ja saatus ja vägi. Tuju läks paremaks. Järelikult polnud ta üksi. Saatus oli temaga.

Kes seda jura kuulaks või loeks, mõtles ta käsi alla lastes. *Kui nii edasi läheb, siis peetakse mind varsti sama lolliks, kui mina täna Lydiat.*

Helena pani riidesse ja läks jalgsi poodi. Koju tagasi jõudes kirjutas ta paberile kirjakese:

Olen Merikese juures. Räägime Sassile Egiptuse muljetest. Kui huvitab, tule ka.

Helena

Lauatelefon helises. Helena mõtles veidike, kas tõsta toru. Äkki kontrollib Harry teda? Tahab teada, kas naine on kodus.

Ah, see oleks nii lapsik. Ta võttis telefoni ja vastas nagu alati: "Helena kuuleb!"

Teisel pool oli natukest aega vaikne, justkui kuulatati ning seejärel katkestati ühendus. Kes helistas? Oli see Harry? Kas teda kontrolliti või oli tõesti valeühendus? Helena kahetses, et oli vastanud.

Ta võttis kaasa pudeli punast veini, sinihallitusjuustu, vesipiibu, fotoalbumi ja sõitis oma lapsepõlvetänavale.

Merikese juures oli nagu alati väga kodune ja armas. Kaminas põles tuli, et vesipiibu jaoks sütt saada. Helena vaatas majas ringi.

Tema lapsepõlvekodu oli olnud täpselt samasugune, ainult ilma Sassi euroremondita. Samasugune individuaalmaja, samasuguse projektiga. Kes tema kodus nüüd elab? Räägiti, et maja müüdi edasi mingitele venelastele. Seal tegutsevat praegu bordell. Vähemalt nii teadis Sass.

Pärast vanemate surma oli Helena otsustanud nendele kuulunud maja maha müüa. Harry poleks seal ealeski remonti lõpule viinud. Ta oli küll hariduselt ehitaja, aga tegelikult ehitas ainult võõrastele. Hommikust õhtuni. Oma kodu jaoks tal aega ei olnud. Oma koduks osteti valmis korter ridaelamus. Mis lagunes, see lagunes. Helena pani järjekordse toalille praguneva seina ette ja tegi näo, nagu oleks kõik kõige paremas korras. Harryle sellest rääkida oli mõttetu. Mehe lemmiklause, kui Helena pragunevatele seintele ja põrandatele viitas, oli ette teada: "Muidugi, sul oli seda juba eile tarvis!"

Loomulikult oli eile tarvis, sest juba kümme aastat tagasi tekkis see kuradima auk või pragu seina!

Nüüd oli Helena rahulikumaks muutunud. Vaatas, millega inetust varjata ning peitis selle kas siis toalille või pildi taha.

Aga Sassi juures oli teistmoodi. Sass oli lapsepõlvest peale oma majas elanud. Temast oli kasvanud tõeline peremees. Sass tahtis, et tema kodu oleks nii seest kui väljast naabritele eeskujuks. Sass parandas ja kohendas kogu aeg. Just nii, nagu oli teinud tema isa, naabriperemees Madis. Helena tõmbas käega üle riidekirstu kaane. Selle sisse pugesid nad Sassiga lapsepõlves tihtilugu. Pärast said nad Madise-papa käest võtta. Kirst oli vana ja perekonna aare. Seda taheti hoida järgnevatele põlvedele. Kirstu pugemine oli lõppenud siis, kui Sassi isa lapsed enda ette istuma pani ja jutustas neile loo vanast kirstust. Helena ei mäletanud täpselt, kui vana see kirst oli.

"Sass! Kes selle kirstu nikerdas?" küsis Helena enda kõrvale ootamatult ilmunud naabripoisilt.

"Minu vana-vanaisa. Kuulus küla puussepp. Lõin alles hiljuti alt põhjalaua paremini kinni. Olime sinuga seal vist mütanud rohkem kui vaja," ning Sass pilgutas Helenale kavalalt silma. "Mäletad, kuidas me seal kolle mängisime ja isa meid noomima tuli?"

"Sul oli väga vahva isa! Ja sina hakkad tema moodi minema."

"See oleks tore küll, sest paps oli mul tõesti tore!" vastas Sass ja avas kirstukaane.

Seal olid korralikult virna laotud lasteraamatud. Aastakümnete kaupa.

"Minu paps hoidis raamatuid juba oma eluajal niiviisi, vanuse järgi. Vaatan ennast ja näen, et hakkan vägisi isasuguseks muutuma. Isa õpetas, mida teha ja kuidas olla!"

"Öeldakse küll, et kui naist võtma hakkad, siis vaata, milline on su tulevane ämm," sekkus juttu Merike, "on ta paks või peenike, kuri või lahke, sest ämmasuguseks pidavat muutuma ka su ilus noor naisuke."

Merike pani käe ümber Sassi ja vaatas mehele pikalt otsa. "Mina jällegi muudan seda ja ütlen, et meest valides vaata, milline on ta isa. Äi oli mul tubli mees. Eks sina, Helena, tundsid teda pikemalt ja paremini."

"Sassi isa ja minu isa olid head sõbrad, mõlemad toredad naabrimehed."

"Kuhu siis Harry jääb?" küsis Sass pilku aknast välja heites.

"Ma ei ole päris kindel, et ta tuleb. Pikad päevad, palju tööd..."

"Kas kõnnib ka oma isa jälgedes või mis?"

"Seda poleks küll vaja! Harry isa oli nimelt linnamees, naistemees ja joomamees," vastas Helena, leides enese jaoks selge seletuse.

"Lähme nüüd kamina ette," kutsus Sass ja pani vana kirstu kaane korralikult kinni. "Aitab Eesti ajaloost. Siirdugem laia maailma."

Helena andis vesipiibu Sassi kätte ja õpetas, kuhu panna kuumad söed ja kust kohast suitsu suhu tõmmata. Naised lehitsesid albumeid ning üksteise võidu, koos ja korraga, jutustasid reisist. Sass kuulas ja naeris. Eriti naljakas oli tema kui kuulaja jaoks kuuma kolvi lugu.

"Merike, libiseme *sellest* teemast kiiremini üle," palus Helena sõbrannat, kui nad olid jõudnud oma jutuga Punase mere äärde.

"Hull oled või? See on kõige magusam lugu, mis eales on juhtunud. Nii et lase käia! Kui sina ei räägi, räägin ise." sundis Merike Helenat.

Helenal oli hea jutuhoog sees ja nii ta siis jutustaski kõigest, mis lõhnapoes juhtus, üpriski värvikalt ning seksikalt. Nad said kõvasti naerda.

"Meie tahame ka kuulda," nõudsid Egle ja Egon tuppa astudes. "Mis hea lugu see oli, Helena-tädi, mida sa rääkisid? Möirgasite naerda nii, et tänav rõkkas."

"Kes hiljaks jääb, see ilma jääb!" vastas Helena Sassi ja Merikese lastele. "Aga pidage meeles, mis ma teile praegu ütlen! Kui teie peaksite kunagi Egiptusesse reisima, siis tulge minu juurest läbi. Alles siis ma jutustan teile loo ühest kuumast kolvist."

"Kuumast kohvist?"

"Kuumast kohvist jah," kordas Helena ja nad turtsatasid kolmekesi koos uuesti naerma.

Kell oli juba kümme saamas. Helena otsustas koju sõita. Õhtu oli olnud tore, aga targemaks nad Merikesega ei saanud. Harry ei tulnud, isegi ei helistanud.

Helena avas korteriukse lootuses leida mees teleka eest. Toad olid pimedad. Harryt ei olnudki kodus. Hetke mõtles ta, kas helistada mehele. Ei! Samahästi oleks Harry võinud temale helistada. Telefonil on ju kaks otsa. Ta läks oma tuppa ja püüdis uinuda.

Öösel poole kolme paiku ärkas Helena kolina peale üles. Harry oli pillanud köögis veeklaasi põrandale. Helena vaatas magamistuppa. Meest voodis ei olnud. Nüüd kuulis Helena, et keegi öögib ning oksendab.

Helena vangutas pead ja ohkas omaette: *on oma isa moodi jooma hakanud, oh õudust, mis elu see selline on?* ning läks diivanile tagasi.

22

Nora viivitas arsti juurde minekuga. Ta tahtis kõigepealt endas selgusele jõuda. Kas ta soovib veel üht last? Ja kui ta sünnitaks, kas siis Harry võtaks lapse omaks? Üksinda, oma palgaga ta küll toime ei tuleks.

Lõpuks, kui ta naistenõuandlasse helistas, selgus, et tema arst oli läinud puhkusele.

Numbri sai ta alles kolme nädala pärast.

"Kas teil kannatab oodata?" küsis registratuurineiu osavõtlikult.

"Arvan, et kannatab," ütles Nora ning pidas seda saatuse antud märgiks. Kolm nädalat mõtlemisaega. Väga hea!

Seekord otsustas ta emaga nõu pidada. Poiss ja ema puhkasid Hiiumaal. Täna pidid nad koju tagasi tulema. Nora uuris bussi kellaaegu, et minna neile lennujaama vastu.

"Ema, ema, ma nägin maal notsut ja lehma," teatas poiss ja jooksis otse Nora käte vahele. "Ma tahan veel vanaemaga olla!" See kõik oli tervituse asemel. Juba ta tuiskas mööda lennujaama ringi, imiteerides käsi lehvitades lennukit. Nora jäi ema ootama, sest kottide kättesaamine võttis aega.

"Tere, tütreke," ütles puhanud ja värske jumega ema ning lisas ehtemalikult: "Sul on mingi mure! Või oled sa haige, Nora?"

"Vist natuke tõbine," vaigistas tütar ema esimesi tähelepanekuid. "Sain lihtsalt külma."

"Siis ma võtan ikkagi poisi Pärnusse kaasa. Saad ennast rahulikult ravida. Kus see marakratt on?"

Nora vaatas ringi. Ta ei näinud poissi.

"Oota siin, ema. Ma lähen vaatan!"

Nora läks kiirete sammudega lennujaama teise otsa välja. Poiss kükitas eemal seina ääres ja uuris midagi. Nähes ema, jooksis ta, käed õieli, emme juurde ning hõikas juba kaugelt: "Näe, emme, mis ma leidsin!" ja ulatas leiu oma väikse lapsekäega Norale. See oli kaunis kaelaehe. Kuldkett koos väikese sinise kiviga. Kivi meenutas silma.

"Keegi on selle kaotanud," võttis Nora leiu oma pihku ja vaatas ringi. Läheduses ei olnud kedagi. Nora pani kähku keti taskusse ja kiirustas poissi. Buss pidi kohe väljuma.

"Näita vanaemale ka, mis ma leidsin," nõudis laps, kui nad olid bussis istet võtnud.

Nora pistis käe taskusse ja võttis sealt välja leitud ehte.

"Ah kui ilus!" ja vanaema vaatas ketti läbi aknast tuleva valguse. "Sinine silm toob õnne! See oli küll hea leid! Õnn kulub sulle ära, Norake!"

Nora riputas keti nimetissõrme peale ja silmitses sinist kivi lähemalt. See oli tõesti silma moodi. Nii palju häid märke tänasel päeval. Äkki tal tõesti hakkab vedama! Ta üritas ketti kaela panna. Väike sulgur oli natuke rikkis.

"Vii enne parandusse, muidu kaotad veel ära," manitses ema. Aga Nora ei kuulanud teda ning pusis niikaua, kuni sai keti kaela.

"Vaeseke, kes selle kaotas. See on justkui talisman," ütles vanaema poisile, kes näppis ema kaelas rippuvat ehet.

"Ühele õnn, teisele õnnetus," naeratas Nora ning võttis poja käe endale pihku. "Oh, sa mu aarete saare väikene lendur! Sulle ma ostan täna šokolaadi, sest leidjad saavad alati leiutasu!"

"Hurraa! Minust saabki aarete saare lendur!" kilkas poiss ja andis emale musi. "Kõik, mis leian, toon sulle ja mõne annan vanaemmele kah!"

"Sa oled tõeline mees!" kiitis vanaema poissi.

Nad läksid maha bussijaama juures. Vanaemal oli kindel plaan poiss veel nädalaks Pärnusse kaasa võtta. Nora ei olnud vastu. Temal oli nii lihtsam. Ostnud pojale lubatud šokolaaditahvli, einestasid nad bussijaama kohvikus ning tegid aega parajaks.

"Luuser helistas mulle enne kui me Hiiumaale sõitsime. Tahtis raha laenuks," sosistas ema tütrele. "Mina ei andnud. Ütlesin, et eneselgi seda vähe."

"Õigesti tegid! Ta on hakanud vist koledasti jooma. Oli nii kummaline, kui viimati nägin," sosistas Nora vastu.

"Salajutt läheb haisema, salajutt läheb haisema," narris poiss sosistajaid.

"Kuss! Kuidas Hiiumaa-vanaema ütleski? Et sina, poiss, räägid siis, kui kana kuseb!"

"Aga vanaema! Ma vahtisin tervelt ühe päeva kanakuudis. Need Hiiumaa kanad ei pissigi!"

"Sellepärast olegi vakka, kui meie räägime," kurjustas Nora pojaga ning päris edasi: "Mida nad Hiiumaal minust ja Luuserist rääkisid?"

"Süüdistavad sind. Sinu pärast pojake joovat ja sinu pärast on pojakese elu lõrris."

"Jaa muidugi! Ikka olen mina süüdi. Ise kasvatasid sellise luuseri, aga mina olen süüdi!"

"Hiiumaa-vanaema arvas, et sa võiksid veel ühe lapse sünnitada. Ehk see tooks Uno maa peale tagasi."

"Ja mis sina ise sellest arvad?"

"Mina või?" küsis ema vastu.

"Sellę Luuseriga küll mitte!"

"Aga kellegi teisega?"

"See peaks ikka tõsine mees olema. Sinust vanem ja kahe jalaga maas. Ja kes tahaks teise last kasvatada," ohkas ema südamest ja pühkis silmanurgast vett. Vaevalt, et see pisar oli. Lihtsalt lennust ja tuuletõmbest hakkasid silmad vett jooksma. Aga mine tea, võib-olla oli see ka pisar. Nora oli küll veel noor, aga ema? Ema hakkas juba kuuekümnele lähenema. Norake oli tema viimase hetke silmarõõm.

"Ema..." alustas tütar juttu, aga jäi äkki vakka ega lõpetanudki lauset. "Ah ei midagi! Läks meelest ära..."

Nora naitas ema ja poisi bussi peale. Oli ikka hea, et ema oli olemas. Poisi kasvatamisega ei tuleks tema küll üksinda toime.

Pean endale korraliku mehe saama ja oma elu rea peale sättima! mõtles Nora, lehvitades järele lahkuvale bussile. Ta läks otsejoones bussijaamahoonesse, otsis üles telefoniautomaadi ja helistas Harryle.

"...jätke oma teade pärast signaali," kostis tuttav hääl telefonist.

"Harry! Tere! Tule, palun, korraks minu juurest täna läbi," jättis Nora teate telefoni postkasti.

Kas Harry tuleb ja kas ta üldse sõnumi kätte saab, seda ei osanud Nora hetkel arvata. Ta sõitis koju, et igaks juhuks teha vajalikke ettevalmistusi.

Võtit lukuauku pistes ei saanud Nora esialgu aru, kas on lukk katki või võti vale. Ta kruttis ja keeras, kuni lõpuks mõistis, et uks on hoopistükkis lahti. Nora teadis, et tema ei unusta kunagi ei triikrauda sisse ega ust kinni keeramata. Tal lihtsalt oli harjumus alati enne kodust lahkumist need asjad üle kontrollida.

Ta paotas ust. Elutoas ei olnud kedagi. Kööginurgast, mis oli väikese vaheriidega eraldatud, kostis kraanivee sorinat.

"Harry, oled see sina?" küsis Nora.

Ta oli mehele andnud korteri tagavaravõtme ja arvas nüüd, et Harry on tulnud tema helistamise peale kohale.

"Harry! Kas sina oled köögis?" kordas Nora arglikult küsimust.

"Mis kuradi Harry?" vaatas kardina vahelt välja Luuseri rasvaste juustega pea. "Kes see Harry sul veel on?"

"Sina? Kuidas sina sisse said?"

"Kas mina ei või tulla oma poja ja naise juurde, millal mina tahan?"

"Ei või! Ja hakka minema. Mulle tuleb kohe külaline!" nõudis Nora resoluutselt.

"Ah külaline Harry! Eks ootame koos seda külalist! Tahaks kah näha seda matsi, kes minu naist suksutab," ülbitses Luuser.

"Mis sul siia asja oli?"

"Sind ja poega tahtsin näha!"

"Poiss oli vanaemaga Hiiumaal ja nüüd sõitsid Pärnusse. Mine teda sinna vaatama."

"Anna raha, siis lähen!"

"Sa tead, et mul ei ole raha!"

"Ise töötab pangas ja ei ole raha? Kah imelik!" muutus Luuser aina ülbemaks. Ta hääl oli mõnitav ja tige. "Ja mis asi see sul kaelas on?" küsis ta ning võttis kinni leitud kaelaketist.

"Jäta mind rahule!" tõukas Nora meest endast eemale. See oli viga. Luuseri näpp, mis oli kuldketi taga, tõmbas lukustuse katki ja kett kukkus maha. Nora kummardus, et seda üles võtta. Mehe käed haarasid tal kaelast ja surusid õblukest naisekeha allapoole, nii et Nora valust karjatas.

"Kuidas ma saan nii ilusat naist rahule jätta? Mitte kuidagi ei saa!" surus Luuser sõnu läbi hammaste ning haaras Noral kätest. Naise peost sai ta vaevaga kuldketi kätte. Torkas ehte endale taskusse, väänas nüüd Nora käed selja taha ning nõudis raha.

"Mul ei ole! Lase mind lahti ja mine ära! Kohe tuleb Harry ja ta kutsub politsei," lootis Nora ähvardusest abi saada.

"Ah tema kutsub mendid kohale? Persse! Ma sulle teen politseid!" ning Luuser hakkas Norat WC ukse poole nügima. Naine hakkas vastu ja tagus jalgadega oma kinnihoidjat. See ajas meest veel rohkem vihale. Ta haaras nagist pesunööri ning sidus naise käed selja taha kinni. Nüüd avas ta WC ukse ning lükkas Nora peldikusse. Uks käis väljastpoolt lukku. Krõksti ja Nora istuski, käed selja taha seotult, väikeses kemmergus kinni.

"Kui sa ütled, kus sa raha peidad, siis jätan tule põlema. Kui ei, istud pimedas niikaua, kuni ütled!" ähvardas Luuser.

"Vaata mu käekotti! Sa näed, et mul ei ole raha," püüdis Nora meest rahustada.

Ta kuulis, kuidas Luuser ringi liikus ja kotti otsis. Nüüd vist leidis, sest Nora kuulis kotiluku krõpsatust. Siis oli tükk aega vaikust. Nora püüdis oma kinniseotud käsi lahti saada. Ta oli näinud filmides, kuidas seda tehakse. Silmadega otsis ta mingit teravat eset. Ainult potipesemise hari ja õhupuhasti hakkasid talle silma. Kui oleks võimalik tõusta poti peale ja lae all olevast kapist kas lõuaga või suuga midagi kätte saada? Ta hakkas just toimetama, kui elekter kadus.

"Kas on hea pimedas olla?"

"Pane tuli põlema, palun, sa ju tead, kuidas ma kardan pimedust. Mul hakkab paha, palun sind!" anus Nora, ise ühe jalaga peldikupoti peal seistes.

"Lolliks pead mind, vä? Enne ütle, kes see Arrikene sulle on?"

"Pole sinu asi!"

"No kui ei taha, siis ära ütle. Ma ütlen sulle ise," ja Luuser luges ette Harry perekonnanime, telefoninumbri, aadressi ja sünnikuupäeva.

"Ära sori mu märkmikus!" prahvatas Nora.

"Ma ei sori, ma otsin raha!" vastas Luuser pobinal. "Kuule, sa ootad titte vä? Miks sa naistenõuandlas käisid?"

Muidugi oli Luuser leidnud märkmiku vahelt talongi naistearsti vastuvõtule.

"Oota jah! Sellepärast lasegi mind välja. Mul hakkab siin paha. Süda pööritab hirmsasti," haaras Nora kinni võimalusest, et Luuseril võib hakata temast natukenegi kahju ning ta pääseb välja valguse kätte tagasi.

"Ja kes on issi?" päris mees edasi.

"Sina igatahes mitte!"

"Ah või Harry-vana?"

"Harry jah! Ta kasvatab sinugi poja ülesse. Me abiellume," valetas Nora veidike.

"Mis sa sellise vanaätiga teed? Ma vaatan, et ta on sinust poole vanem!"

"Mul ongi seesugust meest vaja! Sellist meest, kes ei käi minu käest raha küsimas."

"Soo-soo! Või ätil on raha!" venitas Luuser justnagu omaette mõteldes. "Ja millal pulma võib tulla?"

"Sind sinna ei kutsuta! Nii et unusta ära!"

"Ätil on vist naine ja lapsed kah. Vaevalt, et rikas mees poissmehena püsib!" Nora ei vastanud. Hetk hiljem kuulis ta läbi peldikuukse, kuidas telefoniketas kõrises. Mis sellel hullul oli nüüd plaanis? Nora süda põksus vihast, hirmust ja pimedusest.

"Mis sa teed? Mina maksan telefoni eest. Sina sellega ei räägi!" röögatas ta täiest jõust, just nagu suudaks kõva hääl toas tegutsejat peatada. Hetke pärast kommenteeris Luuser parastavalt, arvatavasti telefonis kuuldut: "Ah või Helena kuuleb? Las kuuleb ja näeb edasi!" ja pani telefonitoru hargile. "Kes see mutt on? Kas sinu kallikese naine? Või tütreraas? Peaks pilgu peale viskama, äkki kõlbaks Helenakesega keppida, või mis?"

Nora ei vastanud. Ta tundis, kuidas kogu sisikond pöörab pahupidi.

"Tee uks lahti, mind ajab oksele!"

"Eks oksenda. Sul suur pott perse all!" ülbas Luuser edasi.

Nora ei saanud pimedas mitte kui millestki aru. Ta püüdis WC-poti kaant lahti teha, aga okserefleks jõudis ette. Ta oksendas jalgade peale ja põrandale.

"Sa oled vist tõesti rase! See oksendamine tuleb mulle tuttav ette!"

Nora ei vastanud. Ta vihkas ja jälestas seda meest. Täna rohkem kui kunagi varem!

"Ma leidsin su kotist kümneka. Lähen toon endale ühe õltsi! Siis on lõbusam issikest oodata. Tahad kah midagi?" ironiseeris Luuser.

Nora kuulis, kuidas välisuks sulgus ja Luuser selle võtmega kinni keeras.

Jumal küll, mis minust saab? Kinniseotud käed olid selja taga surnud ning valutasid õlast mis kole. Kuidas ta siit välja pääseb ja millal? Soe okselõhn muutus väljakannatamatuks. Nora öökis uuesti. Kuhu, seda ta ei näinud, ainult tundis, et rinnaesine ja jalad olid märjad. Ta hakkas jalgadega vastu ust taguma. Järsku naabrimutt kuuleb? Järsku on sellest abi? Ta tagus ja tagus, kuni lõpuks väsis. Jõuetult vajus ta potikaane peale istuma. Tal oli nii paha, et ei jaksanud isegi nutta.

Uksekella helin äratas naise sellest keerukujuolekust üles.

"Harry!" karjus ta kõigest kõrist. "Harry! Tule sisse või löö uks maha! Aita mind, palun!" Ta tagus jalgadega vastu ust ja potti ja WC seinu. Siis ta kuulis, et välisuks keerati lahti.

"Appi! Aidake!" karjus Nora uuesti.

Harry astus tuppa ega taibanud, kust tuleb kisa ja tagumist.

"Nora, kus sa oled?" küsis ta.

"Peldikus kinni! Harry, aita, ma suren," ning Nora hakkas suure häälega nutma. Ta oli päästetud. Harry aitab ta välja.

"Kus võti on? Uks on lukus, aga võtit ei ole!" teatas Harry murelikult.

"Löö uks maha ja aita mind siit välja. Palun!" anus Nora läbi pisarate.

"Kannata. Ma otsin midagi, millega lukku lahti murda."

"Palun, palun, tee ruttu. Ma ei kannata enam."

Nora kuulis mehe liikumist toas ja püüdis talle seletada, kus asuvad vajalikud tööriistad.

"Vaata köögilaua alla. Seal peaksid haamer ja tangid olema. Kas leidsid?" oli naine kannatamatu.

Harry oli kummargil köögilaua all ja tahtis just pärima hakata, kuidas Nora peldikusse kinni jäi, kui võõras ja ülbitsev meeshääl teda lahtise ukse vahelt teretas.

"Tere, tere! Just sind, Arrike, me ootasimegi," ütles Luuser uksest sisse astudes.

"Tervist," vastas Harry laua alt. " Kes teie olete? Kas ma peaks teid tundma?"

"Minu naisega kepid, teed talle tite, tahad minu poissigi endale, aga mind ei tunne! Vaat kus kuradi mees!" vandus Luuser.

Harry kobis laua alt välja ja ajas end püsti. Ta oli sellest noorest ülbest mehest peajagu lühem. Lööma polnud vist mõtet hakata. Sellepärast küsis ta viisakalt: "Mis siin toimub? Miks Nora luku taga on?"

"Vaata, vanamees," ütles Luuser kotti lauale pannes, "seda me hakkame siin sinuga kohe arutama."

Ta võttis kotist õllepudeli, avas selle ning rüüpas suure sõõmu.

"Ma ostsin ainult ühe pudeli. Ei teadnud, et sa nii ruttu kohale loivad!"

Kinnise ukse tagant kostis Nora nuukseid. Luuser lasi õlleröhitise välja ning jätkas:

"Vaata, vana, ilma rahata ei saa siin ilmas midagi!"

Ta rüüpas veel ühe suure sõõmu ning lisas: "Sina tahad minu kallist naisukest ja minu kallist pojakest endale. Nii lihtsalt see ei lähe!"

"Kust sa seda kõike võtad?" küsis Harry vastu.

"Eks see rase mutt seal peldikus rääkis!" vastas Luuser ja näitas käega ukse suunas, kust kostis ainult vaikset nuttu.

"Anna võti ja jäta meid rahule! Või muidu ma kutsun politsei!" ähvardas Harry.

"Oota nüüd ikka. Teeme väheke kaupa. Võti maksab natuke ja minu eit maksab ka natuke..."

"Ma ei maksa sulle tuhkagi," ärritus Harry sellest väljapressimisest. "Ma olen Nora tuttav ja ei pea sulle midagi maksma!"

"Ei tea, kas su kulla-kalla Helena ka niimoodi arvab?" käis Luuser huupi välja oma salatrumbi, "või peaksin su eidele uuesti helistama ja ta siia kutsuma?"

Toas oli mitu minutit haudvaikne. Isegi Nora hoidis hinge kinni ja lõpetas nutmise.

"Luuser, jää vait!" karjus naine peldikust. "Sa ei tea mitte kui midagi."

"Miks ma ei tea," vastas Luuser ja laulis peast ette kõik andmed, mida ta oli leidnud Harry kohta Nora märkmikust.

"Ei tea, kas minu poiss saab endale õekese või vennakese?" jäi ta totakalt Harry otsa vahtima. Tal oli hea meel, et mälu teda seekord alt ei vedanud. Poodi minnes oli ta kuupäevi ja telefoninumbreid pähe õppinud. Otsinud seoseid ja süsteeme. Nüüd olid Harry andmed tema peas sama kindlalt nagu isikuandmed maksuameti arvutis.

"Palju sa võtme ja Nora eest tahad?" küsis Harry pärast väikest pausi.

"Praegu kohe... tahan ...sulas... viis tonni!"

"Mul ei ole nii palju kaasas? Ma pean panka minema?"

"Vaata, palju sul on!" käsutas Luuser.

Harry võttis rahakoti rinnataskust välja ning hakkas lugema. "Kolm tuhat üheksasada krooni," ütles ta rahataskut kinni pannes.

"Anna see siia!" käsutas Luuser Harryt.

"Sina annad mulle võtme ja mina annan sulle raha. Sobib?"

"Sobib," ning Luuser hakkas taskust võtit otsima. Poolel teel ta käsi peatus.

"Oota, mees! Mina annan sulle praegu võtme ja sina annad mulle selle raha, mis sul kotis on. Siis sa lähed ilusasti panka ja tood mulle nii palju juurde, et ma kümne tonniga siit täna lahkun. See on võtme ja naise hind!"

"Väljapressija sihuke!" sõimas nuttev Nora kinnise ukse tagant.

"Aga kui ma tagasi ei tule ja sulle raha ei too?" küsis Harry vastu.

"Siis ma tulen täna õhtu sinu poole ja räägin väheke juttu imelise Helenaga," šantažeeris Luuser.

Harry võttis rahatasku vahelt raha ning ulatas väljapressijale. Vastu sai ta võtme. Nüüd ta tõusis ning läks WC ust avama. Pilt, mis meestele avanes, oli tröstitu. Minestamise äärel ja üleni oksega koos, niiviisi isłus Nora poti peal ja ainult nuuksus omaette.

Harry võttis suure kööginoa ja lõikas nööri katki. Nora käed kukkusid lõdvalt kõrvale. Need olid randmest katki hõõrdunud ning täiesti surnud. Harryl oli tunne, et ta virutaks selle sama noaga otsejoones Luuserile rindu. Nora pilk isegi julgustas teda.

"Mees! Ära siin plaani midagi," ajas Luuser end püsti ning võttis sisse kaitsepositsiooni.

Harry pani noa lauale tagasi ning hakkas Norat pesukausi poole talutama.

"Nüüd siva panka! Mul pole rohkem aega oodata," ja Luuser näitas peaga ukse suunas.

"Ma käin ruttu ära. Poes on rahaautomaat," ütles Harry Norale ning läks toast kiiresti välja.

"Vanamees on veel päris kobe," kommenteeris Luuser Harry kiiret lahkumist. "Aga paistab, et kardab kõvasti oma eite!" Luuser itsitas endamisi ja lisas: "Sarvekandja sihuke!"

"Sa oled tõeline siga," sõimas Nora ennast pesukausi kohal pestes. "Sa rikud minu ja oma poja elu täiesti ära!"

Luuser ei võtnud isegi vaevaks vastata. Ta luges Harry käest saadud raha üle, pani selle teksapükste tagataskusse ja läks helistama. Ta rääkis kellegagi mõistukõnes. Nora mõistis niipalju, et Luuseril on varsti äraminekuga kiire.

"Kuhu su vanatoi jääb?" küsis ta umbes kümne minuti pärast, kui oli õllepudeli tühjaks kummutanud. "Ta võiks juba tulla! Aeg on raha ja raha on vähe," ühmas mees närviliselt.

Nora hoidis Luuserist eemale. Ei rääkinud ega õrritanud meest enam millegagi. Jumal teab, mis ta veel temaga teeb. Parem vaikselt oodata, kuni mees ära läheb.

Lõpuks saabus Harry. Näost punane ja vihane. Ta lõi lauale valge paberi ning hakkas kirjutama laenulepingut. Ütles, et annab raha, kokku kümme tuhat krooni juhul, kui Luuser kirjutab alla sellele paberile siin. Luuser peab lubama, et pärast raha kättesaamist ei tülita ta enam Harryt ega Harry perekonda. Kui ta seda teeb, siis tuleb tal raha tagasi maksta ja Harryl on õigus politseisse pöörduda.

Luuser kirjutas lepingule alla ilma läbi lugemata ja pikemalt mõtlemata.

"Te ei pääse minust niikuinii. Küll te näete. Kärvame koos!" ähvardas ta küüniliselt ning lahkus.

Nora nuttis vahet pidamata.

Harry istus nagu naelutatult laua taga ning vaatas pikalt, veidi nagu põlastavalt nurgas kössitavat õnnetu olemisega naist. Lõpuks voltis ta laenulepingu korralikult kokku, pani rahatasku vahele, tõusis püsti ja lahkus sõnagi lausumata.

Alles tänavale jõudes lasi ta õma tunded vabaks, sülitas korra asfaldile ning auto ust lahti keerates vandus kõva häälega: "Kuradi lasteaed! Oli mulle seda vaja?"

Olen paraja sita sisse sattunud, arutles mees endamisi kodu poole sõites.

Tänava poole olevad korteriaknad olid pimedad.

Helenat ei ole kodus. Parem ongi, mõtles mees endamisi autot garaaži ajades. Võtit taskusse pistes jäi sõrmede vahele raha. Harry luges krooni üle. Tal oli järele jäänud veel seitsesada krooni. *Väga hea, ma ei peagi tuppa minema,* tegi ta otsuse ning suundus veidi kössis, käsi tugevasti taskusse surudes läheduses asuvasse baari.

Kella kaheks öösel sai tal taskus olnud raha otsa. Kordamööda oli ta tellinud õlut ning viskit. Nüüd seisis Harry tänavanurgal ning püüdis aru saada, kuspool asub tema kodu.

23

Järgnevate päevade jooksul vältis Helena Harryt. Nad vahetasid vaid mõned vajalikud laused, nagu: "Kas süüa tahad?" või "Ma tulen õhtul hiljem."

See oli kõik, mis neil kahel oli teineteisele öelda.

Naine püüdis nii vähe kui võimalik mehe läheduses olla. Iial ei võinud teada, millal Albert helistab. Targem oli, kui selles osas Harryl mingit kahtlust ei teki. Mõlemad elasid oma igapäevaelu, ometi oli õhus tugevat pinget.

Vahel koguni näis, et Harry tahaks nagu midagi öelda, otsida lepitust, väheke nagu jääd sulatada, aga trots, solvumine ja aastatepikkune vimm keelasid naisel seda uskuda.

Ühel õhtul, see oli vist kolmapäeval, ei istunudki Harry õlleklaasiga teleka ees. Ta parandas köögis üht kaua katki olnud tooli. Helena ei uskunud oma silmi. Nii ammu polnud ta sellist pilti näinud. Ta mõtles, kas alustada juttu ning lõhkuda idüll.

"Ma lähen paari nädala pärast puhkusele. Ravin end väheke."

"Oled sa haige?" päris mees üle ootuste kaastundliku häälega.

"Ei ole, aga stress on ränk."

"Minul samuti," vastas Harry. "Võiksime sõita maale paariks päevaks. Polegi seal ammu käinud."

"Mina käisin. Kohe peale sind. Olin seal mitu päeva. Sa isegi ei märganud, et mind paar päeva kodus ei olnud."

"Millal see oli?" küsis Harry imestunult.

Niiviisi poleks ta pidanud küsima. Oleks ta kas või vait olnud, vabandanud või... ükskõik mida. Aga tunnistada, et ta tõepoolest ei märganudki naise äraolekut. See oli Helena jaoks liig. Jää, mis oli tasahilju sulama hakanud, muutus uue külma saabudes veelgi kõvemaks.

Helena ei tundnud mingit süümepiina oma eelseisva reisi pärast. Vastupidi. Kiusatus reisile minna andis talle koguni jõudu ja energiat.

Ta asus tasapisi küllasõiduks valmistuma, mõeldes läbi oma riietuse ja koostades kaasavõetavatest asjadest nimekirja. Naine vaatas ja passitas, kas rõivad sobivad värvilt ja tegumoelt omavahel kokku. Nii

oli Helena harjunud – ta võttis alati kaasa vähe, aga need asjad, mis kohvris olid, pidid üksteisega klappima.

Ühel päeval otsis ta Albertile kinki. Mida küll osta mehele, kellel arvatavasti kõik on olemas? Kapitalistliku maailma asjadekultuses elanud rikkale mehele. See peaks olema midagi sümboolset. Lõpuks valis Helena välja kaks konjakiklaasi autoritiraažist ja palus graveerida jalale nimetähed H ja A. Tulemusega jäi ta rahule. Veel jäi osta konjakipudel ja sellest peaks piisama.

Iga päev pani ta reisikohvrisse mõne eseme ning nii olid reisi eelõhtuks kõik asjad pakitud. Albert helistas veel hilja õhtul. Helena istus õnneks oma töötoas. Mees päris kahtlustavalt, kas Helena ikka tuleb. Lubas veel järgmiselgi päeval kontrollida. Umbes sel kellaajal, kui Helena peaks ootama edasilendu Kopenhaageni lennuväljal.

"Tulen, tulen," kinnitas naine vist juba kümnendat korda ikka veel kahtlevale mehele.

Järgmisel hommikul, Saksamaale sõidu hommikul, ootas Helena niikaua voodis, kuni kuulis Harry lahkumist. Siis hüppas ta ruttu voodist välja. Pani valmispandud riided selga, sõi natuke, jättis lauale kirja: "Lähen nädalaks puhkusele. Helena" ja sõitis lennujaama. Auto otsustas ta jätta lennujaama parklasse. See läheb küll maksma, aga niiviisi on masin kindla valve all.

Ta jõudis rahulikult oma kohvri ära anda ning kohvikus veel ühe kohvigi juua. Helena tundis ennast üllatavalt enesekindlalt ning rahulikult. Nagu noor, kuid elukogenud tüdruk, kes läheb seiklusi otsima.

Kui ta Kopenhaagenis edasilendu ootas, helistaski Albert. Ta vabandas, et kui ta peaks hiljaks jääma – lennuväli olevat tema elukohast kolme tunni kaugusel, – siis oodaku naine rahulikult infopunktis.

Jama, mõtles Helena, *hakka veel võõras lennujaamas infopunkti otsima*, aga ta ei lasknud tujul langeda.

Lennuk maandus õigel ajal. Helena jälgis kaasreisijaid, et siis nendega koos õnnelikult kohvri juurde jõuda. Lennujaam oli tõesti suur ja omapead jäädes oleks ta kindlasti eksinud.

Reisikott käes, oli naisel märksa kindlam tunne. Ikkagi isiklikud asjad omaenda läheduses. Maa oli ju võõras, inimestest rääkimata.

Palju see Helena reisinud oli? Mõne korra Harryga Soomes ja Rootsis. Siis Itaalia ja Egiptuse reis. Korra oli ta käinud üksinda Inglismaal ja Hollandis. Pärast piiride avanemist olid eestlased nagu peast segi. Saaks aga reisida. Saaks aga Kanaari saartele! Sinna Helena ei tahtnudki. Aga mine tea, võib-olla Albertiga siiski... Nüüd suundus ta

passikontrolli. Küsiti, miks ta tuleb ja paluti näidata, kui palju tal on raha kaasas. Helenal olid kõik need protseduurid varem teada ning ka nõutav rahasumma rahakotis olemas. Tempel löödi passi ja ta oligi Saksamaal!

Helena vaatas otsivalt ringi, kuhupoole minna. Järsku märkas ta ootajate hulgas kätega vehkivat meest. See oli Albert! Mees ikkagi jõudis õigeks ajaks.

Albert ja Helena kallistasid ning suudlesid teineteist kirglikult. Ligi kuu oli möödas ajast, mil nad viimati teineteist nägid. Nüüd võttis Albert naise kohvri ja nad hakkasid parkimisplatsile minema.

"Huvitav, mis auto Albertil on?" mõtles Helena endamisi. "Minu omaga ta polnud rahul..."

Uhked limusiinid seisid üksteise kõrval, aga naise üllatuseks hakkas Albert lahti keerama hoopiski ühe päevinäinud Volkswageni ust.

Äkki on see ta tööauto, mõtles Helena endamisi.

Albert vabandas, et ta riided (kulunud teksad) ja auto on mustad ja autosalong asju täis tuubitud. Tal oli nimelt väga kiire päev olnud ning et lennukile vastu jõuda polnudki ta kodunt läbi käinud.

"Kuhu me sõidame? Kus su kodu asub," päris naine esimest korda. Talle polnud see varem pähegi tulnud. Kuhu ta täpselt sõidab ja kus ta elama hakkab. Võib-olla hotellis?

Albert mainis linna nime, mis kahjuks naisele kuskiltki otsast tuttav ei tundunud, sest ta polnud sellenimelisest kunagi kuulnud. Albert olevat äsja kolinud endise Ida- Saksamaa väikelinna. Seal olevat elu ja korterid jupi maad odavamad. Korter, praegu kahjuks veel pooleliolev, asuvat vanas, kuueteistkümnendast sajandist pärit majas.

"Jestas, kui romantiline," õhkas Helena ja püüdis ennast täistuubitud autosse sokutada.

Albert vabandas segaduse pärast ning lohutas naist sellega, et nad hakkavad koos kõiki neid pakke, karpe ja kaste lahti harutama ning omale kodukest ehitima. Enne teele asumist, sõit võtvat aega oma kolm tundi, võttis Albert kinni Helena käest. See soe pigistus, see kindel käsi. Nii hea oli. Nii turvaline. Nad rääkisid kiiresti ja lühidalt, kuidas eraldi elatud aeg oli möödunud. Nüüd keeras Albert autoga teeäärsesse parklasse. Jättis auto seisma ja palus naise välja, sest õues oli rohkem ruumi. Suurte kastide ja pampude vahel ei oleks tal Helena suudlemine ja kallistamine õnnestunud.

"Nagu filmis," õhkas Helena uuesti.

Ta oli tõsiselt meelitatud. Nii armas mehest, et ta ei jätnud Helenat vaid kõrvalseisvaks, võõraks inimeseks. Selliseks, nagu Helena oli

ennast terve elu oma Harry kõrval tundnud. Harry polnud ealeski ütelnud: "Hakkame tegema või hakkame koos ehitama!" Tema lihtsalt tegi omaette siis, kui tuju tuli. Ja seda tuju ei tulnud viimasel ajal enam üldsegi.

Või nemad kahekesi hakkavad oma pesakest ehitama? Võrratu! Helena pigistas mehe kätt, mis ikka veel tema oma enda käes hoidis.

Kolm tundi sõitu ei kestnud kaua. Nad rääkisid, naersid ja viskasid nalja.

Väljas oli juba päris pime, kui nad lõpuks kiirteelt valgustatud linnakese poole keerasid. Albert jättis auto seisma ühe vana, tõesti päevinäinud maja ette. Õhtuhämaruses meenutas paik tuttavaid vanalinna tänavaid. Justkui oleksid nad sattunud Viru tänavale. Eemalt paistis vana kahe torniga kirik ja raekoda, mille kell parajasti lõi.

Kell lõi üheksa.

Albert ulatas paar kotti Helenale ning läks ise ust avama. Vana maja lõhn ja rõskus tulid ninna. Nad läksid mööda kägisevat treppi kolmandale korrusele. Seal oli paksu müüri sees ainult üks ukseke. Albert avas selle sõnadega: "Siia tulebki meie kodu!"

Helena katsus pimeduses aimata, kuhu ta astub. Albert otsis lülitit, sest uus kodu oli tallegi võõras. Üksik pirn hakkas laes põlema. Albert läks ülejäänud asju autost üles tooma ja jättis Helena üksinda tuppa.

Seda sorti korteris oli naine varem ainult ühel korral käinud. See oli mitu aastat tagasi, ühe artikli kirjutamise ajal, kui ta koos tuntud ajaloolasega oli käinud kummitusi otsimas mööda vanalinna mahajäetud maju.

Korter oli sõna otseses mõttes elamiskõlbmatu. Kööginurk oli kola täis. Üks vana, Helenale tundus, et veneaegne gaasipliit, paistis kastide alt välja. Kraanikauss roostetas ja tundus olevat pesemata juba eelmisest sajandist. Ümbrus oli ropp ja must. Naine ainult väristas õlgu. Ta taganes köögist ning vaatas üle ukse tuppa. Väikesed viltused aknad, krohvitud seinad ja üleskisutud põrand. Tolmuhais ajas köhima. Suurest toast läks uks väiksemasse, arvatavasti magamistuppa. Voodit seal ei olnud. Seal polnudki muud, kui ainult paar naela seinas, mille õtsas rippusid mingi mehe, arvatavasti Alberti enda, kulunud ja värvipritsmeid täis tööriided. Helena hakkas köhima. Tal oli tolmuallergia.

Üks uks oli veel. Helena avas selle. Vannituba oli ainsana korras. Oli vann ja kahhelkivid seinas ning isegi põrandaküte. Helena tundis seda läbi sukkade, sest suurest korralikkusest oli ta kingad välisukse juurde jätnud. Ta läks ja pani kingad tagasi jalga. Astus üle ehituspra-

hi akna juurde, avas selle ja lasi tuppa värsket õhku. Köha andis järele. Ta läks vannituppa tagasi, et värskendada nägu ja pesta käsi. Vett tuli nirinal, ja see, mis vaevaliselt tuli, oli raudkülm.

On see mingi muinasjutt, kus mind proovile pannakse? Et kas pean vastu ja kannatan kõik vintsutused välja? Kui jaa, siis saabub prints ja ma saan õnnelikuks.

Albert tuli uute pampudega tagasi. Ta osutas kahele suurele pakile ning palus, et Helena need lahti harutaks. Helena tegi, mis kästi. Äkki on see mingi nali ja Albert juhatab ta mõnekümne minuti pärast korrus allpoole asuvasse korterisse ja siis nad naeravad kahekesi südamest selle üle, kuidas Helena oli haneks läinud. Helena oli pööningut koduks pidanud.

Helena võttis pakkidest välja kaks täispuhutavat madratsit ja suure pumba, millega kummimadratsid täis pumbatakse.

Albert tuli uute pakkidega tagasi. Ta pani pumba madratsi külge ja näitas, kuidas Helena peab jalaga talluma, et madratsid õhku täis läheksid.

"Homme panen voodi kokku. Täna peame nende peal magama," ütles mees ja läks jälle alla asjade järele.

Helena pumpas ja pumpas. Tegelikult ajas kogu see lugu teda naerma. Miks ta oli ette kujutanud, et Albert on rikas ja edukas mees? Võib-olla olid kõik välismaalased tema silmis alati rikkamad ja paremad olnud, kui ta ise või ükskõik milline teine eestlane. Siin, õhku madratsitesse sõtkudes, hindas ta mõndagi ümber. See vist ikkagi ei olnud nali, ja pööning, kus ta praegu oli, ongi Alberti uus korter.

Kui mees uute asjadega üles jõudis, olid Helenal madratsid õhku täis.

"*Good*," rõõmustas Albert ja venitas need just sinna tuppa, mida Helena oli magamistoaks pidanud. Madratsite peale viskas mees pakid tuttuute voodiriiete ja tekkidega. Helena hakkas voodeid üles tegema, ise hirmsasti köhatades ja aevastades.

Hommikuni ma siin vastu ei pea! mõtles allergiast juba kerget peavalu tundev naine.

Ta avas kosmeetikakoti. Loomulikult olid kõik ravimid koju jäänud. *Milleks neid kaasa võtta,* mäletas Helena selgelt oma otsustust. Selles ühiskonnas, kuhu ta sõitis, ei pidanud ju tema meelest tolmu olema.

Voodid said valmis. Õhku pumpas ta vist liiga palju. Igatahes lamada kummis madratsite peal ei saanud. Naine veeres põrandale, ninaga ülestuhnitud põrandalaudade vahele. Silmad läksid tolmust märjaks.

"Kas meeldib?" küsis Albert tuppa astudes. "Homme teeme kõik korda. Aga nüüd sööma!"

Nad ei läinud õnneks kööki, sest see mustus ja hais oleksid Helena lisaks köhimisele ka öökima ajanud. Albert oli ühe kasti lahti harutanud ning leidnud sealt päris ilusa televiisorilaua. Karbis olid mõned võileivad ja pudelis morsijook. Nad sõid veidike. Albert osutas pampudele ja kastidele, mis seisid seina ääres virnas. Suuremates pidid olema diivan ja tugitoolid. Väiksemas aga, selles pikemas ja kitsamas, nende tulevane abieluvoodi.

On ikka enesekindel! Sellel mehel on kadestamist vääriv enesekindlus! arutles Helena endamisi, aga valjusti kahtles ta: "Tõesti? Kas me jõuame kõik selle nädalaga valmis?"

Mees võttis Helenal käest kinni ning viis ta vannituppa. Täna ei tulevat sealt vett, aga homme, homme teeb ta kõik korda ja vett hakkab tulema kraanist vuhinal.

Albert näitas käega vanni peale ja kommenteeris uhkusega, et oli saanud selle ülisoodsalt poe lõpumüügist. Siis jutustas ta ülejäänud odavamalt hangitud asjadest: käterättidest, diivanilauast, kaheinimesevoodist, kardinatest, hommikumantlist, sussidest ja kingakreemist, mille hinda ta peast mäletas ja teadis täpselt, mitu korda olid need õigest väärtusest alla hinnatud. Albert lõpetas allahindlusülevaate noaga, millega ta parasjagu võid leivale määris. Ka see oli ülisoodsalt, kaks korda odavamalt ostetud.

Oh õudust! On vast hinnamälu! Helena kuulas meest pealiskaudselt, ei ütelnud kordagi, et kullake, küll sa oled meil tubli poeskäija, sest kahvlite-nugade hinnad ei läinud talle põrmugi korda. Eks oli temagi omamoodi hulluks läinud Tallinna Kaubamaja osturallil või Stockmanni hulludel päevadel ning midagi odavamalt ostnud. Aga Harry? Harry ei teadnud hindadest midagi. Tema ostis, kui oli vaja osta ning ei vaadanud hinda. Mitte kunagi! Sellega oli naine harjunud ja teistpidine oli talle võõras, isegi natuke naljakas.

Helena tegi näo, nagu uuriks ta ostetud kaupa ja hindaks kvaliteedi-hinna suhet, endal vägisi keelel küsimus, kas Alberti kingitud sõrmus oli ka alla hinnatud, aga ta loobus küsimast – ei tahtnud teravaks minna. Pole tema Saksamaale selleks tulnud, et teist inimest ümber kasvatada või õpetada. Võib-olla need ongi kapitalistliku maailma hundiseadused, millega Helena-vanuseid kooliajal hirmutati.

Aga mille pärast, küsis ta enda käest ausalt, oli ta ikkagi, tuli takus, Saksamaale kippunud? Kohe nii kiire oli kottide pakkimisega ja kodust jalga laskmisega. Jah, oleks tulnud Alberti tausta veidi põhjali-

kumalt uurida. Aga siin, pooleliolevas katusekambris ta praegu oli ja põgeneda ei olnud kuskile.

Südaöö lähenes ning uni kippus silma. Õnneks ootasid kujuteldavas magamistoas ülisoodsalt ostetud kummimadratsid, mis kahekesi kokku maksid täpselt ühe hinna. Helena aevastas juba sajandat korda.

Appi, andke mulle niisket lappi! Põrandat tuleks pesta või muidu saab must üks suur tatihunnik!

Põrandapesulappi polnud Albert ostnud. Tuttuued käterätid, voodilinad ja padjapüürid põrandapesuks ei sobinud. Helena avas oma sumadani ja ohverdas ühe kaasavõetud T-särgi. Kraanist nirises vaevaliselt vett. Selle natukesega püüdis ta tolmust põrandat vähegi puhtamaks saada. Mahakraabitud vana värv ja pahtlitolm lendasid ääreni täis prügikasti. Õhus lendlev tolm jäi natukeseks ajaks märja põranda külge kinni. Helena sai kergemalt hingata. Nad istusid kummis madratsitele. Albert vaatas mõtlikult ja väga pikka aega otse Helena kurbade ja nuuskamisest märgade silmade sisse. Päris mitu minutit põrnitsesid nad teineteist uurivalt ning puhkesid lõpuks naerma. Häda polnud ju midagi. Hing oli sees ja katus pea kohal. Väikese seikluse himuline Helena oli keset igatsetud seiklust ja otsustas, et just niimoodi ta seda asja võtabki. Nädal aega elab Alberti moodi! Vaatab, kas meeldib või ei meeldi. Võrdleb mehi. Paneb plussid-miinused kirja. See on tegelikult väärt elukogemus!

Albert proovis lugeda naise peas keerlevaid mõtteid. Vist ei saanud hakkama? Või siiski sai? Ta läks akna juurde, kus ribikardina varjus oli uhke muusikakeskus, lükkas sisse CD-plaadi nende "Booleroga" ning tasased helid hiilisid tuppa. Sama ettevaatlikult, hiilivalt-kompavalt leidsid mehe käed naise piha, rinnad ja tuharad. Helena unustas, pikkamisi madratsile vajudes, tolmu, puuduva vee ning ebamugavustunde.

Öösel kella kahe paiku, Helena mäletas unes kuulnud olevat raekoja kella kaht tuhmi pauku, ärkas ta mingi kolina peale. Kus ta üleüldsegi viibib? Õlad ja selg valutasid ebamugavast asemest. Tasapisi tuletasid sügelev nina ja kähisev kurk talle kõik järk-järgult meelde.

Suur tume mehekogu, aga see pidi olema Albert, seisis keset tuba ja oigas vaikselt.

"Mis sul viga on?"

Vastust ei tulnud. Helena ajas end hirmunult istuli. Ja hästi tegi, sest hetk hiljem prantsatas tume kogu õhust pooltühjaks vajunud asemele. Mees kukkus täiesti sirgete jalgade pealt otse kõhuli.

"Surnud, jumal küll, Albert on surnud," karjatas naine ning katsus kuulatada, kas mees hingab. Ta kükitas Alberti kohale, pani kõrva mehe rinnakarvadesse ja kuulas südametukseid.

Rinnas tuksus! Mees siiski hingas. Hingas ja oigas. Helena raputas Albertit õlast ja andis paar kerget laksu elututele põskedele. Mees ei ärganud ega reageerinud. Helena sakutas maaslamajat nii palju kui jaksas. Püüdis teda madratsi peale keerata. Albert oli tuim, lõtv ja raske. Mida ta teeb hommikul, kui Albert on surnud? Helena ei teadnud isegi, kus linnas ta on. Mis oli selle linnakese nimi, kuhu nad eelmisel õhtul jõudsid? Kuhu ta läheb abi järele? Mida ta peab tegema?

Alberti põrandale prantsatamisest visisesid õhkmadratsid suure mehe raskuse all tasapisi tühjaks. Vaikselt ja vilinal.

Hommik leidis Helena kükitamas paljalt põrandal, mures ja magamata.

"*Hallo, my beautiful Helena*," ütles Albert üht silma lahti tehes.

"Elad!" hüüatas Helena heameelest. "Sa ei olegi surnud."

"Miks ma peaksin surnud olema?" imestas nõutu Albert.

"Noh, aga öösel sa oigasid, vaarusid, kukkusid, olid teadvuseta. Vaata, küljealune on su mahaprantsatamisest täiesti tühi! Kas sa siis midagi ei mäleta? Isegi su säär on sinine!"

Albert kuulas ähmi täis Helenat ning vabandas südamest. Temal käivat sääremarjades aeg-ajalt krambid. Need on nii valusad, et ta kaotavat mõnikord teadvuse. Eilne pikk sõit lennujaama ja tagasi oli sääred eriti hellaks teinud. Ju ta siis minestas, kui kukkus öösel jala pealt pikali. Aga praegu polevat tal häda midagi. Sääremarjad olid veidike hellad ja paar sinikat jalal ning käel, aga üldiselt olevat ta maganud imekauni Helena kõrval nende esimesel ja koosveedetud ööl sügavasti ja hästi.

Viis tundi üleval valvanud ja kurnatud Helena haigutas, aevastas, köhatas. Kõige rohkem siin elus oleks ta tahtnud praegu rahustavat kuuma vanni.

Helena oli väsimusest roidunud, kuid püüdis seda mitte välja näidata. Kodus oleks ta jalgu lohistades mööda korterit käinud, kohvitass käes, ja magamata ööd Harryle kurtnud. Võõras kohas katsus ta käbedamalt astuda, mitte susse mööda tolmust põrandat järele lohistada. Juuksed olid sassis ja silmaalused paistes. Õudselt tore oli sellisena importaustaja ette astuda.

Albert askeldas esikus ega teinud tema räsitud välimusest väljagi. Müudkui aga korrutas, *my dear... my beautiful...* võib-olla ei olnud Alberti silmanägemine korras? Lugemise ajal kandis mees prille. Hele-

na püüdis selg või külg ees temast mööduda ja vältis otse näkku vaatamist. Üldiselt läks see tal korda, sest Albert oli enamjaolt kummargil, avades kaste ja pakke. Ühest võttis välja kaasaskantava pliidi, teisest röstimisaparaadi ja lihagrilli, kolmandast kohvikeetja. Vilet lüües ja uusi majapidamismasinaid Helenale demonstreerides hakkas Albert hommikusööki valmistama. Ta oli kokakunstis üpriski osav. Kohe näha, et kaua poissmees olnud. Pool aastat tagasi, kui ta naine Ursula koos kahe tütrega mingi Heinzi poole üle kolis, võttis Albert oma seitse asja, sõitis kolmsada kilomeetrit kodust eemale, ostis paar retseptiraamatut ja avastas enese jaoks kokakunsti. Saia röstis ta panflöödi saatel, söödi Händeli "Veemuusika" saatel.

Muusikataktis pakkus Albert Helenale marmelaadi, leiba, juustu, sinki, musta kohvi. Koort Albertil ei olnud.

Või ei olnud koor alla hinnatud, õelutses Helena, ise isukalt sinki mäludes.

Ta jõi musta mõru kohvi, millist ta kodus ealeski ei joonud ning meel hakkas tasapisi samasuguseks muutuma.

Miks see küll oli nii, et tema ikka niisuguste imelike otsa kukkus? Oli tal mingi lõhn küljes, mis seesuguseid ligi tõmbas või mis? Nüüd hakkab ta selles lagunenud korteris remonti tegema. Aknaid ja põrandaid pesema. Kööki küürima. Mööblit kokku panema. Aga nende Šveitsi sõit? Mees oli ju ometi lubanud...

"Kui me täna korteris möllame, siis homme võiksime sõita Šveitsi," tuletas Helena mehe antud lubadust meelde.

"*Sorry... but ...but...*" puterdas Albert, justkui oleks inglise keele alla neelanud ning muutunud seetõttu keeletuks ja nõutuks. Vaikus muutus piinlikuks. Helena palus selgitust.

"*Bankruptcy! All is kaputt!*" teatas Albert pominal.

"Pankrot?" kordas Helena, et veenduda, kas ta oli ikka õigesti aru saanud.

"*Everything! Absolutely all is kaputt!*" kordas Albert.

Firma, kes temalt töid tellis, oli sattunud pankrotti. Alles hiljuti. Kõik tema rahad olid jäänud sellesse firmasse kinni. Praegusel hetkel olevat tal vaid nii palju, et saab vaevalt osta toitu. Kas tal lennujaama sõiduks bensiiniraha jätkub, seda ta veel ei teadnud.

No on ikka mees! Ise teadis oma ränka olukorda, aga ei ütelnud mulle midagi. Kuradi mees, vandus Helena, kes tavaliselt oma emakeelt ilusasti kasutas ja kunagi ei vandunud. Viha ja pettumus lõid vere käima ja magamata ööst uimane pea hakkas lõpuks ometi tööle.

"Miks sa lasid mul tulla? Miks sa valetasid Tallinnas, et su rahakott jäi koju? Sul polnudki raha! Oli nii?"

"*I am so, so sorry...*" vabandas Albert ja kiirustas seletama, et ta mitte kunagi poleks uskunud, et Helena ikkagi tuleb. Ta oli pidanud seda naise naljaks või väikeseks põnevaks uitmõtteks.

Tükk aega kõlas toas vaid "Veemuusika". Väga sümboolne! Helena tundis end olevat peldikus, kus talle loputuskastist vesi kaela tõmmatakse. Mida teha? Ära minna? Kuhu? Käivad siin rongid või bussid? Tagasilennuni oli jäänud viis pikka päeva. *Tuleb ära kannatada!*

Helena läks oma isikliku rahakoti juurde ning andis kogu vahetatud raha Alberti kätte.

Õnneks oli raha, mille ta Saksamaale tulekuks kulutas, puhtalt tema enda oma. Harry taskust ei tahtnud ta importarmukese juurde sõiduks sentigi võtta. Niisiis andis ta oma isikliku raha Alberti kätte ja palus mehel sellega arvestada. Tema peab nädala pärast tagasi lendama. Pidagu mees arvestust ja ostku või allahinnatud bensiini, aga lennuväljale peavad nad jõudma!

Mida sellises olukorras teha?

Aidata hädalist, leidis naine ja hakkas olukorda hoopis teistmoodi suhtuma. See ei olnud enam armuseiklus, see oli temapoolne abi sakslastele, sponsorlus! Eestlanna maksis sajanditevanust tänuvõla tagasi. Ta oli päästearmeest, saadetud seda härrat siin aitama. Et aeg kiiremini läheks, tuli tegutseda. Et hinges valitsev mäss maanduks, tuli tegutseda. Et stressi leevendada, tuli ennast liigutada.

Helena kääris käised üles ja hakkas kraamima. Kõigepealt oli tarvis kokku pühkida kogu ehituspraht, mis põrandal vedeles. Naine avas aknad ning pühkis luuaga, nii et tolmas. Ta köhis ja aevastas, aga töötas. Nii läheb aeg kiiremini ja nädal saab otsa. Albert hakkas rahulikult abieluvoodit kokku panema.

Kella neljaks olid põrandad ja aknad puhtad ning voodi koos.

Säng oli hästi lai. Helena viskas ainult hetkeks sinna pikali ja ärkas alles tunni aja pärast. Albert kopsis teises toas. Ta oli pakist lahti võtnud diivani ning tugitoolid. Diivan oli huvitava kujuga. Sellist polnud Helena veel Eestis näinud. Diivan, tugitoolid ja laud sobisid omavahel imehästi kokku. Sellel mehel on vähemasti maitset! Televiisor sai nurka ja tuba hakkas ilmet võtma. Nüüd oleks tahtnud jälle süüa. Helena tundis kõhus piinavat nälga, aga kuidas sa küsid, kui just öeldi, et raha ei ole.

Mingu ja teenigu, või laenaku, aga nälga ma ei sure, tegi naine otsuse ja viis jutu õhtusöögile. Ent Albert oli sellele juba mõelnud. Tal oli

pakisuppi, mis valmis minutiga, leiba ja võid. Nad sõid ja jõid teevett peale.

Pärast sööki kutsus Albert naise välja jalutama. Ta näitas vanalinna ja nad astusid sisse ühte kirikusse. Seal oli käimas üks kontsert. Mingid pensionärid laulsid eesti rahvalaule. Nii igatahes arvas Helena, sest ta oli paljusid neist lauludest lapsepõlves Sassi vanemate juures kuulnud. Sassi peres oli hulganisti lauluinimesi ja tähtpäevadel, söögi-joogi vahepeal, lauldi. Ja nüüd tuli välja, et need ei olnudki eestlaste laulud. Helena avastas, kui lihtlabasel moel on saksa kultuur meie kultuuri mõjutanud ning tasahilju sellesse tunginud ning me oleme selle omaks võtnud. Väiksemas mastaabis kordas segunemist ja sissetungimist Albertki. Tahtis teda, Helenat, oma pilli järgi tantsima panna.

Ei lähe läbi, mõtles Helena endamisi.

Kontsert sai otsa. Kohe ilmusid nende kõrvale lapsed, korjanduskarbid käes. Albert hiilis rahakarpidest mööda. Jube piinlik oli! Helena oli harjunud kirikus annetama. Küll pani ta küünla eest viieka ja laululehe eest kümneka ja siis veel korjanduskarpi. Kui tema piirdus viie- ja kümnekroonistega, siis Harry pani alati kakskümmend viis või rohkemgi. Iial ei hiilinud Harry kirikust välja.

Mh! Juba mitmendat korda mõtlen ilma etteheiteta Harry peale. Tuleb tõde tunnistada, et ta on mitmes mõttes etem kui Albert!

Tänu Saksamaa reisile Helena oli enese üllatuseks hakanud märkama paremaid jooni Harrygi juures – käitumist ja olemist, millega ta oli kodus niivõrd harjunud, et ei pannud enam tähele seda, mis oli tema mehe juures hea ja kiiduväärt.

Albert kutsus need võrdlused esile. Võib-olla oleks ta pidanud ammu endale armukese soetama, et oma isikliku mehe voorustest ja puudustest paremini aru saada?

Nad tulid kirikust välja ja Helenal oli paha tunne. Justnagu oleksid nad pattu teinud või varastanud kirikust. Ta otsustas edaspidi mitte enam siseneda kirikusse või muuseumisse, kui Albert peaks teda kutsuma. Või vähemalt küsib enne, kas seal tuleb ka maksta.

Nad läksid koju tagasi.

Albert hakkas kohe vannitoas kraani kallal mässama.

Helena võttis esiku puhastamise ette. Pani riided nagisse ja kastid üksteise otsa. Muidu oli kõik nii pilla-palla, et kuku või ennast katki.

Varsti kostis vannitoast veesolinat. Helena hüppas pesuruumi ning teatas, et tema tahab minna vanni. Loomulikult ta teadis, et soe vesi maksab, aga hetkel ei hoolinud ta sellest põrmugi. Lõppude lõpuks

oleks mees pidanud ütlema, et ära sõida. Oleks võinud midagi kokku valetada, et sugulane on haige või ees on tähtis töö, kui ta pankrotist ei tahtnud rääkida. Aus jutt oleks mehe Helena silmis päästnud. Aga Albert ei ütelnud midagi, oli ainult kuidagi kahtlev olnud. Ah tema arvas, et ega naine nagunii tule. Ei saa reisimisega hakkama või lööb põnnama.

Kaua ta oleks mind narrinud ning väikeste kinkidega hullutanud? Et kuula aga muusikat ja vaata sõrmust. Väikesed asjad, aga mõjusid hästi! Ise olin loll, kritiseeris naine ennast riidest lahti võttes ja juba poolenisti vett täis vanni pugedes. Vesi rahustas närve hästi. Lõppude lõpuks oli tal peavari. Õnneks ei ööbinud nad telgis. Kortergi oli päevaga palju paremaks muutunud ja õhtuks sai isegi sooja vanni.

"Albert, mulle tuli üks anekdoot meelde!" hüüdis ta mehele.

Albert vaatas ukse vahelt sisse ning oli rõõmus, et Helena ei mossitanud enam ega olnud pahane. Ta võttis nuustiku, et naisel selga pesta.

Helena ulatas seebi, ise anekdooti inglise keelde ümber pannes.

"Story happened in the madhouse... you know madhouse... hullumajas sai lõpuks bassein valmis. Kõik hullud hüppasid sisse. Ainult üks ei hüpanud. Miks sina ei hüppa? küsiti selle käest. Ega ma hull ei ole! Ma hüppan homme, siis on parem! Homme lastakse vesi ka sisse!"

"Good story," naeris Albert, kes ei saanud vist aru alltekstist.

Homme. Mida nemad teevad homme? Arvatavasti jätkavad remonti ja siis võib peremees peale minu ärasõitu südamerahuga selles korteris edasi elada.

Albert ulatas talle kuivatusräti ja suure hommikumantli.

"Oota!" ütles mees ja jättis Helena kümmekonnaks minutiks üksinda.

Helena kolas mööda tube ringi. Esikus olid kingad viksitud. Ka Helena omad. Seda oli Albert teinud naise vannisoleku ajal. Laud oli kaetud. Küünlad ja puha. Ühel hetkel oli mees vastik ja alatu, teisel hetkel aga paganama armas. Praegu oli ta armas!

Albert tuli tagasi punase veini, kahe toore lihatüki, leivatüki ja tomatitega. Pani küünad põlema, tõi kristallklaasid välja ning valas neisse punast veini. Nad jõid ja hakkasid liha grillima.

Liha, tomatid, punane vein – see kõik oli väga vahva. Helena püüdis unustada asjade pahupoolt. Lõppude lõpuks ei pidanud tema selle võõra mehe saatuse pärast muretsema. Ta oli küllalt oma elus mehe eest väljas olnud. Aeg oleks end juba naisena tunda!

Helena istus oma suure hommikumantliga diivanile, viskas jala üle põlve ning lubas end teenindada. Albert sättis toidu kenasti taldrikule ning ulatas naisele. Valas ka veini juurde. Nüüd istus temagi ning

hakkas klõpsides kanaleid vahetama. Algamas oli mehe lemmikseriaal. Helena püüdis rääkida, et neil koduski vahivad kõik "Vapraid ja ilusaid", millest nüüd üks eestlane tegi mõnusalt iroonilise saatesarja "Pehmed ja karvased", aga Albert ei kuulanud teda. Mees vahtis sõnagi lausumata oma seriaali.

Tegemist oli Helena arvates mingi lastefilmiga. Telekas jooksid igasugused trollid ja koletised. See kõik tundus igav. Tegelik elu, kus Helenagi tähtsat rolli omas, oli palju põnevam. Naine tõusis ja läks uurima kapi peal olevat viie kasti sisse mahutatud kivikollektsiooni.

Suured ja väikesed kivid. Ümmargused ja sakilised. Punased ja helesinised. Kive oli palju. Helena valis välja mõned ilusamad ja asetas need aknalauale, arvates, et väljast tulev valgus peaks neist kenasti läbi kiirgama. Ta oli just otsimas uue kivi jaoks õiget kohta, kui märkas, et naabermaja väikesest vastasaknast üks poolalasti mees otse nende tuppa vahib. Ja mitte ainult et vahtis, vaid jälgis pingsalt nende toas toimuvat binokliga.

"Mis siin vahtida on?" turtsatas Helena pahuralt ning tõmbas kardina ette. Õnneks olid akendel rulood. Ta läks Alberti juurde, et mehele juhtunust rääkida. Albert istus teleka ees ja nuttis. Pühkis parajasti pisaraid. Üks troll oli õnnetult surma saanud.

"I'm sorry," vabandas Helena ja läks vääriskivide juurde tagasi. Tema ise, Helena, koos mitmevärviliste kividega, tundusid olema hetkel kõige mehisemad ja tugevamad selles toas. Jälle kord selles elus!

24

Järgmise päeva hommikul jättis Albert Helena paariks tunniks üksinda ning läks töö juurde asju ajama. Helena jäi koju ning pakkis karpidest asju välja. Morsiklaasid, veiniklaasid, taldrikud... Ta võttis ja pesi kõik üle ning hõõrus käterätiga läikima.

Tulin Saksamaale koristama! Kodus olen ajakirjanik, siin nõudepesija!

Hetk hiljem lendas kuivatusrätt toanurka, Helena haaras jaki ning ust enda järel kinni keerates tõttas tänavale.

Kõik tema ümber oli võõras. Võõrad inimesed, võõrad tänavad, võõras keel, võõras taevas. Ta tundis, et sulab tervenisti kokku ümbrusega üheks ilmatu suureks võõraks.

Käia oli siiski parem kui toas nõusid pesta. Mõtted muutusid sammudes konkreetsemaks ja selgemaks.

Mina, neljakümnendates naine, olen mingis N punktis maakera kaardi peal. Ilma ühegi pennita, ilma kindluseta, ilma tulevikuta! Kas see ongi õnn, mida ma jahtisin?

Helena seisatus. Kirikukellad sundisid teda taeva poole vaatama. Kodus oleks ta kirikusse sisenenud, küünla ostnud ning seda süüdates ilusaid mõtteid mõelnud. Siin ta ei julgenud enam sissegi astuda. Raha tal polnud ja kombeid ta ei tundnud. Helena oli juba teist päeva pettunud nii endas kui Albertis.

Kuidas ma ometi olin nii lihtsameelne? Esimesel korral, kui Albert minult raha laenas, oleksin pidanud muutuma valvsamaks. Aga ei! Mina kujutasin end ette Francescana: nagu ma oleksin koduperenaine Francesca filmist... mis selle filmi nimi oligi "Madissoni küla sillad" või ...raamatu pealkiri oli igatahes "Sillad jõel", seda ma mäletan täpselt.

Kõik naised olid jooksnud seda filmi vaatama, nutsid kinos mis kole ja aina õhkasid, et tuleks nendegi ellu kord Clint Eastwoodi sarnane võõras mees ja teeks nad õnnelikuks.

Seal raamatus, Helena mäletas hästi, Francesca ei jätnud oma kodu. Kohusetruu Francesca ainult armastas salamahti ja arvatavasti kahetses seda elu lõpupäevadel kibedasti, sest oli jätnud kasutamata ainsa võimaluse, mis talle elus anti. Palus ainult tuha, mis temast järele jäi,

samasse paika puistata, kuhu tema armastatu, Roberti tuhk lennutati. See oli olnud vapustavalt ilus armastuslugu ja Helena elas pärast lugemist-vaatamist veel mõnda aega raamatu-filmi mõju all. Mõtles, kuidas tema oleks käitunud, ja soovis, et võiks tunda sama tulist armastust kas või ainult üks päev elus.

Aga näe, mina olin sellest naisest julgem ja kangem, arutles ta endamisi, *jätsin mehe ja kodu ning põgenesin oma Albert Eastwoodi juurde! Võõras mees muudkui ahvatles, kutsus mind ära, lubas anda kõike, mida ma kodust ei saanud. Tuhkagi ta andis ja annab!*

Helena seisatas ja vaatas tühja pilguga vaateaknaid. Poodi sisse polnud mõtet minna.

Nii vaene ja rahata pole ma ealeski olnud. Harry maksis alati kõik maksud ja korteriüüri. Ma isegi ei tea, mis maksab vesi. Ma ei tea, kui palju telefoni kasutamine kallimaks läks. Mul pole aimugi elektri hinnast. Selle asja ajab Harry alati korda. Nurisemata ja õiendamata, et jälle on kõik hinnad tõusnud. Harry hellitas mind ülalpidamisega ära! Sellepärast ei muutunudki ma valvsaks, kui Albert pidevalt raha laenas. Unustas raha koju! Häh! Kuidas ta võis niimoodi valetada ja väikeste kingitustega mu pea segi ajada? Olin ikka tola ja rumal!

Niimoodi, püüdes eneses selgusele jõuda, kõndis ta Raekoja platsini. Vanalinn oma majade, kiriku ja raekojaga olid ainsad, mis ei tundunud võõrad. Sajanditepikkune stabiilsus ja selle säilitamine vanalinna majade näol nii siin kui kodulinnas sisendas turvatunnet ning äratundmisrõõmu. Helena leidis päästva mõttelõnga ja täpsena tunduva võrdluse.

Abielu on ka nagu vanalinn või nagu uuslinn, võrdles ta materiaalset mittemateriaalsega.

Minu ja Harry kooselu on võrreldav vanalinnaga. See on natuke hall ja räämas, kohati kukub krohvi ja katus laseb läbi, ometi ta seisab, on olemas ja pakub turvatunnet.

Ta istus pingile, mis asus otse raekoja ukse kõrval.

Mina ja Albert? Kui ma lahutaksin Harryst ja hakkaksin selle sakslasega elama, siis ma nagu koliksin Lasnamäele. Meie kaks oleksime nagu Lasnamäe uusasukad. On nagu kodu ja ei ole kah. Seest võid ju euroremondi teha, aga uksetagune on ikkagi võõras. Võõras ja mittekodune. Kogu elu siin on minu jaoks võõras!

Naine tõusis ja silmitses restaureeritavat raekoda. Talle vaatasid vastu uued kirkad värvid ja sädelev kellatorn.

Sama võiksin teha oma kulunud ja igavavõitu abieluga. Veidike restaureerida, sinna-tänna uut värvi lisada ning kellatorni kuldseks värvida.

Helena tuju paranes. Ta oli jõudnud mõnes asjas selgusele. Ta teadis täpselt, et pühapäevani tuleb tal vastu pidada, ja siis, koju jõudes, peab ta oma kalli vana raekoja põhjalikult üle vaatama. Mis seal annaks teha? Palju seal oleks vaja restaureerida ja mis see maksma läheks?

Ta hakkas heatujuliselt Alberti elamise poole kõndima.

Aga kui Albert oleks olnud rikas? plahvatas talle uus mõte pähe, *rikas sakslane, nagu ma arvasin. Mismoodi siis mu vanalinnateooria välja näeks? Ja kas ma üleüldse siis selliseid mõtteid mõtleksin? Kas küsimus on tõesti Alberti vaesuses? Rahas?*

Väiklane ja rahahimuline polnud Helena ealeski olnud. Vähemalt enese arvates. Ta isegi oli tauninud naisi, kes abiellusid hea partii ja raha pärast.

Mis siis oleks teisiti, kui Albertil oleks raha ja ta oleks edukas ärimees, nagu ma arvasin, mis siis? Siis... siis, klappi meil omavahel oleks. Ta on hella südamega ja tähelepanelik. Sõbralik. Oskab teha komplimente ja väikesi kingitusi. Üldiselt tundub, et ta armastab mind. Ja minagi... ja minagi tundsin kiindumust tema vastu. Albertiga võiks ju elada, kui ta oleks rikas mees. Me ostaksime korteri Tallinna, kindlasti vanalinna. Ja teine võiks olla siin, Saksamaal. Kasvõi seesama korter. Meil võiks olla külalisabielu. Vähemalt esialgu. Siis koliks Albert Eestisse, sest mina siia küll ei tuleks.

Helena tundis ennast väiklasena. Ikkagi oli küsimus rahas! Aga mida oli teinud mees? Albert oli elanud tema rahakoti peal juba mitmendat korda. Ja mida mõtles ta edasi teha? Et Helena hakkab temale sponsoriks? Meest ülal pidama? Üüri ja elektri eest maksma? Poes allahinnatud asju jahtima? Või kodus endale, oma isikliku raha eest, uut korterit ostma? Kuhu sakslasel oleks vahetevahel hea ja odav tulla. Kust kohast tema, Helena, pidi nii palju raha saama? *Ei! Jääb ära!* Kahekümneaastane võiks seda armastuse pärast teha, aga Helena oli selliseks elumuutuseks juba liiga vana. Tema tahtis rahu ning stabiilsust. Tahtis vanalinna, mitte uuslinna tundmatust.

Ootamatu jalgrattapidurdus ehmatas naise üles nendest kaalutlustest ja kahtlustustest. Albert oli teda otsima tulnud. Jalgrattaga, mida ta hoidis koridoris ketiga seina küljes. Korteriuks oli ju lukus ja võti Helena taskus. Mees oli silmanähtavalt ähmi täis.

Nad läksid kõrvuti, jalgratas käekõrval, koju.

Albert mõistis, et midagi on viltu. Ta tundis naises tujutust.

Harry, kallis vana Harry oleks mossitava Helena sinnasamasse jätnud ega oleks naise halvast tujust väljagi teinud. Aga Albert, see võõras mees, oli teistsugune ja selle poolest etem. Tema siblis ümber halva-

tujulise Helena, püüdis silitada ja komplimente teha, naljaga tuju tõsta ning pakkus välja võimaluse minna külla ühele tema vanale sõbrale. Alex ootavat ning pakkuvat isegi lõunat.

"Ta on õppinud kokk," meelitas Albert Helenat toiduga.

"Lähme!" oli Helena nõus ning tundis, kuidas mehe soov tõsta tema tuju ka täide läks. *Mis siin ikka tujutseda,* ütles ta endale juba sajandat korda. *Tuleb päevani ära elada ja võtta elult, mis võtta annab. Ja lõppude lõpuks, kui ma poleks seda reisi ette võtnud, oleks välismaa-sponsor mind veel pikka aega narriks ja lolliks teinud. Nüüd ma vähemalt tean!*

Tee sõbrast koka juurde läks pikalt mäest alla. Albert demonstreeris Helenale oma järjekordset kokkuhoiurežiimi. Ta lülitas mootori välja ja nad laskusid mitu kilomeetrit allapoole ilma tilkagi bensiini kulutamata. Muidu oleks see ju naljakas olnud, aga Alberti puhul hakkas allahinnatud kauba jahtimine ja igal sammul kokkuhoidmine juba närvidele käima.

Peab mindki allahinnatud naiseks. Miks ta muidu võrgutas? Mõtles, et Eestis on elu odavam ja naised kah. Tutkit! Ei ole!

Sõber Alex elas endise Ida-Saksamaa poole peal. Tuttavad auke täis tänavad, hallid paneelmajad ja uut värvi ning sisustust ootavad poed-baarid-restoranid andsid märku peatsest lääne-ida piiri ületamisest.

Ukse avas nooremapoolne mees ja tervitas külalisi vene keeles: "Zdravstvuite!"

" Zdravstvuite!" vastas Helena ning märkas Alberti näos imestust, et mis keelt need kaks omavahel räägivad.

Alex oli vene keelt õppinud õitsva sotsialismi ajal koolis. Nad vahetasid paar lauset ida-lääne erinevusest ja Albert ei saanud mõhkugi aru. Helena tegi seda nimme, et näidata – pole Eestis need naised midagi kehvemad kui teil. Saame meiegi mitme keelega hakkama. Oskame rääkida, kui vaja ilmast, kui vaja ajaloost ning teame, mis sõda Saksamaaga tegi.

Alex oli meelitatud. Tema kartis, et tuleb mingisugune *Frau*, kellega pole millestki rääkida. Sellepärast oli ta pannud suurema rõhu söögile. Seljanka, hautatud seakoot ubadega ning magustoit! Helena sõi üle tüki aja jällegi kodust ja korralikku toitu. Paistis, et Albertki nautis. Mees küsis muudkui lisa, nii et supipott ja lihakauss said tilgatumalt tühjaks. Kõige lõpuks tuli jäätis likööriga.

Kohvi mindi jooma võõrustaja töökohta, baari, mis asus ainult mõne maja võrra Alexi kodust eemal. Mõnus ja hubane koht, kus suure kõhuga õllesõbrad juttu ajasid ning õlut mekkisid. Nende kolme sisenedes tekkis baaris vaikus ja kõigi pilgud pöördusid koka kõrval seisvale heledajuukselisele naisele.

"Ju sa ise ka märkad, kuidas mehed sind vahivad," sosistas Albert ja Alex kuulutas üle baari: "Eta frau iz Estonii!"

"Otkuda?" küsis üks õllekõht, " Iz Estonii?"

"Da, da," noogutas Alex.

Helena oli segaduses. Ons baar Venemaa pinnal või? Küsimuse esitanud mees kargas püsti, lõi sõjaväelaslikult kulpi ning kuulutas, et tema ja veel üks seltsimees siin on endised ohvitserid. Vene sõjaväelased, kes olid Saksamaal aega teeninud, siit endale naised leidnud ning siia elama jäänud. Mehed tutvustasid end. Helena istus venelaste kõrvale ning hakkas harjumuspäraselt küsimusi esitama: "Härra ohvitser Serjoža, öelge mulle ausalt, kas tunnete ennast siin hästi? Nagu koduselt?"

"Baaris? Baaris tunnen ennast hästi," naeris Serjoža, "aga kodus mitte!" Venemaa jäävat tema jaoks igavesti koduks ja hing ihkab sinna. Aga elu Donetskis olevat kuradima vilets.

Mees rüüpas sõõmu õlut ja küsis, mida eestlanna Saksamaal teeb. Helena jäi otsese vastuse võlgu. Tõepoolest, mida ta siin tegi? Lõpuks ütles, et kirjutab üht artiklit ja kogub selle jaoks materjali. Ta võis rääkida mida tahes, sest Albert ei saanud aru ja Alex valmistas leti taga kohvi.

Albert niheles ja närvitses. Talle ei meeldinud sugugi, et Helena võõraste meestega jutule oli saanud. Aga naine ei teinud sellest väljagi. Ta õrritas meelega Albertit. Nähku mees, et see naine siin pole kuskilt otsast allahinnatud kaup. Ärgu olgu endas sada protsenti kindel, et on peaaegu midagi maksmata endale uue asja koju muretsenud!

Tagasitee läks üles mäkke.

"Mida sa nüüd saad kokku hoida?" küsis Helena silmi ilmsüütuks teha.

Albert osutas peaga tagaistmel olevale karbile. Ta oli õhtuks pirukaid ja pool pitsat kaasa küsinud. See kompenseerivat bensiiniraha!

Oh õudust! See ei saa olla tõsi, oigas Helena sissepoole ning surus tugevasti käsi kokku, et mitte midagi ütelda.

Hetk hiljem järele mõeldes, tõdes ta, et ei saa mehele midagi ette heita. Suures rahanappuses oli Albert andnud endast parima. Organiseeris külaskäigu koka juurde ja küsis toitugi kaasa.

Päris nutikas tegu, ja naine püüdis uuesti näha olukorra helgemat ning naljakamat poolt.

Nad jõudsid tagasi pimedas. Albert pani vaikse muusika mängima ning keerles Helena ümber nagu kass ümber palava pudru. Tahtis võtta ja limpsida, aga ei julgenud. Kartis kõrvetada saada.

Põletava pilguga puuris ta naise kukalt. Helena tundis, kuidas tugevad mehekäed asusid siluma ta poolpaljaid õlgu. Vaikselt ja hellalt asus Albert neid masseerima. Avas ettevaatlikult paar nööpi ning lükkas pluusi õlgadelt minema. Käed liikusid ringe tehes mööda selga allapoole. Nüüd leidsid sõrmed püksiluku ning käed libisesid mööda paljast pehmet peput allapoole. Albert tõstis naise ettevaatlikult sülle ning kandis voodi peale. Ta asetas Helena selili, näoga enda vastu ning võttis ta ettevaatlikult riidest lahti. Sentimeeter haaval uurisid näljased silmad kaunist keha, mis lamas jõuetult pehmetel patjadel. Alustanud silmadest, jõudis pilk aeglaselt liueldes alla varvasteni välja. Albert võttis naisel jalgadest kinni, lükkas need veidi harali ning hakkas sääre sisekülge pidi tundeliselt masseerides ülespoole minema. Vaid korraks, väga põgusalt paitas ta naise häbet, õrritas kergelt ja rändas kätega edasi. Silus kõhtu ja rindu ning limpsis huultega Helena õhetavaid põski. Mees kohendas patju ning aitas Helenal pöörata. Nüüd liuglesid käed tagasi alla, paitades turja ja selga, õrritades ringe tehes tuharaid; kompavad sõrmed liikusid mööda sääre sisepinda lõpuni, kandadeni välja. Tuba täitus "Boolero" hiilivate, vaiksete helidega. Kõik see erutas naist. Erutas meeletult. Erutas tahtmatult.

Kuidas saaks Harryt sensuaalselt, muusikaliselt mõjutada? tabas naine end mõttelt, mis ei sobinud olemasolevasse situatsiooni mitte üks raas.

Ta avas silmad, et reaalsusesse tagasi tulla. Nii palju, kui see hetkel võimalik oli. Läbi poolavatud silmade nägi ta Alberti alasti keha. Mees aitas ta istuma, põimis jalad ta ümber nii, et naisegi jalad põimusid mehe keha ümber, võttis kinni ta kätest, ristates sõrmed ja nad istusid niiviisi, suletud silmadega, mitu minutit. Energia voolas läbi sõrmede, kehad surisesid, "Boolero" ühines nendega. Nad nihkusid aeglaselt teineteise poole, said üheks ja tervikuks.

Helena keha tõmbus pingule. Hetk hiljem vajusid nad voodile tagasi.

Albert uinus momentaanselt. Helena lesis mehe kõrval ning vahtis hulk aega laike laes. Katus oli arvatavasti läbi sadanud ning nüüd olid krohvitud laes pruunid, ringikujulised laigud. Naine kissitas silmi ja vaatas läbi poolsuletud ripsmete kolme, äärtest kokkusulanduvat ringi, mis tekitasid sümboli – kujundliku abielukolmnurga. See keskmine, lilleõiesarnane laik oleks nagu tema, Helena. Kaks ülejäänut, teine teisel pool teda, olid aga Harry ja Albert. Mõlemad riivasid, mõlemad sulandusid Helena ringi. Üks rohkem, selle ristis ta Harryks ja teine, Alberti-nimeline, valgus vaid põgusalt keskmes oleva helepruuni veelaigu sisse.

25

Ma lähen ja räägin temaga, mõtles Harry ja keeras autoga Nora elamise suunas.

Tuleb talle lühidalt selgeks teha, et oli, mis oli, aga pärast Luuseriga kohtumist on meie sõprus läbi.

Harry jättis auto seisma pisut enne tuttavat maja, tillukese linnaäärse pargi servas. Uudishimulik naabrimutt ei meeldinud Harrylegi. Ta polnud kindel, et viimasel korral, kui Nora korterist kostis kisa ja kolistamist ning sealt olid sisse ja välja saalinud nii Luuser kui ka tema ise, et siis see klatšihimuline naabrimutt polnud kõike pealt näinud või meelega ukse taga kuulamas käinud.

Harry lukustas autouksed ja astus aeglaselt eemalt paistva luitunud puumaja poole. Juba õueväravat avades aimas mees, et Norat ei ole kodus. Aknad olid pimedad ja kui ta oli uksekella juba kolmandat korda vajutanud, avanes naabrimuti uks ning vihane suu ütles sapiselt: "Norat ei ole kodus! Tulge järgmisel nädalal tagasi."

"Kus proua on?" küsis Harry, et midagigi teada saada.

"Sõitis Pärnusse. Mina hoian tema elamisel silma peal. Nii ta tahtis. Minge aga heaga minema. Nora ei lubanud kedagi sisse lasta! Ei teid, ega seda teist."

"Tänan," ütles Harry ja hingas kergendatult. Talle tundus, et oli siin Nora juures *persona non grata*'ks kuulutatud ning tundis sellest ainult siirast rõõmu.

Mees läks rahuliku kõnniga auto juurde tagasi, ise Helena mobiilinumbrit valides. Ta polnud oma naisele mitu nädalat helistanud.

Oli lõpus kuus või üheksa, mõtles Harry Helena numbrit valides, *ikka vist üheksa.*

"Telefon ei ole sisse lülitatud, või ei asu..." vastas ilus, aga Harry jaoks võõras naisehääl. Igaks juhuks kontrollis mees numbrit, jah, number oli õige. Ta vajutas mõnele klahvile ning salvestas Helena nime ning numbri mobiilimällu.

Miks ma seda varem pole teinud? imestas mees endamisi. *Kuidas on Helena tervis? Millisest sanatooriumist teda otsida? Helistada kõik läbi?*

Või oodata nädal ning mõtelda asjade üle põhjalikult järele. Jah, seda ma teen, otsustas Harry ning sõitis nukravõitu tunduvasse korterisse tagasi. Ilma Helena ja Greteta oli kodus kurb ja elutu. Midagi oli muutunud. Midagi oli teistmoodi ja see tegi mehe rahutuks.

Olen olnud Helena vastu hoolimatu. Isegi numbrit ei mäletanud enam... Nora number on mul pealuu sisse kasvanud, aga Helena oma... järsku on ta tõsiselt haige, muretses Harry.

Samal ajal sõitis Nora liinibussiga Pärnu poole.

Imelik, mis seal ema juures juhtus, mõtiskles ta aknast välja vaadates. *Ema oli äreva häälega, kui helistas. Ütles, et hullu pole midagi. Vaja lihtsalt tütrega kokku saada. Ja hästi ruttu.*

Noral oli pahandustest villand. Kõigepealt lugu Luuseri ja Harryga. Mõelda vaid, mis see jama Harryle maksma läks. Kümme tuhat krooni! Nora oli lugenud mehe silmist välja pahameelt ja isegi vaenu. Vaenu vahest ikka ainult väljapressija vastu. Aga Nora oli ju kõige sellega seotud. Kas mees talle üldse kunagi andestab? Nii õnnetu ja tühisena ei olnud naine ennast veel eales tundnud, kui tol pärastlõunal peldikus luku taga istudes. Milline ta võis välja näha, kui sealt lõpuks päevavalgusesse pääses? Oh õudust! Sassis ja oksene. Mis nüüd edasi saab? Ilma arsti juures käimatagi teadis ta, et ootab last. Rinnad pakitsesid ja hommikuti iiveldas. Nii et polnud emal ainsana tähtis jutt rääkida, oli Noralgi, mida südame pealt puistata.

Eelmisel ööl oli Nora näinud imelikku und. Nad olid justkui Harry naisega ära leppinud ja suurteks sõpradeks saanud. Ajasid juttu ning naersid koos ja Nora oli ütelnud: "Võta oma mees tagasi. Teid kahekesi läheb mul vaja!"

Mis imelik uni see oli? Ometigi oli ta hakanud lahkemini Harry naise peale mõtlema. Enne soovis ta, et Harry oma naisest lahku läheks või et *see* mingisuguse haiguse külge saaks.

Mida Harry naine teeks, kui üksinda jääks? Muidugi, see võiks endale uue mehe leida, sellise välimusega kindlasti leiaks... Aga, mis õigus on mul nende peret lõhkuda? Me oleme liiga erinevad, nii vanuse kui arusaamade ning huvide poolest. Ma olin pimedusega löödud, mõtlesin ainult enda ja poisi peale. Unenägu lepitas meid. Nii naljakas, kui see ka pole... Nora sulges silmad ja katsus uinuda. Üksik pisar tuli vägisi silmanurka. *Ma ei saa oma elu teiste abielu varemetele ehitada. Sellest ei tule midagi välja.* Ta pühkis taskurätiga silmad kuivaks ja mõtles, et ehk peaks ta hoopis Tallinnast Pärnusse, emaga ühte linna kolima. Poiss ja vanaema klappisid hästi. Ta võiks ehk sünnitadagi, kui ta emale lähemal elaks...

Buss tegi peatuse Pääskülas. Nora ei uskunud oma silmi, kui nägi onu Arnot bussi sisenemas, suur lillekimp käes. Tema kõrval oli vaba koht. Nora tõusis poolenisti püsti ja kutsus Arno enda juurde istuma.

"Tere, onu Arno! Pole sind mitu kuud näinud. Tunnen kaasa, ema ütles, et sa olevat leseks jäänud."

"Jah. Luise läks neli kuud tagasi. Ta oli mul eluaeg haige, süda jukerdas. Luiset ei tohtinud ärritada. Aga vanaduse vastu ei olnud lõpuks enam rohtu. Nii ta kustus tasapisi."

"Sa käisid alati üksinda meil. Ma pole vist su naist näinudki?"

" Ega vist."

"Kuhu sa sõidad lilledega?"

"Pärnusse."

"Mina ka. Sõidan ema juurde."

"Mina ka."

"Kas sinu ema veel elab?"

"Ei! Ma sõidan sinu ema juurde!"

?

Tükk aega ei rääkinud kumbki. Nora oli pisut pettunud. Ema tahtis ju temaga rääkida, aga nüüd tuleb veel külalisi. Ehkki onu Arno oli nagu omainimene. Lapsepõlvest mäletas Nora, et ainult üks onu käis neil vahetevahel külas. Ja see oli onu Arnu. Nõnda oli tüdrukutirts teda hüüdnud.

"Mäletad, ma kutsusin sind Arnuks, mitte Arnoks. Nii oli lihtsam."

"Mäletan hästi."

"Aga mismoodi me sugulased oleme?" päris Nora ajaviiteks edasi. "Ema ütles alati, et pole viga, kutsume onu Arnu. Küll tema tuleb ja aitab. Ja iga kord sa tulidki. See oli nii loomulik... aga ausõna, ma hakkasin alles praegu mõtlema, kuidas me omavahel sugulased oleme. Emal venda ja õde ei ole. Oled sa äkki poolvend?"

"Ei ole."

"Arnu! Arnu! Sa oled endiselt salapärane," müksas Nora oma pinginaabrit heatahtlikult küünarnukiga. "Sa pole ju enam partorg ega kolhoosi esimees. Nüüd võid vabalt rääkida."

"Kuidas sul endal läheb? Kuulsin, et läksite Luuseriga kõvasti riidu," päris onu Arno, viies jutu mujale.

"Kas te olete emaga rääkinud või?"

"Jah, me helistame ja olime temaga Hiiumaalgi mõne päeva koos."

"Tohoh. Ema ei öelnud mulle sõnagi."

Jälle valitses vaikus. Onu Arno oli täna kuidagi sõnakehv. *Võib-olla elab naise surma üle*, mõtles Nora ning otsustas mitte enam mehe kallal nokkida.

Aga mõne aja pärast alustas Arno ise juttu: "Tead, Norake, meil Luisega lapsi ei olnud... ja ma olen mõelnud, et peaksin oma pärandiasjad korda ajama. Ma jätaksin hea meelega sulle ja väikesele Arnoldile kõik, mis mul hinge taga on."

"Aga onu Arno?! Ma ei tea... Kas sul tõesti teisi sugulasi pole?"

"Ei ole. Te olete ainsad."

Kuidas võib saatus nõndamoodi paremuse poole pöörata? Nora pani käed risti ja tänas selle lohutava teadmise eest taevast ja kaitseingleid. Äkki hakkab temagi elus kord päike eredamalt paistma. Saab natukenegi toetust ja abi kõrvalt. Saaks poisigi elu kergem olema. Terane laps vajaks rohkem tegevust, aga raha ei jätkunud enamaks kui ujumistrenniks.

"Müüsin hiljuti auto maha. Silmad ei seleta enam endistviisi. Bussiga on uuel ajal päris mugav sõita. Raha panin panka hoiule. Lähed, Norake, võib-olla ise kursustele, saad load, ostame sulle auto..."

"Load võiks ju teha, aga auto peale pole ma ilmaski mõelnud. Nagu öeldakse: mis rikkale loomulik, see vaesele imelik."

Onu Arno naeris lustakalt habemesse. Selle habeme pärast oli tal omal ajal mingeid pahandusigi olnud.

Imelikud ajad olid, arutles Nora omaette, *juhtival kohal töötajal ei tohtinud habet ega vuntse olla. Polevat soliidne. Ahvivat kapitalistliku ühiskonna keigareid...*

"Kui ma veel päris väikene olin, siis mõtlesin, et sa oled näärivana. Ikka selle vahva habeme pärast."

"Mul on lõua peal suur sünnimärk. Varjan seda habemekarvadega. Sellepärast mul lastigi habet kasvatada. Ükskord, siis ma olin juba kolhoosi esimees, läksin tööle, ausõna, täiesti kogemata olin selga pannud musta kootud kampsuni, valge särgi ja sinist värvi lipsu. Kontoris läks märuliks lahti. Partorg nimetas mind rahvavaenlaseks, kes oma tegelikku palet peitvat valehabeme taha. Läksin koju ja panin pruuni lipsu ette. Õnneks jäi tookord habe alles."

"Mul on ka sünnimärk. See on taga kuklas ja pikemad juuksed varjavad pruuni lätaka ära. Arnoldil on kah, oled ju märganud, kaela peal."

Onu Arno noogutas. "Kuidas lubadega jääb? Kas lähed autokooli?"

"Peab mõtlema," ei vastanud Nora enamat.

Nad olid jälle tükk aega vait. Mõlemad vaatasid aknast välja ning mõlgutasid omi mõtteid.

"Mis sa Pärnus teed?" küsis Nora viimaks, et piinlikuna tunduvat vaikust katkestada.

"Ma sain ühe majalobudiku vanalinnas tagasi. Vaja paberid alla kirjutada ja võib-olla läheme koos noorperemehega seda üle vaatama. Mis sa arvad?"

"Kellega?"

"Noore Arnoldiga noh!"

"Onu, sa teed nalja."

"Asi on naljast kaugel! Mis mina nende majadega teen? Üks on Pääskülas, teine Pärnus. Võib-olla peaksin koguni Pärnusse kolima?"

"Täpselt sama mõtlesin ka mina, et tuleks Tallinnast ära kolida, emale lähemale."

"Õige mõte! Näed nüüd, kuidas meie plaanid kattuvad."

"Kui sa peaksid oma majaäridega raamatupidaja abi vajama, siis ära mind unusta. Aitasid mind ülikooli ajal, tahaks sulle natukenegi tänulik olla."

"Sina ei ole mulle midagi võlgu. Kui siin keegi võlgu on, siis ainult mina," kohmas onu Arno omaette.

Vanad inimesed lähevad peast segi, tegi kuuldu põhjal Nora järelduse, *ei maksa mul iga sõna uskuda ja puhta kullana võtta. Pärast tuleb välja, et onul hakkasid peale naise surma kurvastuse pärast peas kruvid logisema.*

"Kas ema teab, et sina Pärnusse tuled?"

"Jah, teab!"

Jõuaks juba kiiremini kohale, mõtles Nora vargsi käekella vaadates, *ei oska talt enam midagi küsida. Peaasi, et onu ei sekkuks mu eraellu ega kipuks õpetama.*

Nora piilus silmanurgast Arnot. Onu tundus olevat Harryst vanem. Pidigi olema. Võib-olla koguni oma viisteist kuni kakskümmend aastat.

"Kui vana sa oled, Arno?"

"Seitsekümmend kukub varsti!"

"Kui varsti?"

"Homme!"

"Nalja teed või?"

"Tahad, näitan passi?"

"Pole vaja! Ma lihtsalt mõtlesin, et mul pole sinu jaoks juubelikinki."

"Asju, Norake, pole mulle juurde tõesti vaja."

"Mida sulle kinkida, kui sul midagi vaja ei ole?"

"Eks sa Pärnus kuuled..."

Nora pööritas silmi ning suunas pilgu aknast välja. Salatsemine, mingid naljakad vihjed. Vähemalt halvasti ei tundunud midagi olema. Ta sulges silmad, justnagu tahaks veidike tukkuda.

"Kas sa magad?" küsis kümmekonna minuti pärast onu Arno.

"Ei. Lihtsalt puhkasin!"

"Mõtlesin praegu nende majade peale... kui ma tõesti müüks Pääskülа elamise maha ja koliksin Pärnusse. Sina tuleksid ka sinna. Hakkaksid kinnisvaraäriga tegelema."

"Hulluks oled läinud või? Kinnisvaraäriga?"

"Nojah! Ma võiksin sind õpetada."

"Onu Arno, ütle ausalt, kas sa räägid kõike seda tõsiselt või ajad lihtsalt udu?"

"Udutatud on elus küllaga. Praegu on mul tõsi taga. Kõik sõltub sinust, Nora."

"Räägi, palun, täpsemalt!"

"Küll sa Pärnus kuuled!"

Mh! Jälle! Mida on mul kuulda?

Õnneks paistsid juba Sauga tuttavad majad.

Nora kammis juukseid ning värvis huuled punaseks. Kohendas seelikut ning tundis, kuidas põlv kergelt võbises. Ärevus oli pugenud hinge.

Ema ja Arnold seisid bussijaama katuse all. Nora märkas neid juba eemalt läbi tolmuse bussiakna. Poiss oli selle ühe kuuga kõvasti kasvanud. Nora lehvitas neile.

"Tere," ütles ema ega imestanud põrmugi, et onu Arno ja tütar Nora olid ühe bussi peale juhtunud.

Arno harutas lilled enne bussist väljumist paberist lahti ning ulatas nüüd emale suure kimbu roose.

"Aitäh," ja tänulikud, kuid väheke ekslevad silmad vaatasid sügavalt lillekinkija silmadesse ning seejärel vargsi Nora poole. "Lähme koju. Kohvilaud on valmis ja ootab."

Kuigi kodutee oli lühike, võttis onu Arno ikkagi takso. Parem oligi, sest Norat oli vallanud paaniline uudishimu. *Mis värk see käimas on?* mõtles ta endamisi. Taksosse sisseminek, arve tasumine ja väljumine täitsid enamiku ajast, nii et omavahel nad peaaegu ei rääkinudki.

Ema mereäärses kahetoalises korteris lõhnas suurpuhastuse, küpsetise ja kohvi järele.

"Palun istuge lauda," teatas ema, kui külalised olid riided varna riputanud ning seisid sõnatult toa ja ukseaugu vahel.

"Arno, sina istud oma vana koha peale. Norake, sinule ma panin tassi ja taldriku tugitooli ette ja meie poisiga istume diivanile."

Emal olid kõik asjad paigas, isegi onu Arno jaoks oli tal olemas personaalne tool.

"Üks asi puudub laualt," ütles Arno püsti tõustes ning läks esikusse oma koti kallale. Tagasi tulles oli tal käes konjakipudel. "Tõin kosjaviina kaasa, kuis me muidu rääkima hakkame?"

Emal hakkasid põsed lõkendama ning tütrel jättis süda lööke vahele. Nora suutis vaid öelda: "See on vast uudis" ning prantsatas kogu raskusega temale määratud tugitooli, kust paistis lahtise ukse vahelt ema magamistoa voodi, kus nad alles hiljuti olid Harryga hullanud. Tema pidi ju abielusadamasse purjetama! Tema, mitte ema!

"Emps, sa võiksid veel kuulutada, et ootad last kah, vat siis oleks üllatus täiuslik!"

"Meil juba üks on," vastas ema rahulikult, "õnneks meil on laps."

"Poiss on minu jagu! Ta oli sinu juures ainult hoida. Ma käin ju tööl, tead isegi!"

"Ma ei mõelnud Arnold-poissi!"

"Keda siis?"

"Vaata, Norake," ütles ema kohvi tassidesse valades, "selleks me täna koos istumegi, et üks rääkimata jutt südamelt ära rääkida."

Kohvi valatud, sättis ta juttu väikest pausi tehes kohvikannu soojendaja alla peitu ning jätkas: "Mäletad sa, kuidas ma igal sügisel korra kodust ära käisin. Ütlesin sulle, et näe, saadetakse jälle kolhoosi kartuleid võtma."

"Noh! Mäletan, sa jätsid mind kaheks päevaks üksinda koju ja ma pidin hea laps olema."

"Alguses, siis sind veel polnud ilma sündinud, käisin ma tõesti sõpruskolhoosis abiks kartuleid võtmas. Meid saadeti töö juurest sinna igal sügisel. Olin üksik naisterahvas ja sellepärast õieti ei küsitudki minu käest, kas ma tahan minna. Öeldi, et lähed ja kõik. Hiljem hakkasin ma juba ennast ise kaasa sokutama."

"Miks? Ja üldse, mine asja juurde, mis me sellest kartulivõtust nii pikalt räägime!"

"Kui ma esimest korda abiks käisin, siis... sel korral sain ma tuttavaks väga sümpaatse mehega. Ta oli minust vanem. Abielus. Aga me sobisime temaga hirmus hästi. Meil oli omavahel lõbus, oli nii palju, millest rääkida. Mina olin ju, ütleme otse välja, sinnamaani olnud vanatüdruk. Mulle lihtsalt ei olnud mitte üks mees meeldinud. Aga see mees meeldis, ja väga. Mäletan, et olin temasse juba teiseks õhtuks silmini armunud. Üheksa kuu pärast sündisid sina."

"Kas ma saan täna teada, kes on mu isa? Ema, kas sa tahad seda mulle oma pika sissejuhatusega ütelda?"

"Jah, tütreke, see jutt on mul sulle siiani rääkimata."

"Aga miks, ema? Miks sa salatsesid nii kaua? Miks sa varem mulle isast midagi ei rääkinud?" küsis Nora ja tema hääles kõlas etteheitevarjundeid. Kõik need aastad polnud Nora osanud meestega käituda; oli rumalalt armunud Luuserisse, nüüd sobitas isa ja meest Harry kesta sisse. Ta ei tundnud meessugu, sest tal ei olnud eeskuju käepärast võtta. Nora vaatas äraoleva pilguga oma ema silmadesse ja ootas, mis saladus empsi suust tema kõrvu viimaks ometi täna jõuab.

"Me leppisime sinu isaga kokku, et me ei lõhu tema abielu," jätkas ema oma aeglasevõitu ülestunnistust. "Sinu isa aitas meid kõik need aastad. Oli alati, kuigi varjatult, meie kõrval. Toetas sinu kooliteed, abistas mind... on aidanud väikest Arnolditki mehemaks kasvatada."

"Jah, Norake," tegi lõpuks ka onu Arno suu lahti, "minu naine, kellest ma täna sulle bussis rääkisin, Luise, oli eluaeg väga haige. Tema süda ei oleks lahutust üle elanud ja mis õnne me oleksime sinu emaga leidnud, kui oleksime teise inimese südamevaluga tapnud..."

"Vähe sellest," jätkas ema, "Arno, sinu isa, oli ju kolhoosi esimees. Hiljem, kuni pensini, mäletad ju, oli ta tehases partorg. Tol ajal oleks võinud Arno sinu ja minu pärast töökoha kaotada."

"Jah, Norake, ajad olid sellised. Ilma partorgipalgata poleks ma sulle toeks olla saanud. Kui oleks teada saadud, et mul on teisega, mitte Luisega, kuskil laps, siis... Aidaa, partorgi- või esimehekoht!"

"Sinu koolitusraha ja kõik muugi abi tuli Arnolt. Palju mina, tütreke, teenisin. Saja viiekümne rublaga poleks me ära elanud!"

Noral jooksid välgukiirusel elatud aastad silme eest läbi. Jah, tal polnud tõesti millestki puudust olnud kuni saatusliku veani – päevani, mil ta ütles oma jah-sõna ning abiellus Luuseriga. Juba pulmapäeval ei klappinud Arno Unoga.

"See üks kergats on!" kõlasid veel nüüdki onu Arno halvustavad sõnad Noral kõrvus, sest ükski õige mees ei jäävat hiljaks oma abielu registreerimisele ega tulevat sinna vindisena. Jah, onu Arnol oli õigus. Tänasel päeval nõustus Nora sellega, aga aastaid tagasi, seisis ta Uno Luuperi poolel. Luuser oli lõhkunud Nora ja onu Arno vahelise sõpruse.

"Onu Arnu... kas siis sina oledki minu isa?"

"Jah, tütreke, küll oli valus, kui sa mind onuks hüüdsid, aga muudmoodi polnud meil võimalik saladust hoida."

Arnold-poiss, kes seni oli rahulikult täiskasvanute juttu pealt kuulanud, ronis nüüd isa-onu-vanaisa-ristiisa (aga kõik oli sellel hetkel Nora peas sassis) sülle ning küsis süütu lapsesuuga: "Ristiisa, kas me täna malet mängime?"

"Aga loomulikult, muidu ei kasva sinust meistrit," vastas Arno rahuliku häälega ja tõstis poisi endale sülle.

"Malet? Kas minu laps osakab mängida malet?" ei suutnud Nora oma imestust varjata.

"Tahad, me näitame," kilkas poiss ja kobis sülest, kuhu ta oli ennast just turvaliselt sisse seadnud, maha ning jooksis kapist malelauda ja nuppe tooma.

"Mängime pisut hiljem," võttis vanem mees nooremal hoogu vähemaks, "siis, kui meil on kohv joodud ja jutud räägitud."

Imelikul kombel ei hakanudki Arnold-poiss jonnima, nagu ta tavaliselt emaga, see tähendab, Noraga tegi, kui ei saanud oma tahtmist. Nähtu-kuuldu pani noort naist imestusest kulme kergitama.

"Nad Hiiumaal mängisid iga jumala päev," selgitas vanaema, nähes tütre segaduses nägu.

Hiiumaal? Kas onu... isa... oli nendega, ema ja poisiga, pikemat aega Hiiumaal puhanud? Ja mina ei teadnud midagi. Mina olen olnud nagu mingi narr, kellele pole millestki räägitud... ja Nora tundis, kuidas solvumistunne hakkas maad võtma. Teised, see tähendab ema, isa ja poeg, andsid talle oma vakka olemisega piisavalt mõtlemisaega.

Nii-nii, sellepärast tahtiski ema poisile nimeks Arnold. Mina vaidlesin vastu enne ristimist, et see pole kellegi lapse nimi, aga ema ajas oma jonni, et poisist kasvab mees ja mehe nimeks on Arnold väga soliidne, viidates isegi Rüütli eesnimele. Ja onu Arno kutsumine ristiisaks... järelikult ei olnud ka see juhuslik...

"Kallis tütar, mis sa arvad," katkestas vaikuse onu Arno, aga teistmoodi ei võinud Nora teda veel kutsuda, "kas meist võiks perekond saada? Sest kõik edaspidine sõltub sinust: kas sa võtad mind kui oma isa omaks ja annad meile emaga selle aastaid kestnud vaikimise andeks?"

Nora tundis, kuidas mõlema silma nurgast hakkas minema niiskeks ja hetk hiljem veeres üle tema õhetava põse soolane, jahutav pisar. Nora ei pühkinud seda minema. Ta tundis oma märga nägu, aga ei hoolinud hetkel oma välimusest ega käitumisest. Ta oli oma mõtete virvarris kinni.

Mu oma elu? Mis ma ise olen tegemas? Samuti teiste elu lõhkumas. Varemetele oma õnne üles ehitamas. Kas polnud see üksjagu ilus, kuidas need kaks, minu ema ja minu isa, olid käitunud? Jätkuks mulgi sellist meelekindlust ja uhkust!

"Norake, sa ei pea praegu vastama," segas ema areldi vaikust, "mõtle natuke ja vasta siis."

"Ei, ma vastan kohe," ütles Nora ootamatult järsku, nii et toas olijad võpatasid, "sest seda pole mõtet edasi lükata."

Noor naine tundis, et oli saabunud õige aeg tulla lagedale oma isiklikku saladusega, sest paremat hetke ei kujutanud ta ettegi, ning sõlmida see, oma isiklik mureküsimus üldise mineviku-oleviku-tuleviku sassis lõngakera külge.

"Ajalugu kordub," alustas Nora mõistukõnes, "olen ise juba rohkem kui aasta, ema, sinu kunagises rollis. Olen võõrast abielu lõhkumas. Ootan last ega tea, mida teha."

Ema tõusis ja läks köögikapi juurde, kus ta hoidis oma südametilku. Ta raputas kolm tilka suhkrutüki peale ning tõi selle Arnole. Arno võttis rohu tõrkumata vastu ning jõi kohvi peale. Seejärel läks ema kapi juurde tagasi, et endalegi üks rahustav annus ravimit sisse võtta.

"Meil on paljust rääkida," ütles Arno lõpuks oma rahulikul moel, "teeme seda koos, tasa ja targu. Kõigepealt lähevad naised kööki nõusid pesema ja meie mängime Arnold-poisiga natuke malet. Kui see tehtud, vaatame, mis edasi saab."

Tõepoolest, nii oli praegusel hetkel kõigile parem. Üks uudis sadas teise otsa. Vaja oli veidike järele mõtelda.

Ema ja tütar tõusid ning hakkasid musti nõusid kandikule kokku koguma. Kui Nora viimaste klaasidega pesukausi kõrvale jõudis, küsis ema tasakesi: "Kas selle mehe nimi on Harry?"

"Jah, aga kust sa tead?"

"Leidsin kellegi Harry visiitkaardi tugitooli alt."

"Vabanda, aga me elasime tõesti mõne päeva sinu korteris," tunnistas tütar emale, "siin ma saingi aru, et ootan vist last."

"Vist?"

" Jah, ma ei ole arsti juures käinud."

"Aga Luuser?"

"Mis temast?"

"Luuser pidi väga haige olema."

"Ma ei taha Luuserist midagi kuulda!" ütles Nora ja läks kuivatatud ning puhaste klaasidega elutuppa, et need puhvetisse tagasi panna.

Vanaisa ja tütrepoeg mängisid laua taga sõbralikult malet.

"Mõtle enne, Arnold-poiss, kui seda sammu teed," õpetas vanem nooremat. Arnold-poiss mõtles natuke ja võttis oma malenupu tagasi. Nora jälgis neid silmanurgast. Talle tundus, nagu oleks ta just pool tundi tagasi täiskasvanuks saanud. Tuhanded eraldi seisvad tükid olid üheks tervikuks kokku saanud. Tal oli ühtäkki olemas perekond: ema ja isa ja poeg. Õnnetunne tulvas noore naise rinnus ning seda hetke

arvesse võttes läks ta tasahilju onu Arno selja taha, asetas oma käed vana mehe õlgadele ning ütles vaikselt: "Isa."

"Jah, tütreke," tuli vastuseks, "kui teil on köögis asjad joones, siis läheme linna. Vaatame majavaldused üle, eks ole noorperemees, sina tuled ka kaasa?"

"Just nii, ristiisa!"

"Sa võid ristiisa vanaisaks ka kutsuda," sõnas Nora pojale, ise ühe käega poisi ja teise käega oma isa juukseid paitades.

"See, tütreke, mida sa praegu ütlesid ja teed, on mulle elu parim sünnipäevakingitus!" tõdes Arno, ise käega Nora kätt silitades.

26

Helena kolmas päev Saksamaal algas koristustöödega.

Albertil oli plaanis elutoa sein ära värvida. Selleks pidi Helena hommikupoolikul põranda tolmust puhtaks pühkima ning märja lapiga üle käima.

Mees segas värvi. Toon tuli heleroheline, mis sobis üllatavalt hästi diivani- ning tugitooliriidega. Alberti sooviks oli anda Helenale Saksamaal viibimise aja jooksul ettekujutus nende ühisest kodust. Et naine teaks, mis värvi kardinaid valida ja muud pudi-padi osta.

Helena ei lausunud selle peale mõhkugi. Ta lihtsalt pühkis ja pesi.

Kui seinad olid värvitud, läksid nad õue. Värv tahtis kuivada ja värvilõhn kaduda.

Väljas tibutas vihma. Albert jooksis tuppa tagasi ja tõi mõlemale vihmamantlid. Alla tagasi jõudes teatas ta, et läheks õige metsa.

"Järsku on seeni!"

Mees harutas jalgratta seina küljest lahti, kus see varaste kartuses vanade kettide ja ühe lukuga seisis, lükkas ratta tänavakividele ning Helena sättis ennast taha pakiraamile istuma. Naljakas oli see Albert. Natuke lihtsameelne, aga samas ettevõtlik ja tegutseja. Mõni päev tugev, sealsamas nõrk. Ühel hetkel koonerdaja, teisel helde.

"Suve hakul ei ole metsas seeni," teatas Helena.

"Kus sa tead? Meie metsas on!"

Nad sõitsid läbi vanalinna tänavate ja jõudsid lõpuks suure põllu äärde. Tee läks põllu keskelt läbi. Albert sõitis ettevaatlikult ning kiirustamata eemal paistva metsa poole. Tibutas sooja vihma. Hea oli. Taevast allatulev vesi pesi maha nende nägudel oleva remonditolmu ning tuulutas kopse.

Helena tundis end väikese tüdrukuna. Niiviisi oli teda sõidutanud isa. Samamoodi oli talle pannud padja istumise alla. Samamoodi oli vaadanud, kas tüdruk sadulas püsib.

Järsku oli see Alberti ja tema isa omavaheline sarnasus, mis talle Alberti juures meeldis. See tähelepanu ja hoolitsus. Suur ja soe käsi, mis Helena väikest käekest enda omas hoidis.

Ei, Albert ei ole paha mees! Ta on omamoodi mõnus mees! andis Helena oma hinges mehele andeks. Andis talle andeks selle pettuse, millega mees oli teda küllasõidule meelitanud.

Praegu oleksin kodus lausa leilis! Poleks teadnud tast midagi. Oleksin täielikult ta sõnade ja helistamiste ja väikeste kinkide võrku langenud. Hea ikka, et tulin ja oma silmaga kõike nägin!

Nad ronisid rattalt maha. Kõrged männid kõikusid vihma ja tuule käes. Nii kõrgeid ja sirgeid mände polnud Helena varem näinud. Ta ajas pea kuklasse. Tihe peenike vihm sadas naisele näkku ning muutis taeva ning männimetsa tema silmades üheks. Kõik, nii vihm kui männid, oleksid justkui taevast üheskoos alla sadanud. Pikalt ja pidevalt. Pea hakkas ringi käima.

Sellel ajal, kui Helena vidukil silmadega taeva poole vahtis, otsis Albert seeni.

Ei olnud see Saksamaa mets teistest metsadest sugugi parem. Suve hakul ei olnud ka seal midagi söödavat saada!

Nad hüppasid uuesti ratta peale ja sõitsid kodu poole tagasi. Põlluservast korjas Helena lilli. Ta tahtis vastvärvitud tuppa omalt poolt midagi tuua.

Albert andis võtmed ja lilled naise kätte ning läks ise poodi. Õhtuks oli vaja süüa osta. Palju tal raha alles oli? Helenal polnud aimugi. Peaasi, et tagasiteel saaks allamäge sõita! Siis nad jõuaksid ka ehk lennujaama.

Albertil läks poes kaua. Lõpuks ta tuli, suur kott käes. Seal oli liha, vorsti ja sinihallitusjuustu. Leiba, saia, kohvi ja pudel veini. Õunu, tomateid ja jogurtit. Toitu oli kaheks-kolmeks päevaks.

Helena vaatas küsivalt mehele otsa. Albert sai siniste silmade pilgust aru ning selgitas, et oli vahepeal veidike raha saanud ning tahab nüüd nende kaht viimast järelejäänud päeva kenasti tähistada.

Kummaline, ettearvamatu Albert. Ta ühtaegu tõukas ja samas ka tõmbas. Ühel hetkel võis Helena kiruda, milleks ta küll tuli. Teisel hetkel tänas saatust, et talle see kogemus anti.

"Mida sa kavatsed teha?" küsis naine õhtulauas grillitud liha süües ja punast veini juues. "Mis saab sinu tööst?"

"Ma ei tea. Ärme mõtleme praegu sellele," kostis lühike vastus.

Hea küll! Helena ei kavatsenudki päästearmeed mängima hakata. Ta ainult küsis.

Neljandal päeval, laupäeval toimus linnas midagi Tallinna vanalinnapäevade sarnast. Juba hommikul äratas linlasi trummipõrin ja fanfaarihelid.

Helena ja Albert hüppasid voodist välja ning otsustasid päev otsa üritusi nautida. Muidugi neid, mida tasuta sai! Raekoja platsil toimusid täistundidel kontserdid ja loteriid. Keegi laulis. Lapsed võimlesid. Siginat-saginat oli rohkem kui vaja. Nad istusid pingil ning kuulasid.

Helena, kes saksakeelsest jutust eriti aru ei saanud, sonkis kinganinaga maad. Liiva seest tuli nähtavale metallraha. Just nii palju, kui maksis üks loteriipilet, mida tüdrukud müüsid. Ta jooksis müüjaneiu juurde ning ostis, näidates nimetissõrmega ühte, endale loosi.

Pärast seda jalutasid nad ringi, vaatasid tsirkuseartiste ning läksid lõunasöögiks koju. Helena avas akna, et platsil toimuv tuppa kostaks. Ikkagi põnev oli.

"Loterii-allegrii, loterii-allegrii," hõigati mõne aja pärast tänavalt.

"Lähme, mul on pilet," kiirustas Helena meest.

Nad jõudsid platsile tagasi, kui esimene auhind oli juba välja loositud. Üks vanem härra tuli lavalt alla suure mängukaruga. Edasi hõigati järgmine number. Helena vaatas. Tema see polnud. Pubiku hulgast jooksis auhinnale järele väike tüdruk, kes sai õnnelikuks autoraadio omanikuks. Nüüd kuulutati välja peavõit. Organisaator tõstis pea kohale uhke Sony videokaamera ja näitas seda õllekanne käes hoidvale rahvale. Hõigati number.

Jälle möödas, lõi Helena käega. *Ju mul veab siis armastuses. Nagu alati!*

Publiku seas oli tunda ärevust. Kõik uurisid pileteid. Võitjat Raekoja platsil ei olnud. Numbrit hõigati veel paar korda ja siis pandi see loteriipilet kõrvale. Loositi uuesti. Tuli number 152.

Helenal läksid põlved nõrgaks. Tema piletil olid need numbrid!

"Mina võitsin," hüppas ta rõõmust. "Albert, mina võitsin!"

Nad läksid koos Sonyle järele. Üleval poodiumil vastas Albert mingitele küsimustele. Publik plaksutas ja hurraatas. Helena ei saanud rohkem aru kui kahest sõnast: *Frau* ja Estland. Siis nad poseerisid ja seda kõike jäädvustati võidukaameraga.

Poodiumilt alla tulles – trepp oli seal väga nigel – pidi Helena peaaegu kukkuma. Albert võttis videokaamera igaks juhuks enda kätte.

Nad olid rohkem kui rõõmsad.

Mees kutsus naise enda kõrvale istuma ning nad uurisid võitu lähemalt. Kuhu vaadata ja mis nupule vajutada. Süsteem sai enam-vähem selgeks.

Siis jooksis Helena purskkaevu juurde ning võttis sisse kivist näkineiule sarnaneva poosi. Alber filmis teda.

Nad jäädvustasid teineteist õitsvate fuksiate taustal, kiriku ees ja raekoja trepil. Lõpuks läksid nad väsinult koju.

Albert filmis Helenat köögis, hirmmusta gaasipliidi kõrval, toas lõpetamata seina taustal ja voodi peal.

Voodistseen oli mehele tähtsaim. Ta ajas naise juuksed kergelt segamini, tõstis seeliku siivutult kõrgele ning andis "Boolero" naise näppude vahele.

Sel ajal kui Helena nende viimase õhtu õhtusööki valmistas, pani Albert videofilmi vaatamiseks kõik asjad paika.

Helena kandis toidud ja kohviserviisi diivanilauale. Albert avas viimase punase veini pudeli ning vahetas tavalised veiniklaasid paremate, kahe kristallklaasi vastu välja.

Algas filmiõhtu. Nad sõid ja naersid. Purskkaevust oli jäädvustunud vaid mururiba ja veidike vett, raekoja ees seisis Helena asemel hoopis üks võõras mees, seljaga kaamera poole ja näha oli ainult Helena õlga, fuksiate asemel oli kaameramees jäädvustanud pilgeni täis prügikasti. Ainus korralik lõik oli kaamera üleandmisest uutele omanikele. Helena meelest olid nad kaunikesti ilus paar. Filmi vaadates hoidis Albert naise õlgade ümbert kinni ning suudles teda iga natukese aja tagant kaelale ja põsele ning naeris iseenda filmimisoskuste üle südamest. Idüll missugune.

Kui toit ja video otsa said, korjas Albert juhtmed ja kaamera kokku, pani need karpi ning viis ära esikukappi fotoaparaadi ja pikksilma kõrvale.

Helena oli hämmingus. Lõppude lõpuks võitis ju tema videokaamera!

Mees tuli tuppa tagasi ega lausunud sõnagi. Tema meelest kuulus võit talle.

Helena koristas laua ja hakkas kohvrit pakkima. Neil tuli lennujaama sõita järgmise päeva varahommikul.

Teel lennujaama rääkis paar omavahel väga vähe. Helena ei võtnud jutuotsa üles ja lasi vaikusel ligi kolm tundi valitseda.

Tema oli endas selgusele jõudnud!

Nad jõudsid lennujaama pool tundi loodetust varem. Albert leidis kaks vaba tooli akna all. Istunud ebamugavale kõvale plastmasstoolile, hakkas Albert rääkima oma plaanidest, mida ta sõidu ajal oli teinud. Millal tema tuleb Eestisse ja mida Helena peaks kodus organiseerima. Kuhu Helena peaks kolima ja kellega suhtlema. Mida Helena peaks ostma ja millal talle uuesti külla tulema.

Helena lasi tal rääkida.

Mõnus kohvilõhn tuli ninna. Naine oleks praegu parema meelega kohvi joonud ja väikest võileiba näksinud, kui neid mõttetuid tulevi-

kuplaane kuulanud. Aga raha ei olnud. Oh õudust! Tema, iseseisev naine, kes sai kodus endale kõike lubada. Noh, peaaegu kõike, sellist kohvikuvärki või uusi kingi ning riideid... ja nüüd, siin, istu nagu viimane kirikurott ja nuusuta teiste kohvilõhna. Ta vaatas kella. Võis juba minema hakata.

"*Goodbye*!" ütles ta, naeratas Albertile ning läks. Läks – kordagi tagasi vaatamata, kordagi lehvitamata – minema.

Kõik... sellega on kõik!

Lennukis pakuti õnneks kohe alkoholi. Helena tellis FinlaniaVodkat ja jõi viina lahjendamata kujul ära. Ta vajas midagi rahustavat. Alkohol tegi oma töö. Kerge surin läbis keha, pea läks uimaseks. Naine vaatas lennukiaknast välja. Hele valgus tegi silmadele haiget. Ta pani päikeseprillid ette. Pisarad voolasid tumedate klaaside tagant mööda põski alla. Ta lasi neil voolata. Ainult aeg-ajalt kuivatas salvrätiga põski.

Tema, kes ta oli olnud kakskümmend pikka aastat truu oma mehele, oli ühe lühikese kuuga muutunud truudusetuks naiseks. Truudust murdnud, ideaalid minetanud, muutunud silmakirjalikuks ning omakasupüüdlikuks. Mille pärast? Ainult õnne leidmise-otsimise pärast. Lootes leida raja tagant uut õnne, uut inimest, kellele olla truu järgmised kakskümmend aastat, leidis ta hoopis pettumuse. Leidis libakeelsuse, alandava võrkukukkumise, naiseliku lolluse. Polnudki nii lihtne leida uut meest – sellist meest, nagu oli tema Harry, aga pisut parandatud väljaandes. Siiani olid sattunud ta teele vaid veel nõrgemad ja veel viletsamad. Kas ongi paremaid olemas? Tuleb Harryga tõsiselt rääkida. Jätkuvalt truudusetuks eluks ei olnud Helena valmis. Talle ei meeldinud petta ega salatseda. Aga ta ei olnud nõus jääma ka petetava rolli. Truudus oli tema jaoks kõik: kodu, õnn, armastus, vastastikune austus ja tähelepanelikkus.

Helena pühkis põselt järjekordse allaveereva pisara.

"*Saanko auttaa*?" küsis soomlasest naaber abivalmilt.

"*Et saa*," vastas Helena. Talle oli võõramaa meestest siiber saanud.

Autoga koduväravasse sõites märkas Helena Harryt aknal seismas. Hetk hiljem oli mees juba õues ning avas naisele garaažiust.

"Tere, kallis, ootasin sind juba!" ütles igituttav hääl Helenale ootamatult kauni lause.

Naine tuli autost välja ja kallistas Harryt. Silmast jooksis jälle üks kutsumata pisar. Naine pühkis selle ära ja lasi Harryl kohvri tuppa kanda.

"Kuidas su tervis on?" päris mees osavõtlikult.

"Ma ei käinudki sanatooriumis," vastas Helena ausalt.

"Kus sa siis käisid?"

"Harry, istu palun. Me peaksime rääkima!"

"Ma tean, naisuke, aga teeme seda homme. Ma võtan vaba päeva, sõidame maale ja räägime seal!"

Harry tõmbas naise endale sülle ning kaisutas teda kõvasti-kõvasti. Helena pani pea mehe rinnale ning hakkas lahinal nutma.

27

Järgmise päeva hommik leidis Helena ja Harry teineteise kaisust. Hea oli ärgata oma vanas abieluvoodis, oma vana mehe kõrval.

Nad olid mõlemad rõõmsas tujus. Nad polnud aastaid teineteisega sellised olnud.

Harry lippas poodi, et head-paremat kaasa osta. Helena pakkis vajalikke asju kotti.

Teel Päikeseparadiisi alustas naine juttu. Ta palus meest täna olla lõpuni aus. Ütles, et räägib ise tõtt ja ootab seda ka mehelt.

Kogu tõtt nende abielu ja tuleviku kohta.

Harry nõustus. Esimest korda elus ei rääkinud vastu.

Maal tõid nad laua ning toolid väliköögist õue päikese kätte ja asetasid pingid teineteise vastu. Helena ei soovinud rääkimist edasi lükata. Tema vajas selgust. Mida kiiremini, seda parem.

Soe tuul sahistas mustasõstrapõõsa lehtedes. Õhk oli puhas ja ümberringi valitses kummaline vaikus.

Harry tuli ämbriga kaevult ja valas kahte morsiklaasi puhast külma kaevuvett. Ämbri jättis ta laua kõrvale, justnagu kardaks tulekahju.

Helena alustas: "Käisin Saksamaal, mitte sanatooriumis."

"Mis sa Saksamaal tegid?"

"Murdsin sulle truudust."

"Kellega?" ei saanud Harry alguses millestki aru.

"Ma armastasin sakslast."

"Kuule, see on Tammsaare, mitte sinu lugu!"

"Minul on mu oma lugu! Oma sakslasega!"

Tekkis paus. Väga pikk paus.

"Räägi. Kes on sinu sakslane?"

"Ainult sellel tingimusel, kui sina räägid oma Pank N-ist."

"Kust kohast sina Norat tead?"

"Tean. Naiselik vaist aitab mõnikord!"

Harry vangutas pead justkui kahetsedes, et tema salaarmastus on päevavalgele tulnud.

"Harry, sina vist polekski mulle oma Norast rääkinud, kui ma poleks seda trumpi praegu välja käinud?" küsis Helena pettunult-jahmunult-imestunult.

"Ega me kaarte mängi!"

"Mängime küll! Ja me mängime lahtiste kaartidega! Kui sa seda ei soovi, siis paneme asjad kokku ja sõidame kohe linna tagasi."

"Ja edasi?" küsis mees veidi üleolevalt.

"Edasi tuleb lahutus. Mina ajan su Päikeseparadiisist ja enda elust välja."

"Mis ajast sa ähvardama oled hakanud," sai Harry kurjaks ning hüppas vihaselt püsti. Kõndis edasi-tagasi mõned sammud ümber laua ning istus tooli peale tagasi. "Keda sa lahutusega ähvardad? Mind või?"

Helena muutus valvsaks. Kuskil oli piir, millest ta ei tohtinud üle astuda. See mees siin oli kangema karakteriga kui Albert. Harry võis suu lukku panna ja mitte enam lahti teha. Ta võis suu kinni istuda kas või kaks kuud jutti. Niisugust asjade pööret polnud praegu tarvis. Helena vajas selgust ja ausat, oma abielu karidele jooksmise süü otsimist, lahkamist ning suu puhtaks rääkimist. Mis võis Harryl selle vastu olla? Nad olid ju mõlemad täiskasvanud inimesed. Võiksid ju ometi omavahel rääkida nagu kaks normaalset inimest.

"Harry, palun kuula mind. Ma vajan selgust. Ainult aus jutt ja analüüs võivad meid edasi viia."

"Mis siis lahti on? Kuhu me peaksime sinuga jõudma?"

"Ma tahaksin sinuga kooselu jätkata. Aga ma tahaksin õnnelikum olla. Ma tahaksin enda sees istuvast kriisist üle saada, ma vajaksin..."

"Ma... ma... ma....muudkui mina ja mina. Kas keegi minu käest kah küsib, mida mina vajan?"

"Jah, küsin küll! Sellepärast me maale sõitsimegi. Vähemalt lootsin mina nii! Niisiis ütle, mida, sina, Harry vajad?"

"Kas ausalt?"

"Ainult ausalt!"

"Mina vajan sinu suust mõnikord väikestki tunnustust! Mõnikord mõnd väikest kiitust. Kiituse na-tu-kest-ki! Oma firmas ma juhin, olen direktor, mind kuulatakse. Aga kodus? Sinuga koos olles tunnen ennast palja nullina. Eluaeg ja endiselt! Kõik, mis ma teen, on halvasti. Kõik, mis ma ütlen, on valesti. Eluaeg sa ainult kritiseerid mind. Hea küll! Olin võib-olla kauem kui mõni teine noor ja rumal ja poisike ning arenesin sust aeglasemalt. Aga nüüd, tänaseks päevaks, oleme me võrdsed! Mina olen aeglasema loomuga, jah, ja sina oled kiirem, aga me oleme ühel ja samal tasemel. Saad sa sellest aru?"

"Saan küll, sest minul on täpselt sama probleem! Samamoodi vajan mina sinu tähelepanu, väheke kiitust, tunnet, et ma sulle natikenegi korda lähen! Viimased viis aastat olen end samastanud mingi vana mütsilotuga, mille sina, Harry, kakskümmend aastat tagasi endale muretsesid, kandsid veidi, siis panid nagisse rippuma ja unustasid sootuks. Ära pole visanud, kappi pole peitnud, humanitaarabisse kah ei ole raatsinud anda, aga ise, näe, ka ei kasuta. Mul on villand, ma ei taha olla nagisse unustatud mütsilotu! Saad sa aru?"

Harry ja Helena seisid vastakuti püsti, põsed õhetasid mõlemal ning rahuliku rääkimise asemel nad karjusid ning tagusid nimetissõrmega teineteisele vastu rinda.

"Mis sa puurid mind oma sõrmega?" krahmas Harry kinni Helena püstiolevast näpust.

"Harry, palun sind, rahune, istume ja püüame asju mõistusega selgeks rääkida!"

"Sinuga ju ei saa... sul on kohe sada oma argumenti! Sinule peab alati õigus jääma!"

"Jah, aga mul on alati ka õigus olnud! Tuleb sulle mõni vastupidine näide meelde?"

"Lase mul ka mõnikord otsustada!"

"Kes jõuab nii kaua oodata! Ja kui sa lõpuks otsustad, siis kindlasti vale asja kasuks. Näiteks, mäletad..."

"Ära hakka jälle mustas pesus sobrama. Ära on tüüdanud!"

"Mind kah!"

Nad istusid tagasi teineteise vastu. Harry valas vett ämbrist kätele ning jahutas nägu ning kaela.

"Olgu," ütles ta veeklaasi täites, "räägi ära oma lugu sakslasega!"

Helena kogus end väheke ja mõtles, mis punktist alata. Kas Pank N-i esimesest telefonikõnest? Või Alberti esimesest külaskäigust? Või...? Ta otsustas alustada oma viimasest reisist.

"Ma käisin Saksamaal ja elasin viis päeva koos Albertiga?"

"Millise Albertiga?"

"See pole *enam* oluline! Pole oluline, kas ta on Albert või Alex. Oluline on, miks ma sinna läksin, mis ma seal tegin ja milliste mõtetega tagasi tulin."

"Sa tahad öelda, et sul on Saksamaal armuke?"

"Oli!"

"Hästi! Oli! Räägi! Ma kuulan!"

Helena hingas sügavalt sisse ning alustas. Rääkis räämas katusekorterist, krampis sääremarjadest ja esimese öö ahastusest Saksamaal.

"Sa magasid selle sakslasega?"

"Loomulikult. Niisamuti nagu sina Noraga!"

"Minu ja Nora lugu tuleb hiljem. Praegu räägid sina."

Helena meenutas, kuidas ta Saksamaal olles mõtles mitu korda tunnustavalt Harry peale. Kirikus ja vanalinnas. Ta rääkis oma vana- ja uuslinna teooriast.

"Kas me saaksime oma abielu värskendada? Ma ei mõtle, et just kirikutornid tuleks üle kullata, aga natike pragusid pahteldada, ornamendid puhtaks teha ning uue värviga üle käia... tagahoovist risu välja... Kas..." jõudis ta öelda hetkel, kui mobiiltelefon helises. Helena peopesad niiskusid. Ta teadis vaatamatagi, kes helistab. *Oh, oleksin pidanud teadma, et ta helistab, ja telefoni koju jätma.* Aga nüüd oli juba hilja tagantjärele targutada. Vastamata ei saanud ta jätta. See poleks olnud aus ei Harry ega Alberti suhtes.

"*Hallo*, Albert!" ütles ta tõsise häälega torusse.

"*Hallo, my dear*!" vastas mees rõõmsalt ja enesekindlalt.

Nüüd vaatas Helena Harryle otse silmade sisse ning ütles aeglaselt, igat sõna rõhutades: "D o n't c a l l m e a n y m o r e! P l e a s e! F o r g e t m e!" ning lülitas telefoni välja, tehes sellega näitlikult-piltlikult konkreetse ja kiire lõpu oma eesti-saksa suhtele.

"Kuulsid, mina olen lõpetanud!" pöördus ta Harry poole. "Aga sina?"

"Mina olen kah lõpetanud! Sinust veidike varem! Juba mitu nädalat tagasi," kinnitas Harry.

Ta pihtis oma naisele nagu pihitakse kirikus: rääkis Norast ja tööst ja stressist. Rääkis sellest, et tema ei olnud otsinud õnne mujalt. Tema lihtsalt kasutas juhust. Leidis naise, kes teda kuulas ja ei õpetanud kogu aeg. Oli vagur ja veidi naiivne. Just selline, keda mehed heameelega võtavad, aga õige pea, kui käes on, ka jätavad. Õnn? Õnn olevat tema jaoks kodus. Helena olevatki tema elu õnn.

"Kas meie abielu annaks restaureerida?" küsis naine oma ehitusinseneri käest.

"Annab küll. See on ainult natukene kiivas ja korrast ära!" arvas Harry.

Nad esitasid teineteisele veel küsimusi ja vastasid ausalt.

Helenale tundus, et ta peaks veel midagi uurima, et Harryl oleks nagu veel midagi rääkida, aga ta ei osanud arvata, mis asi see oli.

Ometi jäi talle kahtlus.

Tagasiteel autos rääkis ta sellest.

Harry kinnitas, et tema oli omalt poolt rääkinud kõigest. Kõigest ja ausalt.

"Peaksime võib-olla vanast peast veel ühe lapse saama? Räägitakse, et see aitavat suhteid parandada," käis Helena välja äkkmõtte.

"Parem juba saada vanaemaks ja vanaisaks. Jätame selle töö Gretele teha," arvas Harry pärast pisukest mõtlemist.

Lepiti kokku, et koju jõudes viskab Helena prügikasti kõik Albertilt saadud kingid, aadressi ning telefoninumbri.

Harry lubas kustutada enda ja telefoni mälust Nora koos numbri ja aadressiga.

Nad kinnitasid teineteisele, et üritavad alustada algusest. Keeravad ette puhta lehekülje ning püüavad restaureerida vana.

Helenal oli pärast hinge pahupidi pööramist palju kergem olla. Paljude aastate kuhjunud mõtted, probleemid ja jutud said täna selgemaks. Miks nad küll varem seda ei teinud?

"Lähme tähistama! Lähme vanalinna. Otsime sealt mõne mõnusa restorani ja tähistame tänast päeva," tegi naine ettepaneku.

"Miks mitte, aga enne hävitame süütõendid," vastas Harry naljatamisi.

Koju jõudes võttis Helena sahtlist sõrmuse, tõmbas märkmikust välja lehe, millel olid Alberti andmed, rebis paberi imetillukesteks tükkideks ning pani ühte kilekotti. Siis meenus talle kassett. Helena läks garaaži. Võttis autost lindi ja tuli sellega tuppa tagasi. Muidugi, CD-plaat ka. Selle oleks ta peaaegu unustanud. Magnetofon ja kõlarid! Mis nendega teha? Helena otsustas neid mitte ära visata. See oleks tobe ja mõttetu.

Nüüd oli vist küll kõik. Ei, kivid!

Ühekaupa kive kotti kukutades jättis Helena hüvasti Albertiga. Ta tõmbas kilekotile sõlme peale ja viskas kogu kupatuse prügikasti.

Harry nokkis samal ajal mobiili kallal.

"Mina võin alustada puhtalt lehelt," ütles Helena lihtsalt.

"Mina samuti," vastas mees.

Nad vahetasid riided, et sõita sööma mingisse kaunisse vanalinna restorani. Kas või Gloriasse!

Helena vaatas ennast hindavalt peeglist. Ta arvas nägevat oma silmades natukene õnne, natukene rahulolu ja natukene lootust.

Naine sättis ennast istuma Harry kõrvale autosse. Oma koha peale.

"Oota, mu uued kingad ikkagi pigistavad. Lähen panen vanad jalga. Ei tahaks terve õhtu ainult valutavatele varvastele mõtelda," ütles ta ning lippas tagasi tuppa.

Juba ukselt kuulis ta, et lauatelefon heliseb.

Ah, ei võta, otsustas Helena. Aga telefon helises edasi.

"Helena kuuleb," tõstis naine lõpuks toru.

"Tere," ütles nutune naisehääl telefoni. "Olen Nora. Teie mehe tuttav. Kas ma saaksin teie mõlemaga rääkida?"

"Meil *teiega* ei ole millestki rääkida," püüdis Helena viisakalt vastata, ise tundes, kuidas klimp tõuseb kurku ja kilpnääre hakkas momentaanselt pooma.

"Palun teid, asi on väga tähtis. Harry ei vasta mu kõnedele. Aga asi on *väga* tähtis."

"Räägime homme. Me täna ei saa. Läheme just välja."

"Ma tean. Ma helistan automaadist. Näen teie autot. Palun teid."

"Hea küll," vastas Helena. "Ma ootan toas. Kutsuge Harry autost kaasa ja tulge mõlemad koos tuppa. Ootan teid siin."

Kui juba selgus, siis kõiges!

Helena läks püramiidi alla ja hingas paar korda sügavalt sisse.

Mis siis nüüd veel?

Mõne aja pärast läks välisuks lahti.

Noor naine, nutetud näo ja väheke räsitud välimusega – Helena oli end ju väljaminekuks ehtinud – seisis üksinda lahtise ukse vahel.

"Harry ei tulnud autost välja," vabandas Nora süüdlasliku häälega. "Ma pean teiega rääkima."

"Millest?" küsis Helena järsult.

"Kas me võiksime istuda," palus noor naine. "Mul käib veidi pea ringi."

Helena osutas tugitoolile. Nad istusid vastamisi.

Nora ninale ilmusid higipisarad. Helena tõusis ja tõi köögist klaasiga vett.

"Rääkige. Ma ootan ja kuulan."

Nora ohkas sügavalt ja alustas:

"Ma tulen Pärnust... sest mulle helistati täna hommikul politseist. Minu mees... minu lapse isa... Uno Luuper leiti paar õhtut tagasi surnuna kodunt..."

Tekkis pikk vaikus.

"Tunnen kaasa, aga mina teie meest ei tundnud. Miks te mulle sellest räägite?" katkestas vaikuse Helena.

"Tuleb välja, nad, arstid ütlesid, et... et ta oli narkomaan... üledoos või midagi sarnast."

"Tunnen veel kord kaasa, aga ikkagi, mis see meisse puutub?"

"Mulle helistati haiglast... ma pean vist minema vereanalüüsi andma... ühesõnaga, ma pidin niikuinii homme arsti juurde minema..." nuuksatas Nora.

"Ma ütlesin sulle, et mina ei tunnista seda last omaks!" prahvatas Harry, seistes lahtise ukse vahel, tulivihaselt. Ta oli kuulnud Nora viimast lauset. Vihast lõkendavana sammus mees otsejoones noore naise juurde, haaras tema õlgadest kinni ning raputas tigedalt: "See on sul ükskõik kellega. See on sul Luuseriga sigitatud laps. Mina teda omaks ei võta! Kuuled või! Mina ei ole su lapse isa!"

Tekkis jälle vaikus.

"Ma kardan, kardan väga..." ütles Nora ja ohkas sügavalt. Ta pühkis varrukaga nägu. Silmad, nina ja laup olid veepisarais.

"Uno.... mu kadunud mees... tuleb välja, lahkamisel leiti, et ta oli haige... aidsihaige... eks... HIV-positiivne."

"Mida?!" röögatasid Harry ja Helena ühest suust.

"Mul tuleb homme arsti juurde minna. Kontrolli, noh. Vabandage, aga ...ma tulin ütlema, et arvatavasti, kui nad küsivad, siis ma pean Harry nime üles andma."

Toas jäi surmvaikseks.

"Ma kardan. Mul on laps ja..." Nora ei lõpetanud lauset. Ta tõusis, võttis lonksu külma vett ja hakkas välisukse poole minema. Ta oli öelnud kõik, mis ta öelda oli kavatsenud. Rohkem polnud midagi lisada. Polnud mõtet.

Helena ja Harry jäid kahekesi tuppa. Välisuks vajus aegamisi iseenese raskusest kinni.

Uudisest rabatuna, istus Helena tükk aega jõuetult tugitoolis. Paanika, ahastus ja iroonia täitsid ta hinge.

"Jumal hoidku, milline võrkturustus: Luuser Norale... Nora sinule... sina minule... mina Albertile... Albert...?" loetles ta tuttavaid nimesid, ise Harryle hirmunud silmadega pikalt otsa vaadates.

Kui keegi oleks näinud ta sisse. Sellel hetkel. Pikka aega ikka veel ennast kaheksateistkümnese neiuna tundnud naine teadis lõpuks, et ta on täiskasvanuks saanud. Elu, mis talle varemalt lõbusa mänguna oli tundunud ja milles ta endale heal meelel väikest koomilist rolligi ihkas, oli ette keeranud uue, tundmatu lehekülje.

"Rahune ometi! Me ei pruugi olla nakatunud... ega kõik kah kohe haigeks jää!" katsus Harry säilitada kainet meelt.

"Jah, kes teab, millal see sinu Nora viimati Luuseriga...?" Helena ohkas sügavalt ja raputas pahameelest pead. Lõpuks võttis ta ennast kokku,

tõusis ning sammus prügikasti juurde. Ta harutas aeglaselt kilekoti lahti. Noppis rebitud, imetillukesed paberitükid kivide-kassettide-plaatide vahelt välja ning hakkas neid omavahel kokku sobitama.

"Tuleb Albertile helistada. Ta peab samuti teadma... "